

Godišnje izvješće
o poslovanju
Fina Grupe
za 2024. godinu

SADRŽAJ

1. Organizacijski profil.....	3
1.1. O Fina Grupi	4
1.2. Segment usluga za financijsku industriju	7
1.3. Segment digitalnih rješenja	15
1.4. Segment javnih servisa	22
1.5. Segment servisa za državu	28
2. Financijski rezultati	35
2.1. Prihodi	37
2.2. Rashodi	39
2.3. Investicijska ulaganja	41
3. Izvještaj o održivosti	42
ESRS 2 - Opće objave	43
BP-1 - Izjava o održivosti.....	43
GOV-1 - Uloga administrativnih, upravljačkih i nadzornih tijela	45
GOV-2 - Informacije koje se dostavljaju administrativnim, upravljačkim i nadzornim tijelima i čimbenici održivosti kojima se bave ta tijela	58
GOV-3 - Uključivanje rezultata u području održivosti u programe poticaja	59
GOV-4 - Izvještaj o dužnoj pažnji	60
GOV-5 - Upravljanje rizicima i unutarnje kontrole izvještavanja o održivosti	62
SMB-1 - Strategija, poslovni model i lanac vrijednosti	65
SBM-2 - Interesi i stajališta dionika	77
SBM-3 - Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom	79
IRO-1 - Opis postupaka za utvrđivanje i procjenu značajnih učinaka, rizika i prilika	88
IRO-2 - Zahtjevi za objavljivanje u ESRS-u obuhvaćeni izjavom o održivosti poduzeća	89
E - Informacije o okolišu	93
Izvještaj o EU Taksonomiji.....	94
E1 - Klimatske promjene	99
E5 - Korištenje resursa i kružno gospodarstvo	106
S - Informacije o socijalnim pitanjima	108
S1 - Vlastita radna snaga	109
S4 - Potrošači i krajnji korisnici	122
G - Informacije o upravljanju.....	126
G1 - Poslovno ponašanje	127
Prilog 1. Popis slika	136
Prilog 2. Popis kratica.....	137
Prilog 3. Odobrenje Godišnjeg izvještaja o poslovanju Grupe uključivo s Izvješćem o održivosti Grupe	140
Prilog 4. Godišnji konsolidirani financijski izvještaji i Izvješće neovisnog revizora	141

Riječ predsjednika Uprave

S ponosom predstavljamo rezultate poslovanja Grupe Financijska agencija (Fina Grupe) za 2024. godinu – još jednu godinu izazova, ali i prilika u kojoj je naš fokus bio usmjeren na digitalnu transformaciju, unaprjeđenje usluga i stvaranje boljih uvjeta rada naših zaposlenika.

Digitalna transformacija naših usluga, usklađena s poslovnim strategijama, kontinuirano doprinosi unaprjeđenju kvalitete poslovanja naših klijenata kojima pružamo jednostavan i stalan pristup financijskim uslugama u svakom trenutku i s bilo kojeg mjesta, osiguravajući time brzu i učinkovitu podršku njihovu rastu i razvoju. U tome kontekstu, Grupa je prepoznala potrebu i prilike primjene umjetne inteligencije te otvorila Razvojni centar za umjetnu inteligenciju.

Fina je nastavila pružati podršku Ministarstvu financija u izdavanju vrijednosnih papira za građane kroz svoju mrežu poslovnica te razvojem aplikacije **e-Riznica** za digitalni upis ponuda, čime je znatno poboljšana mogućnost građana da participiraju na tržištu javnog duga. Veliku tehničku podršku tome tržištu pružio je i **SKDD** koji vodi račune vrijednosnih papira i vrši isplate dospjelih kamata i glavnice vrijednosnih papira te kroz uslugu **e-Ulagatelj** svim ulagateljima nudi uvid u podatke o vrijednosnim papirima, promjenu poreznih podataka i podataka za isplate. Tijekom izvještajne godine predstavnici SKDD-a su kao članovi radne skupine bili uključeni u projekt Ministarstva financija za izradu Strateškog okvira za razvoj tržišta kapitala u Republici Hrvatskoj 2025. – 2030. i pripadajućih mu provedbenih akcijskih planova.

Također, u 2024. godini Fina je dala doprinos modernizaciji i sigurnosti javnih usluga kroz uspostavu **mreže državne infrastrukture**. Kako bi dodatno potaknula digitalnu transformaciju, uspostavljena je **Fina Faktoring Platforma**, kao i sustav **Start Plus** za Ministarstvo gospodarstva koji omogućava predaju zahtjeva za izdavanje određenih dozvola potrebnih za obavljanje djelatnosti. Uz to, razvijen je sustav **e-Amandmani** kojim se postigla digitalizacija zakonodavnog procesa, koji se odnosi na podnošenje i obradu amandmana na prijedlog državnog proračuna i financijskih planova izvanproračunskih korisnika. Dodatno, Fina je za Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost omogućila uspostavu **Registra proizvođača s proširenom odgovornošću**. Fokus **Fine GS** je bio na optimizaciji poslovnih procesa vezanih uz gotovinski promet, s posebnim naglaskom na redizajn i daljnji razvoj **AS4GO** aplikacije te investicijskih ulaganja u **novi gotovinski centar** u Zadru.

Poboljšanje prava i uvjeta rada naših zaposlenika ostaje jedan od prioriteta te su u 2024. godini provedene aktivnosti u svim članicama grupe. U 2024. godini potpisali smo **novi kolektivni ugovor** za radnike Financijske agencije koji uključuje poboljšanja nematerijalnih i materijalnih prava Fininih zaposlenika i **redefinirali sustav plaća**.

Gledajući prema budućnosti, vjerujemo da će naše usluge i proizvodi nastaviti ostvarivati iskorake u modernizaciji, inovaciji infrastrukture te razvoju naprednih i intuitivnih digitalnih rješenja koja zadovoljavaju suvremene poslovne i životne potrebe. Očekuju nas godine pune novih mogućnosti te daljnji razvoj financijskih rješenja koja korisnicima omogućuju lakše upravljanje financijama. Nastaviti ćemo raditi s predanošću kako bismo unaprijedili naše usluge i osigurali da ostanemo vaš prvi izbor u svijetu financija.

1
Dražen Čović
Predsjednik Uprave Fine

1. Organizacijski profil

1.1. O Fina Grupi

Financijska agencija (Fina) predstavlja vodeću hrvatsku instituciju na području financijskih i elektroničkih usluga koja se odlikuje nacionalnom pokrivenošću, informatičkim sustavom koji je dokazan kroz brojne projekte od nacionalne važnosti, kao i profesionalnošću svojih zaposlenika koji rade na pripremi i provedbi projekata najviših razina složenosti.

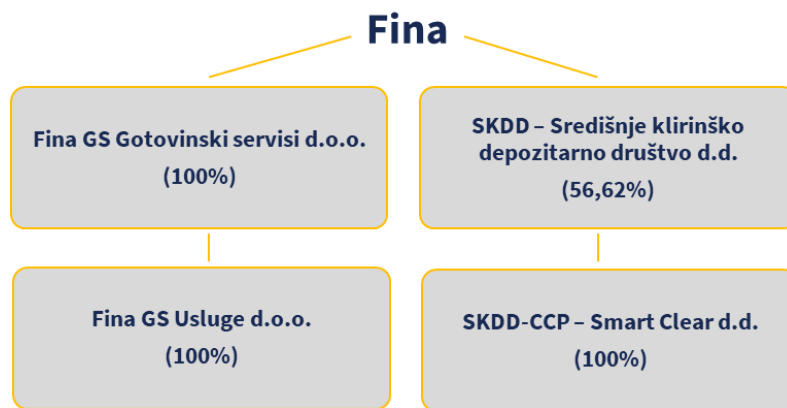
Osnivanje Fina regulirano je Zakonom o Financijskoj agenciji (NN 117/01, 60/04, 42/05) koji definira odredbe o osnivanju, organizaciji i djelatnosti, kao i prava i obveze u kontekstu pružanja financijskih i elektroničkih usluga. Kao važan partner institucijama države, Fina se posvećuje digitalizaciji javnog sektora, pružajući usluge koje čine integralni dio državne informacijske infrastrukture i Centra dijeljenih usluga. Uz širok spektar komercijalnih usluga namijenjenih poslovnim subjektima i građanima, Fina ima ključnu suradnju s Hrvatskom narodnom bankom (HNB) i ostalim komercijalnim bankama, što je čini nezaobilaznim čimbenikom u razvoju hrvatskog financijskog sustava.

Fina je u 100%-tnom vlasništvu RH te posjeduje 100% udjela u društvu FINA gotovinski servisi d.o.o. i 56,62% dionica u SKDD d.d.

Fina gotovinski servisi d.o.o. (Fina GS) osnovana je 15. rujna 2009. godine izdvajanjem djelatnosti obrade gotovog novca i distribucije vrijednosnih pošiljki iz Fina. Fina GS je 2021. godine reorganizirala poslovne segmente osnivanjem novog trgovačkog društva za uslužne djelatnosti **FINA GS usluge d.o.o.** koje je registrirano za djelatnosti pružanja usluga čišćenja i privatne zaštite.

Središnje klirinško depozitarno društvo d.d. (SKDD) osnovano je 1997. godine na temelju Zakona o izdavanju i prometu vrijednosnim papirima (NN 107/95) i Zakona o trgovačkim društvima (NN 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 152/11, 111/12, 68/13, 110/15, 40/19, 34/22, 114/22, 18/23, 130/23, 136/24) kao Središnja depozitarna agencija d.d. Promjena naziva tvrtke u Središnje klirinško depozitarno društvo provedena je 2009. godine. SKDD je društvo koje posluje kao središnji depozitorij vrijednosnih papira odnosno registar nematerijaliziranih vrijednosnih papira gdje se u obliku elektroničkih zapisa vode podaci o izdavateljima, vrijednosnim papirima, računima vrijednosnih papira i imateljima vrijednosnih papira kao i drugi podaci predviđeni zakonom. SKDD svoju djelatnost primarno obavlja na temelju Zakona o tržištu kapitala (NN 65/18, 17/20, 83/21, 151/22, 85/24), a njegov rad nadzire Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga (HANFA).

Ovisno društvo **SKDD-CCP Smart Clear d.d. (SKDD-CCP)** osnovano je radi pružanja usluga središnje druge ugovorne strane sukladno Uredbi (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. godine o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju (Tekst značajan za EGP) (SL L 201, 27.7.2012.).

Slika 1. Fina i povezana društva

Partner u razvoju društva i zajednice

Uz stvaranje održive vrijednosti za svoje klijente, vlasnike, zaposlenike i širu zajednicu kroz svoje poslovanje, Grupa nastoji ostvariti pozitivan utjecaj na društvo u cjelini.

Stoga, Grupa oblikuje strategije i inicijative koje podižu razinu svijesti građana o financijskim pitanjima te je sudionik Akcijskog plana za unaprjeđenje financijske pismenosti potrošača Ministarstva financija. Također, pruža potporu akademskoj zajednici transferima znanja i tehnologija te zajedničkim djelovanjem na projektno-razvojnim aktivnostima, ulaganjem u obnovu i razvoj laboratorija i učionica te donacijama za informatičku opremu fakulteta i veleučilišta. Studentima nudi mogućnost stipendiranja i obavljanja stručne prakse kako bi svoja znanja mogli primijeniti u stvarnom poslovnom okruženju te steći prva radna iskustva. Grupa sponzorstvima i donacijama kontinuirano podupire humanitarne akcije i ekološke inicijative, kao što to rade i zaposlenici svojim sudjelovanjem.

Poslovna mreža

Fina Grupa svojim djelovanjem doprinosi rastu i razvoju poslovnog ekosustava na nacionalnoj i lokalnoj razini osiguravajući dostupnost svojih usluga putem široko rasprostranjene poslovne mreže te kontinuiranim ulaganjem u infrastrukturu. Usmjeravajući se na potrebe građana i poduzetnika, Fina pruža usluge kroz četiri regionalna centra – u Zagrebu, Splitu, Rijeci i Osijeku – te putem 18 podružnica, među kojima Fina GS djeluje u njih dvanaest, i 170 poslovnica diljem zemlje. Ova razgranata mreža prati logiku i intenzitet gospodarske aktivnosti čineći Grupi prisutnom u lokalnim zajednicama širom Hrvatske. U sklopu svojih aktivnosti Grupa ulaže u modernizaciju svojih poslovnica i voznog parka, s posebnim naglaskom na održivost, čime dodatno jača svoju ulogu u društvu i zajednici.

Slika 2. Geografska rasprostranjenost Grupe

Razvojni centri

U suradnji s fakultetima i sveučilištima Grupa pruža dodanu vrijednost akademskoj i poslovnoj zajednici kroz 19 razvojnih centara koji su središnje točke okupljanja IT sektora, povezujući znanstvenu zajednicu i gospodarstvo te potičući razvoj inovativnih ideja. Kroz njih se studentima omogućuje lakša integracija na tržište rada, a mladi talenti dobivaju priliku za profesionalni razvoj u svojoj lokalnoj sredini.

Razvojni centri nalaze se u Bjelovaru, Čakovcu, Daruvaru, Đurđevcu, Koprivnici, Kutini, Lipiku, Metkoviću, Osijeku, Požegi, Rijeci, Splitu, Šibeniku, Varaždinu, Virovitici, Vukovaru, Zaboku, Zadru i Zagrebu. Na ovaj način se decentralizira poslovanje, dok studentima pruža konkretna praktična znanja kroz stručnu praksu, terensku nastavu i mentorsku podršku, a istovremeno osigurava IT stipendije za perspektivne studente.

1.2. Segment usluga za financijsku industriju

Segment usluga za financijsku industriju poslovanja obuhvaća upravljanje platnim sustavima za obračun međubankovnih platnih transakcija, poslove koji se odnose na vođenje poslovnog odnosa s kreditnim institucijama, obradu i prijevoz gotovog novca te usluge depozitorija, poravnanja i namire.

Fina obavlja poslove platnog prometa temeljem sklopljenih ugovora s poslovnim bankama. Zbog široke rasprostranjenosti mreže poslovnica Fine, njene usluge su dostupne poslovnim klijentima svih banaka, kao i građanima, koji u Fini obavljaju usluge platnog prometa. Uz navedene usluge, u poslovnicama se također pružaju financijske usluge poput mjenjačnice, razmjene novca te primanja i slanje novca. Mreža poslovnica Fine pruža i brojne druge servise poput upisa vrijednosnih papira RH, distribucije državnih biljega, vaučera za sezonski rad u poljoprivredi, a od 2024. godine i prodaju prigodnih kovanica HNB-a.

Fina je sudionik platnog sustava TARGET-HR u ulozi vlasnika i upravitelja dva nacionalna platna sustava, EuroNKS i EuroNKSInst. EuroNKS platni sustav omogućava obračun SEPA kreditnih transfera i izravnih terećenja u eurima te su njegove članice sve platne institucije u RH. EuroNKSInst platni sustav omogućava izvršavanje platnih transakcija u eurima u gotovo realnom vremenu te je širenje broja članica sustava i povećanje broja transakcija bio fokus tijekom 2024. godine.

Tijekom 2024. poduzeli su se i intenzivni pripremni koraci za usklađivanje s Uredbom(EU) 2022/2554 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2022. o digitalnoj operativnoj otpornosti za financijski sektor i izmjeni uredbi (EZ) br. 1060/2009, (EU) br. 648/2012, (EU) br. 600/2014, (EU) br. 909/2014 i (EU) 2016/1011 (tekst značajan za EGP) (SL L 333, 27.12.2022; dalje Uredba DORA), gdje je krajnji rok za zakonsku prilagodbu 17. siječanj 2025. godine. Iako Fina nije izravni obveznik navedene regulative, ista značajno utječe na poslovanje Fininih ključnih partnera, što je zahtijevalo prilagodbu s njezinim odredbama.

Također, Fina je za Ministarstvo financija razvila digitalnu platformu za vrijednosne papire za upis ponuda ulagatelja za trezorske zapise i obveznice te cjelokupne podrške za alokaciju istih u repozitoriju SKDD-a. Time je Fina postigla prepoznatljivost za upis ponuda za državne vrijednosne papire koji se obavljaju isključivo putem poslovnica Fine i digitalno putem web aplikacije E-RIZNICA.

U okviru gotovinskih centara, a u ime i za račun HNB-a, zaprima se, obrađuje, pohranjuje i izdaje gotov novac poslovnih banaka diljem RH. U suradnji s poslovnim bankama pružaju se komercijalne usluge obrade dnevnih utržaka za poslovne subjekte s mogućnošću avansnog odobravanja računa, razmjenu gotovog novca, obradu gotovog novca iz uplatnih uređaja te pohranu i čuvanje ostalih vrijednosti. Fina GS obavlja usluge distribucije vrijednosnih pošiljki koje podrazumijevaju prijevoz i zaštitu gotovog novca domaće i strane valute, vrijednosnih papira i ostalih vrijednosnica, prijevoz dragocjenosti i plemenitih metala, kao i usluge opsluživanja i održavanja bankomata, pražnjenja i održavanja dnevno noćnih trezora te depozitnih uređaja-pametnih sefova.

U dijelu usluga središnjeg depozitorija vrijednosnih papira pružaju se usluge depozitorija, usluge poravnanja i namire te ostale usluge temeljem Zakona o tržištu kapitala (NN 65/18, 17/20, 83/21, 151/22, 85/24).

Naturalni pokazatelji

Količina obrađenih naloga u 2024. godini u odnosu na prethodnu godinu bilježi pad od 2% pri čemu su tradicionalne usluge za građane, uplate građana koje se zaprimaju na šalterima, slijedom porasta internetskog plaćanja, očekivano u padu 7%, dok su bezgotovinski nalozi u porastu 1%. Obrada gotovine je stabilna ukoliko se promatra trogodišnji period te u 2024. godini iznosi 66,7 milijarde eura. Pad obrade gotovine u odnosu na prethodnu godinu pripisuje se uvođenju eura u 2023. godini. Ukupan broj kreditnih transfera putem platnih sustava iznosio je 256,5 milijuna što je porast od 5% u odnosu na 2023. godinu. Povećanje instant transakcija u odnosu na prethodnu godinu iznosi 127% budući da je u 2024. godini ostvareno ukupno 3,4 milijuna transakcija. Broj provedenih isplata ulagateljima iz korporativnih akcija bilježi porast od 30% u odnosu na prethodnu godinu kao rezultat izdanja državnih obveznica i trezorskih zapisa.

	2022.	2023.	2024.	CAGR	2024./2023.
OBRADA NALOGA u mil. kom	35,0	37,3	36,6	2%	-2%
Gotovinski nalozi	14,6	13,1	12,2	-9%	-7%
Bezgotovinski nalozi	20,4	24,2	24,4	9%	1%
OBRADA GOTOVINE u mlrd.€	53,4	67,5	66,7	12%	-1%
Broj financijskih instrumenata uključenih u usluge depozitorija	762	735	718	-3%	-2%
Broj namirenih transakcija	50.238	44.631	46.912	-3%	5%
Broj provedenih isplata ulagateljima iz korporativnih akcija	273.152	276.430	360.697	15%	30%

Slika 3. Naturalni pokazatelji usluga za financijsku industriju

Usluge platnog prometa

Već dugi niz godina Fina poslove platnog prometa obavlja temeljem sklopljenih ugovora sa svim bankama i podružnicama banaka sa sjedištem u RH. Zbog široke rasprostranjenosti mreže poslovnica Fine usluge platnog prometa dostupne su poslovnim klijentima svih banaka kao i građanima. Navedene usluge platnog prometa obuhvaćaju podnošenje naloga za plaćanje na obradu i izvršenje, obavljanje uplata i isplata gotovog novca s računa klijenata te preuzimanje izvadaka o stanju i prometu po računima u raznim formatima.

Veliki broj banaka omogućio je svojim klijentima korištenje servisa Fine e-plaćanje putem kojeg klijenti mogu korištenjem jednog sučelja i jedne prijave te autorizacije obaviti platne usluge s računa u više banaka. Navedene usluge Fina pruža i svim korisnicima državnog proračuna, odnosno klijentima HNB-a.

U 2024. godini nastavila se poslovna suradnja s bankama, kao najznačajnijim poslovnim klijentima, s ciljem učvršćivanja pozicije Fine kao primarnog partnera za postojeće i nove usluge. Navedeno podrazumijeva promjenu cjenovne politike kako bi se povećao opseg i volumen opsluživanja klijenata banaka u poslovnoj mreži Fine što bi bilo u zajedničkom interesu i banaka i Fine obzirom na trend intenzivnog preusmjeravanja transakcijskog poslovanja na digitalne kanale uz zadržavanje prodajno-savjetodavnih usluga na fizičkim lokacijama banaka. Tako je u 2024. godini obrađeno 4,7 milijardi eura gotovine, što je za 3% više u odnosu na isto razdoblje 2023. godine te za 19% više u odnosu na isto razdoblje 2022. godine.

Usluge za građane i poduzetništvo

Praćenjem količine naloga za uplate građana po godinama primjetan je nastavak pada broja fizičkih naloga, što je i očekivano s obzirom na tržišna i tehnološka kretanja u pravcu rasta digitalnih načina plaćanja. Međutim, taj pad je blaži od cjelokupnog pada zabilježenog u RH te manji u odnosu na pad zabilježen prethodne godine, dok se kontinuirano evidentira rast plaćanja putem POS uređaja.

Uz usluge uplate građana, u poslovnica Fina i dalje se obavljaju tradicionalne usluge mjenjačnice, razmjene novca, kao i primanje i slanje novca putem **Western Uniona**. Fina u svojim poslovnica nudi i uslugu **prodaje vrijednosnih kupona za sezonski rad u poljoprivredi**. Kuponi su namijenjeni poslodavcima poljoprivrednicima koji zapošljavaju sezonske radnike, gdje kuponi služe radnicima kao evidencija za plaćene doprinose.

Među aktivnostima koje su najviše bile u fokusu javnosti jesu zaprimanje ponuda za upis obveznica i trezorskih zapisa Ministarstva financija. Fina je za Ministarstvo financija izradila **E-RIZNICU**, digitalnu platformu za upis vrijednosnih papira, koja se kontinuirano unaprjeđuje dodatnim funkcionalnostima. U 2024. godini implementirana je **nova funkcionalnost "Reinvestiranje"**, kako za trezorske zapise tako i za obveznice, kojom ulagači imaju mogućnost reinvestiranja u nove vrijednosne papire raspoloživim vrijednosnim papirima u SKDD koji dopijevaju.

Paralelno se razvijala mobilna aplikacija M-RIZNICA, kao novi kanal upisa ponuda za državne vrijednosne papire, koja će dodatno olakšati upis ponuda i omogućiti ulagateljima brz i jednostavan pristup upisu ponuda i podacima o svim svojim ulaganjima. Uz upis ponuda putem E-RIZNICE, vrijednosne papire moguće je upisati i u poslovnicama Fine.

Uz suglasnost Ministarstva financija pokrenuti su razgovori s agentom izdanja u provođenju IPO-a jedne tvrtke i dogovoren upis ponuda za dionice putem poslovnica Fine čime su stvoreni temelji za profiliranje Fine kao mjesta upisa ponuda ne samo za državne vrijednosne papire, nego i za privatne izdavatelje.

Tijekom 2024. godine provedeno je ukupno 8 emisija ponuda trezorskih zapisa i obveznica, gdje je upisano preko 130 tisuća ponuda ukupne vrijednosti od preko 3,7 milijardi eura.

Vezano uz stratešku poslovnu inicijativu **KYC** (eng. Know Your Customer) tijekom 2024. kontinuirano se i aktivno radilo na razvoju usluge Provjere vlasničke strukture. Sama web aplikacija omogućuje istovremeno korištenje usluge provjere identiteta poslovnih subjekata. Pojedine banke aktivno koriste uslugu uz snažan interes cijele bankovne zajednice.

U 2024. godini intenzivirale su se aktivnosti oko razvoja usluge **Procjene rizika** kojom se kreiraju preduvjeti kojima korisnici modula sintetiziraju sve prikupljene informacije o stranci i povezanim čimbenicima rizika u cjelovite informacije koje je moguće kvantificirati te svim rizicima dodijeliti ocjenu, odnosno kreirati ukupnu ocjenu klijenta promatrano kroz prizmu AML ocjene rizičnosti. Takva ocjena diktira praćenje poslovnog odnosa s klijentom, odnosno definira frekvencije u kojima korisnici moraju poduzimati daljnje radnje, kao i koje mjere dubinske analize je potrebno provesti.

Razvijale su se i aktivnosti vezane za razvoj i uspostavu **sustava za razmjenu podataka o dugovanju korisnika teleoperatera** u skladu s odredbama Zakona o elektroničkim komunikacijama (NN 76/22, 14/24) i Zakona o kibernetičkoj sigurnosti (NN14/24), gdje je Fina određena kao upravitelj sustava. U toj ulozi tijekom 2024. intenzivno se radilo na izradi metodologije i tehničkoj operacionalizaciji sustava te je uspješno završeno i razvijeno cjelokupno aplikativno rješenje, odnosno ispunjeni su tehnički i poslovni preduvjeti za početak rada sustava. Već je prethodno dovršen i prijedlog Pravilnika o uspostavi i radu sustava za razmjenu podataka te se očekuje dovršetak postupka usvajanja Pravilnika kako bi sustav mogao započeti s radom.

Za građane i poslovne subjekte Fina nudi **uslugu pohrane vrijednosti** koja omogućuje istima zakup pretinca sefa s ciljem pohrane vrijednosti na čuvanje. Ova usluga je trenutno omogućena na lokacijama Fine u Rijeci i Splitu, a razmatraju se dodatne lokacije.

Tijekom prosinca 2024. godine građani su u poslovnicama Fine, temeljem predbilježbe, mogli provesti zamjenu **prigodnih kovanica** u apoenu od 2 eura. Uz numizmatičko značenje, prigodna eurokovanica ujedno ima status optjecajne kovanice.

Platni sustavi

Tijekom 2024. evidentiran je značajan porast broja transakcija **instant plaćanja** koji iznosi čak 127% u odnosu na 2023. godinu. Ovaj trend rezultira sve većom popularizacijom instant plaćanja među korisnicima, kao i ulaskom dviju dodatnih poslovnih banka u instant shemu.

U skladu s navedenim, tijekom cijele 2024. poduzimani su intenzivni pripremni koraci za uključivanje preostalih banaka u SEPA instant shemu kako bi se integrirale u EuroNKSInst sustav, omogućujući time pristup zaprimanja instant transakcija za sve sudionike. Osim poslovnih banaka, uključuje se i HNB te klijenti HNB-a koji će također započeti s primanjem instant transakcija u korist računa svojih klijenata, čime će se ubrzati proces primanja transakcija za sve proračunske račune, što doprinosi pozitivnom učinku na cjelokupni gospodarski sustav RH.

Ove aktivnosti zahtijevale su ne samo velik angažman u upravljanju platnim sustavima, već i povećani angažman iz dijela platnog prometa. Naime, Centar poslova platnog prometa aktivno je sudjelovao u prilagodbi sustava za slanje SCTInst transakcija za HNB i klijente HNB-a, kao i klijente drugih banaka koje koriste Finine usluge. Pritom je potrebno osigurati buduću podršku za prihvrat datoteke izvadaka i kreiranje međuizvadaka za klijente banaka po modelu III.

Tijekom cijele godine intenzivno su se provodile aktivnosti vezane za unaprjeđenje instant plaćanja na području cijele Europske unije, sukladno Uredbi 260/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. ožujka 2012. o utvrđivanju tehničkih i poslovnih zahtjeva za kreditne transfere i izravna terećenja u eurima i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 924/2009 (tekst značajan za EGP) (SL L 94, 30.03.2012.). Između ostalog, primjenom nove regulative u platnom prometu banke su obavezne obavljati provjeru usklađenosti IBAN računa i naziva vlasnika računa za svoje klijente – korisnike platnih usluga prije izvršenja transakcija kreditnih transfera. S tim u vezi, Fina preuzima ulogu nacionalnog pružatelja usluge razmjene i verifikacije podataka (Routing and Verification Mechanism-RVM), gdje se temeljem prethodno dostavljenih bankovnih podataka o primateljima plaćanja obavlja provjera usklađenosti podataka i kreira odgovor s rezultatom provjere prema bankama u RH, kao i prema bankama u cijelom SEPA području.

Sukladno navedenom, **uslugom Provjera primatelja** (Verification of Payee - VOP) nastoji se smanjiti pogrešno usmjeravanje novčanih sredstava i zlouporaba vezanih uz izvršenje platnih transakcija, gdje će krajnji pozitivan efekt imati korisnici platnih usluga.

U kontekstu profesionalnog upravljanja platnim sustavima, Fina je već dugi niz godina aktivna članica Europskog udruženja automatiziranih klirinških kuća (kratica: EACHA), unutar kojega intenzivno i kontinuirano razmjenjuje iskustva sa svim klirinškim kućama u Europi. Na nacionalnoj razini ističe se dugogodišnja suradnja s bankovnom zajednicom kako kroz radne i operativne grupe, tako i kroz članstvo u udruženjima poput Nacionalnog odbora za platni promet, Odbora za upravljanje nacionalnim shemama, Hrvatskog SEPA Foruma i ostalih.

Gotovinske operacije

Gotovinske operacije obuhvaćaju poslove obrade gotovog novca domaće i strane valute te pohrane ostalih vrijednosti. Čvrsti temelji uspjeha jesu vrhunska oprema za obradu domaće i stranih valuta, stručni djelatnici te procesi koji se ostvaruju pomoću najmodernije softverske podrške.

Trezorski kapaciteti gotovinskih centara obuhvaćaju više od 9.000 m², a usluge zaprimanja, obrade, pohrane i izdavanja gotovog novca poslovnih banaka diljem RH obavljaju se u ime i za račun HNB-a. U suradnji s poslovnim bankama pružaju se komercijalne usluge obrade dnevnih utržaka za poslovne subjekte s mogućnošću avansnog odobravanja računa, razmjenu gotovog novca, obradu gotovog novca iz uplatnih uređaja te pohranu i čuvanje ostalih vrijednosti.

Distribucija vrijednosnih pošiljki

Usluge prijevoza i zaštite vrijednosnih pošiljki podrazumijevaju:

- Unutarnji i međunarodni prijevoz gotovog novca domaće i stranih valuta;
- Prijevoz vrijednosnih papira i ostalih vrijednosnica;
- Prijevoz dragocjenosti i plemenitih metala;
- Usluge opsluživanja bankomata i prvu razinu održavanja;
- Usluge pražnjenja dnevno noćnih trezora i prvu razinu održavanja;
- Usluge pražnjenja, održavanja i nadzora depozitnih uređaja „Pametni sefovi“.

Visoka razina sigurnosnih standarda zadržava se neprestanim unaprjeđivanjem radnih i sigurnosnih procedura, educiranjem i usavršavanjem radnika, primjenom najmodernije specijalizirane opreme te centraliziranim praćenjem vozila iz nadzornog centra uz korištenje GPS sustava. Kako bi se klijente dodatno zaštitilo od svih opasnosti fizičkoga gubitka ili oštećenja vrijednosnih i drugih pošiljaka Fina GS posjeduje policu osiguranja gotovog novca u prijevozu s najvećim iznosom limita po jednom vozilu.

Osim klasičnog prikupljanja, Fina GS nudi dva modela prikupljanja gotovog novca u kombinaciji s tehničkim uređajima pri čemu su uređaji u vlasništvu Fina GS:

- Na lokaciji klijenta instalira se „drop in blagajna“/sef, a ključevima sefa rukuje Fina GS;
- Na lokaciji klijenta instalira se depozitni uređaj pametni sef, a ključevima sefa rukuje Fina GS.

Usluge središnjeg depozitorija vrijednosnih papira

SKDD je društvo koje posluje kao središnji depozitorij vrijednosnih papira odnosno registar nematerijaliziranih vrijednosnih papira gdje se u obliku elektroničkih zapisa vode podaci o izdavateljima, vrijednosnim papirima, računima vrijednosnih papira i imateljima vrijednosnih papira te drugi podaci predviđeni zakonom.

Osnovne usluge obuhvaćaju početno evidentiranje u sustav u nematerijaliziranom obliku, osiguravanje i vođenje računa vrijednosnih papira (usluga središnjeg vođenja računa) te upravljanje Sustavom namire vrijednosnih papira (usluga namire), dok pomoćne usluge obuhvaćaju usluge povezane s registrom dioničara, usluge podrške obrade korporativnih akcija (uključujući poreze, glavne skupštine i usluge informiranja), usluge novih izdanja (uključujući alokaciju i upravljanje ISIN oznakama i sličnim oznakama), usluge uspostave veze s drugim Središnjim depozitorijima, usluge pružanja informacija, podataka i statističkih podataka tržištu, statističkim uredima ili drugim vladinim ili međuvladinim subjektima, pružanje IT usluga, usluge vođenja i upravljanja Fondom za zaštitu ulagatelja te osposobljavanje Članova za korištenje informacijskog sustava SKDD-a.

Poslovnu godinu društva SKDD obilježio je:

- nastavak provođenja aktivnosti usklađivanja s regulatornim okvirom europskog i nacionalnog zakonodavstva te unaprjeđenje poslovanja kroz primjenu najboljih tržišnih praksi i modernih tehnoloških rješenja;
- uspješno provođenje pripremnih aktivnosti i testiranja za priključenje na Eurosystem Collateral Management System (ECMS), a paralelno s time, provedena je prilagodba poslovnog modela središnjeg vođenja računa i financijskih instrumenata;
- angažman na pripremi i provedbi svih aktivnosti vezanih uz usklađenje s Uredbom DORA.

Od ostalih značajnijih aktivnosti ističe se nastavak priprema za promjene IT arhitekture vezano uz pristupanje TARGET2-Securities (T2S), uključujući završetak testiranja funkcionalnosti Market Claim & Transformation. U listopadu 2024. godine usvojena su nova Operativna pravila rada kojima su uvedene važne izmjene povezane s ECMS-om, autokolateralizacijom, reinvestiranjem vrijednosnih papira i definiranjem uloge Društva kao sekundarnog depozitorija, sve u skladu sa Zakonom o tržištu kapitala (NN 65/18, 17/20, 83/21, 151/22, 85/24).

U cilju omogućavanja prekogranične namire, SKDD je otvorio račun u Clearstream Banking Luxembourg te razvio aplikativno rješenje za prekogranično poravnavanje transakcija.

Nakon provedenog regulatornog postupka, usluge poravnanja SKDD-CCP-ja proširene su od siječnja 2024. godine na nove financijske instrumente ETF-ove i trezorske zapise. SKDD-CCP unaprijedio je sustav upravljanja rizicima te je nakon pozitivnog mišljenja i odobrenja od strane regulatora produkcijski rad novog modela započeo 1. studenoga 2024. godine. Sve provedene aktivnosti potvrđuju primarni fokus na strateški razvoj, tehnološku modernizaciju te osnaživanje pozicije grupe SKDD kao infrastrukturnih društava hrvatskog tržišta kapitala.

1.3. Segment digitalnih rješenja

Digitalna rješenja Fine obuhvaćaju elektroničke, digitalne i arhivsko-dokumentacijske proizvode i usluge koji čine ključnu infrastrukturu digitalnog društva i gospodarstva u RH. Digitalizacijom javnih i poslovnih procesa korištenjem Fininih usluga osigurava se digitalna sigurnost, povećava efikasnost i ostvaruju financijske uštede. Kroz digitalizaciju, aktivno se sudjeluje u očuvanju okoliša, smanjujući korištenje resursa te se promiču ekološki prihvatljive prakse

Usluge elektroničkog poslovanja temeljene na uslugama povjerenja i PKI tehnologiji	Digitalne usluge i servisi za tržište	Digitalne usluge i servisi za državnu informacijsku infrastrukturu	Arhivsko - dokumentacijske usluge
• digitalni certifikati • vremenski žig • potpisna rješenja • paket e-usluge • video identifikaciju • validaciju potpisa	• Centralna platforma za razmjenu eRačuna, servis e-Račun za državu (e-Račun B2G), servis e-Račun za poslovne subjekte (e-Račun B2B), usluge ovjere eRačuna • e-Arhiv • Fina faktoring platforma	• Nacionalni identifikacijski i autentifikacijski sustav (e-Građani i e-Poslovanje s e-Ovlaštenjima i eIDAS čvorom) • e-Pristojbe • Platforme Fondovi EU • Mreže državne informacijske infrastrukture	• digitalizacija • mikrofilmiranje • web arhiv • pohrana dokumentacije • SafeCut usluge

Slika 4. Grupe digitalnih rješenja

Naturalni pokazatelji

Proširenjem portfelja usluga povjerenja Fina bilježi porast broja izdanih digitalnih certifikata u izvještajnoj godini u odnosu na prethodnu godinu, kao i u trogodišnjem periodu u kojem broj aktivnih certifikata bilježi rast od 8%. Na trogodišnjoj razini bilježi se porast izdanih ePass vjerodajnica od 2% te rast broja korisnika NIAS sustava od 9%. Primjenom Zakona o elektroničkom izdavanju računa u javnoj nabavi (NN 94/18) za obveznike javne nabave primjetan je konstantan porast broja poslovnih korisnika servisa Fina B2B e-Računa.

	2022.	2023.	2024.	CAGR	2024./2023.
Aktivni certifikati u tisućama	498	518	585	8%	13%
Broj izdanih vjerodajnica i korisnika NIAS-a u tisućama					
izdane ePass vjerodajnica	687	712	713	2%	0%
jedinstveni korisnici NIAS sustava	1.720	1.868	2.039	9%	9%
Boja korisnika servisa e-Račun					
broj obveznika na centralnoj platformi B2G	5.799	5.778	5.798	0%	0%
broj korisnika Fina B2B	44.902	51.469	57.912	14%	13%

Slika 5. Naturalni pokazatelji pojedinih digitalnih usluga

Usluge elektroničkog poslovanja

Usluge elektroničkog poslovanja podrazumijevaju skup usluga iz područja elektroničkog potpisa i spadaju u usluge povjerenja. Primarno se temelje na izdavanju digitalnih certifikata i vremenskih žigova, a na njih se naslanjaju druge srodne usluge iz područja PKI tehnologije poput klijentskih i serverskih potpisnih rješenja i validacije potpisa na elektronički potpisanim dokumentima koje omogućuju digitalizaciju poslovnih procesa.

Fina je prvi certificirani izdavatelj kvalificiranih certifikata u RH te jedna od rijetkih institucija u kojoj korisnik može pronaći sva rješenja za digitalizaciju procesa. Od 2024. godine Fina u ponudi ima mobilnu aplikaciju za potpisivanje PDF dokumenata certifikatima za elektroničko potpisivanje temeljem udaljene identifikacije što im omogućuje izdavanje certifikata bez dolaska u poslovnicu Fine.

U razmjeni elektronički potpisanih dokumenata značajnu ulogu ima usluga **FINA Validator** koja omogućuje provjeru valjanosti kvalificiranog i naprednog elektroničkog potpisa i/ili pečata uz podršku kvalificiranog certifikata, a zainteresirani korisnici mogu ovaj servis implementirati u svoj sustav ili koristiti besplatnu uslugu putem web aplikacije na web stranicama Fine ili putem mobilne aplikacije **mFina**. Provjera valjanosti provodi se prema eIDAS uredbi, ETSI normama te korištenjem pouzdanog popisa kvalificiranih pružatelja usluga povjerenja država članica EU (eng. Trusted list).

Fina je partner mnogim bankama, dobavljačima informacijskih sustava i drugim poslovnim subjektima koji svoja rješenja mogu integrirati s Fininim rješenjima radi automatizacije procesa potpisivanja i digitalizacije procesa. Proizvode i usluge koji pomažu u digitalizaciji poslovanja Fina pruža kroz **Digit.ALL** kroz koji uključuje usluge prijevoza, arhiviranja i digitalizacije papirnatih dokumentacije, digitalne certifikate i vremenski žig, e-Potpis i Fina Validator te e-Račun i e-Arhiv.

Sukladno Uredbi (EU) br. 910/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o elektroničkoj identifikaciji i uslugama povjerenja za elektroničke transakcije na unutarnjem tržištu i stavljanju izvan snage Direktive 1999/93/EZ (SL L 257, 28.8.2014.; dalje: eIDAS Uredba) i ETSI normama Fina je:

- Izlistana na međunarodnoj i EU trusted listi kao izdavatelj kvalificiranih certifikata za elektroničke potpise i pečate te kvalificirani vremenski žig (Fina RDC 2020 CA);
- Priznati izdavatelj kvalificiranih certifikata u MS root programu što znači da se certifikatima Fine vjeruje svugdje u svijetu u okviru korištenja MS operativnog sustava;
- Izdavatelj TLS/SSL certifikata usklađenih s Certificate Transparency programom pa se isti mogu uspješno koristiti u Google Chrome internetskom pregledniku;
- Izdavatelj kvalificiranih certifikata bankama i FinTech tvrtkama za servise iz Direktive (EU) 2015/2366 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. studenoga 2015. o platnim uslugama na unutarnjem tržištu, o izmjeni direktiva 2002/65/EZ, 2009/110/EZ i 2013/36/EU te Uredbe (EU) br. 1093/2010 i o stavljanju izvan snage Direktive 2007/64/EZ (Tekst značajan za EGP) (SL L 337, 23.12.2015.; dalje: PSD2 Direktiva) te je označena na EU Trusted listi za pružanje usluge izdavanja QWAC certifikata;

- Pružatelj usluge udaljene video identifikacije sukladno zakonskoj regulativi što znači da se u procesu izdavanja kvalificiranih i drugih vrsta certifikata korisnika može fizički identificirati udaljeno putem audio-vizualne veze ili u automatiziranom postupku uz provjeru operatera.

Digitalne usluge i servisi za tržište

Digitalne usluge i servisi za tržište su samostalna digitalna rješenja koja se temelje na razmjeni i pohrani elektroničkih dokumenata i isprava, a obuhvaćaju poslove poslovnog razvoja, komercijalnog plasmana i upravljanje uslugama i servisima. Digitalne usluge i servisi za tržište podrazumijevaju Centralnu platformu za razmjenu e-Računa: servis e-Račun za državu (e-Račun B2G), servis e-Račun za poslovne subjekte (e-Račun B2B) i usluge ovjere e-Računa te Fina faktoring platformu.

e-Račun

Zakon o elektroničkom izdavanju računa u javnoj nabavi (NN 94/2018) definira Finu kao centralnu točku razmjene e-Računa prema javnim naručiteljima. E-Račun je transparentan sustav koji omogućuje jednostavno povezivanje sudionika razmjene e-računa. Fina je operativni upravitelj centralne platforme i kontinuirano provodi aktivnosti za osiguranje neometanog rada, održavanje i unaprjeđenje funkcionalnosti te pruža podršku korisnicima platforme, uključujući obveznike javne nabave, izdavatelje e-računa te informacijske posrednike.

Na kraju 2024. godine ukupan broj registriranih obveznika javne nabave bio je 5.800, a broj izdavatelja koji su slali račune na centralnu platformu je više od 71 tisuću. Servis Fina e-Račun za poslovne subjekte dosegao je gotovo 58 tisuća korisnika. Zaključno s 2024. godinom zaprimljeno je više od 32 milijuna računa te je i dalje primjetan porast zaprimljenih prekograničnih e-računa putem PEPPOL mreže.

e-Arhiv

Usluga e-Arhiv dostupna je korisnicima za pojedinačno arhiviranje ili arhiviranje direktno iz vlastitih sustava koristeći web servise, a korisnicima e-Računa se nudi kao dio cjelovitog paketa. Svi računi razmijenjeni kroz e-Račun se automatski arhiviraju u e-Arhivu i dostupni su korisnicima putem ovog sustava. Fina e-Arhiv servis omogućava arhiviranje svih oblika digitalnih i naknadno digitaliziranih poslovnih dokumenata (npr. skeniranog papirnog dokumenta), dokumenata i korisničkih podataka elektroničkih servisa (e-servisa) koji su povezani sa sustavom Fina e-Arhiv ili bilo kojih drugih vrsta dokumenata/podataka koje će korisnik generirati i potom arhivirati.

Fina Faktoring platforma

Fina Faktoring platforma novi je digitalni proizvod kojim se Fina uključila na tržište faktoringa, omogućujući potpuno digitaliziranu provedbu postupka faktoringa nad nedospjelim potraživanjima. Platforma je dostupna svim korisnicima servisa e-Račun, pri čemu je e-račun ujedno i predmet tražbine. Zahvaljujući integraciji s ostalim Fininim servisima, proces faktoringa u

potpunosti je digitaliziran, čime se značajno ubrzava i pojednostavljuje poslovanje. Korištenje digitalnog potpisa putem potpisnih certifikata osigurava visoku razinu sigurnosti i usklađenost s procesima korisnika. Na platformi aktivno sudjeluje nekoliko kreditnih institucija i faktoring društava što doprinosi njenoj konkurentnosti i širokoj primjeni u poslovnom sektoru.

Digitalne usluge i servisi za državnu informacijsku infrastrukturu

Digitalne usluge i servisi za državnu informacijsku infrastrukturu predstavljaju podršku državnoj informacijskoj infrastrukturi u okviru Centra dijeljenih usluga i strategiji razvitka digitalne ekonomije. Digitalne usluge i servisi su samostalna digitalna rješenja koja se temelje na razmjeni i pohrani elektroničkih dokumenata i isprava, a obuhvaćaju poslove operativnog vođenja, održavanja i unaprjeđenja usluga i servisa. Digitalne usluge i servisi za državnu informacijsku infrastrukturu podrazumijevaju:

- Nacionalni identifikacijski i autentifikacijski sustav (NIAS) unutar sustava e-Građani i e-Poslovanje s e-Ovlaštenjima i eIDAS Čvorom;
- Sustav e-Pristojbe;
- Mrežu državne informacijske infrastrukture;
- Platformu Fondovi EU.

Sustav NIAS

Sustav NIAS (e-Građani, e-Poslovanje) kao ključan dio državne informacijske infrastrukture pruža elektroničku identifikaciju korisnika i autentifikaciju vjerodajnica koje omogućuju korisnicima (fizičkim osobama i poslovnim subjektima) i prekograničnim korisnicima (fizičkim osobama) pristup javnim informacijama i uslugama te njihovu komunikaciju s javnim sektorom na siguran i pouzdan način.

U 2024. godini na Sustavu NIAS je evidentirano preko 55 milijuna prijava korisnika. Nastavljen je uzlazni trend integracije novih e-javnih usluga te je uključeno 35 novih e-javnih usluga među kojima se ističu e-Komunikacija, eStandardi, eZOEU, e-Amandmani, digitalna platforma za vrijednosne papire, e-Akreditacija. Također, integrirana je vjerodajnica jedne dodatne banke. Zaključno s 2024. godinom na sustav NIAS integrirano je ukupno 256 e-javnih usluga i 28 vjerodajnica.

U okviru kontinuiranih nadogradnji sustava NIAS i njegovih komponenti obavljena je nadogradnja sustava e-Ovlaštenja koja pojednostavljuje pristup na uslugu e-Ovlaštenja putem vjerodajnice niske razine sigurnosti, a posljedično za e-javne usluge koje zahtijevaju višu razinu sigurnosti osiguran je proces reautentifikacije. Optimizirano je korištenje funkcionalnosti potpisa e-Punomoći, ukinuto je obostrano potpisivanje, omogućen je potpis e-Punomoći samo od strane Opunomoćitelja uz dodatnu mogućnost definiranja vremenskog trajanja e-Punomoći.

Pored navedenog, u 2024. godini obavljene su pripremne aktivnosti nadogradnje sustava NIAS koje se odnose na prilagodbe NIAS-a radi integracije na nacionalnu mobilnu platformu i aplikaciju m-Građani te uspostavu e-javnih usluga kao m-Usluga (inicijalno m-Ovlaštenja, Moj profil i m-

Pristojbe), nadogradnje i redizajn e-Ovlaštenja i Mog profila, elektroničku identifikaciju prekograničnih poslovnih subjekata te uparivanje podataka prekograničnih korisnika fizičkih osoba tzv. Matching Identity/OIB linking.

Sustav e-Pristojbe

Sustav e-Pristojbe važna je komponenta državne informacijske infrastrukture koja pristojbenim obveznicima i/ili platiteljima omogućava elektroničko plaćanja pristojbi i/ili naknada pred javnopravnim tijelima. Ovaj sustav nudi različite načine plaćanja što ga čini fleksibilnim i pristupačnim za korisnike. Uključenim javnopravnim tijelima te pristojbenim obveznicima i/ili platiteljima pored plaćanja omogućen je i pregled plaćenih zahtjeva iz različitih upravnih područja.

Uključivanje novih usluga te značajan porast naplate putem EFT POS uređaja ostvaren je na šalterima Ministarstva unutarnjih poslova. Porast naplate ostvarile su i elektroničke usluge Zajednički informacijski sustav zemljišnih knjiga i katastra – ZIS OSS i e-Nautika kod kojih je kartično plaćanje putem interneta najčešće korišteni način plaćanja.

U 2024. godini naplaćeno je više od 18,7 milijuna eura pristojbi i naknada, od čega se 61% odnosi na plaćanje putem EFT POS uređaja, 32% na kartično plaćanje putem interneta te preostali dio na plaćanje uplatnicom (HUB 3A). Pristojbeni obveznici i/ili platitelji kreirali su i platili preko 762 tisuće zahtjeva za pismenom i radnjom pred nadležnim javnopravnim tijelima.

Mreža državne informacijske infrastrukture

Mreža državne informacijske infrastrukture osigurava sigurnu i visoko dostupnu mrežnu infrastrukturu te cjelovito obuhvaća postojeće i nove lokacije gdje institucije pružaju usluge građanima i/ili poslovnim subjektima. Dodatno se osiguravaju mrežni kapaciteti primjereni potrebama suvremenog informacijskog društva i povećanje sigurnosti cijele državne informacijske infrastrukture.

S ciljem uspostave sigurne mrežne infrastrukture tijekom 2024. godine realizirana je tehnička podrška vezana za prikupljanje, analizu i sistematizaciju podataka što uključuje središnje lokacije HITRONet mreže i mreže u županijama i županijskim središtima, HITRONet WAN dio mreže, HITRONet MAN dio mreže, povezivanje HITRONet mreže prema Centru dijeljenih usluga. Napravljena je analiza snimke stanja koja se sastoji od popisa lokacija, snimke postojećeg stanja HITRONet i snimke stanja informacijske sigurnosti. Osigurani su kapaciteti za smještanje servisa kontakt centra te su pružene usluge uspostave infrastrukture za udomljavanje servisa Jedinstvenog kontakt centra Hrvatske na Mreži državne informacijske infrastrukture.

Platforma Fondovi EU

Platforma Fondovi EU je platforma za prijavu i praćenje provedbe projekata financiranih iz EU fondova u RH unutar prethodnog (2014.-2020.), trenutnog (2021.-2027.) i budućih financijskih razdoblja kao i onih financiranih iz nacionalnih sredstava. Platforma čini jednu od usluga Centra dijeljenih usluga, odnosno jednu od komponenti državne informacijske infrastrukture te se sastoji od pet komponenti: web stranica Platforme, komponenta eFondovi, komponenta eKohezija, komponenta eNPOO i komponenta eFZOEU.

Tijekom 2024. godine provodile su se aktivnosti razvoja, nadogradnje i održavanja komponenti Platforme kako bi se osigurale sve potrebne funkcionalnosti za objavu poziva, prijavu projektnih prijedloga te sve ostale korake u procesu ugovaranja, provedbe, praćenja i izvještavanja o projektima financiranima iz EU i nacionalnih sredstava. Razvojem, nadogradnjom te kontinuiranim pružanjem podrške pri korištenju svih komponenti Platforme omogućeno je pružanje javne e-usluge za preko 96 tisuća korisnika kroz 265 objavljenih javnih poziva i natječaja.

Arhivsko-dokumentacijske usluge

Arhivske usluge uključuju digitalizaciju, mikrofilmiranje, web arhiv, pohranu izvorne fizičke i elektroničke dokumentacije te SafeCut usluge. U arhivsko-dokumentacijskom području provodi se kontinuirano ulaganje u razvoj ljudskih potencijala i modernu tehnologiju za pružanje kvalitetne i pouzdane arhivske usluge koju prepoznaju korisnici iz privatnog i javnog sektora.

2024. godine u pruženim arhivskim uslugama prednjači poslovna inicijativa Digitalizacija javnog gradiva RH koja se temelji na javnim natječajima i suradnji s javnim stvarateljima gradiva. Navedena arhivska usluga je proširena usluga digitalizacije gradiva.

1.4. Segment javnih servisa

Segment javnih servisa obuhvaća javne poslove koji su Fina povjereni temeljem zakonskih i podzakonskih propisa. Poslovi javnih servisa odnose se na poslove provedbe ovrhe na novčanim sredstvima, poslove provedbe stečaja, stečaja potrošača i predstečajnog postupka, poslove provedbe ovrhe na nekretninama i pokretninama, poslove vođenja i održavanja Očevidnika nekretnina i pokretnina koje se prodaju u ovršnom postupku te poslove ustrojavanja i vođenja registara sukladno zakonskim i podzakonskim propisima.

Naturalni pokazatelji

U 2024. godini Fina je zaprimila 764 tisuća osnova za plaćanje. Trogodišnji trend bilježi pad od 7% što se pripisuje gospodarskoj aktivnosti odnosno povećanju plaća. Fina je sudionik Akcijskog plana za unaprjeđenje financijske pismenosti potrošača Ministarstva financija te sudjeluje na brojnim kampanjama koje imaju za cilj pružanje individualne savjetodavne pomoći građanima s financijskim poteškoćama, posebice onima koji su uslijed prezaduženosti i ovrha izgubili financijsku neovisnost. Sve navedeno doprinosi smanjenju broja ovrha i iznosa duga.

	2022.	2023.	2024.	CAGR	2024./ 2023.
Broj izvještaja prema načinu predaje-RGFI u tisućama					
Putem WEB-a	82	83	84	1%	1%
U Excelu	93	98	105	6%	7%
Na papiru	0,2	0,2	0,1	-29%	-39%
Broj provedenih elektroničkih javnih dražbi	4.851	3.220	3.494	-15%	9%
Broj zaprimljenih osnova za plaćanje u tisućama					
Poslovni subjekti	153	133	180	8%	35%
Građani	712	685	584	-9%	-15%
Iznos duga iz osnova za plaćanje u milijunima eur					
Poslovni subjekti	908	1.002	966	3%	-4%
Građani	1.178	1.981	1.302	5%	-34%
Ukupno naplaćeno osnova za plaćanje u milijunima eur					
Poslovni subjekti	277	117	365	15%	214%
Građani	166	217	121	-15%	-44%

Slika 6. Naturalni pokazatelji javnih servisa

Poslovi ovrhe na novčanim sredstvima

Fina poslove provedbe ovrhe na novčanim sredstvima obavlja temeljem Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima (NN 68/18, 02/20, 46/20, 47/20) te pripadajućih podzakonskih akata. Provedba ovrhe na novčanim sredstvima ustrojena je kao centralizirani sustav provođenja ovrhe s jedinstvenim redoslijedom naplate te ustrojenim Jedinstvenim registrom računa, kao centralnom elektroničkom bazom podataka o svim računima i novčanim sredstvima otvorenim u bilo kojoj banci, stambenoj štedionici i kreditnoj uniji u RH.

U 2024. godini težište je bilo na daljnjem razvoju automatizacije i optimizacije procesa iz djelokruga poslova ovrhe na novčanim sredstvima ovršenika. Najznačajnije aktivnosti koje su se provodile 2024. godine uključivale su optimizaciju i racionalizaciju procesa kreiranja i slanja obavijesti uplatitelju zaštićenih primanja izuzetih od ovrhe, čime je pojednostavljen proces postupanja uplatitelja zaštićenih primanja. Kao nastavak aktivnosti optimizacije procesa prihvata, obrade i izvršenja osnova za plaćanje u obliku elektroničke isprave, nakon razdoblja razvoja i testiranja, implementirana je elektronička dostava osnova za plaćanje koju izdaju Hrvatske vode sukladno svojim zakonskim ovlastima. Do sada su Hrvatske vode rješenja dostavljala na izravnu naplatu Fini neposredno ili putem pošte te se na ovaj način doprinijelo optimizaciji procesa te racionalizaciji resursa.

Početak 2024. godine u produkciju je isporučena korisnička aplikacija **e-Dugovanja** za građane, kojoj se pristupa preko e-Građana. Izvršen je cjeloviti redizajn aplikacije s naglaskom na poboljšanje korisničkog iskustva. e-Dugovanja nude jednostavan, brz i besplatan pregled podataka o ovrhama koje se provode u Fini te ima pristup svim podacima iz Očevidnika redoslijeda osnova za plaćanje u realnom vremenu (i kao ovršenik i kao eventualni ovrhovoditelj). Stoga korisnik može vidjeti svoja dugovanja i potraživanja po evidentiranim osnovama za plaćanje, preuzeti sliku dokumenata, specifikaciju, potvrdu o redoslijedu u Očevidniku osnova za plaćanje, otvoriti/zatvoriti zaštićeni račun, pregledati i preuzeti dokumente iz stečaja potrošača, preuzeti potvrdu o blokadi te potvrdu o osnovama za plaćanje po kojima je Fina prestala postupati temeljem Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima (NN 68/18, 02/20, 46/20, 47/20).

U drugom dijelu 2024. godine, nakon potpunijih informacija o predstojećem stupanju na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o privremenom uzdržavanju (NN 145/2024), kojim postupak obračuna i isplate zakonskog uzdržavanja preuzima Agencija za osiguranje radničkih tražbina, završene su aktivnosti usklade s novim zakonskim odredbama te je omogućena elektronička razmjena podataka.

Poslovi provedbe e-Dražbe

Fina provodi postupke e-Dražbe u kojima se na nadmetanju, putem javno dostupne računalne aplikacije, predaju ponude za kupnju nekretnina i pokretnina koje se prodaju u ovršnim i stečajnim postupcima te postupcima osiguranja, temeljem odredaba Ovršnog zakona (NN 112/12, 25/13, 93/14, 55/16, 73/17, 131/20, 114/22, 06/24) i Stečajnog zakona (NN 71/15, 104/17, 36/22, 27/24).

Provedba prodaje u postupcima prisilne naplate putem sustava e-Dražba sastoji se od:

- aplikacije koja omogućuje javnu dostupnost podataka o svim nekretninama, pokretninama, pravima i imovini koji se prodaju putem e-Dražbe (Očevidnik)
- aplikacije koja omogućuje uvid u sva pismena koja Fina javno objavljuje sukladno zakonskim odredbama u postupku prisilne prodaje (Javna objava) te;
- servisa e-Dražba kao digitalne platforme za predaju ponuda u realnom vremenu kojoj se može pristupiti uz ispunjenje zakonskih preduvjeta (uplata jamčevine, digitalni certifikat).

Finina digitalna platforma **Fina Licitator**, koja omogućuje građanima, privatnim subjektima i tijelima državne uprave sigurnu i pouzdanu prodaju nekretnina, pokretnina i prava putem online nadmetanja, u 2024. godini je proširila uslugu na način da osim prodaje pruža i usluge online nadmetanja za najam, zakup, potkoncesiju te ostale vrste raspolaganja.

Vezano za poslove **Upisnika** sudskih i javnobilježničkih osiguranja tražbina vjerovnika na pokretnim stvarima i pravima, Ministarstvu pravosuđa, uprave i digitalne transformacije je predložen novi model Upisnika založnih prava kojim bi se, osim prava i mjera koje se upisuju sukladno trenutnom zakonodavnom okviru, opseg upisa proširio i na predmete osiguranja koji se trenutno ne upisuju u Upisnik (brodove, zrakoplove, ostalim pokretnim stvarima i pravima koja se upisuju u druge javne knjige) sve s ciljem povećanja transparentnosti i optimizacije sustava osiguranja tražbina.

Nadalje, temeljem ugovora s Ministarstvom pravosuđa, uprave i digitalne transformacije Fina je započela s pružanjem usluge stručne, tehničke i operativne podrške za uspostavu i održavanje sustava **Registra državnih potpora i potpora male vrijednosti**, kao horizontalne usluge za korisnike Ministarstva financija i Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i ribarstva.

Poslovi registara

Ključne aktivnosti registarskih poslova koje se provode u Fini su vođenje registara i pružanje informacija za javni i privatni sektor, poslovi prikupljanja i obrade financijskih izvještaja, stalni razvoj i unaprjeđenje servisa info.BIZ te pružanje usluge Ministarstvu financija pri uspostavi i održavanju programske podrške za vođenje Registra koncesija, Registra revizora i Registra poreznih savjetnika.

U 2024. godini u suradnji s Ministarstvom financija provodile su se aktivnosti vezane za razradu rješenja za razvoj Platforme za financijsko izvještavanje i izvještavanje o održivosti.

Jedinstveni registar računa

Fina vodi Jedinstveni registar računa (JRR) od 2002. godine u skladu s Zakonom o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima (NN 68/18, 02/20, 46/20, 47/20) te Pravilnikom o Jedinstvenom registru računa (NN 53/20). U JRR se upisuju podaci o stvarnim vlasnicima pravnih subjekata.

Tijekom 2024. godine završen je razvoj nove aplikacije JRR temeljene na odredbama Zakona o olakšavanju uporabe financijskih i drugih informacija u svrhu sprječavanja, otkrivanja, istraživanja ili progona teških kaznenih djela (NN 151/22) i Pravilnika o načinu praćenja pristupa, pretraživanja, korištenja i zaštite podataka te uvjeta za siguran pristup informacijama o bankovnim računima sadržanim u jedinstvenom registru računa (NN 88/2024) kojim se definira pristup i pretraga podataka iz JRR-a nadležnim tijelima (MUP, Ministarstvo financija, Porezna uprava, Carinska uprava i Državno odvjetništvo). Krajem 2024. godine pristupilo se redizajnu aplikativne podrške za JRR kako bi se poboljšalo korisničko iskustvo i uvele nove funkcionalnosti.

Registar godišnjih financijskih izvještaja

Registar godišnjih financijskih izvještaja (RGFI) središnji je izvor informacija o uspješnosti poslovanja i financijskom položaju pravnih i fizičkih osoba obveznika poreza na dobit. Registar je 2003. godine ustrojila Fina temeljem Zakona o Registru godišnjih financijskih izvještaja (NN 47/03), a danas ga vodi temeljem Zakona o računovodstvu (NN 85/24, 145/24) u elektroničkom obliku i dostupan je na mrežnim stranicama Fina.

U 2024. godini ukupan broj svih zaprimljenih izvještaja za statističke i druge potrebe, pojedinačnih i konsolidiranih izvještaja za javnu objavu iznosi preko 189 tisuća, od čega je zaprimljeno i obrađeno za statističke i druge potrebe preko 156 tisuća izvještaja obveznika poreza na dobit, bez financijskih institucija te je javno objavljeno preko 149 tisuća godišnjih financijskih izvještaja. Oko 46% godišnjih financijskih izvještaja predano je putem web aplikacije RGFI.

Fina je ujedno i ovlašteni tužitelj za pokretanje prekršajnih postupaka protiv poduzetnika, odgovornih osoba društava te ostalih osoba propisanih zakonom, koji ne dostave dokumentaciju radi javne objave te za statističke i druge potrebe. U 2024. godini izdano je preko 14 tisuća prekršajnih naloga zbog ne predaje GFI-a za statističke i druge potrebe te 12 tisuća prekršajnih naloga zbog ne predaje GFI-a radi javne objave.

U suradnji s Ministarstvom financija, Fina je tijekom 2024. nastavila sa započetim aktivnostima sveobuhvatnog reinženjeringa RGFI-a, projektom koji se odvija u fazama do 2028. godine, a podrazumijeva modernizaciju sustava uvažavajući prilagodbu relevantnim propisima i direktivama EU. Integracija Registra na NIAS (Nacionalni identifikacijski i autentifikacijski sustav), uvođenje primjene novog formata izvještavanja (XBRL), razvoj platforme za financijsko i održivo izvještavanje te povezivanje na Europsku jedinstvenu pristupnu točku (ESAP) najvažniji su ciljevi projekta reinženjeringa.

Prikupljanje i obrada financijskih izvještaja neprofitnih organizacija

Fina u skladu s važećom zakonskom regulativom te temeljem ugovornog odnosa s Ministarstvom financija, obavlja poslove prikupljanja i obrade financijskih izvještaja neprofitnih organizacija. U 2024. godini zaprimljeno i obrađeno je preko 44 tisuće financijskih izvještaja neprofitnih organizacija, od čega je 33 tisuće izvještaja obveznika vođenja dvojnog knjigovodstva (obrazac BIL-NPF i PR-RAS-NPF) i 11 tisuća izvještaja obveznika vođenja jednostavnog knjigovodstva (obrazac G-PR-IZ-NPF). Od 33 tisuće financijskih izvještaja obveznika vođenja dvojnog knjigovodstva, njih 18 tisuća odnosilo se na godišnje financijske izvještaje za 2023. godinu, a 15 tisuća na financijske izvještaje za razdoblje siječanj-lipanj 2024. godine.

U prosincu 2024. godine započele su pripremne aktivnosti za spajanje aplikacije za predaju financijskih izvještaja neprofitnih organizacija na NIAS i tim omogućavanje korištenja, uz Finine certifikate, i drugih vjerodajnica visoke razine sigurnosti (eOI i AKD-ovi certifikati).

Registar stvarnih vlasnika

Registar stvarnih vlasnika (RSV) je središnja elektronička baza podataka koja sadrži podatke o stvarnim vlasnicima pravnih subjekata i trustova. Registar je ustrojen na temelju Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma (NN 108/17, 39/19 i 151/22), a operativno ga u ime Ureda za sprječavanja pranja novca unutar Ministarstva financija, vodi Fina.

Kroz 2024. godinu provodile su se informatičke aktivnosti za spajanje na BORIS (započeto je Stand-Alone testiranje kako bi druge države članice mogle pristupiti našem nacionalnom registru i VIP2 korisnici putem BORIS-a pristupati registrima drugih država članica).

Krajem 2024. godine upis u RSV je, osim putem web aplikacije i podnošenjem obrazaca u Fininim poslovnicama, omogućen i putem informacijskog sustava START.

Registar proizvođača s proširenom odgovornosti

Tijekom 2024. godine je uspostavljen Registar proizvođača s proširenom odgovornosti (RPPO), elektronička baza podataka o proizvođačima proizvoda koji su dužni izvršavati obveze propisane Zakonom o gospodarenju otpadom (NN 84/2021) o proizvodima i količinama proizvoda stavljenim na tržište te o ispunjavanju obveze doprinosa postizanja cilja gospodarenja otpadom, posebice podataka o ambalaži i ambalažnom otpadu. Sukladno Zakonu o gospodarenju otpadom, Fina je dužna u ime i za račun Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost obavljati poslove ustroja i operativnog vođenja RPPO-a.

info.BIZ

Servis info.BIZ pruža uvid u informacije o uspješnosti poslovanja i financijskom položaju poslovnih subjekata. Ovaj servis obuhvaća adresne i financijske podatke, pokazatelje poslovanja poduzetnika (pravnih osoba i obrtnika, obveznika poreza na dobit), kreditnu procjenu usklađenu s Basel III smjernicama i MSFI 9 računovodstvenim standardom, kreditni limit, adresne i osnovne financijske podatke financijskih institucija, neprofitnih organizacija, proračuna i proračunskih korisnika za posljednjih pet godina te adresne podatke obrtnika (obveznika poreza na dohodak).

Servis nudi brz i jednostavan pristup velikom broju poslovnih podataka i informacija u stvarnom vremenu te korisnicima omogućuje brzo, jednostavno i sigurno donošenje poslovnih odluka, sustavno praćenje klijenata, olakšava izradu poslovnih analiza te praćenje trendova i prepoznavanje potencijala na tržištu. Tijekom 2024. godine servis je obogaćen novim funkcionalnostima poput poboljšanja prikaza podataka iz područja javne nabave, novih mogućnosti pretrage i izvoza podataka, dorade vizuala bedževa dobitnika Zlatne bilance i dodavanja posebnih nagrada u svrhu promocije Fine i same dodjele nagrada te najuspješnijih tvrtki u odabranim kategorijama, dodavanja originalnih statusa subjekta sa Sudskog registra te sumarnih podataka kod financijskih institucija, neprofitnih organizacija i proračunskih korisnika, a započeo je i razvoj funkcionalnosti alata za prikaz i simulaciju EWS ocjene (ocjena ranog upozorenja financijske nestabilnosti poduzetnika) u servisu.

1.5. Segment servisa za državu

Segment **servisa za državu** obuhvaća poslove pružanja cjelovite podrške poslovnim procesima iz nadležnosti tijela javne uprave, koji uključuju poslove uspostave informacijskih sustava, poslove informatičko-tehnološke podrške i poslove operativne podrške s ciljem digitalizacije, unaprjeđenja ili očuvanja kontinuiteta obavljanja poslovnih procesa, provođenja strateških i programskih projekata te pružanja javnih usluga poslovnim subjektima i građanima.

Kroz dugogodišnju uspješnu suradnju s državnim tijelima, Fina opravdava status pouzdanog partnera te aktivno sudjeluje u predlaganju i realizaciji unaprjeđenja i digitalizacije procesa u državi te stvaranju novih proizvoda i usluga. Prateći ključne promjene u okruženju, provode se kontinuirane prilagodbe poslovnih modela i metoda rada te se ulaže u nova znanja s ciljem održavanja kvalitete i konkurentnosti.

Naturalni pokazatelji

Naturalni pokazatelji pojedinih usluga iz segmenta poslovanja za državu prikazani su u nastavku.

	2022.	2023.	2024.	CAGR	2024./2023.
START					
Osnovano trgovačkih društava	2.321	2.553	2.814	10%	10%
Osnovano obrta	309	439	694	50%	58%
Broj uređaja i transakcija					
POS uređaji na lokacijama	1.400	1.829	1.716	11%	-6%
Broj transakcija putem POS uređaja-kartice u tisućama	129	319	609	117%	91%
Broj transakcija putem interneta u tisućama	106	299	301	69%	1%
REGOS					
Zaprimljeni i obrađeni JOPPD/R-Sm obrasci u milijunima	3,7	3,9	4,1	5%	5%
Obrađeno pojedinačnih slogova u milijunima	63	62	76	10%	23%
Stavke - promet po osobnim računima	108	103	106	-1%	3%

Slika 7. Naturalni pokazatelji pojedinih usluga iz segmenta poslovanja za državu

Sustav podrške državnoj riznici

Poslovi podrške sustavu državne riznice obuhvaćaju informatičko-tehnološku i operativnu podršku Sustavu državne riznice, prikupljanju, evidentiranju i rasporedu javnih prihoda i drugim vezanim poslovnim procesima državne riznice, sukladno ugovorenim obvezama s Ministarstvom financija.

U veljači 2024. godine, novim funkcionalnostima nadograđen je **servis „Upit po dobavljačima“** sukladno Naputku o okvirnom sadržaju, minimalnom skupu podataka te načinu javne objave informacija o trošenju sredstava na mrežnim stranicama jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave te proračunskih i izvanproračunskih korisnika državnog proračuna i jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 59/23). Nadogradnjom servisa široj javnosti je omogućen pristup informacijama o trošenju sredstava državnog proračuna po primatelju i isplatitelju sredstava.

U studenom 2024. godine, Saborskim zastupnicima, Vladi RH, Saboru, Ministarstvu financija te izvanproračunskim i proračunskim korisnicima je osiguran informacijski sustav **e-Amandmani** putem kojeg se, sukladno definiranim pravima, jednostavno podnose i učinkovito obrađuju amandmani na državni proračun i financijske planove izvanproračunskih korisnika. Sustav e-Amandmani je nastao u suradnji Ministarstva financija, Hrvatskog sabora, Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije i Fine. Digitalizacijom ovog procesa znakovito se smanjilo vrijeme potrebno za podnošenje i obradu amandmana, uporabom predefiniranih podataka i kontrola, eliminirala se mogućnost pogreške te se ubrzala komunikacija svih sudionika, a daljnji razvoj je usmjeren na digitalizaciju procesa podnošenja i obrade amandmana na rebalans državnog proračuna.

Vezano za najavu primjene instant plaćanja za račune Ministarstva financija otvorene u HNB-u, a kako bi se unaprijedio postojeći sustav izvješćivanja proračunskih korisnika te postigla puna funkcionalnost instant plaćanja na način da se omogući zaprimanje obavijesti o svakoj izvršenoj instant uplati odmah po odobravanju računa primatelja, Fina je uspostavila informacijsko rješenje **Servis FIT.i - Fina instant transakcije i izvješća**. Korisnicima koji, ovisno o poslovnom događaju (izdavanje potvrda i sl.), imaju potrebu zaprimanja informacije o priljevu u tekućem danu, s ciljem žurnog postupanja prema klijentu koji je izvršio plaćanje instant transakcijom ili imaju neku drugu poslovnu potrebu za koju identificiraju da im je potrebna brza informacija o uplati, omogućeno je pretraživanje i pregled podataka o priljevima. Stoga, koristeći FIT.i proračunski korisnik može odmah po izvršenoj instant uplati dobiti uvid u izvršeno plaćanje, kao i preuzimanje podataka web servisom. Za najveće korisnike, Ministarstvo financija i Poreznu upravu, osigurani su međuzvodi u cilju ubrzanja procesa evidencije prihoda. Navedeno ubrzava evidenciju prihoda u informacijskim sustavima korisnika za 24 sata.

Sustav Registra zaposlenih i Centraliziranog obračuna plaća za javni sektor

Poslovi podrške sustavu Registra zaposlenih i Centralizirani obračun plaća za državnu i javne službe (COP) u nadležnosti su Ministarstva pravosuđa, uprave i digitalne transformacije, a korisnici sustava su državna tijela i javne službe kojima se rashodi za zaposlene osiguravaju državnim proračunom. U 2024. godini na sustavu su provedeni zahvati potrebni za uvođenje novih institucija, obveznika Zakona o registru zaposlenih i centraliziranom obračunu plaća u državnoj službi i javnim službama (NN 59/23), a od strane institucija uneseni podaci o zaposlenicima u Registar, sukladno propisanom roku od godine dana od dana stupanja na snagu spomenutog Zakona. Daljnje aktivnosti usmjerene su na analizu poslovnih pravila, provođenje prilagodbi u suradnji s nadležnim institucijama te priprema za provođenje obračuna i isplata plaća, ostalih materijalnih prava, naknada i drugog dohotka za sve nove institucije u zadanom roku od dvije godine od dana stupanja na snagu Zakona o registru zaposlenih i centraliziranom obračunu plaća u državnoj službi i javnim službama (NN 59/23).

Temeljem Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2020. – 2026. (NPOO), na aktivnosti C2.2. R2-11 Unaprjeđenje sustava plaća u državnoj upravi i javnim službama, sustava HRM-a i COP-a, u 2024.

godini je provedena opsežna reforma sustava plaća u državnoj i javnim službama. Regulatorna definicija reforme dana je kroz Zakon o plaćama u državnoj službi i javnim službama (NN 155/23) te slijedno donesenih uredbi: Uredba o nazivima radnih mjesta, uvjetima za raspored i koeficijentima za obračun plaće u državnoj službi (NN 22/24), Uredba o nazivima radnih mjesta, uvjetima za raspored i koeficijentima za obračun plaće u javnim službama (NN 22/24). Sve nužne dorade za isplatu plaća prema Zakonu o plaćama u državnoj službi i javnim službama (NN 155/23) i spomenutim uredbama uspješno su implementirane u sustav do zadanog roka, 31. ožujka 2024. godine, čime je omogućena isplata plaća prema novim obračunskim pravilima i koeficijentima od početka travnja 2024. godine.

U 2024. godini je nastavljeno kontinuirano provođenje mjera informacijske sigurnosti sukladno zadanoj klasifikaciji sustava i certifikaciji prema normi ISO 27001, te je provedena recertifikacija sustava od strane ovlaštenih vanjskih auditora sukladno najnovijoj normi ISO 27001:2024.

COP u brojkama (2024. godina):

- 195 institucija državnih tijela;
- 1.808 institucija javnih službi;
- više od 75 tisuća obračuna;
- 4,6 milijuna pojedinačnih isplata.

Sustav podrške gospodarstvu

Poslovi podrške gospodarstvu su uspostava, održavanje i podrška elektroničkim uslugama i informatičkim sustavima namijenjenim poduzetnicima koji se uspostavljaju od strane nadležnih tijela javne uprave, sukladno strateškim smjernicama i operativnim programima Vlade RH. Najvažniji partneri i naručitelji su Ministarstvo gospodarstva, Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije, Ministarstvo financija, Ministarstvo unutarnjih poslova te Državni zavod za statistiku.

Glavne aktivnosti u 2024. godini odnosile su se na izvršenje projekata iz Nacionalnog plana oporavka i otpornosti 2020. – 2026. (NPOO), projekata tehničke pomoći Svjetske banke za razvoj poslovnog okruženja u RH, usklađenje sustava s novom nacionalnom klasifikacijom djelatnosti NKD 2025 koja stupa na snagu 1. siječnja 2025. godine te sudjelovanje u aktivnostima razvoja državne informacijske infrastrukture.

START

Sustav **START** je javna usluga za elektroničko pokretanje poslovanja društva (d.o.o. i j.d.o.o.) i obrta. Fina je tijekom 2024. godine obavljala aktivnosti održavanja i podrške sustava START te nadogradnje sustava radi uvođenja novih funkcionalnosti i povezivanja sa službenim registrima i bazama podataka. U sustav je tako implementirana funkcionalnost Provjere poreznog duga prije podnošenja prijave za upis osnivanja društva, kako bi se smanjio broj odbijenih zahtjeva za upis u sudski registar te anketa o zadovoljstvu korisnika, kao alat za praćenje uspješnosti i zadovoljstva

korisnika. Od prosinca 2024. godine u sustav je implementirana opcionalna usluga slanja prijave za upis u Registar stvarnih vlasnika putem sustava START koja je, i od strane korisnika i od strane vlasnika sustava, prepoznata kao usluga koja značajno poboljšava korisničko iskustvo elektroničkog procesa pokretanja poslovanja. O rastućem značaju STARTA kao kanala za osnivanje društava u RH govori podatak da je udjel STARTA u ukupnom broju svih osnivanja društava u RH u 2024. godini dosegao 20%.

START Plus

Fina je tijekom 2024. godine završila s uspostavom sustava **START Plus**, digitalne platforme za ishođenje dozvola, koja je u vlasništvu Ministarstva gospodarstva. Usluga korisnicima omogućuje podnošenje zahtjeva za izdavanje 20 različitih dozvola potrebnih za obavljanje gospodarske aktivnosti te elektroničko plaćanje potrebnih pristojbi unutar usluge, a nadležnim institucijama izdavanje dozvola u elektroničkom obliku. U sklopu usluge je implementirana funkcionalnost **Katalog dozvola**, tražilica putem koje je moguće na jednom web mjestu dobiti relevantne informacije o propisima, uvjetima i postupcima ishođenja dozvola za 121 dozvolu iz različitih područja poslovanja, što doprinosi povećanju informiranosti poduzetnika i transparentnosti uvjeta ulaska na tržište.

Nadalje, START Plus je krajem 2024. godine integriran na eIDAS čvor čime je omogućen pristup usluzi građanima EU koji nemaju prebivalište ili boravište u RH, pomoću stranih vjerodajnica. Također su izvršene pripremne aktivnosti za spajanje sustava START Plus na nacionalnu OOTS Platformu (Once Only Technical System) radi dohvata prekograničnih dokaza koji su potrebni za podnošenje zahtjeva za izdavanje dozvola u usluzi START Plus.

Jedinstvena platforma za plaćanje obveznih naknada

Fina je tijekom 2024. godine obavljala poslove održavanja i podrške sustavu **Jedinstvene platforme za plaćanje obveznih naknada (JPPON)**, koji je dostupan kao javna e-usluga Kalendar plaćanja obveznih naknada u sustavu e-Građani. Usluga omogućuje ovlaštenim osobama poslovnih subjekata praćenje određenih obveznih davanja koja su poslovni subjekti dužni podmiriti te kreiranje naloga za plaćanje. Sustav je u nadležnosti Ministarstva gospodarstva te obuhvaća sedam tipičnih naknada koje su poslovni subjekti dužni plaćati, a koje su Akcijskim planom Vlade RH za administrativno rasterećenje gospodarstva 2020. prepoznate kao najviše opterećujuće. Krajem 2024. godine Fina je započela s pripremnim aktivnostima za uključivanje usluge Kalendar plaćanja obveznih naknada u mobilnu platformu m-Građani te će ova usluga biti među prvim javnim e-uslugama koje će korisnicima biti dostupne putem mobilne aplikacije.

MUP fondovi

Tijekom 2024. godine Fina je intenzivno sudjelovala u aktivnostima uspostave informacijskog sustava **MUP fondovi** koji digitalizira i automatizira procese pripreme i provedbe projekata koji se financiraju iz programa fondova za unutarnje poslove. Sustav je u nadležnosti Ministarstva

unutarnjih poslova, a namijenjen je korisnicima koji sudjeluju u procesima vezanim za provedbu Programa fondova za unutarnje poslove. Sustav je uspostavljen 1. srpnja 2024. godine, a nakon uspostave Fina pruža usluge održavanja sustava.

Središnji registar osiguranika

Fina putem informacijskog sustava **REGOS** obavlja najveći dio poslova u ime i za račun Središnjeg registra osiguranika što uključuje poslove vođenja registra osiguranika II. stupa, prikupljanja podataka po osiguranicima o obveznim mirovinskim doprinosima putem obrazaca R-S/RSm i obrasca JOPPD, raspoređivanja sredstava doprinosa za obvezna mirovinska osiguranja I. i II. stupa po računima osiguranika te osigurava sve tijekomove novca i informacija povezanih s tim procesima.

Za ovaj poslovni sustav Fina osigurava tehnološka znanja za operativni razvoj poslovnih procesa, informatička znanja za razvoj aplikativnih rješenja, telekomunikacijsko-informatičku infrastrukturu te ljudske i druge resurse za operativno obavljanje ugovorenih poslova u svojoj poslovnoj mreži.

U svrhu kvalitetnog odnosa s dionicima kontinuirano se provodi unaprjeđivanje poslovnog sustava kao prilagodbe sustava promjenama zakonske regulative. Tijekom 2024. godine uspješno je provedeno 95 zahtjeva za unaprjeđenjem sustava ili za izvanrednim isporukama podataka. Najznačajnija unaprjeđenja predstavljaju rješenja vezana za prilagodbu sustava izmjeni Zakona o obveznim mirovinskim fondovima (ZOMF) (NN 19/14, 93/15, 64/18, 115/18, 58/20, 156/23) od 1. siječnja 2024. godine, a s primjenom od 1. travnja 2024. godine. Izmjene se odnose na ukidanje obračuna ulaznih naknada, izmjenu pravila za promjenu fonda, automatskog rasporeda u fond i promjenu fonda po sili zakona te dostavu adresnih podataka OMD-ovima za izvješćivanja osiguranika po različitim kriterijima.

U 2024. godini nastavljeno je kontinuirano provođenje mjera informacijske sigurnosti sukladno zadanoj klasifikaciji sustava i certifikaciji prema normi ISO 27001:2022, u sklopu kojih je proveden i redovni audit informacijske sigurnosti. Uz to, posebna pozornost posvećuje se sigurnosti sustava i zaštiti podataka s naglaskom na zaštitu tajnosti osobnih podataka te zaštiti informacijskog sustava od vanjskog i unutarnjeg neovlaštenog pristupa.

REGOS u brojkama (2024. godina)

- zaprimljeno i obrađeno 4,1 milijun JOPPD/R-Sm obrazaca
- obrađeno 76 milijuna pojedinačnih slogova
- 2,3 milijuna osobnih računa osiguranika
- 3,6 milijuna stavaka za uplatu doprinosa II. stupa
- 105,9 milijuna stavaka prometa po osobnim računima
- 366 prvih prijava u OMF
- 3.187 promjene OMD-a i kategorije OMF-a
- 109 elzjava o izboru mirovine
- 73 ePrijava u MOD

Sustav za naplatu javnih davanja putem platnih kartica

Sustav za naplatu javnih davanja putem platnih kartica omogućava naplatu određenih prihoda državnog proračuna platnim karticama putem EFTPOS uređaja ili putem internetskih usluga, temeljem Odluke o primjeni i vođenju Sustava za naplatu javnih davanja putem platnih kartica (NN 123/2019) te sporazumu s Ministarstvom pravosuđa, uprave i digitalne transformacije kao nadležnim tijelom. U 2024. godini nastavljeno je širenje primjene naplate javnih davanja platnim karticama putem EFTPOS uređaja, kao i putem interneta, čime je ukupna vrijednost naplata narasla za još 36%. Naplata karticama putem gotovo 2.000 EFTPOS uređaja provodi se u 28 tijela. Također, provodi se naplata platnim karticama za 16 javnih internetskih usluga.

Sustav za nadzor potrošnje posebnog goriva

Tijekom 2024. godine je u kontinuitetu pružana usluga vođenja sustava nadzora potrošnje plinskog ulja za namjene u poljoprivredi i ribarstvu kao i nadzora potrošnje plinskog ulja za gospodarske i javne namjene u plovidbi – plavog dizela. Od 2010. godine do danas, više od 100 tisuća korisnika prava na kupnju plavog dizela svih namjena kupuje plavi dizel za odobrene potrebe na više od 400 prodajnih mjesta trgovaca naftnim derivatima diljem Republike Hrvatske kroz milijun transakcija godišnje uz automatizirani nadzor Sustava.

2. Financijski rezultati

Grupa je u 2024. godini ostvarila neto dobit u iznosu od 11,0 milijuna eura primarno kao rezultat snažnog rasta prihoda iz redovnog poslovanja.

Pozicija (milijuni eura)	2023.	2024.	2024./2023.
Poslovni prihodi	154,2	170,8	11%
Poslovni rashodi	153,2	161,1	5%
Dobit/gubitak iz redovnog poslovanja	1,0	9,7	
Financijski prihodi	3,4	4,9	45%
Financijski rashodi	0,9	1,0	6%
Dobit/gubitak iz financijskog poslovanja	2,4	3,9	
Ukupni prihodi	157,6	175,7	11%
Ukupni rashodi	154,1	162,1	5%
Bruto dobit	3,5	13,6	
Neto dobit	2,5	11,0	

Pokazatelji poslovanja			
Neto imovina	223,3 mil.€	234,2 mil.€	4,9%
Neto profitna marža	1,6%	6,3%	
Koeficijent tekuće likvidnosti	4,0	2,6	-35%
Koeficijent zaduženosti	0,2	0,2	6%
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	1,0	1,1	6%
EBITDA	21,9 mil.€	29,4 mil.€	34%
EBITDA marža	14%	17%	21%
ROA	0,9%	3,9%	312%
ROE	1,2%	4,7%	300%

Slika 8. Financijski rezultat i pokazatelji poslovanja

Rast prihoda rezultat je uspostave novih poslovnih servisa i platformi te agilnog vođenja cjenovne politike s ciljem osiguravanja pozitivne **ekonomičnosti poslovanja**. Rast financijskih prihoda rezultat je povećanja duracije financijskog portfelja što se očituje u smanjenju koeficijenta tekuće likvidnosti.

Rast rashoda rezultat je većih troškova vanjskih usluga i povećanja razine plaća uslijed sklapanja novog kolektivnog ugovora Fine, ali i prudentnog upravljanja troškovima Grupe na svim razinama.

Sukladno Uredbi o otklanjanju poremećaja na domaćem tržištu energije (NN 31/23, 74/23, 107/23, 122/23, 32/24, 104/24, 132/24, 56/25) Fina je primila subvenciju u iznosu 0,6 milijuna eura. S druge strane, Fina je sukladno **Odluci o raspodjeli dobiti**, dio dobiti iz 2023. godine u iznosu od 0,3 milijuna eura uplatila u Državni proračun.

2.1. Prihodi

U 2024. godini Grupa je ostvarila 175,7 milijuna eura prihoda što je 11% više u odnosu na prethodnu godinu, a povećanje je vidljivo u svim poslovnim segmentima.

Unutar segmenta **usluga za financijsku industriju** ostvareno je 78,5 milijuna eura prihoda i zabilježen je porast od 3,2 milijuna eura najviše kao rezultat prihoda od uspostave i nadogradnje digitalne platforme za vrijednosne papire e-Riznica i popratno većeg prihoda od uplata građana. Značajno povećanje prihoda ostvareno je od usluga SKDD-a vezano za održavanje pozicija vrijednosnih papira na transakcijskim računima, zatim od usluge održavanja pozicija vrijednosnih papira na računima ulagatelja s pozicijama vrijednosti iznad 5 milijuna eura te od usluga provođenja korporativnih akcija. Prihodi od gotovinskih operacija manji su za 14% uslijed jednokratnih prihoda zbog provedba dijela projekta eurokonverzije u 2023. godini.

Unutar **segmenta javnih servisa** ostvareno je 36,8 milijuna eura prihoda i evidentiran je najveći rast prihoda u odnosu na prethodnu godinu, u visini od 6,2 milijuna eura. Rezultat je to prvenstveno količinski većeg broja osnova za plaćanje za 13% na poslovima provedbe ovrhe na novčanim sredstvima. Prihodi od naknade troška za servis eDražbe i Upisnik založnih prava, kao i uspostava Registra proizvođača s proširenom odgovornosti, dodatno su doprinijeli stopi rasta prihoda segmenta javnih servisa od 20%.

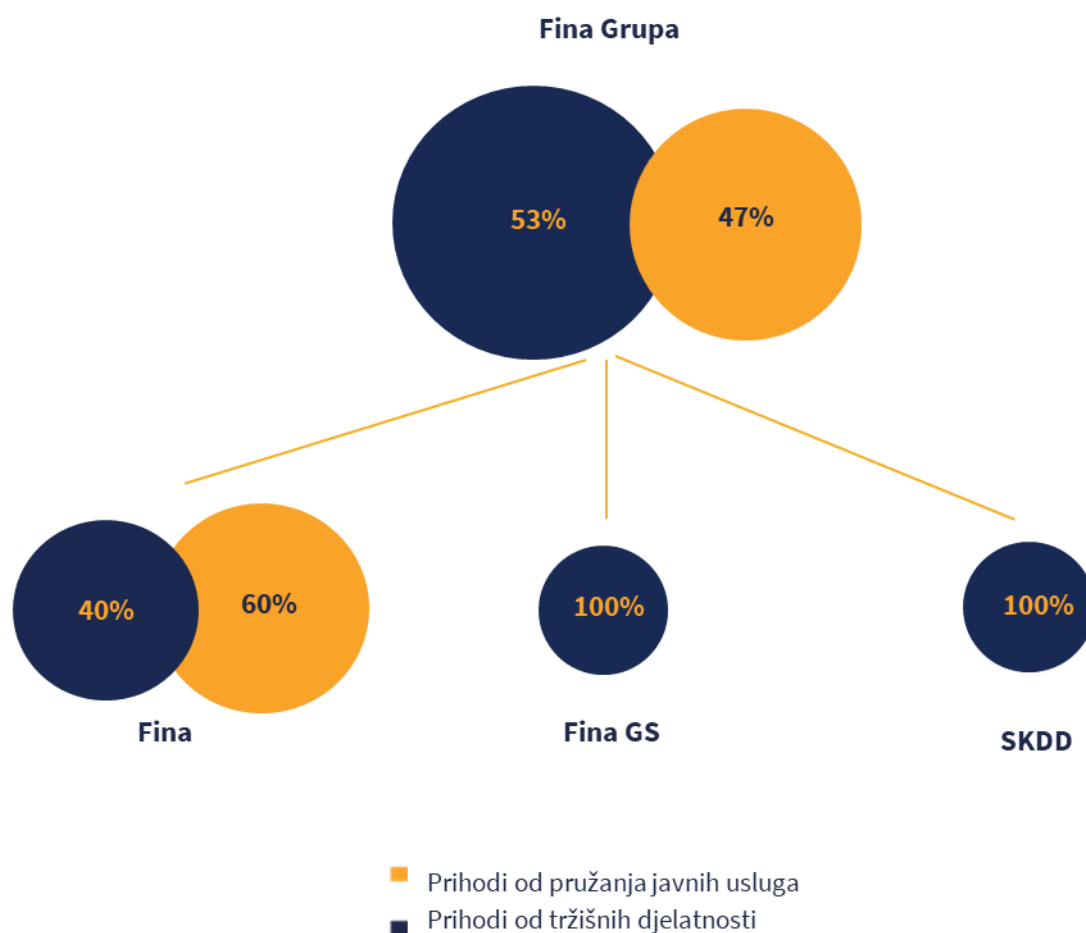
Segment poslovanja **usluga za državu** ostvario je 29,1 milijuna eura prihoda i bilježi porast prihoda od 5,2 milijuna eura ponajprije uslijed većih prihoda za poslove podrške sustavu državne riznice u odnosu na prethodnu godinu i uspostave informacijskog sustava e-Amandmani. Na porast prihoda utjecali su i novi uvjeti ugovora vezani za usluge Centraliziranog obračuna plaća za javni sektor, usluge obavljanja poslova Središnjeg registra osiguranika, poslova podrške sustava za nadzor potrošnje posebnog goriva, kao i poslova podrške sustavu naplate javnih davanja platnim karticama putem EFTPOS uređaja.

Unutar **segmenta digitalnih rješenja** ostvareno je 19,0 milijuna eura prihoda i također je evidentiran dvoznamenkasti postotni rast prihoda (4,8 milijuna eura) kao rezultat nadogradnje i održavanja digitalne platforme Fondovi EU te održavanja elektroničkog sustava NIAS.

Ostali poslovni prihodi obuhvaćaju prvenstveno prihode od najamnina i imovine namijenjene prodaji, prihode od tehničke zaštite i upravljanja objektima, prihode od ukidanja vrijednosnih potraživanja i rezervacija te državne potpore i subvencije. Ostali poslovni prihodi u 2024. godini iznose 7,3 milijuna eura i manji su 27% u odnosu na prethodno razdoblje prvenstveno zbog manjih prihoda od sufinanciranja struje te jednokratnih prihoda od ukidanja rezerviranja u prethodnom razdoblju. **Financijski prihodi** u 2024. godini iznose 4,9 milijuna eura.

Prihodi od tržišnih djelatnosti i djelatnosti pružanja javnih usluga

Prihodi Grupe mogu se podijeliti na one ostvarene temeljem pružanja javnih usluga te one ostvarene od tržišnih djelatnosti. Djelatnosti pružanja javnih usluga obuhvaćaju usluge od javnog ili općeg gospodarskog interesa koje se izravno ili neizravno financiraju iz državnog proračuna ili se financiraju od krajnjih korisnika po cijenama koje određuju RH, nadležna tijela ili pravne osobe s javnim ovlastima u skladu s posebnim propisima. Iste uključuju djelatnosti dodijeljene Fini temeljem Zakona o Financijskoj agenciji (NN 117/01, 60/04, 42/05), Zakona o računovodstvu (NN 85/24, 145/24), Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima (NN 68/18, 02/20, 46/20, 47/20) ili bilo kojeg drugog zakona bez obzira je li je dodatno uz njega sklopljen ugovor. Grupa je u 2024. godini 47% svojih poslovnih prihoda ostvarila iz djelatnosti pružanja javnih usluga.

Slika 9. Prihodi od pružanja javnih usluga i prihodi od tržišnih djelatnosti za 2024. godinu

2.2. Rashodi

Ukupni rashodi Grupe za 2024. godinu iznose 162,1 milijuna eura što je 5% više u odnosu na prethodnu godinu. Povećanje rashoda rezultat je većih troškova osoblja uslijed primjene novog sustava plaća te operativnih troškova uslijed inflacije. U nastavku slijedi osvrt najznačajnijih izvještajnih kategorija rashoda uz pojedinačna odstupanja u odnosu na ostvarenje prethodne godine.

Pozicija (milijuni eura)	2023.	2024.	2024./2023.
Rashodi	154,1	162,1	5%
Troškovi osoblja	76,7	84,6	10%
Operativni troškovi (troškovi usluga)	32,6	37,8	16%
Amortizacija	20,8	19,7	-6%
Ostali troškovi poslovanja	9,5	7,0	-26%
Vrijednosna usklađenja	5,3	5,8	9%
Troškovi sirovina i materijala	7,7	5,7	-26%
Financijski rashodi	0,9	1,0	6%
Troškovi prodane robe	0,5	0,5	-1%

Slika 10. Rashodi po vrstama

Troškovi osoblja

Troškovi osoblja obuhvaćaju plaće i doprinose, naknade troškova službenog puta, naknade troškova prehrane i prijevoza na posao i s posla, troškove prigodnih nagrada i darova, ostale potpore i naknade, rezerviranja za primanja zaposlenih, otpremnine te osiguranje zaposlenih.

U 2024. godini troškovi osoblja iznose 84,6 milijuna eura te su veći 10% u odnosu na prethodnu godinu što je primarno posljedica uvećanja mase plaća zbog uvođenja novog sustava plaća u Fina i povećanja drugih materijalnih prava radnika iz Kolektivnog ugovora.

Operativni troškovi

Operativni troškovi obuhvaćaju troškove usluga održavanja software-a, održavanja i čuvanja objekata, opreme i vozila, usluge student servisa, savjetovanja, bankarske usluge, telekomunikacijske usluge, poštarinu, usluge čišćenja, usluge promidžbe i reklame, komunalne i usluge prijevoza, usluge trezoriranja gotovine te premije osiguranja.

Operativni troškovi za 2024. godinu iznose 37,8 milijuna eura te su veći 16% u odnosu na realizaciju prethodne godine, ponajviše kao posljedica većih troškova vanjske usluge izrade softvera po narudžbi, usluga održavanja aplikativnog softvera, prava korištenja licenci za softver, zatim troškova poštarine te čuvanja imovine.

Amortizacija

Troškovi amortizacije za 2024. godinu iznose 19,7 milijuna eura te su 6% manji od prethodne godine uslijed usporavanja investicijskog ciklusa.

Ostali troškovi poslovanja

Ostali troškovi poslovanja obuhvaćaju porezno nepriznati PDV, rezerviranja za troškove po započetim sudskim sporovima, donacije dotacije i sponzorstva, troškove stručnog usavršavanja radnika, troškove stručne literature i tiska, upravne i sudske troškove i takse, poreze i doprinose koji ne ovise o poslovnom rezultatu, članarine strukovnim organizacijama, naknade članovima odbora, troškove reprezentacije i ostale i izvanredne rashode.

Ostali troškovi poslovanja za 2024. godinu iznose 7,0 milijun eura (od čega se 4,6 milijuna eura odnosi na porezno nepriznati PDV) te su 26% manji zbog jednokratnih stavki u prethodnoj godini, ponajviše zbog otpisa dugotrajne imovine u pripremi u prethodnoj godini za koju je utvrđeno da neće donositi buduće ekonomske koristi.

Vrijednosna usklađenja

Vrijednosna usklađenja u 2024. godini veća su 9% u odnosu na prethodnu godinu kao posljedica povećanja potraživanja od poslova prisilne naplate.

Troškovi sirovina i materijala

Troškovi sirovina i materijala iznose 5,7 milijuna eura te su 26% manji u odnosu na prethodnu godinu kao rezultat povoljnije cijene energije.

Financijski rashodi

Financijski rashodi iznose 1,0 milijuna eura te su 6% veći u odnosu na prethodnu godinu zbog većih usklađenja fer vrijednosti financijske imovine.

Troškovi prodane robe

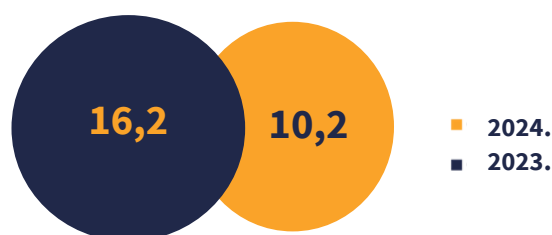
Troškovi prodane robe za 2024. godinu iznose 0,5 milijuna eura te su 1% manji u odnosu na prethodnu godinu uslijed manje prodaje biljega i mjenica.

2.3. Investicijska ulaganja

Ukupna investicijska ulaganja Fine u ovoj godini iznosila su 10,2 milijuna eura što je 36% manje nego prethodne godine pri čemu se više od polovice ovog iznosa odnosi na ulaganja u **informatičku opremu**. Investicije reflektiraju strateški pristup digitalnoj transformaciji kroz jačanje infrastrukture. Veći dio sredstava usmjeren je na razvoj i nadogradnju informacijskih sustava u svrhu modernizacije i digitalizacije usluga, zatim na razvoj i implementaciju softverskih rješenja i integraciju s poslovnim sustavima te nabavu licenci i IT opreme kao podrške u digitalnoj transformaciji kroz fizičku infrastrukturu.

Ulaganja u **sustave tehničke zaštite** odnose se na ugradnju/nadogradnju sustava videonadzora, kontrole pristupa, nabavu specijalizirane opreme poput garažnih vrata, trezorskih polica, pametnih sefova, brava za bankomate i interlocking vrata na raznim lokacijama Grupe s ciljem povećanja sigurnosti prostora, zaposlenika i podataka.

Građevinska ulaganja pretežito se odnose na uređenje i adaptaciju poslovnica, s ciljem unaprjeđenja funkcionalnosti i vizualnog identiteta prostora. Najveći pojedinačni građevinski zahvati odnose se na sanaciju vanjske ovojnice zgrade, što uključuje energetske obnovu i poboljšanje izolacijskih svojstva, čime se doprinosi ESG ciljevima Grupe te investicija u novi gotovinski centar u Zadru.

Slika 11. Iznos investicija u milijunima eura

3. Izvještaj o održivosti

ESRS 2 - Opće objave

BP-1 - Izjava o održivosti

Obveza sastavljanja Izvještaja o održivosti

Izvještaj o održivosti Grupe za 2024. godinu, koji je sastavni dio Godišnjeg izvještaja o poslovanju, sastavljen je temeljem Zakona o računovodstvu (NN 85/24 i 145/24) te uvažava Direktivu (EU) 2022/2464 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2022. o izmjeni Uredbe (EU) br. 537/2014, Direktive 2004/109/EZ, Direktive 2006/43/EZ i Direktive 2013/34/EU u pogledu korporativnog izvješćivanja o održivosti (Tekst značajan za EGP) (SL L 322, 16.12.2022). Grupa sukladno čl. 61. spomenutog zakona, ima obvezu izraditi nefinancijski izvještaj. S obzirom da od sljedeće godine ima zakonsku obvezu izraditi izvještaj o održivosti, odabralo se za 2024. godinu izraditi nefinancijsko izvješće u formatu izvještaja o održivosti čime bi se osigurao kontinuitet podataka tijekom prijelaznog razdoblja te omogućila njihova usporedivost u narednim godinama.

Izvještajno razdoblje i opseg

Izvještaj o održivosti za 2024. godinu pruža dionicima dubinski pogled u poslovanje, strateški pristup održivosti, procese kojima upravlja, značajne teme, rizike, prilike te inicijative koje poduzima kako bi unaprijedila upravljanje okolišnim, društvenim i ekonomskim utjecajima kroz kratkoročno, srednjoročno ili dugoročno razdoblje.

Kratkoročno razdoblje podrazumijeva razdoblje poslovne godine koja je trajala od 1. siječnja do 31. prosinca 2024. godine, srednjoročno razdoblje se odnosi na razdoblje trajanja Strategije održivosti i traje do 2027. godine, dok se dugoročno razdoblje odnosi na aktivnosti smanjenja CO₂ te traje do 2030. odnosno 2050. godine.

Metodologija izvještavanja

Metodologiju nefinancijskog izvještavanja Grupa je definirala prethodne godine, odabравši pritom CSRD regulativu i Europske standarde za izvještavanje o održivosti ESRS. S obzirom da će Grupa u 2026. godini biti obveznik izvještavanja o održivosti za 2025. godinu, kako bi osigurala dosljednost i usporedbu podataka, ista metodologija primijenjena je i u Izvještaju o održivosti za 2024. godinu uz naglasak na unaprjeđenje procesa izvještavanja.

Izvještaj o održivosti za 2024. godinu uključuje objave u skladu s Uredbom (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. lipnja 2020. godine o uspostavi okvira za olakšavanje održivih ulaganja i izmjeni Uredbe (EU) 2019/2088 (Tekst značajan za EGP) (SL L 198, 22.6.2020); dalje: Uredba (EU) 2020/852 te delegiranih uredbi Komisije, a koje su objašnjene u [Izvještaju o EU Taksonomiji](#).

Tijekom 2024. godine značajne teme, definirane ranije kroz proces detaljne analize stanja, identifikaciju i procjenu stvarnih ili potencijalnih, pozitivnih ili negativnih učinaka povezanih s vlastitim poslovnim procesima, proizvodima ili uslugama, su dodatno analizirane i preispitane u procesu donošenja strateškog dokumenta upravljanja održivošću. Poglavlje [IRO-2](#) predstavlja popis svih zahtjeva za objavom uz navođenje značajnosti.

U tematskom standardu E1-Klimatske promjene zbog nedostatka podataka izostavljen je izračun Opsega 3 koji podrazumijeva izračun ugljičnog otiska koji nastaje iz aktivnosti lanca vrijednosti odnosno izvan granica organizacije.

U okviru procjene dvostruke značajnosti pri utvrđivanju financijske značajnosti, primijenjena je bazična skala vrednovanja u sustavu upravljanja rizicima. Slijedi daljnje usklađivanje ove skale s ciljem što točnije kvantifikacije financijskog učinka, rizika, prilika kao i financijskog iskazivanja mjera i resursa potrebnih za realizaciju ciljeva.

U prosincu 2024. godine usvojena je Strategija održivosti Financijske agencije za razdoblje 2025. – 2027. godine te Strategija upravljanja ugljikovim otiskom za razdoblje do 2030. godine (s pogledom do 2050. godine). Strategijom održivosti do 2027. dodatno se osnažuje i usmjerava upravljanje održivošću kroz tri stupa i pet ciljeva održivosti. Također, donesen je Akcijski plan provedbe strategije održivosti za 2025. godinu u okviru kojeg su za svaki cilj održivost definirani ključni mjerni pokazatelji učinka (KPI).

U svrhu povećanja konkurentnosti europskog gospodarstva, Europska komisija usvojila je 26. veljače 2025. godine paket prijedloga za pojednostavljenje izvještavanja o održivosti, dubinske analize održivosti poduzeća i Mehanizama za prilagodbu ugljika na granicama (CBAM). Transponiranje navedenog paketa prijedloga u nacionalno zakonodavstvo očekuje se do kraja 2025. godine.

Kvaliteta i točnost informacija

Grupa posebnu pažnju posvećuje točnosti i kvaliteti podataka stoga kontinuirano razvija i unaprjeđuje svoje metodologije u skladu s regulatornim okvirom, dostupnim podacima i najboljim praksama.

Odobrovanje i provjera Izvještaja

Izvješće o održivosti za 2024. godinu odobreno je i potpisano od strane svih članova Uprave Fine, uz suglasnost Nadzornog odbora.

GOV-1 - Uloga administrativnih, upravljačkih i nadzornih tijela

Fina

Upravljanje korporativnom održivošću u Fini obuhvaća sve organizacijske razine i funkcije te zahtjeva uključenost svih zaposlenika. Takvo integrirano okruženje predstavlja temelj za kontinuirani razvoj i unaprjeđenje kulture održivosti unutar organizacije. Istovremeno, ono djeluje kao strateška poluga za jačanje povjerenja te učinkovitije upravljanje odnosima sa svim dionicima.

Nadzorna i upravljačka tijela, u suradnji s rukovodstvom, dosljedno provode upravljačke politike uz operativnu i specijalističku podršku Odjela za korporativnu strategiju i održivost, osiguravaju da se načela održivosti i smjernice Politike održivosti integriraju u poslovne modele, organizacijske aktivnosti i poslovne procese. Naime, u 2024. godini Fina je uspostavila Odjel za korporativnu strategiju i održivost s ciljem operativnog upravljanja i koordinacije internih dionika u području upravljanja korporativnom održivošću. To podrazumijeva suradnju s ključnim nositeljima i drugim organizacijskim jedinicama i funkcijama Fine, kao i suradnju s tijelima Fine u provedbi usklađenosti ključnih strateških odrednica korporativne održivosti.

Poslovanje, ustrojstvo, sastav, ovlasti i način odlučivanja Uprave i Nadzornog odbora uređeni su Zakonom o Financijskoj agenciji (NN 117/01, 60/04, 42/05) i Statutom Financijske agencije. Sukladno Zakonu o računovodstvu (NN 85/24, 145/24) Fina je subjekt od javnog interesa, a Odlukom o pravnim osobama od posebnog interesa za Republiku Hrvatsku (NN 147/21 i 78/23) definirana je kao pravna osoba od posebnog interesa za RH te su postupci izbora i/ili imenovanja te uvjeti kandidata za članove nadzornih odbora odnosno kandidata za članove uprave definirani istom.

Zakonom o upravljanju državnom imovinom (NN 52/18, 155/23) propisano je da odluku o izboru kandidata za člana nadzornog odbora te kandidata za predsjednika i člana uprave za pravne osobe od posebnog interesa za RH donosi Vlada RH na prijedlog ministarstva u čijoj nadležnosti su djelatnosti kojima se pretežito bavi pravna osoba od posebnog interesa za RH, pri čemu se predsjednika i člana uprave bira javnim natječajem. Uvjeti za izbor i imenovanje članova nadzornih odbora i uprava pravnih osoba od posebnog interesa za RH i način njihova izbora uređeni su Uredbom Vlade RH (NN 12/19).

Pored uvjeta propisanih navedenom Uredbom koje moraju ispunjavati kandidati za predsjednika i članove uprave i Statutom Fine propisano je da predsjednik i član Uprave može biti osoba koja ima hrvatsko državljanstvo, visoku stručnu spremu iz područja djelatnosti te odgovarajuće stručno znanje, sposobnosti vođenja i radno iskustvo od najmanje pet godina staža u struci.

Nadzorni odbor i Uprava posjeduju stručnost i vještine vezane uz domenu održivosti kroz profesionalno iskustvo i znanje stečeno formalnim obrazovanjem i kontinuiranim usavršavanjem u područjima djelovanja Fine, a u svojem području nadležnosti. Također, ona je osigurana i kontinuiranim edukacijama te pristupom stručnim znanjima kroz organizaciju.

Nadzorni odbor

Nadzorni odbor se sastoji od pet članova, odnosno predsjednika, zamjenika predsjednika i tri člana. Predsjednika, zamjenika predsjednika i dva člana imenuje Vlada RH, dok jednog člana bira Hrvatski sabor iz redova saborskih zastupnika, članova Odbora za financije i državni proračun. Članovi Nadzornog odbora se imenuju, odnosno biraju na četiri godine.

Nadzorni odbor Fine	
Ime i prezime	Funkcija
mr. sc. Ivana Radeljak Novaković	Predsjednica
Milan Kovač	Zamjenik predsjednice
dr. sc. Davor Mikulić	Član
Zvonko Šakić	Član
Grozdana Perić	Član do 16.5.2024.
Miro Totgergeli	Član od 12.7.2024.

Slika 12. Sastav Nadzornog odbora Fine

Organizacija i način rada Nadzornog odbora uređeni su Poslovníkom o radu Nadzornog odbora Fine. Uloga Nadzornog odbora je imenovanje Uprave, nadzor poslovanja, donošenje pravilnika o radu i drugih općih akata. Nadzorni odbor, između ostalog, donosi odluku o unutarnjem ustrojstvu, zastupa Finu prema predsjedniku i članovima Uprave, određuje program mjera radi otklanjanja negativnosti u poslovanju, donosi poslovni i financijski plan, usvaja godišnji izvještaj o poslovanju koji mu dostavlja Uprava te ga podnosi Vladi RH.

U 2024. godini održano je sedam sjednica Nadzornog odbora. Postotak ženskih članova do 16. svibnja 2024. godine iznosi 40%, od 17. svibnja do 11. srpnja 2024. godine 25%, a od 12. srpnja 2024. godine 20%.

Uprava

Upravu Fine čine predsjednik i najviše četiri člana te se imenuju na mandat od najviše četiri godine. Uprava, između ostalog, upravlja i rukovodi poslovanjem, predstavlja i zastupa Finu, predlaže Nadzornom odboru donošenje općih akata poput akta o unutarnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, akta o zaštiti tajnosti podataka i poslovnoj tajni te odlučuje o drugim pitanjima utvrđenim Statutom. Dalje, Uprava predlaže poslovni i financijski plan, sastavlja poslovne izvještaje i godišnji izvještaj o poslovanju te ga dostavlja Nadzornom odboru, utvrđuje poslovnu tajnu, raspisuje i vrši izbor po natječaju za rukovoditelje i druge radnike te sklapa ugovore o radu, vodi pregovore i sklapa kolektivni ugovor sa Sindikatом uz suglasnost Nadzornog odbora.

Uprava osigurava punu integraciju sustava upravljanja korporativnom održivosti u postojeće poslovanje, sve organizacijske aktivnosti te kontinuirano osigurava prilagođavanje i primjenu svih komponenti sustava, donošenje krovnihi akata s jasnim planom djelovanja i dodjelu potrebnih

resursa za upravljanje korporativnom održivosti. U slučaju negativnih trendova poslovanja, Uprava odmah izvješćuje Nadzorni odbor uz prijedlog mjera za poboljšanje.

Uprava Fine u 2024. godini sastojala se od tri člana te je udio žena iznosio 33%.

Uprava Fine	
Ime i prezime	Funkcija
mr. sc. Dražen Čović	Predsjednik
Vinka Ilak	Član
Branko Malenica	Član

Slika 13. Sastav Uprave Fine

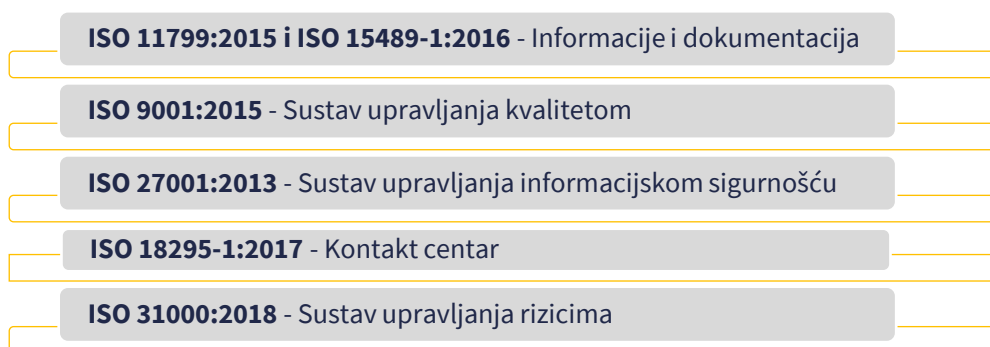
Revizijski odbor

Revizijski odbor temeljem Zakona o reviziji (NN 127/17, 27/24, 85/24, 145/24) i Poslovnika o radu izvještava Nadzorni odbor o ishodu zakonske revizije godišnjih financijskih izvještaja, prati proces financijskog izvještavanja, djelotvornost sustava unutarnje kontrole kvalitete i sustava upravljanja rizicima te unutarnje revizije, propituje, prati i odgovara za izbor revizorskog društva te predlaže njegovo imenovanje.

Revizijski odbor Fine	
Ime i prezime	Funkcija
dr. sc. Davor Mikulić	Predsjednik
Milan Kovač	Zamjenik predsjednika
Mirela Kovač Jagar	Član

Slika 14. Sastav Revizijskog odbora Fine

Fina kroz vlastite sustave upravljanja prepoznaje važnost upravljanja učincima, rizicima i prilikama održivosti te je prepoznala važnost ojačavanja integrativnih elemenata kroz interne akte, politike, procedure, pravilnike i druge dokumentirane informacije, kao i međunarodne ISO standarde.

Slika 15. ISO sustavi

Organizacijske jedinice odgovorne su za integraciju pitanja održivosti u svakodnevno poslovanje. Njihova je zadaća, u okviru nadležnosti, pravovremeno identificirati potencijalne negativne učinke i rizike na Fininino poslovanje te na odgovarajući način upravljati istima, ali i identificirati prilike kako bi se one iskoristile za poboljšanja u poslovanju ili za pozitivan doprinos gospodarstvu ili zajednicama u kojima Fina posluje. Upravljanje ESG učincima, rizicima i prilikama podržano je od strane više organizacijskih jedinica pri čemu se ističu:

- **Poslovni sektori** – u čijoj je nadležnosti upravljanje učincima, rizicima i prilikama vezanim uz upravljanje i vođenje ukupnih poslovnih odnosa u pojedinim poslovnim područjima te razvoj održivih proizvoda i usluga;
- **Sektor informatike** – koji upravlja učincima, rizicima i prilikama vezanim uz ulogu upravljanja informacijsko-komunikacijskim sustavima i tehnologijama;
- **Sektor upravljanja ljudskim potencijalima, općim i pravnim poslovnima** – koji podupire aktivnosti poslovnog sustava uspostavljanjem standarda i pružanjem podrške pri upravljanju ljudskim potencijalima, upravljajući učincima, rizicima i prilikama vezanim uz vlastitu radnu snagu, okoliš te dugotrajnu imovinu;
- **Sektor financijskog i strateškog upravljanja** – koji podupire aktivnosti poslovnog sustava upravljanjem financijskom imovinom, razvojem i operativnim vođenjem sustava upravljanja rizicima, izradom Izvještaja o održivosti, praćenjem realizacije poslova strateškog i operativnog planiranja i izvještavanja, mapiranje i analiza dionika te provedba procjene dvostruke značajnosti kao i analiza svih ključnih učinaka, rizika i prilika na strateškoj razini;
- **Služba za komunikacije i marketinga** - koja provodi komunikacijske aktivnosti prema unutarnjim i vanjskim javnostima s ciljem izgradnje dobrih odnosa i pozitivnog imidža;
- **Služba za unutarnju reviziju, unutarnji nadzor i kontrolu** – čija je svrha neovisna i objektivna procjena sustava unutarnjih kontrola te davanje stručnog mišljenja i savjeta za poboljšanje djelotvornosti procesa upravljanja rizicima, kontrola i upravljanja poslovanjem;
- **Služba nabave** – koja pruža podršku drugim organizacijskim jedinicama u procesima nabave, upravlja odnosima s dobavljačima te učincima, rizicima i prilikama koji iz njih proizlaze;
- **Služba korporativne sigurnosti** – čija je svrha provođenje mjera, postupaka i aktivnosti iz područja informacijske sigurnosti, upravljanja otpadom, sustava tehničke zaštite te zaštite imovine i osoba;
- **Ured Uprave** – unutar koje je podignuta funkcija koja obavlja poslove praćenja usklađenosti sa zakonima, propisima, standardima i zaštitom osobnih podataka;
- **Služba transformacije i podrške razvoju poslovanja** – u čijoj je nadležnosti izrada plana provedbe strateških transformacijskih inicijativa te upravljanje izvršenjem istih.

Fina GS i Fina GS usluge

Nadzorni odbor

Nadzorni odbor zastupa Društvo prema predsjedniku i članovima Uprave, određuje program mjera za otklanjanje negativnosti u poslovanju, razmatra i usvaja godišnji izvještaj o poslovanju Društva, odobrava Upravi prodaju i opterećenje nekretnina Društva, utvrđuje sadržaj ugovora o radu za predsjednika i članove uprave Društva. Nadzorni odbori Fine i Fina GS Usluga u 2024. godini nisu brojali ženske članove.

Nadzorni odbor - Fina GS	
Ime i prezime	Funkcija
mr. sc. Dražen Čović	Predsjednik
Branko Malenica	Zamjenik predsjednika
Milan Kovač	Član

Slika 16. Sastav Nadzornog odbora – Fina GS

Nadzorni odbor - Fina GS Usluge	
Ime i prezime	Funkcija
Branko Malenica	Predsjednik
Karlo Seleši	Zamjenik predsjednika
Tomislav Čižmarević	Član

Slika 17. Sastav Nadzornog odbora – Fina GS Usluge

Uprava

Uprava vodi poslovnu politiku društva, predlaže poslovni i financijski plan Nadzornom odboru, sastavlja godišnji izvještaj o poslovanju te ga dostavlja Nadzornom odboru, utvrđuje poslovnu tajnu, sklapa ugovore o radu s radnicima, utvrđuje prijedloge općih i drugih akata Društva koje donosi Nadzorni odbor te obavlja i druge poslove prema zakonu, drugim propisima, osnivačkom aktu, drugim općim aktima Društva te zahtjevu i uputama Nadzornog odbora. Uprave Fine i Fina GS Usluga u 2024. godini nisu brojali ženske članove.

Uprava - Fina GS	
Ime i prezime	Funkcija
Vedran Sabol	Direktor

Slika 18. Sastav Uprave – Fina GS

Uprava - Fina GS Usluge	
Ime i prezime	Funkcija
Vedran Sabol	Direktor

Slika 19. Sastav Uprave – Fina GS Usluge

Revizorski odbor

Revizorski odbor izvješćuje Nadzorni odbor o ishodu revizije te objašnjava na koji način je revizija doprinijela integritetu financijskog izvještavanja, prati proces financijskog izvještavanja i dostavlja preporuke ili prijedloge, propituje i prati neovisnost revizorskog društva, predlaže imenovanje revizorskog društva, prati djelotvornost sustava kvalitete i upravljanja rizicima.

Revizorski odbor - Fina GS	
Ime i prezime	Funkcija
mr. sc. Dražen Čović	Predsjednik
Darija Kapelina	Zamjenik predsjednika
Vesna Mužek Veverka	Član

Slika 20. Sastav Revizorskog odbora - Fina GS

Revizorski odbor - Fina GS Usluge	
Ime i prezime	Funkcija
Branko Malenica	Predsjednik
Darija Kapelina	Zamjenik predsjednika
Vesna Mužek Veverka	Član

Slika 21. Sastav Revizorskog odbora - Fina GS Usluge

U Fini GS održane su četiri sjednice Nadzornog odbora i tri sjednice Revizorskog odbora, dok su u Fini GS Usluge održane tri sjednice Nadzornog odbora i tri sjednice Revizorskog odbora.

SKDD

U skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima (NN 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 152/11, 111/12, 68/13, 110/15, 40/19, 34/22, 114/22, 18/23, 130/23, 136/24) i Statutom Društva, SKDD Grupa je usvojila koncept dualističkog sustava te upravljačko tijelo obuhvaća Upravu i Nadzorni odbor.

Nadzorni odbor

Nadzorni odbor imenuje i opoziva Upravu Društva, nadzire vođenje poslova Društva, podnosi Glavnoj skupštini Društva pisano izvješće o obavljenom nadzoru, sklapa ugovore s članovima Uprave Društva, zastupa Društvo prema Upravi, donosi pravilnike, politike i druge akte povjerene obvezujućim zakonodavnim aktima Europske unije te zakonom i Statutom, obavlja i druge poslove povjerene mu obvezujućim zakonodavnim aktima Europske unije te zakonom i Statutom. U 2024. godini održano je šest sjednica Nadzornog odbora. Statutom Društva određeno je da se Nadzorni odbor sastoji od najviše devet članova. Postotak ženskih članova do 1. rujna 2024. godine iznosi 63%, od 1. rujna 2024. godine 72%.

Nadzorni odbor - SKDD	
Ime i prezime	Funkcija
Vinka Ilak	Predsjednica
Darija Radovanić	Zamjenica predsjednice
Danijela Vukoja	Član
dr. sc. Marija Zuber	Član
dr.sc. Marijana Ivanov	Član
dr. sc. Alen Stojanović	Član
dr. sc. Denis Dolinar	Član
dr. sc. Hrvoje Mršić	Član do 1.9.2024.

Slika 22 . Sastav Nadzornog odbora društva SKDD

Uprava

Uprava vodi poslove Društva, a svi članovi Uprave solidarno su odgovorni za vođenje istih. U okviru prava i obveze na vođenje poslova Uprava je ovlaštena i dužna poduzimati sve mjere i poslove i donositi sve odluke potrebne za uspješno poslovanje. Uprava je, uz suglasnost Nadzornog odbora, ovlaštena donijeti Poslovnik o radu Uprave i njime odrediti način na koji će voditi poslove Društva, imajući pri tome u vidu potrebe i interese Društva. Uprava pojedine poslove koji su navedeni u Statutu može poduzeti isključivo uz prethodnu suglasnost Nadzornog odbora. Postotak ženskih članova za 2024. godinu iznosio je 67%.

Uprava - SKDD	
Ime i prezime	Funkcija
mr.sc. Dora Matošić	Predsjednica
Stjepko Čičak	Član
mr.sc. Antonija Čunko	Član

Slika 23. Sastav Uprave društva SKDD

Odbori

Nadzorni odbor je formirao odbore koji donose mišljenja, preporuke i odluke o pitanjima iz svoje nadležnosti i čiji članovi mogu biti članovi Nadzornog odbora. Sastav, uloga, odgovornost, postupci za imenovanje, ocjenjivanje uspješnosti i odgovornosti uređeni su pravilnicima o njihovom radu koji su usklađeni s europskom regulativom (Uredba CSDR¹), Zakonom o reviziji (NN 127/17, 27/24, 85/24, 145/24), Zakonom o trgovačkim društvima (NN 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 152/11, 111/12, 68/13, 110/15, 40/19, 34/22, 114/22, 18/23, 130/23, 136/24), Zakonom o tržištu kapitala (NN 65/18, 17/20, 83/21, 151/22, 85/24) te podzakonskim propisima i pravilnicima HANFA-e.

Nadzorni odbor Društva ima tri savjetodavna/stručna odbora: Revizijski odbor, Odbor za rizike i Odbor za primitke.

Revizijski odbor nadležan je za osiguravanje neovisnosti funkcije unutarnje revizije Društva, donošenje kompetentnih i neovisnih prosudbi o pitanjima koja se tiču obavljanja neovisne funkcije unutarnje revizije Društva, detaljno analiziranje financijskih izvještaja, pružanje potpore računovodstvu Društva te uspostavi dobre i kvalitetne unutarnje kontrole u Društvu.

Revizijski odbor zajedno s predsjednikom ima tri člana i mogu ga činiti članovi Nadzornog odbora Društva, ali ga ne smiju činiti članovi Uprave. Članove Revizijskog odbora imenuje Nadzorni odbor i/ili Glavna skupština na mandat u trajanju od četiri godine s mogućnošću ponovnog imenovanja.

Revizijski odbor - SKDD	
Ime i prezime	Funkcija
dr. sc. Denis Dolinar	Predsjednik
dr. sc. Marija Zuber	Zamjenik predsjednika
dr.sc. Zlatko Žuro	Član

Slika 24. Sastav Revizijskog odbora društva SKDD

¹ Uredba (EU) br. 909/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. srpnja 2014. o poboljšanju namire vrijednosnih papira u Europskoj uniji i o središnjim depozitorijima vrijednosnih papira te izmjeni direktiva 98/26/EZ i 2014/65/EU te Uredbe (EU) br. 236/2012 (Tekst značajan za EGP)

Odbor za rizike nadležan je za donošenje kompetentnih i neovisnih prosudbi o politikama upravljanja rizicima i savjetovanja na području tih politika, kao i pružanja podrške Upravi i Nadzornom odboru pri donošenju i preispitivanju općih načela na području upravljanja rizicima Društva.

Odbor za rizike zajedno s predsjednikom ima tri člana i mogu ga činiti članovi Nadzornog odbora Društva, ali ga ne smiju činiti članovi Uprave. Članove Odbora za rizike imenuje i opoziva Nadzorni odbor na mandat u trajanju od četiri godine s mogućnošću ponovnog imenovanja. Predsjednik Odbora za rizike mora posjedovati odgovarajuću razinu znanja i iskustva na poslovima kontrole i upravljanja rizicima te svi članovi Odbora za rizike kao cjelina moraju imati odgovarajuće znanje o rizicima kojima je Društvo izloženo.

Odbor za rizike, u okviru svojih ovlaštenja i odgovornosti, a u skladu s pozitivnim propisima, savjetuje Nadzorni odbor i daje pisana mišljenja o općoj trenutačnoj i budućoj toleranciji na rizike i strategiji u pogledu rizika te o svim izmjenama koje mogu utjecati na upravljanje rizicima, kao što su primjerice značajnije promjene u modelu upravljanja rizicima.

Odbor za rizike - SKDD	
Ime i prezime	Funkcija
dr.sc. Marijana Ivanov	Predsjednica
Ana Zorić	Član
dr. sc. Hrvoje Mršić	Član do 1.9.2024.

Slika 25. Sastav Odbora za rizike društva SKDD

Odbor za primitke je tijelo koje osniva Nadzorni odbor u cilju donošenja kompetentnih i neovisnih prosudbi o politikama primitaka i praksi, pružanja podrške Upravi Društva pri donošenju i preispitivanju općih načela politike primitaka, kao i pružanja podrške i savjetovanje Uprave i Nadzornog odbora Društva pri izradi politike primitaka.

Odbor za primitke zajedno s predsjednikom ima tri člana i mogu ga činiti članovi Nadzornog odbora Društva, ali ga ne smiju činiti članovi Uprave. Članove Odbora za primitke imenuje i opoziva Nadzorni odbor na mandat u trajanju od četiri godine s mogućnošću ponovnog imenovanja. Predsjednik Odbora za primitke mora imati odgovarajuće radno iskustvo u području nadležnosti Odbora za primitke. Odbor za primitke radi i donosi odluke na sjednicama koje se sazivaju u pravilu jednom godišnje, a u slučaju potrebe i češće.

Odbor za primitke - SKDD	
Ime i prezime	Funkcija
Gordana Soldo	Predsjednica
Darija Radovanić	Zamjenik predsjednice
Ivan Serdar	Član

Slika 26. Sastav Odbora za primitke društva SKDD

Odbor korisnika je neovisno tijelo sastavljeno od predstavnika izdavatelja i sudionika koji su članovi SKDD-a. Odbor ima pet članova od kojih svaki zastupa jednu od interesnih skupina:

- Izdavatelje vrijednosnih papira koji daju dva člana;
- Sudionike – brokere koji daju jednog člana;
- Sudionice – skrbnike koji daju jednog člana;
- Sudionice – CCP koji daju jednog člana.

Odbor, u okviru svojih ovlaštenja i odgovornosti, a u skladu s pozitivnim propisima, raspravlja o pitanjima koja su relevantna za Članove SKDD-a, prvenstveno o predloženim izmjenama i dopunama Operativnih pravila rada kojima se utječe na Članove SKDD-a s naznakom praktičnih implikacija na Članove SKDD-a. Odbor savjetuje Upravu o ključnim mehanizmima koji utječu na Članove SKDD-a, uključujući kriterije za primitak u članstvo Izdavatelja ili Sudionika te o razini usluge. Odbor može dostaviti neobvezujuće pisano mišljenje Upravi koje sadrži detaljne razloge u pogledu cjenovnih struktura Društva, a u slučaju da Uprava odluči da neće slijediti savjet Odbora, o tome će uz obrazloženje obavijestiti Odbor i HANFA-u pisanim putem.

Odbor korisnika - SKDD	
Ime i prezime	Funkcija
Tamas Nagy	Predsjednik
Ana Begović Mihatović	Zamjenica predsjednika
Marko Čižmek	Član
Martina Martek	Član
Ana Maričić	Član

Slika 27. Sastav Odbora korisnika društva SKDD

SKDD-CCP

Nadzorni odbor

SKDD-CCP ima uspostavljen Nadzorni odbor koji se, sukladno Statutu, sastoji od tri do pet članova. Nadzorni odbor odlučuje o pitanjima koja su izričito određena zakonom i Statutom Društva, daje prethodnu suglasnost na akte koji uređuju opće uvjete poravnanja transakcija s financijskim instrumentima, na Investicijsku politiku Društva, na Politiku za izbor i procjenu ispunjenja uvjeta za članove Uprave, na sklapanje pravnih poslova Društva kojim se poslovni procesi, usluge i aktivnosti Društva izdvajaju u smislu članka 35. Uredbe (EU) br. 648/2012, na utvrđivanje općih načela poslovne politike, na davanje i opoziv prokure i trgovačke punomoći te odobrava Plan poslovanja Društva (na zahtjev Uprave Društva), sklapanje ugovora o izdvajanju poslovnih procesa Društva i dr.

Nadzorni odbor daje prethodnu suglasnost na pravilnike, politike i druge akte iz područja kontrole i upravljanja rizicima, praćenja usklađenosti, unutarnje revizije, sprječavanja sukoba interesa, poboljšanja poslovanja ili stabilnosti financijskog položaja SKDD-CCP-a, informacijskog sustava te na one koji su mu povjereni obvezujućim zakonodavnim aktima Europske unije, zakonom i Statutom, a također obavlja i druge poslove iz navedenih područja proizašle iz akata Društva.

U 2024. godini održano je deset sjednica Nadzornog odbora društva SKDD-CCP. Postotak ženskih članova za 2024. godinu iznosio je 25%.

Nadzorni odbor - SKDD - CCP	
Ime i prezime	Funkcija
Vinka Ilak	Predsjednica
dr. sc. Petar Miladin	Zamjenik predsjednice
dr. sc. Silvije Orsag	Član
Stjepko Čičak	Član

Slika 28. Sastav Nadzornog odbora društva SKDD-CCP

Uprava

Uprava vodi poslove Društva te je ovlaštena i dužna poduzimati sve mjere i donositi odluke potrebne za uspješno poslovanje Društva. U skladu sa zahtjevima EMIR-a (Uredba (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. godine o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju, (Teksta značajan za EGP) (SL L 201, 27.07.2012)), Društvo ima uspostavljene funkcije Voditelja kontrole i upravljanja rizicima, Voditelja informacijske tehnologije i Voditelja praćenja usklađenosti. Postotak ženskih članova za 2024. godinu iznosio je 50%.

Uprava - SKDD - CCP	
Ime i prezime	Funkcija
mr.sc. Tomislav Babić	Predsjednik
mr.sc. Antonija Čunko	Član

Slika 29. Sastav Uprave društva SKDD-CCP

Odbori

Revizorski odbor je savjetodavno tijelo Nadzornog odbora koje se osniva s ciljem osiguravanja neovisnosti funkcije unutarnje revizije Društva, donošenja stručnih i neovisnih prosudbi o pitanjima koja se tiču obavljanja neovisne funkcije unutarnje revizije Društva, radi detaljnog analiziranja financijskih izvještaja, pružanja potpore računovodstvu Društva te uspostavi dobre i kvalitetne unutarnje kontrole u Društvu. Revizorski odbor obavlja sljedeće poslove: prati postupak financijskog izvještavanja, prati učinkovitost sustava unutarnje revizije, nadgleda provođenje revizije godišnjih financijskih i konsolidiranih izvještaja, prati neovisnost samostalnih revizora ili revizorskog društva koje obavlja reviziju, a posebno ugovore o dodatnim uslugama, daje preporuke Skupštini o odabiru samostalnog revizora ili revizorskog društva, raspravlja o planovima i godišnjem izvještaju unutarnje revizije te o značajnim pitanjima koja se odnose na ovo područje, daje preporuke Nadzornom odboru o odabiru vanjskog revizora te obavlja i druge poslove prema zahtjevu Nadzornog odbora. Sjednice Revizorskog odbora održavaju se prema potrebi, a najmanje jednom tromjesečno.

Revizorski odbor - SKDD - CCP	
Ime i prezime	Funkcija
dr. sc. Vinko Belak	Predsjednik
dr.sc. Zlatko Žuro	Član
dr. sc. Silvije Orsag	Član

Slika 30. Sastav Revizorskog odbora društva SKDD-CCP

Odbor za rizike nadležan je za donošenje kompetentnih i neovisnih prosudbi o politikama upravljanja rizicima i savjetovanju Nadzornog odbora na području tih politika, a osniva ga Nadzorni odbor. Osnivanje, način rada, nadležnosti, odlučivanje i odgovornosti Odbora za rizike regulirani su Pravilnikom o radu Odbora za rizike koji donosi Nadzorni odbor. Odbor za rizike ima tri člana od kojih je jedan predsjednik, a dva su redovna člana. Članovi Odbora za rizike su:

- predstavnik neovisnih članova Nadzornog odbora;
- predstavnik Članova;
- predstavnik klijenata (ulagatelja).

Odbor za rizike, u okviru svojih ovlaštenja i odgovornosti, a u skladu s pozitivnim propisima, savjetuje Nadzorni odbor i daje mišljenja u području upravljanja rizicima Društva, osobito o svim izmjenama koje mogu utjecati na upravljanje rizicima, kao što su primjerice značajnije promjene u modelu upravljanja rizicima, postupcima u slučaju neispunjenja obveza, propisivanje uvjeta za primitak u članstvo, poravnanje novih vrsta financijskih instrumenata ili izdvajanje poslovnih procesa.

Odbor za rizike - SKDD - CCP	
Ime i prezime	Funkcija
dr. sc. Silvije Orsag	Predsjednik
Josip Koren	Član
Krešimir Kurtić	Član

Slika 31. Sastav Odbora za rizike društva SKDD-CCP

Odbor za nagrađivanje je tijelo koje osniva Nadzorni odbor u cilju donošenja kompetentnih i neovisnih prosudbi o politikama primitaka i praksi te o poticajima za upravljanje rizicima, kapitalom i likvidnošću.

Odbor za nagrađivanje - SKDD - CCP	
Ime i prezime	Funkcija
dr. sc. Petar Miladin	Predsjednik
Vinka Ilak	Član
Stjepko Čičak	Član

Slika 32. Sastav Odbora za nagrađivanje društva SKDD-CCP

Odbor za nagrađivanje, u okviru svojih ovlaštenja i odgovornosti, a u skladu s pozitivnim propisima, obavlja osobito sljedeće poslove: predlaže Politiku primitaka koju donosi Nadzorni odbor te je periodično revidira i odgovoran je za njezinu primjenu. Odbor jednom godišnje utvrđuje usklađenost Politike primitaka s pozitivnim propisima i po potrebi vrši revidiranje Politike primitaka. Odbor prati provođenje politike primitaka, praksu i sustave primitaka u skladu s točkom IV. Politike primitaka te osigurava uvjete za neovisno revidiranje Politike primitaka na godišnjoj razini u skladu s Delegiranom uredbom Komisije (EU) br.153/2013².

Odbor za nagrađivanje je ovlašten nadzirati ispitne postupke o onim aktivnostima koje su u okviru uloge i rada Odbora te zatražiti od članova Uprave, Nadzornog odbora ili bilo kojeg zaposlenika SKDD-CCP-ja sve informacije potrebne za izvršavanje uloge Odbora. Sjednice odbora za nagrađivanje sazivaju se, u pravilu, jednom godišnje, a u slučaju potrebe i češće.

² Delegirana uredba Komisije (EU) br. 153/2013 od 19. prosinca 2012. o dopuni Uredbe (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s regulatornim tehničkim standardima o zahtjevima za središnje druge ugovorne strane (Tekst značajan za EGP) Tekst značajan za EGP

GOV-2 - Informacije koje se dostavljaju administrativnim, upravljačkim i nadzornim tijelima i čimbenici održivosti kojima se bave ta tijela

Upravu Fine se kontinuirano izvještava o čimbenicima održivosti putem mjesečnih izvješća o poslovanju Fine koja u sebi sadrže informacije o plaćama radnika, materijalnim pravima, broju i strukturi vlastite radne snage, održivim investicijama i drugim elementima održivog poslovanja čije pokazatelje uspješnosti prati i koordinira Služba kontrolinga te potom i izrađuje mjesečne i godišnje izvještaje o poslovanju, sa svrhom pravovremenog informiranja prilikom donošenja upravljačkih odluka. Druge relevantne organizacijske jedinice sudjeluju u procesu pripreme izvještaja, osiguravajući sveobuhvatne i točne podatke za koje su odgovorni.

U Fini je na snazi Strategija digitalne transformacije 2021.-2025. kojom su prepoznate ključne poluge i definirani ciljevi za dugoročnu održivost poslovanja. Isti su dodano osnaženi u Strategiji održivosti. Uprava implementira strateški plan, a uspješnost provedbe strategije prati se kroz mjesečna i kvartalna izvješća o realizaciji strategije koja obuhvaćaju više dimenzija ciljeva koji su usmjereni na financijsku uspješnost poslovnog modela i transformaciju operativnog modela.

Uprava Fine izvješćuje Nadzorni odbor o napretku i provedbi strateškog plana čime se postiže usmjeravanje upravljačkih akcija u cilju neprekidnog poboljšavanja izgleda za kontinuitet uspješnog poslovanja Fine te jačanje sadašnjih i izgradnju budućih potencijala uspjeha.

U kontekstu upravljanja korporativnom održivošću, Uprava predlaže smjernice održivog razvoja Nadzornom odboru, a isti je putem sjednica informiran o ključnim pitanjima održivosti te utvrđenim značajnim učincima, rizicima i prilikama, odnosno rezultatima provedbe analize dvostruke značajnosti i utvrđenim značajnim temama. Također se izvještava o svim regulatornim zahtjevima koji utječu na obveze Fine u pogledu izvještavanja o održivosti.

U 2024. godini fokus Uprave, Nadzornog odbora i Revizijskog odbora bio je na formuliranju i donošenju Strategije održivosti za razdoblje od 2025. do 2027. godine te pratećih provedbenih dokumenata (Strategije upravljanja ugljikovim otiskom te Akcijskog plana provedbe strategije za 2025. godinu) kao i izvještavanju o održivosti sukladno obvezama Zakona o računovodstvu (NN 85/24, 145/24) i Zakona o reviziji (NN 127/17, 27/24, 85/24, 145/24). Usvajanjem Strategije održivosti istodobno su usvojeni i rezultati procjene dvostruke značajnosti kojom su utvrđene značajne teme za održivost Fine.

U godišnjem financijskom izvještaju o poslovanju Fine GS i materijalima za sjednice Nadzornog odbora sadržani su i čimbenici održivosti. Također, dio podataka i informacija o održivosti poput podataka za izračun ugljičnog otiska se dostavljaju se Upravi, Nadzornom odboru te vlasniku, Financijskoj agenciji. Osim već spomenutih podataka za izračun ugljičnog otiska, informacije obuhvaćaju i detaljne podatke vezane uz ljudske resurse (zaposlenici, edukacije i sl.), potrošnju goriva za vozila, norme za zaštitu okoliša te poslovno upravljanje.

GOV-3 – Uključivanje rezultata u području održivosti u programe poticaja

Nagrade Upravi Fine za uspješnu realizaciju ciljeva održivosti nisu definirane sukladno mišljenju Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa. SKDD Grupa nije obveznik samostalnog nefinancijskog izvještavanja te stoga nije zadužilo pojedine članove uprave za određene aspekte održivosti. Članovi uprave SKDD Grupe ne primaju novčanu naknadu niti su im primanja vezana za aspekte održivosti. U 2024. godini tijela SKDD-a nisu održala sjednice na temu održivosti. Fina GS također nema imenovane članove uprave za određene aspekte održivosti.

GOV-4 – Izvještaj o dužnoj pažnji

Pregled ključnih aspekata i koraka procesa dužne pažnje uzetih u obzir u Izvještaju o održivosti dan je u sljedećem prikazu.

Ključni elementi procesa dužne pažnje	Odjeljci u Izvještaju o održivosti
Uključivanje postupka dužne pažnje u upravljanje, strategiju i poslovni model	GOV-2 - Informacije koje se dostavljaju administrativnim, upravljačkim i nadzornim tijelima i čimbenici održivosti kojima se bave ta tijela GOV-3 – Uključivanje rezultata u području održivosti u programe poticaja SBM-3 - Značajni učinci rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom
Uključenje dionika u ključne korake procesa dužne pažnje	GOV-2 - Informacije koje se dostavljaju administrativnim, upravljačkim i nadzornim tijelima i čimbenici održivosti kojima se bave ta tijela SBM-2 - Interesi i stajališta dionika IRO-1 - Opis postupaka za utvrđivanje i procjenu značajnih učinaka, rizika i prilika E1-2 - Politike povezane s ublažavanjem klimatskih promjena i prilagodbom tim promjenama E5-1 - Politike povezane s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom S1-1 - Politike povezane s vlastitom radnom snagom S4-1 - Politike za potrošače i krajnje korisnike G1-1 - Politike korporativnog ponašanja i korporativna kultura
Utvrđivanje i procjena negativnih učinaka na ljude i okoliš	IRO-1 - Opis postupaka za utvrđivanje i procjenu značajnih učinaka, rizika i prilika SBM-3 - Značajni učinci rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom
Poduzimanje mjera za ublažavanje negativnih učinaka na ljude i okoliš	E1-3 - Mjere i resursi povezani s politikama u području klimatskih promjena E5-2 - Mjere i resursi povezani s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom S1-4 - Poduzimanje mjera za značajne učinke na vlastitu radnu snagu, pristupi upravljanju značajnim rizicima i ostvarivanje značajnih prilika povezanih s vlastitom radnom snagom te djelotvornost tih mjera

S4-4 - Poduzimanje mjera za značajne učinke na potrošače i krajnje korisnike, pristupi upravljanju značajnim rizicima i ostvarivanje značajnih prilika povezanih s potrošačima i krajnjim korisnicima

G1-3 - Sprječavanje i otkrivanje korupcije i podmićivanja

Praćenje učinkovitosti mjera za ublažavanje negativnih učinaka na ljude i okoliš

Ciljevi

E1-1 - Tranzicijski plan za ublažavanje klimatskih promjena

E5-3 - Ciljne vrijednosti povezane s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom

S1-5 - Ciljne vrijednosti povezane s upravljanjem značajnim negativnim učincima, poticanjem pozitivnih učinaka i upravljanjem značajnim rizicima i prilikama

S4-5 - Ciljne vrijednosti za upravljanje značajnim negativnim učincima, poticanje pozitivnih učinaka i upravljanje značajnim rizicima i prilikama

Ključni pokazatelji

E1-5 - Potrošnja energije i kombinacija izvora energije

E1-6 - Bruto emisije stakleničkih plinova iz opsega 1, 2

E5-5 - Odljev resursa

S1-6 - Obilježja zaposlenika poduzeća

S1-7 - Obilježja radnika poduzeća koji nisu u radnom odnosu

S1-8 - Obuhvat kolektivnog pregovaranja i socijalni dijalog

S1-9 - Pokazatelji raznolikosti

S1-14 - Pokazatelji zdravlja i sigurnosti

S1-15 - Pokazatelji ravnoteže između poslovnog i privatnog života

S1-16 - Pokazatelji naknada

S1-17 - Slučajevi, pritužbe te ozbiljni učinci povezani s ljudskim pravima

S4-5 - Ciljne vrijednosti za upravljanje značajnim negativnim učincima, poticanje pozitivnih učinaka i upravljanje značajnim rizicima i prilikama

Slika 33. Izvještaj o dužnoj pažnji

GOV-5 - Upravljanje rizicima i unutarnje kontrole izvještavanja o održivosti

Procjena rizika se provodi primjenom scenarija rizika kroz koje Grupa prepoznaje vanjske i unutarnje rizike koji utječu na poslovanje te kroz kategorije rizika; opći poslovni, operativni i financijski. Nakon provedenih procjena slijedi donošenje planova i mjera za postupanje te praćenje njihove provedbe.

Procijenjeni operativni rizici najčešće su vezani za: IT sustav, kvalitetu proizvoda i usluga, kibernetičku sigurnost, zaštitu osobnih podataka i dr. Identificirani opći poslovni rizici najčešće se odnose na izvorne scenarije vezane uz strategiju, mikro i makro okruženje, upravljanje ljudskim potencijalima te tržište, odnose s klijentima i konkurenciju.

Rizike povezane s održivošću, koji su jednim djelom integrirani u identificiranim i procijenjenim rizicima u 2024. godini kojima Grupa aktivno upravlja, razmatraju se unutar postojećeg integralnog sustava upravljanja rizicima kroz društvene rizike (teme: S1 - Vlastita radna snaga i S4 – Potrošači i krajnji korisnici te upravljačke rizike (tema: G1 – Poslovno ponašanje). U sklopu kontinuiranog razvoja i usklađenja krovnog okvira upravljanja rizicima poduzete su aktivnosti pripreme nacrtu odgovarajućeg i primjerenog modela integracije ESG rizika (klimatski i okolišni, društveni i upravljački) u sustav upravljanja rizicima Grupe. U 2025. godini Fina planira nastaviti analizu i izgradnju okvira za identifikaciju rizika i prilika povezanih s klimatskim promjenama (E1) i utjecajem na okoliš (E5 – Kružno gospodarstvo). U području mjerenja fizičkih klimatskih rizika, važna je procjena izloženosti lokacija odnosno analiza utjecaja klimatskih rizika na iste. Polazne postavke koje su prihvaćene za klimatske rizike su mapiranje u dvije kategorije: tranzicijski i fizički rizici.

Poslovne aktivnosti koje Grupa obavlja izlažu je raznim financijskim rizicima:

- kamatni rizik - provodeći politiku plasmana slobodnih novčanih sredstava, ugovori o oročavanju su sklapani po pravilu na kraća vremenska razdoblja te uz fiksnu kamatnu stopu čime je kontroliran rizik promjene kamatnih stopa.
- cjenovni rizik - ulaganja u vrijednosne papire manjim dijelom ne kotiraju na burzi dok veći dio ovih ulaganja kao i ulaganja klasificirana po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka ovise o rezultatima ulaganja fondova. Grupa upravlja rizicima koji proizlaze iz promjene njihove fer vrijednosti na način da kontinuirano prati promjene cijena udjela i prinosa na ulaganja na tržištu.
- valutni rizik - prihod od mjenjačkog poslovanja čine 0,2% ukupnog prihoda, a promet inozemnih dobavljača čini 2,0% ukupnog prometa dobavljača te promjene tečajeva stranih valuta nemaju znatniji utjecaj na rezultate poslovanja i novčane tokove.
- kreditni rizik - kretanje stanja potraživanja redovito se prati te se provode sve aktivnosti vezane za praćenje i kontrolu naplate potraživanja od kupaca.
- rizik likvidnosti - radi održavanja dostatne količine novca odnosno pravovremenog podmirenja obveza dnevno se prati razina dostupnih izvora novčanih sredstava.

Tijekom 2024. godine Grupa nije koristila financijske instrumente zaštite od financijskih rizika kao što su derivativi i slični financijski instrumenti.

Sustav upravljanja rizicima i prilikama Finina je strateška poluga za uspješno upravljanje poslovanjem te počiva na primjeni okvira međunarodne norme **ISO 31000**. Kako bi osigurala sustavno, učinkovito i djelotvorno upravljanje rizicima Fina i Fina GS su potvrdile usklađenost sustava upravljanja rizicima sukladno međunarodnoj normi ISO 31000. Usvojeni sustav upravljanja rizicima je alat koji im pomaže predvidjeti izmijenjene okolnosti, uočiti neizvjesnosti i pravovremeno i primjereno reagirati na njih i sastavni je dio procesa upravljanja.

Fina

Okvir upravljanja rizicima Fine osmišljen je kako bi podržao strateške prioritete uz istodobno očuvanje financijske stabilnosti i omogućavanje potrebne razine fleksibilnosti i otpornosti poslovnog modela. Taj okvir obuhvaća jasnu organizacijsku strukturu s definiranim odgovornostima, što je bitan preduvjet za učinkovito upravljanje rizicima. Za organizacije poput Fine čije je poslovanje snažno oslonjeno na informacijske sustave te primjenu naprednih i disruptivnih tehnologija, osobiti fokus je na očekivanjima, rastućoj regulativi i osvježćivanju rizika informacijsko – komunikacijskih tehnologija i sigurnosnih kibernetičkih rizika.

Fina GS Grupa

Fina GS Grupa izložena je riziku promjene kamatnih stopa obzirom da su primljeni zajmovi ugovoreni s fiksnom i varijabilnom kamatnom stopom. Budući da Fina GS Grupa nema značajniju imovinu koja ostvaruje prihod od kamata, prihodi i novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti nisu u značajnoj mjeri ovisni o promjenama tržišnih kamatnih stopa.

Kreditni rizik sveden je na minimum obzirom da se imovina na koju se predmetni rizik odnosi sastoji od novčanih sredstava i potraživanja kupaca, a kako glavninu kupaca čine banke koje nemaju problema s likvidnošću, u izvještajnoj godini nije bilo povećanja kreditnih rizika te je on vrlo nizak.

Rizikom likvidnosti Fina GS Grupa uspješno upravlja kroz održavanje dostatne količine novca, osiguravanje raspoloživosti financijskih sredstava određenim iznosom ugovorenih kreditnih linija te sposobnošću podmirenja svih obveza. Upravljanje novčanim tokom prati se kroz redovite analize potraživanja od kupaca i obveza prema dobavljačima, bankama i drugim financijskim institucijama što omogućuje pravovremeno osiguravanje prihvatljive razine likvidnosti.

SKDD Grupa

SKDD Grupa je u svom poslovanju izložena rizicima financijskih instrumenata te dodatno i operativnim rizicima, riziku namire, riziku neusklađenosti, riziku informacijskih tehnologija i riziku eksternalizacije kao i riziku promjene fer vrijednosti financijskih instrumenata.

Društva u Grupi su uspostavila standarde koji omogućavaju pravovremenu kontrolu svih identificiranih rizika. Rizici koje je moguće kvantificirati mjere se putem kvantitativnih metoda, dok se rizici koje nije moguće kvantificirati analiziraju kvalitativno i na temelju ekspertnih znanja. Sustav ranog upozoravanja (EWS) dio je cjelokupnog procesa nadgledanja i kontrole rizika u Društvu SKDD i služi za identificiranje potencijalnih problema već u njihovoj ranoj fazi. U sklopu internog izvještavanja Društva SKDD o trenutnoj razini rizičnosti, primjenjuje se sustav ranog upozorenja („sustav semafora“) kao dio cjelokupnog procesa nadgledanja i kontrole rizika i služi za identificiranje potencijalnih problema već u njihovoj ranoj fazi što omogućuje poduzimanje pravovremenih mjera.

Društvo SKDD-CCP je u skladu sa odredbama EMIR-a razvilo i implementiralo sveobuhvatan sustav upravljanja rizicima u svrhu promicanja integriteta, transparentnosti, učinkovitosti i sigurnosti financijskih tržišta. Navedeno se ostvaruje minimiziranjem rizika preuzimanjem uloge druge ugovorne strane u transakcijama na tržištu te se u skladu s opsegom i složenosti poslova primjenjuju suvremene tehnike i metode kontrole i upravljanja rizicima.

Model upravljanja rizicima SKDD-CCP-ja validira se redovito od strane neovisnog pružatelja, a u svrhu ocjene konceptualne utemeljenosti modela i okvira za upravljanje rizikom, parametara i pretpostavki korištenih pri razvoju modela te ocjenu adekvatnosti i robusnosti modela, njegovih metodologija i okvira u odnosu na instrumente koji su uključeni u usluge poravnanja.

SMB-1 - Strategija, poslovni model i lanac vrijednosti

Fina

Strategija

U Fina je od 2021. godine na snazi krovna poslovna Strategija digitalne transformacije 2021. - 2025. godine koja uvažava suvremene trendove i smjer gospodarskog i društvenog razvoja, kao i potrebu za bržim i učinkovitijim prilagodbama u svrhu jačeg pozicioniranja Fina na tržištu. Cilj poslovne Strategije digitalne transformacije 2021.-2025. je pozicionirati Finu kao ključnog nositelja digitalizacije i pokretača pozitivnih promjena u javnom i poslovnom okruženju RH. Time Fina postavlja visoka očekivanja u pogledu svoje uloge prema vlasniku, klijentima, zaposlenicima i partnerima te prema doprinosu u razvoju gospodarstva i društva u cjelini. Finina Strategija prepoznaje mnoge aspekte razvoja u kontekstu digitalne i zelene tranzicije okruženja, uzimajući u obzir njihovu međusobnu povezanost i interakciju te predstavlja okosnicu strateškog okvira održivog razvoja. Strategija obuhvaća sva relevantna područja djelovanja i omogućuje razvoj portfelja vlastitih rješenja usklađenih s tržišnim trendovima, zahtjevima različitih segmenata korisnika te novom digitalnom dobu putem dvije glavne skupine proizvoda i usluga:

1. Suvremenih poslovnih rješenja koji podupiru učinkovito poslovanje i digitalna transformacija javnog sektora i
2. Izvrsnih proizvoda i usluga za financijsku industriju, poslovni sektor i širu javnost s ciljem ubrzanja tranzicije prema digitalnom gospodarstvu.

Fina će svoju viziju ostvariti realizacijom pet strateških ciljeva te uspješnom implementacijom strateških proizvodnih i transformacijskih inicijativa kao mehanizmima za njihovo ostvarenje. Upravo postavljanjem tih ciljeva Fina se obvezala dati značajan doprinos rješavanju izazova održivosti prema svojim klijentima, kao i šire društvene zajednice.

1.	2.	3.	4.	5.
Digitalizacija države i javnog sektora kroz pružanje sveobuhvatnih rješenja	Izvrzne usluge za financijsku industriju i tržište	Suvremena IT rješenja te brza i kvalitetna isporuka usluga	Procesi i zaposlenici usmjereni prema izvrsnom korisničkom iskustvu	Kanali distribucije koji odgovaraju potrebama Fina i tržišta

VIZIJA

Biti pokretačka snaga i ključni nositelj digitalizacije kroz pružanje sveobuhvatnih rješenja kojima se podupire učinkovito poslovanje te digitalna transformacija javnog sektora, izvrsnih proizvoda i usluga za financijsku industriju, poslovni sektor i širu javnost kako bi se ubrzala tranzicija.

MISIJA

Fina će stvarati svoju viziju na temelju postojećih i novih znanja odnosno tehnologija te kroz transformaciju tri ključna stupa poslovanja: **suvremena IT rješenja, organizacije usmjerene ka pružanju izvrsnog korisničkog iskustva te tome prilagođenih kanala distribucije.**

Politika održivosti

Fina prepoznaje svoju ulogu u promicanju održivosti kroz vlastite poslovne prakse i prakse svojih klijenata i dobavljača slijedom čega je u rujnu 2024. godine donijela Politiku održivosti kao krovni dokument koji odražava predanost Fine načelima održivosti te definira ključne vrijednosti u pogledu održivog razvoja. Fina se ovim dokumentom obvezala na poštivanje okolišnih, društvenih i upravljačkih kriterija u vlastitim poslovnim praksama, kao i u poslovnim odnosima u lancu vrijednosti, te definirala (strateški) pristup održivom poslovanju, odgovornom upravljanju resursima i pozitivnom utjecaju na zajednicu i okoliš.

Politika održivosti je ujedno i krovna dokumentirana informacija sustava upravljanja korporativnom održivošću i izravan doprinos osnaživanju sustava korporativnog upravljanja u Fini koja usmjerava sve buduće politike za specifične teme, poput zaštite okoliša, zaštite ljudskih prava, raznolikosti i drugih. Njezino promoviranje unutar lanca vrijednosti je odgovornost svih upravljačkih tijela, organizacijskih jedinica i poslovnih funkcija te ujedno daje smjernice za ponašanje svih zaposlenika i izgradnju kulture održivosti unutar Fine.

Strategija održivosti

Važećom poslovnom Strategijom digitalne transformacije 2021. - 2025. Fina je prepoznala važnost osiguranja dugoročne održivosti svog poslovanja. Nastavno na donesenu Politiku održivosti, u prosincu 2024. godine usvojena je i Strategija održivosti čime je kroz integraciju dvaju strateških dokumenata osnažena strateška ambicija, postavljen krovni pogled i usmjerenost koja omogućuje učinkovito upravljanje održivim razvojem do 2027. godine, uz dugoročniji pogled u području postizanja klimatske neutralnosti do 2050. godine.

Strategija održivosti motivirana je ključnim zajednicama dionika i Fininom predanošću da, u suradnji s njima, uspješno upravlja negativnim učincima svog poslovanja na okoliš te inovativnošću svojih rješenja pruži odgovore na izazove održive tranzicije. To uključuje unaprjeđenje Finine infrastrukture, osiguranje preduvjeta za angažiranost i motiviranost svojih zaposlenika, daljnji

razvoj suvremenih proizvoda i usluga te unaprjeđenje poslovnih i upravljačkih praksi kao ključnih prioriteta održivog razvoja do 2027. godine.

Vođena ključnim načelima održivog razvoja Fina svoje strateške namjere provodi polazeći od vizije i misije kroz tri stupa održivosti: Klima i okoliš (E), Zajednice (S) i Upravljanje (G). Utvrđivanje ključnih stupova održivosti inspirirano je prepoznavanjem značaja Fininih ključnih zajednica dionika, zaposlenika, klijenata i krajnjih korisnika te šire društvene zajednice.

Unutar ova tri stupa određeno je pet ciljeva održivosti koji predstavljaju opće i motivirajuće izjave u okviru kojih će se adresirati teme značajne za održivost na koje će Fina usmjeriti svoje djelovanje. Također, kroz provedbu mjera usmjerenih na realizaciju ciljeva održivosti Fina će dati doprinos ostvarenju šest UN-ovih globalnih ciljeva za održivi razvoj (SDG).

Ciljevi održivosti su:

1. Klimatska neutralnost Fina do 2050.;
2. Kružno gospodarstvo i odgovorno upravljanje otpadom;
3. Stvaranje vrijednosti za klijente i zajednicu;
4. Kompetentni i motivirani zaposlenici;
5. Održivo korporativno upravljanje.

U procesu šire analize stanja te formuliranja Strategije održivosti Fina je, između ostaloga, preispitala i integrirala krovne strateške odrednice poslovanja, šira geopolitička, gospodarska, tržišna i društvena kretanja, regulatorne zahtjeve u pogledu upravljanja i izvještavanja o održivosti, kao i rezultate analize dvostruke značajnosti provedene prethodne godine u okviru koje su utvrđene teme značajne za njezin održiv razvoj te utvrđena relevantna očekivanja i interesi ključnih dionika. U odnosu na inicijalnu procjenu dvostruke značajnosti, Fina je u procesu formuliranja Strategije održivosti preispitala utvrđene značajne teme za održivi razvoj te je inicijalno utvrđena značajna tema „Svrha poslovanja“ zaokružena kroz širu temu „Poslovno ponašanje - korporativna kultura“.

U definiranom strateškom razdoblju, počevši od 2025. godine, Fina će kroz stupove održivosti provoditi skup inicijativa i aktivnosti (mjera) u utvrđenim značajnim temama. Skup mjera utvrđuje se na godišnjoj razini kroz donošenje godišnjih akcijskih planova provedbe Strategije održivosti. U okviru tih mjera, vođena strateškim odrednicama, Fina će biti usmjerena na ugrađivanje načela održivosti u svoje politike, poslovne planove, prakse, procese, kao i same poslovne modele. Kroz mjere (i pokazatelje izvršenja) se omogućuje praćenje napretka u ostvarivanju zacrtanih strateških ciljeva.

Vizija: Pokretačka snaga i ključni nositelj digitalizacije društva

Stupovi održivosti

Klima i okoliš

Uz odgovorno korištenje energije i mjere usmjerene na kontrolu stakleničkih plinova Fina želi ostvariti tranziciju na klimatski neutralno poslovanje te djelovati po načelima kružnog gospodarstva i odgovornog upravljanja otpadom. Na taj način Fina daje doprinos rješavanju globalnih klimatskih i okolišnih izazova.

Zajednice

Fina adresira zahtjeve, interese i očekivanja ključnih zajednica dionika, gospodarstva, društva i korisnika te zaposlenika u kontekstu prelaska na održiviji model gospodarstva i društva, pri čemu svoje djelovanje osnažuje kroz integraciju ključnih odrednica poslovne Strategije digitalne transformacije 2021. - 2025.

Upravljanje

Fina se obvezuje na održivo korporativno upravljanje, sukladno primjerima najboljih praksi i standarda. To uključuje stvaranje upravljačkog okruženja koje osigurava integriranost strategije održivosti u poslovanje te ostvarenje ciljeva održivosti.

Ciljevi održivosti

1. Klimatska neutralnost Fine do 2050.

2. Kružno gospodarstvo i odgovorno upravljanje otpadom

3. Stvaranje vrijednosti za klijente i zajednicu

4. Kompetentni i motivirani zaposlenici

5. Održivo korporativno upravljanje

Ciljevi UN-a za održivi razvoj

Slika 34. Stupovi i ciljevi održivosti do 2027. godine

Strategija dekarbonizacije

Napori u pogledu smanjenja negativnih učinaka na okoliš uključuju donošenje Strategije upravljanja ugljikovim otiskom (za horizont 2025. do 2027. godine) kojom je Fina donijela plan svoje „zelene“ tranzicije i strategiju dekarbonizacije, postavljajući ciljeve i identificirajući mjere s ciljem podrške ambiciji smanjenja ugljikovog otiska na razini vlastitog poslovanja (Opseg 1 i 2). Kroz taj plan Fina želi (do 2050. godine) postići vlastitu klimatsku neutralnost te ujedno dati svoj doprinos ostvarenju širih ciljeva Pariškog sporazuma i Europskog zelenog plana.

Poslovni model

Fina izazove održivosti koji se nameću njoj i njezinim korisnicima nastoji sagledati kao područje poslovnih prilika na koje je moguće odgovoriti inovativnim, kvalitetnim i pouzdanim rješenjima koji adresiraju konkretne izazove Fininih klijenata, financijske industrije, javnog sektora, ali i cijelog društva u procesima održive tranzicije.

Finina poslovna Strategija digitalne transformacije 2021. - 2025. prepoznaje **važnost stvaranja održive vrijednosti kroz inovativnost portfelja i poslovnih modela** usmjerenih ka unaprjeđenju kvalitete i učinkovitosti financijskog sustava, javnih usluga, poslovnog sektora te života građana. Kroz ta područja djelovanja, predanošću razvoju suvremenih IT rješenja, organizacijom i zaposlenicima usmjerenima na pružanje izvrsnog korisničkog iskustva i osiguranjem multiplatformske dostupnosti, uz korištenje novih znanja i tehnologija, Finina krovna vizija i misija ujedno odražavaju ne samo svrhu Fininog poslovanja, već i viziju održivosti i načine njezinog ostvarenja. U okviru definiranih strateških područja Fina je prepoznala **strateške inicijative**, odnosno proizvode i usluge koji imaju najveći potencijal rasta i doprinosa održivosti. Također, kroz njih prepoznaje i adresira svoje odgovore na identificirane potrebe i očekivanja ključnih skupina svojih dionika, u smislu korisnika. S druge strane, oni ujedno predstavljaju izravan doprinos široj gospodarskoj i društvenoj tranziciji. Definira područja poslovanja (sa strateškim područjima i pripadajućim strateškim smjerovima) i ključne sastavnice ciljanog operativnog modela zaokružuju cjelinu Fininog poslovnog modela. Upravljanje ključnim resursima, ljudskim potencijalima, informacijskim tehnologijama i pratećom infrastrukturom, odnosno poslovnom mrežom i nekretninama definirano je kroz tri podstrategije, u okviru kojih su usmjerene ključne poluge za osiguranje održivosti poslovanja.

Imperativ Strategije digitalne transformacije 2021. - 2025. je osigurati integriran i inovativan model poslovanja, pristup širokom spektru klijenata i potrebama tržišta te transformaciju Fina u modernu, dinamičnu, digitalnu i održivu organizaciju (u svim ključnim aspektima) u skladu s novim korisničkim, društvenim i okolišnim očekivanjima. Pritom digitalne tehnologije trebaju omogućiti razvoj i unaprjeđenje poslovanja, stvaranje novih vrijednosti, prepoznavanje novih potreba i izvrsno iskustvo korištenja. Stoga strategija, s ciljem podržavanja provedbe vizije, definiranih potreba i smjerova razvoja te dugoročne održivosti i rasta poslovanja, u obzir uzima i potrebu osiguranja dugoročne dostatnosti te usklađenja potrebnih resursa i sposobnosti, njihovu maksimalnu učinkovitost odnosno transformaciju istih u ciljani operativni model, uz optimalan organizacijski ustroj i potrebna unaprjeđenja poslovnih procesa.

Iako Finin portfelj, oslanjajući se na njezinu značajnu ulogu u društvenoj i gospodarskoj zajednici, već odražava i relevantne društvene trendove i potrebe klijenata, predstoji dodatno osnažiti poslovni model s društvenim i okolišnim aspektima održivosti na način sukladan aktualnom pristupu održivom razvoju. U tom kontekstu, dužnost je voditi računa o širim društvenim i okolišnim učincima poslovanja i ulaganja na okoliš i društvo kroz proizvode, usluge i imovinu, a s druge strane uz prilike i rizike održivosti kojima aktualni društveni i okolišni konteksti mogu izložiti Finino poslovanje. Ukupan Finin poslovni model podržava širu društvenu tranziciju i usmjeren je na omogućavanje dobre kvalitete života za sadašnje i buduće generacije. Stoga je Fina usmjerena na implementaciju održivih poslovnih praksi u svim poslovnim područjima i promicanje zdrave i odgovorne korporativne kulture u cijeloj organizaciji. Poslovni model koji je prikazan na slici u nastavku uključuje:

1 Kvalitetu i učinkovitost kroz kontinuiranu optimizaciju i unaprjeđenja

Kontinuirana optimizacija i unaprjeđenje poslovanja, uključivo kroz sustave kvalitete, duž lanca vrijednosti nužna je kako bi se osigurala visoka kvaliteta i učinkovitost procesa, servisa i pravodobnost isporuke.

2 Partnerstva i izgradnju odnosa s ključnim dionicima

Izgradnja kvalitetnih odnosa s poslovnim partnerima, od dobavljača do dijaloga s klijentima ključna je za prepoznavanje potreba te odgovarajući dizajn i razvoj konačnih rješenja.

3 Brigu za očuvanje prirodnog kapitala

Fina posluje neodvojivo od svog okoliša. Iako načelno negativni učinci nisu značajni (gledano u širem kontekstu), njihovo smanjenje nužan je preduvjet za dugoročno očuvanje prirodnog kapitala i dugoročnost poslovanja.

4 Inovativna rješenja

Proizvodni portfelj obuhvaća širok raspon proizvoda i usluga odnosno poslovnih modela u fokusiranim područjima poslovanja, od kojih se svaki odlikuje vlastitom kombinacijom ključnih komponenti i specifičnošću razvojnog procesa od inputa do outputa.

5 Multiplatformsku dostupnost i nacionalnu pokrivenost

Kroz nacionalnu mrežu poslovnica i lokalne razvojne IT centre Fina omogućuje pristup svojim uslugama te ima važnu ulogu u lokalnim zajednicama. Digitalizacija vlastitih usluga s jedne strane, te podrška klijentima u njihovim procesima digitalizacije kroz suvremena IT rješenja za financijsku industriju, javne servise i poslovni sektor doprinose povećanju učinkovitosti i poslovanja i kvalitete života građana.

6 Održivost kroz strateški pristup

Stvaranje vrijednosti za širi raspon zajednica, uz vlastito poslovanje, utkano je u Fininu tradiciju poslovanja i iskazano kroz niz pozitivnih praksi. Osiguranjem cjelovitog pristupa održivom kroz fokusirane strateške stupove dodatno te će ojačati postojeće poluge stvaranja dugoročne održive vrijednosti.

Slika 35. Poslovni model

Lanac vrijednosti

S ciljem ostvarenja dugoročnog razvoja i rasta poslovanja te pružanja visokokvalitetnih i suvremenih rješenja, Fina se u svom lancu stvaranja vrijednosti oslanja na širok raspon proizvodnih inputa te mrežu suradnji i partnerskih odnosa s raznolikim skupinama dobavljača, suradnika i drugih dionika, u procesima koji uključuju osmišljavanje, dizajn, razvoj i distribuciju proizvoda i usluga, kao i na kompetencije i angažiranost bilo vlastitih zaposlenika ili onih u lancu vrijednosti, te ključnu tehnološku infrastrukturu kako bi u konačnici isporučila finalnu vrijednost koja se ogleda u poboljšanoj kvaliteti života ili učinkovitosti poslovanja korisnika.

Temeljne proizvodne inpute u razvojnom procesu predstavljaju različiti profili informacija i podataka, ovisno o poslovnom području, oplemenjeni stručnim znanjem i vještinama zaposlenika i poslovnih partnera, oslonjeni na tehnološku okolinu i drugu opremu te poslovne procese. U izlaznom dijelu Fina osigurava višeplatformski pristup i isporuku te fizičku dostupnost usluga putem nacionalne mreže poslovnica.

Najveći učinci Fininog poslovanja generiraju se kroz (nepokretnu i pokretnu) imovinu, procese razvoja, korištenje usluga u mreži partnera te aktivnosti svojih klijenata. Stoga Fina smatra da je, zajedno s drugim dionicima, dužna brinuti o smanjenju tih učinaka te doprinijeti očuvanju prirodnog kapitala, kako kroz vlastito poslovanje i u svojem lancu vrijednosti. Kroz svoje poslovanje Fina nije izravan korisnik sirovina čije korištenje značajno doprinosi umanjenju prirodnog kapitala niti uključuje proizvodne procese koji značajno onečišćuju okoliš.

Drugi aspekt odnosi se na poticanje održivog poslovanja vlastitih klijenata, što može osigurati primarno kroz ponudu odgovarajućih (digitalnih) rješenja, koja ujedno osiguravaju i niži okolišni otisak. Obzirom na kompleksnu i široku lepezu područja, proizvoda i usluga kojima se Fina bavi identificiraju se četiri ključne skupine korisnika čije je perspektive, potrebe, interese i djelovanja pritom potrebno uzeti u obzir: državu-B2G, financijski sektor-B2F, poslovni sektor - B2B korisnike i građane - B2C korisnike.

Klijenti i zaposlenici, ključni su dionici u poslovnom modelu i lancu stvaranja vrijednosti. U odnosu na njih, kroz vlastito poslovanje, tržišno djelovanje te poslovne odnose (u uzvodnom i nizvodnom dijelu lanca vrijednosti) identificiraju se ključni rizici i prilike za poslovanje. Izazovi se odnose prvenstveno na osiguranje odgovarajućih ljudskih resursa i njihovih kompetencija te ponudu odgovarajućih proizvoda i usluga za klijente koji mogu odgovoriti na suvremene potrebe. Ključna poluga stvaranja vrijednosti leži u osmišljavanju inovativnih rješenja koja doprinose transformaciji prema učinkovitijem poslovanju, odnosno boljoj kvaliteti života. U kontekstu održivog razvoja, ona se ocrtava kao poslovna prilika i za Finu i za njezin doprinos širem društvenom napretku.

Finini zaposlenici, sa svojim kompetencijama, angažmanom i inovativnošću, okosnica su procesa stvaranja vrijednosti. Zdravlje, sigurnost i dobrobit zaposlenika važni su za ostvarenje strateških ambicija, kao i prioriteta održivosti. No isto tako, nameće se i nužnost posjedovanja i kontinuirane nadogradnje znanja i vještina uključujući i ona iz područja održivog razvoja, kako bi se mogle implementirati u poslovne prakse. To podrazumijeva kontinuirana ulaganja i uspostavu odgovarajućih mehanizama za osiguranje motiviranosti i angažmana zaposlenika.

Strategija, s ciljem podržavanja provedbe vizije, definiranih potreba i smjerova razvoja te dugoročne održivosti i rasta poslovanja, u obzir uzima i potrebu osiguranja dugoročne dostatnosti te usklađenja potrebnih resursa i sposobnosti, njihovu maksimalnu učinkovitost odnosno transformaciju istih u ciljani operativni model, uz optimalan organizacijski ustroj i potrebna unaprjeđenja poslovnih procesa. Raznolika i uključiva kultura predstavlja okruženje u kojem svaki zaposlenik može u potpunosti iskoristiti svoje potencijale, ali i preduvjet za privlačenje i zadržavanje novih talenata. Time ujedno sadržava odgovore na ključne učinke, rizike i prilike, dodatno ojačano kroz novu Strategiju održivosti, uključivo okolišnu i upravljačku dimenziju održivog razvoja.

Kroz značajne teme identificirane u području upravljačke dimenzije prepoznata je važnost i izazov jačanja ukupnog sustava korporativnog upravljanja kroz aspekte održivosti te unaprjeđenje poslovnih praksi i ponašanja, kao i korporativne kulture općenito. To se može ostvariti integrirajući održivost kao kriterij u procesima donošenja odluka na svim razinama, potičući odgovorno upravljanje i poslovnu etiku, primarno kroz vlastito poslovanje, ali i kroz njihovu promociju u poslovnim odnosima s trećim stranama.

Slika 36. Lanac vrijednosti

Fina GS Grupa

Misija

Pružati vrhunske usluge u skladu sa svim zahtjevima klijenata i tržišta, oslanjajući se na znanje i dugogodišnje iskustvo zaposlenika koristeći pritom suvremenu tehnologiju i opremu.

Vizija

Zadržati poziciju regionalnog lidera u pružanju sigurnosno-logističkih usluga, oslanjajući se na dugogodišnje iskustvo, dokazano znanje i kvalitetu zaposlenika te napredna tehnološka rješenja koja klijentima omogućavaju uspješno rješavanje svih poslovnih izazova te osiguravaju stalan razvoj i napredak.

Svjesna važnosti zaštite zdravlja, sigurnosti na radu i zaštite okoliša Fina GS Grupa se obvezuje provoditi **politiku zaštite zdravlja, sigurnosti na radu i zaštite okoliša** koja, primjereno svrsi, veličini, kontekstu organizacije i prirodi OHS rizika i prilika uključuje:

- Opredjeljenje za osiguravanje sigurnih i zdravih radnih uvjeta;
- Spremnost na prevenciju s poslom povezanih ozljeda i oboljenja;
- Odgovorno ponašanje u zaštiti okoliša, kako bi sačuvali čist okoliš za buduće generacije;
- Opredjeljenje za savjetovanje i sudjelovanje radnika u sprječavanju opasnosti i smanjenju OHS rizika;
- Udovoljavanje važećim zahtjevima zakona i ugovora te postavljanje strožih internih normativa i zahtjeva kada je to potrebno;
- Primjenu procesa tehnologija i nadzora za smanjenje zagađivanja okoliša na najmanju moguću mjeru;
- Stalno poboljšanje sustava upravljanja zaštitom zdravlja, sigurnošću na radu i zaštitom okoliša.

Poslovni model Fina GS Grupe

Fina GS je najveća tvrtka u RH specijalizirana za poslovanje s gotovim novcem i ostalim vrijednostima, a segment distribucije vrijednosnih pošiljki i segment gotovinskih operacija temeljne su djelatnosti tvrtke, dok tvrtka svojim klijentima pruža ostale usluge:

- Usluge s bankomatima;
- Tehnička zaštita objekata;
- Usluge facility managementa;
- Opskrba potrošnim materijalom i bankarskom opremom za poslovanje s gotovim novcem.

Ciljevi Grupe usmjereni su na jačanje tržišnog udjela u regiji, usavršavanju usluga distribucije i obrade gotovog novca, daljnji razvoj usluga facility managementa i tehničke zaštite, jačanje efikasnosti poslovnih procesa, stvaranje prepoznatljivog brenda u svim područjima sigurnosti, kontinuirano udovoljavanje potrebama klijenata, daljnju informatizaciju poslovnih područja, stvaranje kolektivnog duha pripadnosti tvrtki, razvijanje timskog rada te ulaganje u stručnu izobrazbu i motivaciju vlastitih kadrova

SKDD Grupa

Misija

Na učinkovit, fleksibilan, inovativan i društveno odgovoran način pružati usluge svim dionicima financijskog tržišta i korisnicima usluga, optimizirajući svoju tehnologiju i poslovne procese u cilju prilagodbe standardima i praksama europskih tržišta, iskorištavajući poslovne prilike i mogućnosti za daljnje unaprjeđenje i razvoj usluga te konkurentnost SKDD-a.

Vizija

Održati poziciju jedne od najkvalitetnijih i najuglednijih institucija na tržištu kapitala, a dodatnim osnaživanjem kroz djelovanje u sklopu jedinstvene europske platforme za namiru vrijednosnih papira doprinijeti stabilnosti i daljnjem razvoju nacionalnog tržišta kapitala, primjenjujući društveno odgovorno poslovanje i osiguravajući vrhunsku uslugu našim korisnicima.

Iz definirane vizije i misije SKDD-a jasno proizlaze **ciljevi**, koji su primarno orijentirani na kontinuirano unaprjeđivanje postojećih usluga te osmišljavanje novih usluga na tržištu kapitala uz postizanje primarnog cilja koji se ogleda u pružanju sigurnosti i stabilnosti u poslovanju s vrijednosnim papirima i osiguravanju visokih europskih standarada u pružanju usluga infrastrukture tržišta kapitala.

SKDD od 2022. godine **ima važeću Politiku društveno odgovornog poslovanja** za petogodišnje razdoblje kojom utvrđuje ciljeve i postupke za ostvarenje načela društveno odgovornog poslovanja, a koji se odnose na područje zaštite okoliša, korporativnu kulturu, doprinos ostvarenju indikatora ciljeva održivog razvoja koji su ključni za Društvo, pomaganje područjima od posebnog interesa za Društvo i volontiranje.

Poslovni model SKDD Grupe

SKDD, kao središnji depozitorij vrijednosnih papira, pruža usluge na temelju sljedećih načela:

- Stjecanje statusa Člana SKDD-a pod jednakim uvjetima;
- Ravnopravnosti između pojedinih vrsta Članova;
- Redovitosti izvještavanja;
- Jasnog postupanja prema Članovima koji postupaju protivno Operativnim pravilima rada;
- Brzog i mirnog rješavanja sporova između SKDD-a i Članova.

SKDD nastavlja djelovati na području digitalne transformacije poslovanja, daljnjeg razvoja i unaprjeđenja digitalizacije i modernizacije informacijsko komunikacijske tehnologije, povećanjem standardizacije, automatizacije i optimizacije procesa te formiranjem sustavnog i kontinuiranog upravljanja radi poboljšanja performansi poslovanja i zadovoljstva internih i vanjskih korisnika. SKDD-CCP će prepoznatim strateškim inicijativama nastojati maksimizirati korisnost infrastrukture središnje druge ugovorne strane, a time i općeniti stupanj razvijenosti tržišta. U 2024. godini SKDD je donijelo Poslovnu strategiju za razdoblje 2025. – 2027. godine.

SBM-2 - Interesi i stajališta dionika

Dionici svojim zahtjevima, utjecajima i očekivanjima iz različitih perspektiva sudjeluju u oblikovanju aktivnosti Grupe te izravno i neizravno utječu na tržišnu poziciju i strateške smjernice održivog razvoja. Aktivna suradnja s dionicima temeljno je načelo poslovanja koje pridonosi dobivanju povratnih informacija. Stalnim praćenjem i poboljšavanjem sustava upravljanja, Grupa doprinosi ispunjavanju zahtjeva svih zainteresiranih strana: klijenata, vlasnika, zaposlenika, partnera i šire društvene zajednice.

Koraci analize dionika:

1. Identifikacija značajnih tema;
2. Identifikacija skupina koje imaju (značajan) interes u uspjehu Grupe i tržišnoj poziciji;
3. Analiza uloga, interesa, značaja i kapaciteta za sudjelovanje (snaga i slabosti);
4. Identifikacija razine suradnje ili potencijalnog konflikta interesa među dionicima;
5. Interpretacija nalaza analize i uključivanje relevantnih informacija u djelovanje Grupe.

Izgradnja i održavanje odnosa Grupe s dionicima temelji se na međusobnom povjerenju i u potpunosti je ugrađeno u strateški pristup planiranju i poslovanju. Grupa u okviru strateškog planiranja uključuje dionike po principima uključivosti, tolerancije, poštivanja i uvažavanja različitosti, multidisciplinarnosti pristupa, transparentnosti i neovisnosti, poticanja pozitivnih društvenih promjena, odgovornosti i solidarnosti u djelovanju prema dionicima, integracije i sinergije te dobrog upravljanja.

Osnovna postavka analize dionika i pristupa je da različite skupine imaju i različite interese, kapacitete i izazove koje je potrebno individualno analizirati kako bi ih se razumjelo i anticipiralo, a djelovanje Grupe usmjerilo identifikaciji potreba i tema od značaja te odabiru odgovarajućih strategija djelovanja i integracije u provedbene planove. Sukladno tome, komunikacija s dionicima ostvaruje se na više načina i kanala, ovisno o skupini dionika, vrstama poslovnih odnosa i temama.

U stjecanju uvida u perspektive dionika, koristi se kombinacija neformalnih i formalnih kanala te metoda za održavanje dijaloga. To uključuje neformalne dodirne točke u svim poslovnim procesima, formalne strukturirane sastanke, razmjene mišljenja, rasprave na razini stručnih udruženja, anketne upitnike i dr.

Grupa se također usredotočuje na osiguravanje kontinuiranog i odgovarajućeg informiranja dionika o relevantnim pitanjima, koje uključuje i teme iz područja održivosti, putem redovitih sastanaka u odgovarajućim odborima, procesima oblikovanja javnih politika, a u pogledu ovisnih društava kroz sudjelovanje u njihovim upravljačkim tijelima.

Naziv ključnog dionika	Komunikacijski kanali i način uključivanja	Ključne razvojne potrebe, interesi i stajališta dionika u kontekstu održivosti
Nadzorni odbor	Redovne i zasebne tematske sjednice i informiranje ESG anketni upitnik	Dugoročna održivost poslovanja Grupe Održivost integrirana s korporativnom strategijom Kontrola i nadzor procesa održivosti u organizaciji Transparentno izvještavanje o održivosti
Zaposlenici	Ispitivanje zadovoljstva ESG anketni upitnik Edukacije i interne radionice Korporativni Intranet	Razumijevanje ESG-a i koncepta održivosti na upravljačkoj i operativnim razinama Usklađivanje poslovanja Grupe s relevantnom regulativom iz područja održivosti Integracija održivosti u svakodnevne zadatke i razvoj vještina i znanja Zaštita i sigurnost na radu Razvoj karijernog puta i upravljanje talentima Održivost kao sastavni dio korporativne kulture
Sindikati	Kolektivno pregovaranje i savjetovanje Korporativni Intranet ESG anketni upitnik	Socijalni dijalog temeljen na načelima održivosti
Ovisna društva	Redovno izvještavanje Sudjelovanje u radu nadzornih tijela Sastanci i prezentacije ESG anketni upitnik	Integracija aspekata održivosti u strateške i poslovne odluke Grupe
Regulatorna tijela	Redovno izvještavanje Sudjelovanje u radu pojedinih stručnih skupina i tijela Sastanci i prezentacije na tematskim događajima i konferencijama ESG anketni upitnik	Usklađenost poslovanja sa zakonskom regulativom, strategijama, (međunarodnim) smjernicama i dobrim praksama kroz procedure sadržane u internim aktima, funkcije interne revizije i praćenja usklađenja poslovanja te sustave upravljanja kvalitetom i rizicima. Usklađenost s europskim i hrvatskim regulatornim okvirom koji se veže uz održivost Transparentnost u izvještavanju o aspektima održivosti
Klijenti	Sastanci i prezentacije na tematskim događajima i konferencijama Web stranica, kanali društvenih medija Informacije o uslugama te sustav dostave reklamacija/žalbi Edukacije i osvještavanje klijenata Marketinške kampanje, događaji i promocije ESG anketni upitnik	Usklađivanje Grupe s europskim i hrvatskim regulatornim okvirom koji se veže uz održivost integracija aspekata održivosti u upravljanje proizvodima i uslugama te u izgradnju poslovnih odnosa i suradnju Integracija aspekata održivosti u strateške i poslovne odluke Grupe i transparentnost Izvršna rješenja za financijsku industriju i javni sektor Odgovorna provedba javnih ovlasti Izvršno korisničko iskustvo i multiplatformska dostupnost temeljena na suvremenim tehnologijama i vrhunskoj ekspertizi Zaštita i sigurnost podataka Odgovorne marketinške prakse
Dobavljači	Sastanci i prezentacije Web stranica, kanali društvenih medija Ugovaranje usluga uz informacije o praksi javne nabave Edukacije i osvještavanje iz područja informacijske sigurnosti ESG anketni upitnik	Integriranje održivosti u poslovanje Grupe kao jednog od značajnih klijenata Integracija aspekata održivosti u sastavnice poslovanja, koje su temelj poslovnih odnosa i suradnje Integracija aspekata održivosti u strateške i poslovne odluke Grupe koje se odnose na upravljanje proizvodima i uslugama te poslovnim odnosima u lancu vrijednosti Zajednička načela djelovanja Zelena javna nabava
Zajednice	Fizički kanali distribucije usluga Web stranica, kanali društvenih medija Sastanci i prezentacije Projekti u zajednici Regionalni razvojni centri ESG anketni upitnik	Potpora ciljanim skupinama kroz projekte, partnerstva, zajedničke suradnje, sponzorstva, obrazovne programe koji doprinose realizaciji definiranih ciljeva održivog razvoja
Mediji i javnost	Transparentno i redovno izvještavanje Web stranica, kanali društvenih medija Provedba projekata uz podršku i medijsko pokroviteljstvo ESG anketni upitnik	Prenošenje pravovremenih i točnih informacija Odgovorne marketinške prakse

Slika 37. Ključni dionici s opisom ključnih potreba i potencijala iz ESG perspektive

SBM-3 - Značajni učinci, rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom

Tijekom procjene značajnosti za 2024. godinu prepoznato je 12 utjecaja, osam rizika i četiri prilike, kako je navedeno u nastavku. Za dodatne informacije o svakom od priznatih IRO-a (I - utjecaj, R - rizik, O - prilika) pogledajte „Značajnu temu“.

ESRS tema	Materijalna tema	Cilj održivog razvoja (SDG)	Lokacija	I		RO	
				Učinak	Ročnost	Rizik / Prilika	Ročnost
E1 - Klimatske promjene	1. Kontrola emisije stakleničkih plinova	 SDG 7 Pristupačna energija iz čistih izvora	VP, LV	S -	SR	R	SR
	2. Odgovorno korištenje energije	 SDG 13 Zaštita klime	VP, LV	P-	SR	R	SR
E5 - Kružno gospodarstvo	3. Kružno gospodarstvo i gospodarenje otpadom	 SDG 13 Zaštita klime	LV	P+	DR	P	DR
S1 - Vlastita radna snaga	4. Zdravlje, sigurnost i dobrobit zaposlenika	 SDG 4 Kvalitetno obrazovanje	VP, LV	P+	DR	P	DR
	5. Privlačenje, razvoj i zadržavanje zaposlenika	 SDG 8 Dostojanstven rad i ekonomski rast	VP	P+	DR	P	DR
	6. Pravedan sustav plaća i ostalih materijalnih prava	 SDG 8 Dostojanstven rad i ekonomski rast	VP	P-	SR	R	SR
S4 - Potrošači i krajnji korisnici	7. Zadovoljstvo klijenata i izvrsno korisničko iskustvo	 SDG 9 Industrija, inovacije i infrastruktura	VP, LV	P+	SR	R	SR
	8. Zaštita od kiberprijetnji i sigurnost podataka	 SDG 9 Industrija, inovacije i infrastruktura	VP	P-	SR	R	SR
	9. Doprinos digitalnoj transformaciji gospodarstva i društva	 SDG 9 Industrija, inovacije i infrastruktura	VP, LV	S+	DR	P	DR
G1 - Poslovno ponašanje	10. Poslovno ponašanje - Korporativna kultura	 SDG 16 Mir, pravda i snažne institucije	VP, LV	P-	DR	R	DR
	11. Održivost kao kriterij u donošenju upravljačkih odluka	 SDG 16 Mir, pravda i snažne institucije	VP, LV	P-	DR	R	DR
	12. Odgovorno upravljanje, poslovna etika i primjena najboljih praksi	 SDG 16 Mir, pravda i snažne institucije	VP, LV	P-	DR	R	DR

Legenda

VP Vlastito poslovanje (pod direktnom kontrolom)
 LV Lanac vrijednosti (uzvodno ili nizvodno)
 P- Potencijalan negativan učinak
 P+ Potencijalan pozitivan učinak

S- Stvaran negativan učinak
 S+ Stvaran pozitivan učinak
 SR Srednji rok
 DR Dugi rok

P Prilika
 R Rizik

Slika 38. Popis značajnih tema s IRO analizom

Značajna tema 1: Kontrola emisija stakleničkih plinova

Kontrola emisija stakleničkih plinova ključno je pitanje za očuvanje okoliša i borbu protiv klimatskih promjena te se odnosi na mjere i strategije koje se primjenjuju kako bi se smanjilo ispuštanje stakleničkih plinova u atmosferu, s ciljem ublažavanja klimatskih promjena i zaštite okoliša. S obzirom na to da su emisije stakleničkih plinova jedan od glavnih uzroka globalnog zagrijavanja, njihova učinkovita kontrola prepoznata je kao bitna točka u poslovanju poduzeća. Fina Grupa je identificirala **kontrolu emisija stakleničkih plinova kao jedan od rizika** te je Strategijom upravljanja ugljikovim otiskom definirala detaljan skup mjera usmjerenih na smanjenje postavljenih razina emisije stakleničkih plinova do 2030. godine te postizanja klimatske neutralnosti do 2050. godine. Provođenjem mjera povećanja energetske efikasnosti poput zamjene vozila na fosilna goriva električnim i/ili hibridnim, poboljšanja ovojnica zgrada i sl., nastoji se smanjiti emisija stakleničkih plinova. U segmentu distribucije vrijednosnih pošiljki kontinuirano se ulaže u poboljšanje voznog parka kroz nabavu novih vozila. Osim uštede na troškovima goriva i održavanja, znatan je utjecaj u dijelu emisije štetnih ispušnih plinova čime je smanjeno zagađivanje okoliša.

Značajna tema 2: Odgovorno korištenje energije

Odgovorno korištenje električne energije predstavlja važan aspekt održivog razvoja te obuhvaća aspekte potrošnje i upravljanja električnom energijom s naglaskom na povećanje energetske učinkovitosti i promoviranje obnovljivih izvora energije. S obzirom na rastuću zabrinutost zbog klimatskih promjena i iscrpljivanja prirodnih resursa, odgovorno korištenje električne energije postaje sve važnije za pojedince, zajednice i poslovne subjekte.

Donesenom Politikom održivosti Grupa vodi brigu o očuvanju prirodnog kapitala i **smanjenju rizika utjecaja na okoliš odgovornim korištenjem energije**. Energetska učinkovitost odnosi se na korištenje tehnologija i praksi koje smanjuju potrošnju energije kao npr. korištenje LED rasvjete, energetske učinkovite uređaja i sl. Dalje, energetska učinkovitost očituje se u promicanju korištenja obnovljivih izvora energije poput fotonaponskih ćelija koje doprinose smanjenju ovisnosti o fosilnim gorivima i smanjuju emisije stakleničkih plinova.

Značajna tema 3: Kružno gospodarstvo i gospodarenje otpadom

Kružno gospodarstvo i gospodarenje otpadom u kontekstu Grupe predstavlja prijelaz na održive poslovne modele koji minimaliziraju otpad, optimiziraju korištenje resursa i promoviraju odgovornu potrošnju. U digitalnom sektoru, gdje se često fokusira na nevidljive resurse poput podataka i softverskih rješenja, kružno gospodarstvo može se primijeniti kroz inovativne pristupe koji dovode do smanjenja fizičkog otpada i poboljšanja ekološke učinkovitosti.

Uključivanje principa odgovornog **kružnog gospodarstva** u rad Grupe, ne samo da poboljšava ekološku odgovornost, već je ova tema prepoznata **kao prilika za povećanje konkurentnosti i**

zadovoljstva korisnika. Upotreba e-računa, digitalnog potpisivanja i online komunikacijskih kanala smanjuje potrebu za papirnatim materijalima, čime se smanjuje ukupna količina otpada. Ova značajna tema podržana je kroz poseban cilj održivosti u Strategiji održivosti i mjere u okviru godišnjih akcijskih planova. Politikom zaštite okoliša Grupa se, između ostalog, obvezala na održiv pristup korištenju resursa i promicanje prelaska na kružno gospodarstvo, kao i okolišno prihvatljivo upravljanje otpadom kroz sustav razvrstavanja otpada.

Značajna tema 4: Zdravlje, sigurnost i dobrobit zaposlenika

Kao **prilika** u kontekstu održivog razvoja prepoznata je **važnost zdravlja, sigurnosti i dobrobiti svojih zaposlenika**. Posebna pažnja posvećena je osiguravanju visokih standarda zaštite radnih i socijalnih prava, radnih uvjeta te sigurnosti na radu. Mjere zaštite na radu provode se sukladno Zakonu o zaštiti na radu i Pravilniku o zaštiti na radu (NN 71/14, 118/14, 154/14, 94/18, 96/18), koji definira rizike i mjere sigurnosti za određena radna mjesta te obvezu poslodavca da osigura osobna zaštitna sredstva te identificira mjesta s posebnim uvjetima rada. Također, organizirale su se edukacije za zaposlenike, uključujući osposobljavanje za pružanje prve pomoći i sigurno obavljanje poslova. Kolektivnim ugovorima i Pravilnikom o radu omogućene su, između ostalog, dodatne pogodnosti poput dodatnih dana godišnjeg odmora za specifične uvjete rada (smjenski rad, noćni rad, tjelesni rad, dobrovoljno darivanje krvi i slično). Također, posebna pažnja posvećuje se osjetljivim skupinama zaposlenika, uključujući trudnice, osobe s profesionalnim bolestima ili smanjenom radnom sposobnošću, kojima se osigurava posebna zaštita. Važnost zaštite (mentalnog) zdravlja i dobrobiti zaposlenika prepoznata je i kroz **rad psihološkog savjetovališta** te druge interaktivno-edukativne sadržaje.

Značajna tema 5: Privlačenje, razvoj i zadržavanje zaposlenika

Uspješna realizacija poslovnih ciljeva i strateške vizije ovisi o motiviranim i angažiranim djelatnicima koji predstavljaju ključan resurs i dionika u procesu stvaranja vrijednosti. Zaposlenici svojim znanjem, idejama i inovativnim pristupima te sposobnošću izgradnje odnosa s drugim dionicima ključno doprinose rastu poslovanja, kao i izgradnji reputacije Fina Grupe kao poželjnog mjesta za rad i profesionalni razvoj.

Strategija digitalne transformacije Fine 2021.-2025. usmjerena je na ostvarenje rasta i dugoročne održivosti poslovanja, pri čemu je **kao prilika prepoznato osiguranje kompetentnih ljudskih resursa te njihov razvoj i zadržavanje**. Stoga, prioriteti uključuju povećanje produktivnosti, proaktivno zapošljavanje visokoobrazovanih stručnjaka (posebno u IT sektoru) te prilagodbu strukture zaposlenika. Ove komponente poslovne strategije integrirane su u Strategiju održivosti Fine kroz poseban cilj održivosti usmjeren na osiguranje motivirane i angažirane zajednice zaposlenika.

Mogućnosti pribavljanja i zadržavanja stručnjaka adresira se posebnom skupinom scenarija unutar sustava upravljanja rizicima te je rezultirala donošenjem mjera za ovladavanje i aktivno upravljanje

tim rizicima. Planirane mjere usmjerene su na uvođenje mehanizama za jačanje motivacije i angažmana zaposlenika, razvoj karijernih putova te kontinuirano stjecanje novih znanja. Poseban naglasak stavljen je na razvoj digitalnih vještina, agilnih načina rada, poslovnih kompetencija te liderskih sposobnosti potrebnih za suvremeno poslovno okruženje, ali i razvoj inkluzivnog okruženja s mogućnostima za profesionalni i osobni razvoj.

Prepoznata je važnost profesionalnog razvoja zaposlenika i upravljanja ljudskim resursima, stoga se Grupa trudi biti poželjan poslodavac koji posvećuje osobitu pažnju svojim zaposlenicima te ih potiče na daljnje obrazovanje kroz edukaciju, seminare, tečajeve i savjetovanja.

U procesima selekcije nastoje se prepoznati zaposlenici koji će svojim kvalitetama donijeti vrijednost poslovanju u vidu postizanja rezultata i stvaranja radnog okruženja u kojem se visoko cijeni osjećaj odgovornosti za posao i timski rad.

Značajna tema 6: Pravedan sustav plaća i ostalih materijalnih prava

U okviru svojih sveobuhvatnih strategija, društva su se usmjerila na rješavanje ovog **identificiranog rizika** povezanog s ljudskim kapitalom, posebno **u području pravednog sustava plaća** i ostalih materijalnih prava radnika. Jedan od strateških ciljeva je osigurati konkurentne plaće u odnosu na industriju i okruženje, kao i ostale materijalne i nematerijalne uvjete rada, odnosno pridonijeti ekonomskom blagostanju zaposlenika, a kao rezultat tih napora je **uspostavljen novi sustav plaća** u Fini koji je u primjeni od ožujka 2024. godine.

Politikom održivosti Grupa se obvezala na poštivanje ljudskih i radnih prava u cijelom lancu vrijednosti te na osiguravanje profesionalne, materijalne i opće društvene dobrobiti svojih zaposlenika. Mjerama usmjerenima na ukupnu dobrobit i zadovoljstvo zaposlenika osigurava se stabilnost poslovanja te izravno podupire ostvarivanje krovnih strateških ciljeva organizacije.

Značajna tema 7: Zadovoljstvo klijenata i izvrsno korisničko iskustvo

U Grupi se prepoznaje veza između različitih institucija i korisnika te prilike koje proizlaze za stvaranje novih poslovnih rješenja koja zadovoljavaju potrebe korisnika i doprinose digitalizaciji društva. Stoga se kroz Strategiju digitalne transformacije Fine ističe predanost osiguravanju izvrsnog korisničkog iskustva, kao i snažnija multiplatformska dostupnost proizvoda i usluga kroz koje se ostvaruju ključni pozitivni učinci na korisnike i širu zajednicu. To usmjerenje integrirano je i u Strategiju održivosti u okviru posebnog cilja održivosti usmjerenog na stvaranje vrijednosti za klijente i zajednicu, a u kontekstu prelaska na održiviji model gospodarstva i društva.

Korisnike usluga možemo podijeliti na: B2G korisnike, B2F korisnike, B2B korisnike i B2C korisnike. Razumijevanje potreba i očekivanja svih korisničkih skupina te **proaktivno otkrivanje novih prilika kroz praćenje tržišnih trendova i najboljih praksi**, kao uključivanje korisnika u razvojne procese, temeljni su pristupi koje Grupa koristi u razvoju novih rješenja. Unaprjeđenje korisničkog iskustva postiže se i kontinuiranom prilagodbom načina rada, digitalizacijom procesa te uspostavljanjem

agilnih elemenata rada u organizaciji i operativnom modelu poslovanja. Sve to u konačnici omogućuje veću usredotočenost na stvaranje vrijednosti za korisnika.

Značajan raspon finansijskih i digitalnih usluga širokom krugu korisnika i klijenata zahtjeva pojačani kontinuiran fokus na pojedine segmente tržišta koji su pod izraženijim pritiskom konkurencije, kako bi se na odgovarajući način upravljalo tržišnim rizicima. Mjere usmjerene na upravljanje tim rizicima su anticipiranje i pravovremeno pokretanje razvoja novih ili unaprijeđenih proizvoda, stručno osnaživanje dedikiranih timova i pojedinaca te aktivno upravljanje cijenama uzimajući u obzir realnu i objektivnu percepciju korisnika i klijenata u kontekstu „vrijednosti za novac“ i selektivan pristup ključnim klijentima.

Neispunjavanje ključnih potreba, interesa i očekivanja korisnika, kao i izostanak operativne učinkovitosti koja je nužna da bi se podržali ti zahtjevi, predstavljali bi direktan rizik za poslovanje. Stoga je taj fokus naglašen i integracijom u Strategiju održivosti.

Osiguranje primjerenog korisničkog iskustva, kao i uvjeta za rad zaposlenika, također uključuju prilagodbu poslovne mreže kako bi ona svojom veličinom i lokacijama odgovarala suvremenim zahtjevima poslovanja te kako bi se osigurala ekonomska održivost osnovne djelatnosti koja se izvršava na lokaciji.

Značajna tema 8: Zaštita od kiberprijetnji i sigurnost podataka

Osiguravanje ključne infrastrukture za funkcioniranje finansijskog sustava, upravljanje nizom javnih servisa i pohrana velike količine povjerljivih podataka o svojim klijentima, zaposlenicima i drugim dionicima zahtijeva sigurne i stabilne IT sustave. Nemogućnost obrane od kibernetičkih napada mogla bi potencijalno negativno utjecati na korisnike i društvo. To uključuje moguće negativne situacije vezane uz kontinuitet poslovanja i finansijske gubitke stoga je ova tema prepoznata kao rizik te je adresirana Strategijom održivosti u okviru posebnog cilja održivosti usmjerenog na stvaranje vrijednosti za klijente i zajednicu, a mjere se adresiraju (godišnjim) akcijskim planom provedbe.

Postizanje kibernetičke otpornosti kontinuirani je proces u kojem Grupa koristi organizacijske i tehničke mjere u okviru standarda upravljanja informacijskom i kibernetičkom sigurnošću. Kibernetičke prijetnje usmjerene na informacijske sustave identificiraju se kroz tehničke sustave kibernetičke zaštite, uz kontinuiranu analitiku dojava o prijetnjama koje se prikupljaju iz više izvora (threat intelligence i security intelligence). Uspostavljene CERT funkcije u organizaciji omogućuju agilno preventivno i reaktivno djelovanje te suradnju s nadležnim tijelima. Najvažnija informacijska imovina koja se štiti su podaci koji se klasificiraju prema osjetljivosti (zakonski i poslovni kriteriji) te štite primjerenim mjerama, proizašlim iz procjene rizika.

Zamjena i modernizacija postojećih sustava, korištenje naprednih tehnologija s ciljem održavanja i daljnjeg unaprjeđenja visoke razine dostupnosti i kvalitete proizvoda i usluga uključuje u sebi materijalno značajne rizike kao i mjere usmjerene na upravljanje tim rizicima koje u najvećem broju slučajeva uključuju uvođenje dodatnih preventivnih kontrola i detektivnih kontrola.

Preventivne mjere provode se i kroz sigurnosna testiranja (provjere ranjivosti i penetracijska testiranja), a orkestriranje alata i procesa za praćenje i detekciju sigurnosnih događaja provodi se kroz uspostavljeni SOC (Security Operation Center) sustav.

Kroz uspostavljeni sustav upravljanja informacijskom sigurnošću (ISMS) i certificirani opseg, provode se kontrole i mjere informacijske sigurnosti, primjerice, redovno i izvanredno sigurnosno osvještavanje zaposlenika i trećih strana koje pristupaju informacijskoj imovini i uslugama Fine, uređenog pristupa rada na daljinu, primijenjenih politika korištenja autentifikacijskih mehanizama, sigurnosnog ažuriranja sustava itd. Sustavom upravljanja kontinuitetom poslovanja (BCMS) utvrđene su eskalacijske procedure i planovi kriznog postupanja i redovno se provode testiranja.

Priroda poslovanja Fina Grupe traži kontinuiranu usklađenost i regulaciju pa se i u domeni kibernetičke sigurnosti posvećuje puno pažnje na praćenje regulative i tehničkih standarda. Jedan od aktualnih ciljeva je usklađenje s EU i nacionalnom regulativom u domeni kibernetičke i digitalne sigurnosti odnosno NIS2 Direktivom³, Zakonom o kibernetičkoj sigurnosti (NN 14/2024) i Uredbom DORA.

Projektnim pristupom i na strukturirani način pristupa se usklađenju s važećim Zakonom o kibernetičkoj sigurnosti (NN 14/2024) prema spomenutoj DORA Uredbi s ciljem unaprjeđenja i podizanja sposobnosti u upravljanju IKT i kibernetičkim rizicima, upravljanja incidentima, upravljanja opskrbnim lancem i testiranjima digitalne i kibernetičke otpornosti organizacije.

Uz visoku posvećenost i veliku odgovornost Grupa ulaže resurse u postizanje sukladnosti sa sigurnosnim zahtjevima koji proizlaze i iz ugovora sa korisnicima te se kontinuirano provode planiranja, samoprocjene, audit i nadzori.

Značajna tema 9: Doprinos digitalnoj transformaciji gospodarstva i društva

Temelj poslovne Strategije digitalne transformacije 2021.-2025. je **digitalna transformacija poslovanja prepoznata kao prilika i ključni preduvjet za prelazak na digitalno poslovanje i suvremeni način života** te ključna poluga u procesu izgradnje novih, održivijih ekonomskih i društvenih modela i sustava.

Digitalna transformacija ima zadaću zadovoljiti potrebe tržišta, povećati inovativnost proizvoda što na strani korisnika rezultira boljim korisničkim iskustvom kroz učinkovitije poslovanje i iskustvo korištenja usluga. Digitalna transformacija uključuje stalnu nadogradnju postojeće baze proizvoda

³ Direktiva (EU) 2022/2555 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2022. o mjerama za visoku zajedničku razinu kibersigurnosti širom Unije, izmjeni Uredbe (EU) br. 910/2014 i Direktive (EU) 2018/1972 i stavljanju izvan snage Direktive (EU) 2016/1148 (Direktiva NIS 2) (Tekst značajan za EGP)

i usluga, pretvarajući ih u dio digitalne ponude prema korisnicima iz financijske industrije, javnog sektora te fizičkih osoba.

Sva ključna poslovna područja, uključujući usluge za financijsku industriju, javne servise, usluge za državu i digitalna rješenja, imaju izrazitu važnost za korisnike u adresiranju ključnih izazova i prilika današnjeg vremena, uvažavajući okolišne, društvene i upravljačke aspekte. Stoga je doprinos digitalnoj transformaciji gospodarstva i društva prepoznata kao značajna tema od strane internih i eksternih dionika.

Kao nacionalni pružatelj financijskih, elektroničkih i informatičkih usluga, podatkovnih i drugih usluga za najširi spektar korisnika, omogućavanje pristupa platnim i javnim uslugama za građane i poslovne subjekte na cjelokupnom teritoriju RH, kao i kroz digitalne servise te ključnu infrastrukturu, ključni su čimbenici djelovanja i uloge u društvenoj dimenziji održivosti. Kroz svoje suvremene proizvode i usluge te široki raspon međusobno povezanih djelatnosti osigurava se podrška korisnicima i široj zajednici u rješavanju pitanja održivosti.

Informacijske tehnologije, odnosno tehnološka nadogradnja, kao jedan od preduvjeta uspješnog i održivog djelovanja u poslovnom i javnom okruženju, od iznimne su važnosti te čine najveći dio kapitalnih ulaganja i velik dio troškovne strukture. Strategijom je poseban naglasak stavljen na povećanje agilnosti odnosno sposobnosti brze prilagodbe promjenama i odgovora na potrebe korisnika u realnom vremenu. Digitalna rješenja predstavljaju ključnu polugu za povećanje učinkovitosti svih poslovnih procesa, osiguravaju multiplatformsku dostupnost, brzinu, fleksibilnost i transparentnost. Stoga, Fina u viziji definira svoju ulogu pokretačke snage i ključnog nositelja tih procesa i stavlja u središte strateškog okvira svog održivog razvoja.

Digitalna transformacija poslovanja fokusirana je na nadogradnju i unaprjeđenje postojećih te stvaranje novih proizvoda i usluga za financijsku industriju, javni i poslovni sektor te građane, uz transformaciju vlastitog poslovanja s ciljem povećanja učinkovitosti što su ujedno poluge za dugoročnu održivost poslovanja. U tim aspektima prepoznat je ključan doprinos Grupe i prilika u pogledu stvaranja vrijednosti za klijente i zajednicu uključivo u kontekstu tranzicije na nove, održivije gospodarske i društvene modele. U tom smislu digitalna tranzicija čini okosnicu društvene dimenzije Strategije održivosti integrirano kroz poseban cilj održivosti.

Značajna tema 10: Poslovno ponašanje – korporativna kultura

Kroz donesenu Politiku održivosti i Politiku društveno odgovornog poslovanja, Grupa se obvezala promicati održive poslovne prakse i poslovna ponašanja koja uključuju poštivanje ljudskih i radnih prava u organizaciji i cijelom lancu vrijednosti. Njezina provedba i promoviranje odgovornost je svih upravljačkih tijeka, organizacijskih jedinica i poslovnih funkcija. Politika održivosti daje smjernice za

ponašanje zaposlenicima i daljnu izgradnju kulture održivosti u organizaciji. Nadograđuju je druge politike, kodeksi i smjernice u specifičnim područjima i temama.

Značaj pune integracije načela održivosti u poslovna ponašanja i korporativnu kulturu prepoznat je i Strategijom održivosti, a u okviru cilja održivosti usmjerenog na izgradnju Održivog korporativnog upravljanja. Načela održivosti ugrađena u korporativnu kulturu i poslovna ponašanja u svim odnosima i suradnjama, među zaposlenicima, s klijentima i poslovnim partnerima, temelj su za odgovarajuću ugradnju u poslovne praske, procese i poslovne modele.

Snažna korporativna kultura, utemeljena na prepoznatim vrijednostima transparentnosti i povjerenja, ali i kompetencija, vladavine prava, solidarnosti, inkluzije i jednakih mogućnosti za sve, smanjuje rizike i osigurava usklađenost s načelima suvremenog društva te potiče inovacije, kreativnost i angažman zaposlenika u radnom okruženju. Stoga je, kroz kontinuirane edukacije i programe razvoja, cilj osnažiti vlastite zaposlenike na donošenje održivih, transparentnih i etički ispravnih odluka te djelovanje u skladu s Fininim vrijednostima usmjerenih na ostvarivanje ciljeva održivosti.

Značajna tema 11: Održivost kao kriterij u donošenju upravljačkih odluka

Upravljačke odluke, uz operativni, često imaju i strateški utjecaj na poslovanje, a mogu se pozitivno ili negativno odraziti na ključne zajednice. Kako bi odgovorili na imperativ osiguranja dugoročne održivosti poslovanja smatra se ključnim integrirati načela održivosti u sve njegove aspekte, procese i prakse, uključujući i donošenje odluka na svim razinama. To isto tako podrazumijeva i sustavno upravljanje korporativnom održivošću u organizaciji te u lancu vrijednosti.

Značajnost tog aspekta definirana je i kroz Politiku održivosti i Strategiju održivosti koja za jedan od pet strateških ciljeva ima i „Održivo korporativno upravljanje“. Politikom održivosti istaknula se važnost integracije ekonomskih, okolišnih i društvenih aspekata poslovanja, čime se može dati i najznačajniji doprinos ostvarivanju globalnih ciljeva održivog razvoja.

U okviru Strategije održivosti Fina se obvezala na stvaranje korporativnog upravljačkog okruženja koje osigurava integriranost načela održivosti u poslovanje i nakanu ostvarenja ciljeva održivosti s jedne strane, a s druge strane ulijeva povjerenje svih dionika te daje primjer održivog korporativnog upravljanja.

Uz zadržavanje i privlačenje odgovarajućih talenata, kontinuiranom izgradnjom kompetencija te uspostavom odgovarajućih sustava i procesa upravljanja, sustava kvalitete te uz implementaciju najboljih praksi temeljenih na globalnim standardima, ostvaruje se okruženje suradnje, a time i preduvjeti za donošenje kvalitetnih poslovnih odluka u okruženju kontinuiranih ekoloških, društvenih i gospodarskih izazova. Praćenje okruženja radi prilagodbe poslovanja i jačanja sustava otpornosti su sastavnice svakodnevnih poslovnih kao i strateških analiza.

Izostanak ili pak neodgovarajuća harmonizacija navedenih sustava i procesa, okvira i mehanizama, potencijalno bi stvorila prostor za rizike neusklađenost poslovanja, neodgovarajuća poslovna ponašanja i prakse, a time i za donošenje kvalitetnih odluka, s implikacijama na povjerenje ključnih dionika i javnosti.

Definiranim vrijednosti, odrednicama Etičkog kodeksa, Politike održivosti, Politike praćenja usklađenosti poslovanja te nizom drugih politika i dokumentiranih informacija propisani su temelji za uspostavu visokih etičkih i profesionalnih standarda u svakodnevnom radu Fininih zaposlenika te njihovoj interakciji s korisnicima, poslovnim partnerima i drugim relevantnim dionicima. Potiče se kontinuirano poboljšanje procesa i politika, što rezultira poboljšanjem operativne učinkovitosti. Provedba odredbi Politike održivosti i njezino promoviranje u lancu vrijednosti zadaća su svih upravljačkih tijela, organizacijskih jedinica i poslovnih funkcija. Politika ujedno daje smjernice za ponašanje svih zaposlenika i izgradnju kulture održivosti u organizaciji.

Značajna tema 12: Odgovorno upravljanje, poslovna etika i primjena najboljih praksi

Strateški dokumenti, poslovna politika i druge dokumentirane informacije te sustavi upravljanja postavljaju okvire i smjernice za donošenje poslovnih odluka i postupanja u pogledu razvoja poslovnih odnosa s poslovnim partnerima i zajednicom.

Odgovorno upravljanje, poslovna etika, primjena najboljih praksi i korporativna kultura predstavljaju okosnice dobrog upravljanja koje se osigurava kroz primjenu visokih etičkih standarda utvrđenih u Etičkom kodeksu, Kodeksu ponašanja zaposlenika i Politici održivosti. Predanost etičkom poslovanju odražava se kroz politike i prakse kojima se osiguravaju transparentnost, odgovornost i povjerenje u Finu kao poslovnog partnera i poslodavca.

U okviru Strategije održivosti, cilj održivosti usmjeren na Održivo korporativno upravljanje stoga zahvaća i aktivnosti koje se odnose na daljnje unaprjeđenje okvira korporativnog upravljanja kroz implementaciju koncepta održivosti kao kriterija u donošenju upravljačkih odluka te sustavno upravljanje održivošću unutar organizacije i u lancu stvaranja vrijednosti. To podrazumijeva daljnje osnaživanje okvira odgovarajućim načelima, politikama (koje podupiru Politiku održivosti) te primjenu najboljih praksi u poslovanju, uključujući i u odnosu s dionicima. Grupa kroz svoje široko područje poslovanja zahvaća široki i raznoliki spektar dionika koji sa svojim različitim interesima i očekivanjima, uključujući one od strateškog značaja, značajno oblikuju i utječu na njezino poslovanje te je i daljnja nadogradnja postojećih mehanizama upravljanja, upravo kroz aspekte održivosti, važna za upravljanje rizicima koji proizlaze iz tih odnosa.

IRO-1 - Opis postupaka za utvrđivanje i procjenu značajnih učinaka, rizika i prilika

Grupa u 2024. godini izvještava na temelju rezultata zadnje provedene analize dvostruke značajnosti koja uključuje procjenu utjecaja na društvo (značajnost učinka), kao i utjecaj društva na poslovanje Grupe (financijska značajnost). U okviru izrade Strategije održivosti značajne teme su propitane od strane rukovodstva i šireg kruga uključenih sudionika, u smislu njihove relevantnosti te su kao takve potvrđene uz manju prilagodbu u okviru teme Poslovnog ponašanja.

Značajnost učinka uključuje identificiranje pitanja održivosti obzirom na utjecaje iz poslovanja i lanca vrijednosti. Procjena značajnosti temelji se na razmjeru, opsegu i/ili nepopravljivosti identificiranih utjecaja na društvo i okoliš, a sama značajnost može imati pozitivan ili negativan učinak (stvaran ili potencijalan). Financijska značajnost uzima u obzir prepoznavanje rizika i prilika te izračun vjerojatnosti nastanka i ozbiljnosti učinka pojedinog rizika na poslovanje. Grupa je za provedbu analize dvostruke značajnosti uspostavila proces i primijenila metodologiju koja je uključivala sljedeće korake:

1. Kontekst i analiza dionika - U prvome koraku dokumentiran je kontekst poslovanja te su analizirani dionici. Kontekst poslovanja obuhvatio je uvid u područja poslovanja, pravni i regulatorni okvir, ESG trendove te definiranje granica vremenskog horizonta (kratkoročno, srednjoročno i dugoročno razdoblje). Analiza poslovanja obuhvatila je analizu važeće strategije, poslovnog plana, proizvoda/usluga, financijskih rezultata, analizu rezultata prethodne analize značajnosti. Analiza pravnog i regulatornog okvira obuhvatila je relevantnu EU i nacionalnu regulativu, dok je analiza ESG trendova obuhvatila analizu globalnih trendova i praksi u usporedivom sektoru te općenito dobre prakse.

2. Popis tema te inicijalno utvrđivanje mogućih učinaka, rizika i prilika - Razmatran je širi opseg od 30 okolišnih, društvenih i upravljačkih tema s inicijalnim popisom mogućih učinaka, rizika i prilika povezanih s pitanjima održivosti. Mapirani su aspekti učinaka koji se dalje uključuju u procjenu rizika i prilika te zajedno čine inicijalni IRO. Za provjeru značajnosti tema za održivost uključeni su ključni dionici (unutarnji i vanjski). Savjetovanje s dionicima i njihovo uključivanje u postupak procjene značajnosti kroz anketni upitnik i provedene razgovore pomogao je da se, kroz perspektive pogođenih skupina dionika, utvrde relevantnosti čimbenika održivosti.

3. IRO analiza, scoring značajnosti učinka i financijske značajnosti - U ovom koraku izvršena je detaljna razrada IRO analize uz pripadajući scoring kao i utvrđivanje pragova značajnosti. Kvalitativna i kvantitativna procjena pretvorena je u kvantitativnu ljestvicu (od 1 – vrlo niska značajnost do 5 – vrlo visoka značajnost).

4. Finalni popis značajnih tema za izvješćivanje - Finalni korak obuhvaća 12 značajnih tema koje uključuju interese dionika, doprinos UN-ovim ciljevima održivog razvoja te harmonizaciju svih rezultata. Učinak je okarakteriziran kao stvaran ili potencijalan i kao pozitivan ili negativan te je definirano je li pojedina tema rizik ili prilika za poslovanje. Svi negativni učinci ujedno su kategorizirani i kao rizici proizašli iz teme, dok su potencijalno pozitivni učinci oni koji se sagledavaju kao prilike za Grupu. Popis ovih tema prikazan je slikom 31.

IRO-2 - Zahtjevi za objavljivanje u ESRS-u obuhvaćeni izjavom o održivosti poduzeća

Temeljem identificiranih značajnih tema, Izvješće o održivosti sadrži objave u skladu sa zahtjevima ESRS E1 - Klimatske promjene, ESRS E5 - Korištenje resursa i kružno gospodarstvo, ESRS S1 - Vlastita radna snaga, ESRS S4 - Potrošači i krajnji korisnici te ESRS G1 - Poslovno ponašanje. Izvješće o održivosti Fina Grupe ne sadrži objave u skladu sa zahtjevima ESRS E2 - Onečišćenje, ESRS E3 - Voda i morski resursi, ESRS E4 - Bioraznolikost i ekosustavi, ESRS S2 - Radnici u lancu vrijednosti i ESRS S3 - Pogođene zajednice obzirom da na svoj poslovni model i aktivnosti nema direktan niti značajan utjecaj u ovim područjima. ESRS Zahtjevi za objavljivanjem koji su ispunjeni u pripremi Izjave o održivosti navedeni su na slici u nastavku.

Odjeljci u Izvještaju o održivosti	Značajnost
OPĆE OBJAVE	
ESRS 2 - Opće objave	
BP-1 - Izjava o održivosti	-
GOV-1 - Uloga administrativnih, upravljačkih i nadzornih tijela	-
GOV-2 - Informacije koje se dostavljaju administrativnim, upravljačkim i nadzornim tijelima i čimbenici održivosti kojima se bave ta tijela	-
GOV-3 - Uključivanje rezultata u području održivosti u programe poticaja	-
GOV-4 - Izvještaj o dužnoj pažnji	-
GOV-5 - Upravljanje rizicima unutarnje kontrole izvještavanja o održivosti	-
SMB-1 - Strategija, poslovni model i lanac vrijednosti	-
SBM-2 - Interesi i stajališta dionika	-
SBM-3 - Značajni učinci rizici i prilike te njihova interakcija sa strategijom i poslovnim modelom	-
IRO-1 - Opis postupaka za utvrđivanje i procjenu značajnih učinaka, rizika i prilika	-
IRO-2 - Zahtjevi za objavljivanje u ESRS-u obuhvaćeni izjavom o održivosti poduzeća	-
INFORMACIJE O OKOLIŠU	
ESRS E1 - Klimatske promjene	
E1-1 - Tranzicijski plan za ublažavanje klimatskih promjena	Značajno
E1-2 - Politike povezane s ublažavanjem klimatskih promjena i prilagodbom tim promjenama	Značajno
E1-3 - Mjere i resursi povezani s politikama u području klimatskih promjena	Značajno
E1-4 - Ciljne vrijednosti povezane s ublažavanjem klimatskih promjena i prilagodbom tim promjenama	Značajno
E1-5 - Potrošnja energije i kombinacija izvora energije	Značajno
E1-6 - Bruto emisije stakleničkih plinova	Značajno
E1-7 - Projekti uklanjanja stakleničkih plinova i ublažavanja emisija stakleničkih plinova koji se financiraju ugljičnim kreditima	Nije značajno
E1-8 - Interno utvrđivanje cijene ugljika	Nije značajno
E1-9 - Očekivane financijske posljedice značajnih fizičkih i tranzicijskih rizika te potencijalnih prilika povezanih s klimom	Nije značajno
ESRS E2 - Onečišćenje	
E2-1 - Politike povezane s onečišćenjem	Nije značajno

E2-2 - Mjere i resursi povezani s onečišćenjem	Nije značajno
E2-3 - Ciljne vrijednosti povezane s onečišćenjem	Nije značajno
E2-4 - Onečišćenje zraka, vode i tla	Nije značajno
E2-5 - Zabrinjavajuće tvari i posebno zabrinjavajuće tvari	Nije značajno
E2-6 - Očekivane financijske posljedice učinaka, rizika i prilika povezanih s onečišćenjem	Nije značajno

ESRS E3 - Vodni i morski resursi

E3-1 - Politike za vodne i morske resurse	Nije značajno
E3-2 - Mjere i resursi povezani s vodnim i morskim resursima	Nije značajno
E3-3 - Ciljne vrijednosti povezane s vodnim i morskim resursima	Nije značajno
E3-4 - Potrošnja vode	Nije značajno
E3-5 - Očekivane financijske posljedice učinaka, rizika i prilika povezanih s vodnim i morskim resursima	Nije značajno

ESRS E4 - Bioraznolikost i ekosustavi

E4-1 - Tranzicijski plan i pitanja bioraznolikosti i ekosustava u strategiji i poslovnom modelu	Nije značajno
E4-2 - Politike za bioraznolikost i ekosustave	Nije značajno
E4-3 - Mjere i resursi za bioraznolikost i ekosustave	Nije značajno
E4-4 - Ciljne vrijednosti povezane s bioraznolikošću i ekosustavima	Nije značajno
E4-5 - Pokazatelji učinka povezani s promjenom bioraznolikosti i ekosustava	Nije značajno
E4-6 - Očekivane financijske posljedice rizika i prilika povezanih s bioraznolikošću i ekosustavima	Nije značajno

ESRS E5 - Korištenje resursa i kružno gospodarstvo

<u>E5-1</u> - Politike povezane s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom	Značajno
<u>E5-2</u> - Mjere i resursi povezani s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom	Značajno
<u>E5-3</u> - Ciljne vrijednosti povezane s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom	Značajno
E5-4 - Priljev resursa	Nije značajno
<u>E5-5</u> - Odljev resursa	Značajno
E5-6 - Očekivane financijske posljedice učinaka, rizika i prilika povezanih s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom	Nije značajno

INFORMACIJE O SOCIJALNIM PITANJIMA

ESRS S1 - Vlastita radna snaga

<u>S1-1</u> - Politike povezane s vlastitom radnom snagom	Značajno
<u>S1-2</u> - Postupci za suradnju s vlastitom radnom snagom i predstavnicima radnika	Značajno
<u>S1-3</u> - Postupci za sanaciju negativnih učinaka i kanali kojima vlastita radna snaga može izraziti zabrinutost	Značajno
<u>S1-4</u> - Poduzimanje mjera za značajne učinke na vlastitu radnu snagu, pristupi upravljanju značajnim rizicima i ostvarivanje značajnih prilika povezanih s vlastitom radnom snagom te djelotvornost tih mjera	Značajno
<u>S1-5</u> - Ciljne vrijednosti povezane s upravljanjem značajnim negativnim učincima, poticanjem pozitivnih učinaka i upravljanjem značajnim rizicima i prilikama	Značajno
<u>S1-6</u> - Obilježja zaposlenika	Značajno
<u>S1-7</u> - Obilježja radnika koji nisu u radnom odnosu	Značajno
<u>S1-8</u> - Obuhvat kolektivnog pregovaranja i socijalni dijalog	Značajno
<u>S1-9</u> - Pokazatelji raznolikosti	Značajno

S1-10 - Odgovarajuće plaće	Značajno
S1-11 - Socijalna zaštita	Značajno
S1-12 - Osobe s invaliditetom	Značajno
S1-13 - Pokazatelji osposobljavanja i razvoja vještina	Značajno
S1-14 - Pokazatelji zdravlja i sigurnosti	Značajno
S1-15 - Pokazatelji ravnoteže između poslovnog i privatnog života	Značajno
S1-16 - Pokazatelji naknada	Značajno
S1-17 - Slučajevi, pritužbe te ozbiljni učinci povezani s ljudskim pravima	Značajno

ESRS S2 - Radnici u lancu vrijednosti

S2-1 Politike povezane s radnicima u lancu vrijednosti	Nije značajno
S2-2 – Postupci za suradnju s radnicima u lancu vrijednosti u vezi s učincima	Nije značajno
S2-3 – Postupci za sanaciju negativnih učinaka i kanali kojima radnici u lancu vrijednosti	Nije značajno
S2-4 – Poduzimanje mjera za značajne učinke na radnike u lancu vrijednosti, pristupi upravljanju značajnim rizicima i ostvarivanjem značajnih prilika povezanih s radnicima u lancu vrijednosti te djelotvornost te mjere	Nije značajno

ESRS S3 – Pogođene zajednice

S3-1 – Politike za pogođene zajednice	Nije značajno
S3-2 – Postupci za suradnju s pogođenim zajednicama u vezi s učincima	Nije značajno
S3-3 – Postupci za sanaciju negativnih učinaka i kanali kojima pogođene zajednice mogu izraziti zabrinutost	Nije značajno
S3-4 – Poduzimanje mjera za značajne učinke na pogođene zajednice, pristupi upravljanju značajnim rizicima i ostvarivanje značajnih prilika povezanih s pogođenim zajednicama te djelotvornost tih mjera	Nije značajno

ESRS S4 - Potrošači i krajnji korisnici

S4-1 – Politike za potrošače i krajnje korisnike	Značajno
S4-2 – Postupci za suradnju s potrošačima i krajnjim korisnicima u vezi s učincima	Značajno
S4-3 – Postupci za sanaciju negativnih učinaka i kanali kojima potrošači i krajnji korisnici mogu izraziti zabrinutost	Značajno
S4-4 – Poduzimanje mjera za značajne učinke na potrošače i krajnje korisnike, pristupi upravljanju značajnim rizicima i ostvarivanje značajnih prilika povezanih s potrošačima i krajnjim korisnicima te djelotvornost tih mjera	Značajno
S4-5 – Ciljne vrijednosti za upravljanje značajnim negativnim učincima, poticanje pozitivnih učinaka i upravljanje značajnim rizicima i prilikama	Značajno

INFORMACIJE O UPRAVLJANJU

ESRS G1 - Poslovno ponašanje

G1-1 - Politike poslovnog ponašanja i korporativna kultura	Značajno
G1-2 - Upravljanje odnosima s dobavljačima	Značajno
G1-3 - Sprečavanje i otkrivanje korupcije i podmićivanja	Značajno
G1-4 - Slučajevi korupcije ili podmićivanja	Značajno
G1-5 - Politički utjecaj i lobiranje	Značajno
G1-6 - Prakse plaćanja	Značajno

Zahtjevi za objavljivanjem koji proizlaze iz drugog zakonodavstva EU-a

Odjeljci u Izvještaju o održivosti	Značajnost
Uredba (EU) 2020/852 Izvještaj o EU Taksonomiji	-

Slika 39. ESRS Zahtjevi za objavljivanjem koji su ispunjeni u pripremi Izjave o održivosti

E - Informacije o okolišu

Izvještaj o EU Taksonomiji

Uvod i pravni okvir

Temeljem Uredbe (EU) 2020/852 ovaj dio izvještaja donosi objave o taksonomskoj klasifikaciji gospodarskih djelatnosti za 2024. godinu, odnosno u kojoj su mjeri djelatnosti Grupe povezane s gospodarskim djelatnostima koje se kvalificiraju kao okolišno održive odnosno doprinose ublažavanju i prilagodbi klimatskim promjenama. Dodatno, donošenjem Delegirane uredbe Komisije (EU) 2023/2486 od 27. lipnja 2023. o dopuni Uredbe (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća utvrđivanjem kriterija tehničke provjere na temelju kojih se određuje pod kojim se uvjetima smatra da ekonomska djelatnost znatno doprinosi održivom korištenju i zaštiti vodnih i morskih resursa, prelasku na kružno gospodarstvo, sprječavanju i kontroli onečišćenja ili zaštiti i obnovi bioraznolikosti i ekosustava i nanosi li ta ekonomska djelatnost bitnu štetu kojem drugom okolišnom cilju i o izmjeni Delegirane uredbe Komisije (EU) 2021/2178 u pogledu specifičnih javnih objava informacija o tim ekonomskim djelatnostima (Tekst značajan za EGP) (SL L 2023/2486, 21.11.2023); dalje: Delegirana uredba Komisije (EU) 2023/2486), taksonomski izvještaj Grupe za 2024. godinu sadrži i objavu taksonomski prihvatljivih gospodarskih djelatnosti koje doprinose okolišnim ciljevima: održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa, prijelaz na kružno gospodarstvo, sprječavanje i kontrola onečišćenja te zaštita i obnova bioraznolikosti i ekosustava.

Provjera prihvatljivosti

Kroz klasifikaciju gospodarskih djelatnosti Grupe prema NACE kodovima identificirane su značajne djelatnosti kako slijedi:

- 6.6. Cestovni prijevoz robe
- 7.3. Ugradnja, održavanje i popravak opreme za energetske učinkovitost
- 7.7. Kupnja i vlasništvo nad zgradama
- 8.1. Obrada podataka, usluge poslužitelja i djelatnosti povezane s njima
- 8.2. Rješenja za smanjene emisije stakleničkih plinova temeljena na podacima

Provjera usklađenosti

1. Kriteriji tehničke provjere (TCS) - specifične su karakteristike koje se koriste za određivanje toga doprinosi li gospodarska djelatnost jednom okolišnom cilju. Djelatnosti koje je Grupa identificirala kao prihvatljive podvrgnute su daljnjem testiranju kroz kriterije tehničke provjere kao prvog koraka za dokazivanje njihove usklađenosti. Djelatnosti Grupe nisu zadovoljile kriterij tehničke provjere jer npr. za djelatnost 6.6. nisu mjerene razine emisije štetnih tvari za djelatnosti 7.3. i 8.2. se ne provodi analiza fizičkih klimatskih rizika, za djelatnost 7.7. nedostaje izračun PED ili nekretnine nemaju energetske razred A, dok kod djelatnosti 8.1. nije izračunat GWP rashladnih sredstava koji se koriste u podatkovnim centrima.

2. Provjera „Nenanošenja bitne štete“ (DNSH) - zahtijeva da se procjene i izvijeste potencijalni negativni učinci gospodarskih aktivnosti na okoliš odnosno na okolišne ciljeve. Djelatnosti Grupe nisu zadovoljile ovu provjeru jer je izostavljena analiza utjecaja klimatskih rizika.

3. Procjena minimalnih zaštitnih mjera (MSS) – u dijelu minimalnih zaštitnih mjera, iako nije članica UN Global Compacta, Grupa se vodi načelima iz područja ljudskih prava, rada, zaštite okoliša i borbe protiv korupcije te osigurava korporativnu održivost.

Financijska metodologija

Kao dio ovog izvještaja, Grupa objavljuje ključne pokazatelje uspješnosti (KPI) o udjelu prihoda, kapitalnih rashoda (CapEx) i operativnih rashoda (OpEx) svojih aktivnosti s okolišno održivim gospodarskim djelatnostima u skladu s objavama u Delegiranim uredbama Komisije (EU) 2021/2178 od 6. srpnja 2021. o dopuni Uredbe (EU) 2020/852 Europskog parlamenta i Vijeća utvrđivanjem sadržaja i prikaza informacija o okolišno održivim ekonomskim djelatnostima koje objavljuju poduzeća na koja se primjenjuje članak 19.a ili članak 29.a Direktive 2013/34/EU i utvrđivanjem metodologije obaveznog objavljivanja informacija (Tekst značajan za EGP) (SL L 443, 10.12.2021); dalje: Delegirane uredbe Komisije (EU) 2021/2178).

Obzirom na kompleksnost kriterija određeni zahtjevi nisu u cijelosti ispunjeni, stoga su djelatnosti Grupe taksonomski prihvatljive, ali neusklađene s taksonomijom.

Prihodi od djelatnosti usklađenih s taksonomijom

Analizom djelatnosti Grupe utvrđeno je da je Grupa u 2024. godini ostvarila 91,7 milijuna eura prihoda od taksonomski prihvatljivih djelatnosti kao što su prihodi od najma i prodaje nekretnina, prihodi od djelatnosti obrade podataka, usluge poslužitelja i djelatnosti povezane s njima te rješenja za smanjenje emisija stakleničkih plinova temeljenim na podacima, te usluga cestovnog prijevoza robe kako je navedeno u Bilješkama 25. i 26. uz konsolidirani izvještaj. Iz nazivnika za potrebe EU taksonomije sukladno pravilima izostavljeni su financijski prihodi i dio ostalih prihoda, a koji se odnose na prihode od subvencija, državne potpore, vrijednosna usklađenja i rezerviranja. Taksonomski prihvatljive djelatnosti generiraju 54% prihoda koji ulaze u izračun, međutim zbog nezadovoljavanja kriterija tehničke provjere, nenanošenja bitne štete te minimalnih zaštitnih mjera klasificirane su kao neusklađene.

PRIHODI					Kriterij značajnog doprinosa					Kriterij nenanošenja bitne štete					Udio u ukupnom pokazatelju prethodne godine	Kategorija					
Ekonomske djelatnosti	Oznaka aktivnosti	NACE oznaka	Apsolutni iznos	Udio u ukupnom pokazatelju	Ublažavanje klimatskih promjena	Prilagodba klimatskim promjenama	Vodni i morski	Kružno gospodarstvo	Onečišćenje	Bioraznolikost i ekosustavi	Ublažavanje klimatskih promjena	Prilagodba klimatskim promjenama	Vodni i morski	Kružno gospodarstvo		Onečišćenje	Bioraznolikost i ekosustavi	Minimalne zaštitne mjere	Omogućujuća	Prijelazna	
																					%
A Takonomski prihvatljive djelatnosti																					
A.1 Prihvatljive usklađene djelatnosti																					
A.2 Prihvatljive neusklađene djelatnosti			91,7	54%																53%	
Kupnja i prodaja vlastitih nekretnina		7.7	68.20	2,3	1%																2%
Kupnja i prodaja vlastitih nekretnina		7.7	68.10	0,4	0%																0%
Obrada podataka, usluge poslužitelja i djelatnosti povezane s njima		8.1	63.11	77,8	46%																44%
Rješenja za smanjene emisija stakleničkih plinova temeljena na podacima		8.2	62.01	7,8	5%																5%
Cestovni prijevoz robe		6.6	49.41	3,4	2%																2%
A UKUPNO A.1 + A.2			91,7	54%																53%	
B Takonomski neprihvatljive djelatnosti			77,8	46%																47%	
UKUPNO A+B			169,5	100%																100%	
		Taksonomski usklađeno po cilju					Taksonomski prhvatljivo po cilju														
Ublažavanja klimatski promjenama (CCM)																					
Prilagodba klimatskim promjenama (CCA)																					
Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa (WTR)																					
Prijelaz na kružno gospodarstvo (WTR)																					

Slika 40. Klasifikacija prihoda sukladno EU taksonomiji (u milijunima eura)

Operativni rashodi od djelatnosti usklađenih s taksonomijom

Pokazatelj operativnih rashoda (OpEx) izračunava se omjerom troškova koji su nastali zbog taksonomski prihvatljivih aktivnosti u odnosu na troškove poslovanja koji su ušli u izračun. U izračun operativnih rashoda od djelatnosti usklađenih s taksonomijom ne ulaze troškovi poput troškova osoblja, amortizacije, rezervacija, vrijednosnih usklađenja, financijskih rashoda i sl. Taksonomski prihvatljive djelatnosti odnose se na rješenja za smanjenje emisija stakleničkih plinova koja se temelje na podacima, obradu podataka, usluge poslužitelja, poslovanje s nekretninama te cestovni prijevoz robe te iznose 30 milijuna eura odnosno 74% rashoda koji su obuhvaćeni izračunom.

RASHODI					Kriterij značajnog doprinosa					Kriterij nenanošenja bitne štete					Udio u ukupnom pokazatelju prethodne godine	Kategorija						
Ekonomске djelatnosti	Oznaka aktivnosti	NACE oznaka	Apsolutni iznos	Udio u ukupnom pokazatelju	Ublažavanje klimatskih promjena	Prilagodba klimatskim promjenama	Vodnii morski	Kružnogospodarstvo	Onečišćenje	Bioraznolikost i ekosustavi	Ublažavanje klimatskih promjena	Prilagodba klimatskim promjenama	Vodnii morski	Kružnogospodarstvo		Onečišćenje	Bioraznolikost i ekosustavi	Minimalne zaštitne mjere	Omogućujuća	Prijelazna		
					%	%	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE		DA/NE	DA/NE				DA/NE	DA/NE
A Takonomski prihvatljive djelatnosti																						
A.1 Prihvatljive usklađene djelatnosti																						
A.2 Prihvatljive neusklađene djelatnosti																						
Kupnja i prodaja vlastitih nekretnina																						
Obrada podataka, usluge poslužitelja i djelatnosti povezane s njima																						
Rješenja za smanjene emisija stakleničkih plinova temeljena na podatcima																						
Rješenja za smanjene emisija stakleničkih plinova temeljena na podatcima																						
Cestovni prijevoz robe																						
A UKUPNO A.1 + A.2																						
B Takonomski neprihvatljive djelatnosti																						
UKUPNO A+B																						
Ublažavanja klimatski promjenama (CCM)																						
Prilagodba klimatskim promjenama (CCA)																						
Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa (WTR)																						
Prijelaz na kružno gospodarstvo (WTR)																						

Slika 41. Klasifikacija operativnih rashoda sukladno taksonomiji (u milijunima eura)

Kapitalni rashodi od djelatnosti usklađenih s taksonomijom

Kapitalni rashodi (CapEx) obuhvaćaju povećanja materijalne i nematerijalne imovine i ulaganja koja se odnose na imovinu s pravom korištenja iz najмова (MSFI 16) (Bilješke 7. i 9. u priloženim revidiranim financijskim izvještajima). Brojnik je jednak dijelu kapitalnih rashoda imovine povezane s ekonomskim djelatnostima usklađenima s taksonomijom, dok nazivnik obuhvaća ukupna povećanja materijalne i nematerijalne imovine u financijskoj godini te povećanja imovine sukladno MSFI 16. Ukupan nazivnik u izračunu CapEx-a iznosi 9,1 milijuna eura od kojih je 84% taksonomski prihvatljivo, međutim neusklađeno obzirom da nisu zadovoljeni kriteriji usklađenosti.

INVESTICIJE					Kriterij značajnog doprinosa					Kriterij nenanošenja bitne štete					Minimalne zaštitne mjere	Udio u ukupnom pokazatelju prethodne godine	Kategorija	
Ekonomске djelatnosti	Oznaka aktivnosti	NACE oznaka	Apsolutni iznos	Udio u ukupnom pokazatelju	Ublažavanje klimatskih promjena	Prilagodba klimatskim promjenama	Vodni i morski	Kružno gospodarstvo	Onečišćenje	Bioraznolikost i ekosustavi	Ublažavanje klimatskih promjena	Prilagodba klimatskim promjenama	Vodni i morski	Kružno gospodarstvo			Onečišćenje	Bioraznolikost i ekosustavi
	%	%	%	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE		
	A Takonomski prihvatljive djelatnosti																	
	A.1 Prihvatljive usklađene djelatnosti																	
	A.2 Prihvatljive neusklađene djelatnosti			7,7	84%												82%	
	Prijevoz motociklima, osobnim automobilima i lakim gospodarskim vozilima		6.5	49.31	0,03	0%												0%
	Ugradnja, održavanje i popravak opreme za energetske učinkovitost		7.3	68.20	0,8	9%												5%
	Kupnja i vlasništvo nad zgradama		7.7	68.20	2,1	23%												35%
	Rješenja za smanjene emisije stakleničkih plinova temeljena na podacima		8.2	62.01	3,9	43%												34%
	Cestovni prijevoz robe		6.6	49.41	0,8	9%												
Obrada podataka, usluge poslužitelja i djelatnosti povezane s njima		8.1	63.11	0,0	0%												8%	
A UKUPNO A.1 + A.2			7,7	84%												82%		
B Takonomski neprihvatljive djelatnosti			1,4	16%												18%		
UKUPNO A+B			9,1	100%												100%		
		Taksonomski usklađeno po cilju				Taksonomski prihvatljivo po cilju												
Ublažavanja klimatskih promjena (CCM)																		
Prilagodba klimatskim promjenama (CCA)																		
Održivo korištenje i zaštita vodnih i morskih resursa (WTR)																		
Prijelaz na kružno gospodarstvo (WTR)																		

Slika 42. Klasifikacija kapitalnih rashoda sukladno taksonomiji (u milijunima eura)

E1 - Klimatske promjene

E1-1 - Tranzicijski plan za ublažavanje klimatskih promjena

Strateške ciljeve do 2025. godine Grupa planira ostvariti kroz provedbu strateških proizvodnih i transformacijskih inicijativa, oslonjenih na ubrzani tehnološki napredak te digitalizaciju društva i gospodarstva, uz zadržavanje neutralnog do pozitivnog utjecaja na klimatske promjene. Time se ističe posvećenost novom poslovnom modelu koji, kroz agilniji način rada i novu organizacijsku strukturu, promiče učinkovitost upravljanja, načela dobrog upravljanja te primjenu naprednih tehnologija, što dodatno doprinosi zelenoj tranziciji Grupe koja podrazumijeva smanjenje energetske ovisnosti te povećanje održivosti proizvoda i usluga Grupe i njezinog sustava.

Strategija je usmjerena na novi model upravljanja nekretninama koji podupire koncept održivosti i prelazak na klimatsku neutralnost (zeleni tranzicija). Finina poslovna mreža sa svojih 170 poslovnica diljem Hrvatske te vozila Fine GS predstavljaju jedan od značajnijih elemenata poslovanja Grupe. Nekretnine traže investicijska ulaganja i proaktivniji pristup upravljanju. Stoga je strateškim planom, kao primarni cilj podstrategije upravljanja nekretninama, identificirana potreba osiguranja održivog primjerenog korisničkog iskustva i zadovoljstva zaposlenika Grupe u svrhu ekonomske održivosti osnovne djelatnosti koja se izvršava na lokaciji. Cilj je stvoriti troškovno efikasnu mrežu poslovnica, osigurati primjereni radni prostor uz odlične uvjete i zadovoljstvo zaposlenika radnim okruženjem. S tim u svezi, predviđena je obnova dijela nekretnina kroz obnovu ovojnice, zamjenu postojeće rasvjete LED rasvjetom i ugradnju solarnih panela.

Grupa prepoznaje važnost svog doprinosa ostvarenju ciljeva Pariškog sporazuma, preuzetih obveza EU-a te ambicija postavljenih Zelenim planom EU u ostvarenju klimatske neutralnosti do 2050. godine. U 2023. godini izrađen je inventar emisija stakleničkih plinova, u skladu s GHG protokolom (GHG Protocol Corporate Standard), a u 2024. godini usvojena je **Strategija dekarbonizacije s akcijskim planom** koji predstavlja tranzicijski plan za smanjenje emisija stakleničkih plinova do 2030. godine i postizanje klimatske neutralnosti do 2050. godine. Primjenom analiziranih mjera moguće je ostvariti smanjenje emisije stakleničkih plinova Grupe za 22,4% do 2030. godine u odnosu na 2022. godinu. Doprinos mjera smanjenju emisije po aktivnostima i opsezima prikazan je u idućim poglavljima.

E1-2 - Politike povezane s ublažavanjem klimatskih promjena i prilagodbom tim promjenama

Odgovornost prema klimatskim promjenama u Grupi uređena je politikama koje se temelje na Zakonu o energetske učinkovitosti (NN 127/14, NN 116/18, 25/20, 32/21, 41/21 i 40/25) i odredbama Pravilnika o sustavnom gospodarenju energijom (SGE) u javnom sektoru (NN 18/15, NN 6/16).

Grupa odgovorno upravlja energetske sustavima te kontinuirano radi na uvođenju energetske učinkovitih uređaja i opreme te modificira svoje poslovne procese kako bi smanjila emisije CO₂. U 2024. godini zamijenjen je dio opreme za klimatizaciju, grijanje, ventilaciju i hlađenje s energetske učinkovitijom opremom sukladno Montrealskom protokolu o tvarima koje oštećuju ozonski sloj i temeljem Kyoto protokola o smanjenju emisije CO₂ te Uredbi EU 244/2012 od 16. siječnja 2012. o dopuni Direktive 2010/31/EU Europskog parlamenta i Vijeća o energetske svojstvima zgrada utvrđivanjem usporednog metodološkog okvira za izračunavanje troškovno optimalnih razina za minimalne zahtjeve energetske svojstava zgrada i dijelova zgrada (Tekst značajan za EGP) (SL L 81, 21.3.2012). Sukladno nalazima i predloženim mjerama obuhvaćenim energetske pregledima objekata Grupe, nastavljen je trend zamjene izvora energije na fosilna goriva s energetske učinkovitijim dizalicama topline koje koriste ekološki prihvatljive freone i obnovljive izvore energije.

E1-3 - Mjere i resursi povezani s politikama u području klimatskih promjena

Smanjenje emisija CO₂ i borba protiv klimatskih promjena zahtijevaju sveobuhvatan pristup koji uključuje različite mjere i resurse. U nastavku su navedene ključne mjere i resursi koji mogu doprinijeti ovom cilju:

1. Zamjena vozila električnim i hibridnim vozilima - podrazumijeva uštedu motornog benzina i dizelskog goriva uslijed zamjene postojećih vozila novim vozilima s električnim pogonom te se bazira na Pravilniku o sustavu za praćenje, mjerenje i verifikaciju ušteda energije (NN 33/20). Uvođenje hibridnih i električnih vozila u službeni vozni park, umjesto postojećih dizelskih vozila, predstavlja značajan iskorak prema smanjenju ugljičnog otiska Grupe.

2. Trening EKO vožnje - podrazumijeva edukaciju o učinkovitom stilu vožnje za sve vozače službenih vozila u dogovoru s licenciranom tvrtkom koja provodi edukacije. Prilikom izrade programa treninga u obzir se uzimaju struktura voznog parka, profil vozača te tipične rute.

3. Regulacija tlaka guma službenih vozila - podrazumijeva uštedu energije uslijed kontinuirane provjere tlaka u gumama i pumpanja istih na optimalnu vrijednost kod službenih vozila. Aktivnost je primjenjiva za vozila koja nemaju ugrađeni sustav za automatski nadzor tlaka u gumama.

4. Korištenje guma energetske viših razreda - Ušteda se temelji na smanjenju potrošnje goriva uslijed primjene energetske učinkovitijih guma na službenim vozilima, a koje imaju manji

koeficijent otpora kotrljanju te je stoga potrebno manje energije za obavljanje rada. Ušteda se računa za primjenu novih guma energetskog razreda A ili B kojima se zamjenjuju gume nižih energetskih razreda.

5. Uspostava sustava gospodarenja energijom - Sustavno gospodarenje energijom predstavlja prvi korak kontinuirane brige o potrošnji energije odnosno ublažavanju klimatskih promjena koje započinje praćenjem i analizom potrošnje energenata na mjesečnoj razini. Tako se stvara svijest o potrošnji energije, njenoj cijeni te ukupnim troškovima za energiju i energente. Uspostava sustava omogućava definiranje strukture odgovorne za praćenje potrošnje energije i energenata.

6. Unaprjeđenje sustava hlađenja - Pretpostavljeno je da bi zamjenom radne tvari i povećanjem učinkovitosti rashladnih sustava i klima uređaja do 2030. godine moglo doći do smanjenja emisija stakleničkih plinova za 10%.

7. Zamjena postojeće rasvjete LED rasvjetom - 29% potrošnje električne energije odnosi se na rasvjetu, uglavnom korištenjem T8 fluo cijevi snage 58W, 36W i 18W te je istu moguće smanjiti primjenom LED rasvjetnih tijela za 55% u odnosu na baznu godinu. U prethodnih nekoliko godina u velikoj mjeri zamijenjena su rasvjetna tijela LED tehnologijom.

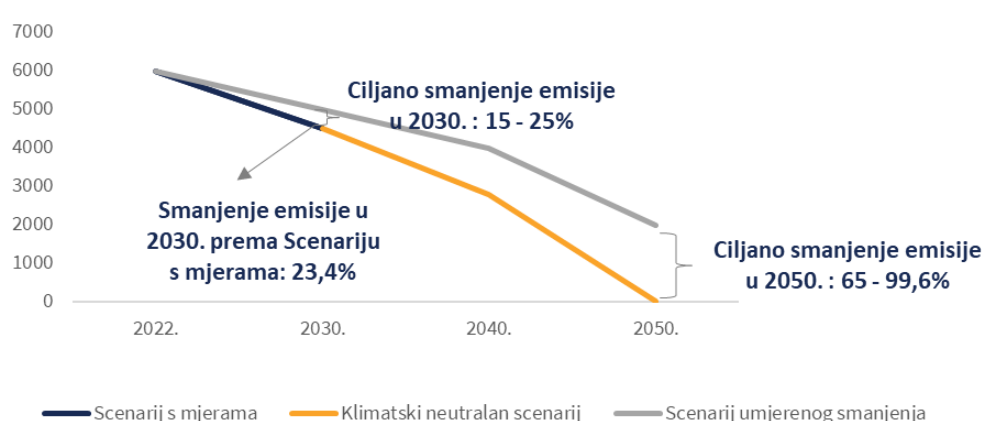
8. Dekarbonizacija elektroenergetskog sektora u RH - Očekuje se smanjenje faktora emisije za električne energije u RH u 2030. godini (69,4 g CO₂e/kWh) u odnosu na 2022. godinu (133,0 g CO₂e/kWh) sukladno Scenariju ubrzane energetske tranzicije (S1) u dokumentu Analize i podloga za izradu Strategije energetskog razvoja Republike Hrvatske, Zelena i Bijela knjiga autora Energetskog instituta Hrvoje Požar. Smanjenje faktora specifične emisije posljedica je očekivanog povećanja udjela obnovljivih izvora energije u proizvodnji električne energije u RH.

9. Poboljšanje toplinske zaštite vanjske ovojnice zgrade - Predviđeno je poboljšanje izolacijskih svojstava zidova, krova i prozora zgrada kako bi se smanjio gubitak topline i potrošnja energije za grijanje i hlađenje, što rezultira smanjenjem emisije stakleničkih plinova.

10. Instalacija sunčanog fotonaponskog sustava - Predviđa se instalacija sunčane fotonaponske ćelije snage 370 kW, a očekivana godišnja proizvodnja električne energije iznosi 425.500 kWh.

E1-4 - Ciljne vrijednosti povezane s ublažavanjem klimatskih promjena i prilagodbom tim promjenama

Sukladno gornjim mjerama, Grupa je postavila ciljeve smanjenja emisije od 15-25% do 2030. godine te 65-99,6% do 2050. godine, u odnosu na razinu emisije iz bazne 2022. godine. Dugoročni cilj postizanja ugljikove neutralnosti do 2050. godine moguće je postići provedbom navedenih i dodatnih mjera. Emisije stakleničkih plinova, koje nije moguće izbjeći, moraju se anulirati kupovinom tzv. *carbon offset* kredita.

Slika 43. Scenariji smanjenja emisija CO2e(t)

Najveći doprinos smanjenju emisije do 2030. godine u odnosu na 2022. godinu očekuje se primjenom seta mjera za smanjenje potrošnje električne energije i očekivanim doprinosom smanjenja faktora emisije za električnu energiju. Značajno smanjenje emisije je moguće postići sustavnim gospodarenjem energentima koji izgaraju u nepokretnim energetske izvorima, sustavnim gospodarenjem toplinskom energijom, mjerama smanjenja emisije u voznom parku i unaprjeđenjem sustava hlađenja.

Izvori emisije	Emisija CO ₂ e 2022. (t)	Mjere	Smanjenje emisija CO ₂ e u 2030. (t)	Smanjenje emisija CO ₂ e u 2030. (%)
Ukupno emisije	5.973		1.338	22%
Opseg 1	3.454		343	10%
Nepokretni energetski izvori	1.578	Sustav gospodarenja energijom - smanjenje potrošnje prirodnog plina i ekstra lakog loživog ulja	126	8%
		Zamjena postojećih vozila novim električnim vozilima; Trening EKO vožnje za vozače službenih vozila;	187	12%
Pokretni energetski izvori	1.577	Korištenje guma energetski viših razreda za službena vozila		
Fugitivne emisije	300	Unaprjeđenje sustava hlađenja	30	10%
Opseg 2	2.518		995	40%
		Sustav gospodarenja energijom - smanjenje potrošnje električne energije;		
Potrošnja električne energije	1.800	Zamjena postojeće rasvjete LED svjetiljkama;	938	52%
		Dekarbonizacija elektroenergetskog sektora		
Potrošnja toplinske energije	718	Sustav gospodarenja energijom - smanjenje potrošnje toplinske energije	57	8%

Slika 44. Mjere za smanjenje emisija CO2e(t)

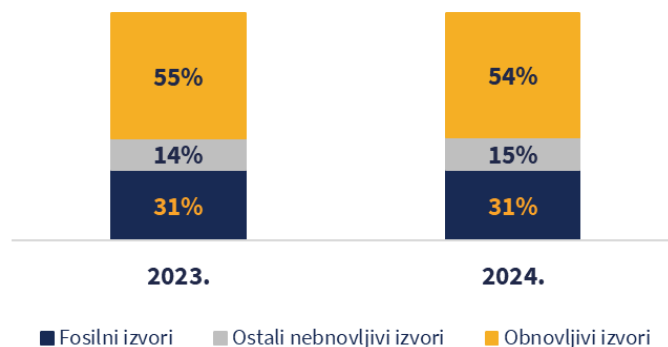
E1-5 - Potrošnja energije i kombinacija izvora energije

Grupa odgovorno upravlja svojim sustavima te kontinuirano radi na uvođenju energetske učinkovitih uređaja i opreme te podatke o utrošenim količinama energije prati putem aplikacije ISGE – Informacijskog sustava za gospodarenje energijom.

	2023.	2024.
Ukupna potrošnja energije (MWh)	24.561	23.067
Energija iz fosilnih goriva	7.622	7.158
Električna energija iz obnovljivih izvora	13.557	12.557
Toplinska energija	3.386	3.357
Energija iz obnovljivih izvora iz vlastite proizvodnje	0	0
Energija iz goriva za obnovljive izvore uključujući biomasu	0	0

Slika 45. Potrošena energija po vrstama

Grupa je u 2024. godini 54% svoje energije dobila iz obnovljivih izvora energije. Fina je svu svoju električnu energiju nabavila iz obnovljivih izvora što dokazuje ZelEn certifikat dok su ostale vrste energije dobivene iz neobnovljivih izvora energije.

Slika 46. Struktura energije prema izvorima

Energetski intenzitet potrošnje energije na temelju neto prihoda Grupa nije obvezna računati obzirom da njene djelatnosti ne spadaju u one koji značajno utječu na klimu sukladno Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2022/1288 od 6. travnja 2022. o dopuni Uredbe (EU) 2019/2088 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu regulatornih tehničkih standarda kojima se pobliže određuju sadržaj i prikaz informacija o načelu „ne nanosi bitnu štetu”, sadržaj, metodologije i prikaz informacija o pokazateljima održivosti i štetnim učincima na održivost te sadržaj i prikaz informacija o promicanju okolišnih ili socijalnih obilježja i ciljeva održivih ulaganja u predugovornoj dokumentaciji, na internetskim stranicama i u periodičnim izvještajima (Tekst značajan za EGP) (SL L 196, 25.7.2022; dalje: Delegirana uredba (EU) 2022/1288), međutim isti je prikazan u nastavku.

	2023.	2024.
Intenzitet potrošnje energije po neto prihodu		
Potrošena energije u MWh po neto prihodu	0,16	0,13

Slika 47. Energetski intenzitet potrošene energije

E1-6 - Bruto emisije stakleničkih plinova

Emisija stakleničkih plinova Grupe izračunata je u skladu s metodologijom za izračun ugljičnog otiska, definiranom Protokolom o stakleničkim plinovima za korporacije (GHG Protocol Corporate Standard)

Opseg 1 prikazuje direktne emisije stakleničkih plinova koje nastaju iz **nepokretnih, pokretnih i fugitivnih izvora**. Nepokretni izvori podrazumijevaju uređaje koji se koriste kako bi se pokrile potrebe za grijanjem uredskih prostora i potrošnjom tople vode. Pokretni energetski izvori podrazumijevaju vozila dok fugitivne emisija hidrofluorouglijika podrazumijevaju korištenje rashladnih sustava i klima uređaja. Fugitivne emisije radnih tvari i emisije CH₄ i N₂O izražene su kao ekvivalentne emisije CO₂ i uključene u ukupne emisije stakleničkih plinova, koristeći potencijale globalnog zatopljenja za razdoblje od 100 godina sukladno 5. IPCC izvješću.

Emisije stakleničkih plinova iz Opsega 2 odnose se na emisije CO₂ uslijed **potrošnje električne i toplinske energije**. Opseg 2 izračunat je prema lokacijskom pristupu i prema tržišnom pristupu kod kojeg se uzima u obzir činjenica da Fina svoju električnu energiju dobiva iz obnovljivih izvora. U 2024. godini Grupa nije mjerila emisije opsega 3.

	2023.	2024.	2024./2023.
Opseg 1			
Emisija CO₂e (t)	3.469	3.203	-8%
Nepokretni izori	1.706	1.620	-5%
Pokretni izvori	1.463	1.360	-7%
Fugitivni izvori	300	223	-26%
Opseg 2			
Emisija CO₂e (t) (lokacijski pristup)	2.528	2.661	5%
Emisija CO₂e (t) (tržišni pristup)	725	832	15%
Električna energija	1.803	1.830	1%
Toplina	725	832	15%
Opseg 1 + Opseg 2			
Emisija CO₂e (t) (lokacijski pristup)	5.997	5.865	-2%
Emisija CO₂e (t) (tržišni pristup)	4.194	4.035	-4%

Slika 48. Emisije Opsega 1 i Opsega 2

Intenzitet stakleničkih plinova na temelju neto prihoda

Energetski intenzitet emisija stakleničkih plinova na temelju neto prihoda Grupa nije obvezna računati obzirom da njene djelatnosti ne spadaju u one koji značajno utječu na klimu sukladno Delegiranoj uredbi Komisije (EU) 2022/1288. To dokazuje i činjenica da je energetski intenzitet emisija stakleničkih plinova na temelju neto prihoda za 2024. godinu iznosio kako je navedeno u nastavku.

	2023.	2024.
Intenzitet stakleničkih plinova po neto prihodu		
Ukupne emisije CO ₂ e (t) po neto prihodu € - lokacijski pristup	0,004%	0,003%
Ukupne emisije CO ₂ e (t) po neto prihodu € - tržišni pristup	0,003%	0,002%

Slika 49. Intenzitet stakleničkih plinova

E5 - Korištenje resursa i kružno gospodarstvo

U ovom standardu Grupa se prepoznala u podtemi otpada dok ostale teme nisu relevantne obzirom na njene proizvode i usluge.

E5-1 - Politike povezane s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom

Grupa je uskladila svoje poslovanje sa zakonima i propisima iz područja zaštite okoliša. Sukladno Pravilniku o registru onečišćavanja okoliša (NN 3/22) Grupa je obvezna dostaviti podatke o otpadu elektroničkim putem u Registar onečišćavanja okoliša (ROO). Putem ROO dostavlja se obrazac PI-2 za svaku organizacijsku jedinicu koja prelazi pragove količine otpada te obrazac NO (Nastanak otpada) za svaku organizacijsku jedinicu u kojoj je došlo do nastanka i/ili prijenosa izvan mjesta nastanka.

U 2024. godini donesena je **Politika zaštite okoliša** kroz koju se obvezuje provoditi aktivnosti usmjerene na okolišno prihvatljivo upravljanje otpadom kroz sustav razvrstavanja otpada, smanjenje količine otpadnog papira kroz digitalizaciju poslovanja i edukaciju zaposlenika o važnosti sprječavanja onečišćenja okoliša. Grupa uredno provodi usklađenost poslovanja sa zakonima i propisima iz područja zaštite okoliša. Odlaganje i zbrinjavanje otpada provodi se sukladno Proceduri gospodarenja otpadom, Radnoj uputi za zbrinjavanje opasnog otpada te Radnoj uputi za zbrinjavanje neopasnog otpada.

E5-2 - Mjere i resursi povezani s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom

Kao predvodnici digitalizacije poslovanja i društva, Grupa je svjesna potrebe za boljim i učinkovitijim korištenjem resursa. Stoga je jedna od mjera poduzeta za sprječavanje stvaranja otpada u početnom dijelu lanca vrijednosti poduzeća smanjenje potrošnje papira korištenog za ispis u Fini u odnosu na početak provedbe Strategije digitalne transformacije. Unatoč tome što je vidljiva tendencija pada broja ispisanih stranica kroz godine (13% manje u odnosu na 2021. godinu u kojoj je započela provedba Strategije digitalne transformacije i 6% više u odnosu na 2024. godinu kao posljedica većih prihoda) i dalje govorimo o 20,5 milijuna stranica papira utrošenih prilikom ispisa. Najveći dio ispisa odnosi se na poslove provedbe ovrhe na novčanih sredstvima. Neke od mjera kojima se želi utjecati na smanjenje potrošnje papira jesu digitalizacija procesa, podsjetnici zaposlenicima na ispisivanje samo nužne dokumentacije, obostrani ispis, slanje dokumentacije putem elektroničke pošte te korištenje drugih digitalnih rješenja i načina za pohranu dokumentacije.

E5-3 - Ciljne vrijednosti povezane s korištenjem resursa i kružnim gospodarstvom

Smanjenje količina otpadnog papira provodi se kroz digitalizaciju poslovnih procesa koja je okosnica Finine Strategije digitalne transformacije. Ciljna vrijednost koju Fina želi dostići jest smanjenje papira utrošenog na ispis dokumentacije za 5% u odnosu na početak provedbe Strategije.

U 2024. godini započela je izrada aplikativnog rješenja za prikupljanje podataka o količinama zbrinutog otpada na razini Fine te pilot projekt razvrstavanja otpada koji imaju za cilj postizanje ušteda, razvrstavanje i smanjenje otpada.

E5-5 - Odljev resursa

Zbrinjavanje otpada provodi se putem ovlaštenih tvrtki koje posjeduju dozvolu Ministarstva gospodarstva, o čemu se vodi ONTO zapisnik (očevidnik o nastanku otpada). Grupa je u 2024. godini prikupila i zbrinula 175 tona otpada strukture kako je navedeno u tablici.

U 2024. godini kao dio opasnog otpada u značajnim količinama bio je zastupljen elektronički otpad koji bilježi povećanje uslijed zamjene IT opreme (računala i printeri) te konsolidacije serverske platforme (šasije i blade serveri) zbog dotrajalosti.

Kao dio neopasnog otpada najzastupljeniji su papir i karton koji također bilježe povećanje u 2024. godini zbog izlučivanja papirne arhivske građe Fine i njenih klijenata koji pohranjuju, arhiviraju i izlučuju arhivsku građu sukladno propisima.

Prelaskom na nove tehnologije i nove procese rada nekadašnje razvijanje filmova u procesu mikrofilmiranja (za koje su se koristile kemikalije i otopine kao što su fiksir i razvijač) u današnjoj naprednoj tehnologiji skoro da ne postoje. U Fini je još na samo jednoj lokaciji, u podružnici Pula, prisutno korištenje razvijača i fiksira u malim količinama.

	2023.	2024.
VRSTA OTPADA u tonama	145,02	174,94
OPASNI OTPAD	5,33	15,17
Elektronički otpad	4,92	14,88
Flourescentne žarulje	0,06	0,06
Otpadni toneri	0,33	0,04
Baterije i akumulatori	0,00	0,01
Odbačena oprema	0,00	0,00
Fiksiri	0,00	0,01
Razvijači	0,00	0,02
Nečista ambalaža	0,00	0,15
NEOPASNI OTPAD	139,69	159,77
Papir i karton	95,75	101,14
Ambalaža od papira i kartona	8,34	1,64
Glomazni otpad	33,13	36,37
Metali	0,24	0,34
Ambalaža od plastike	1,85	20,13
Otpadne gume	0,03	0,03
Mala oprema IT, oprema za TK	0,36	0,13

Slika 50. Otpad po vrstama

S - Informacije o socijalnim pitanjima

S1 - Vlastita radna snaga

S obzirom da je Grupa poslodavac za 3.516 zaposlenika jasno je kako oni predstavljaju temeljni kapital i pokretačku snagu cjelokupnog poslovanja. Spoj tradicionalnih usluga i modernih tehnologija spaja ljude različitih profila, a ulaganjem u razvoj i provođenjem brojnih aktivnosti Grupa svakodnevno stvara radno okruženje koje potiče osobni i profesionalni rast svakog pojedinca. Stoga je 2024. godine, u sklopu strateške transformacijske inicijative „Sustav plaća i učinak“ uveden novi sustav plaća u Fini te je pokrenuta implementacija novog informacijskog sustava za upravljanje ljudskim potencijalima (HRM rješenje). Cilj sustava je digitalizirati HR procese te povećati učinkovitost kroz omogućavanje pristupa podacima i ažuriranja putem digitalne platforme.

S1-1 - Politike povezane s vlastitom radnom snagom

Zaštita života, zdravlja, privatnosti i dostojanstva radnika te zaštita radnika od diskriminacije regulirana je sljedećim izvorima prava:

- Ustav RH (NN 56/90, 135/97, 08/98, 113/00, 124/00, 28/01, 41/01, 55/01, 76/10, 85/10, 05/14);
- Konvencije Međunarodne organizacije rada;
- Zakon o radu (NN 93/14, 127/17, 98/19, 151/22, 46/23, 64/23);
- Zakon o zaštiti na radu (NN 71/14, 118/14, 154/14, 94/18 i 96/18)
- Zakon o zdravstvenom osiguranju (NN 88/13, 137/13, 98/19, 33/23),
- Zakon o tržištu rada (NN 11/18, 32/20, 18/22, 156/23, 152/24),
- Zakon o mirovinskom osiguranju (NN 157/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16, 18/18, 62/18, 115/18, 102/19, 84/21, 119/22);
- Zakon o obveznim odnosima (NN 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22, 156/22, 155/23);
- Kolektivni ugovor za radnike Fine i Kolektivni ugovor za radnike Fine GS;
- Pravilnik o zaštiti dostojanstva i zaštiti od diskriminacije radnika;
- Pravilnik o radu (SKDD);
- Politika primitaka (SKDD).

U svojoj organizacijskoj strukturi Grupa ima funkciju koja brine o usklađenosti poslovanja sa Zakonom o radu i pravima Europske unije i drugim međunarodno priznatim instrumentima.

Trgovina ljudima, prisilni i dječji rad su zabranjeni Zakonom o radu i Ustavom RH.

Kolektivni ugovor

Zaštita prava radnika u Fini i Fini GS propisana su Kolektivnim ugovorima kojima su obuhvaćeni svi radnici, a koji je sklopljen s Nezavisnim sindikatom Solidarnost. U veljači 2024. godine je potpisan novi Kolektivni ugovor za radnike Fine koji je snazi od 1. ožujka 2024. godine te obuhvaća usklađenje

s promjenama Zakona o radu (NN 93/14, 127/17, 98/19, 151/22, 46/23, 64/23) te brojne izmjene odnosno poboljšanja nematerijalnih i materijalnih prava Fininih zaposlenika. Također, u Fini GS su tijekom druge polovice godine započeli pregovori oko sklapanja novog Kolektivnog ugovora, a koji se odnose na poboljšanje materijalnih i drugih prava radnika.

Sukladno odredbama Kolektivnog ugovora posebno osjetljive skupine kojima je poslodavac obavezan osigurati posebnu zaštitu na radu su: maloljetni radnici, trudne radnice, radnice koje su nedavno rodile, radnice koje doje, radnici oboljeli od profesionalne bolesti, radnici kod kojih je utvrđena smanjena i preostala radna sposobnost ili postoji neposredni rizik od smanjenja radne sposobnosti, radnici s invaliditetom, roditelji djece do 8 godina života, samohrani roditelji djece do 10 godina života, roditelji troje i više malodobne djece do 10 godina života, roditelji djece s invaliditetom, radnici koji u obiteljskom kućanstvu skrbe o osobi s težim invaliditetom.

Temeljem Kolektivnog ugovora radnici Fine (izuzev članova Uprave na koje se primjenjuju pozitivni propisi te interni i opći akti Fine koji reguliraju radno pravnu materiju osim ako nije drugačije određeno Zakonom o sprječavanju sukoba interesa (NN 143/2021)) imaju pravo na: sistematski pregled, godišnji odmor u trajanju duljem od minimalnog godišnjeg odmora utvrđenog Zakonom o radu (NN 93/14, 127/17, 98/19, 151/22, 46/23, 64/23), kolektivno osiguranje od nezgoda, plaćeni dopust u slučaju sklapanja braka, rođenja i posvojenja djeteta, selidbe, smrti člana obitelji, polaganja pripravnčkog ispita, stručnog ispita i/ili pravosudnog ispita, polaska djeteta u prvi razred osnovne škole, teške bolesti člana obitelji, nastupanja na kulturnim i športskim priredbama, otklanjanja štete na nekretnini u kojoj radnik živi uslijed elementarne nepogode, odaziva na poziv državnog tijela, tijela lokalne i regionalne samouprave, pretrpljene oružane pljačke, slobodni dan (prenatalni pregled, darivanja krvi i krvne plazme), jednokratnu novčanu pomoć, regres, dar u naravi za Uskrs, božićnicu, uplatu u dobrovoljnu mirovinsku štednju te dar djeci do starosti 15 godina.

Pravilnik o radu

Pravilnikom o radu društva SKDD, a u skladu sa Zakonom o radu (NN 93/14, 127/17, 98/19, 151/22, 46/23, 64/23), uređuju se organizacija rada, radno vrijeme, odmori i dopusti, plaće i druga materijalna prava, prestanak radnog odnosa, ostvarivanje i zaštita prava i dostojanstva radnika, mjere zaštite od diskriminacije i druga važna pitanja iz organizacije rada i radnih odnosa. Donošenje izmjena i dopuna Pravilnika se provodi uz redovita savjetovanja s Radničkim vijećem. Radničko vijeće Društva ima jednog predstavnika radnika, koji je ujedno i član Nadzornog odbora imenovan od radnika Društva, te njegovog zamjenika. Uprava Društva redovito podnosi Radničkom vijeću kvartalne izvještaje u skladu s člankom 149. Zakona o radu.

Pravilnik se neposredno primjenjuje na sve radnike, ako prava i obveze pojedinog radnika nisu drugačije uređene ugovorom o radu, drugim ugovorom ili aktom kojim se reguliraju neka prava po osnovi rada. Ako su pojedina prava i obveze radnika povoljnije utvrđeni ugovorom o radu, neposredno će se primjenjivati odredbe koje su povoljnije za radnike ako zakonskim propisima nije drukčije određeno.

Politika razvoja, praćenja napretka i procjenjivanja radnih ponašanja radnika

Društvo SKDD ima usvojenu Politiku razvoja, praćenja napretka i procjenjivanja radnih ponašanja radnika kojoj su osnovni ciljevi pružiti okvir za upravljanje postignućem i radnim ponašanjima te osigurati podršku radnicima u osobnom i profesionalnom razvoju. Procjene radnih ponašanja radnika za potrebe njihova razvoja provode se periodički na poziv Uprave, a takva procjena individualnih potencijala radnika ukazuje na razliku između postojećih resursa i organizacijskih potreba za usvajanjem određenih kompetencija. Rezultati procjene individualnih potencijala upućuju na mogućnost razvoja radnika namijenjenih kao podrška radniku u artikulaciji profesionalnih aspiracija. Rezultati procjena individualnih potencijala mogu se koristiti za upravljanje talentima, prepoznavanje ključnih radnika, internog promicanja i napredovanja radnika, kao i identificiranje potreba za zapošljavanjem novih radnika. Rezultati procjena individualnih potencijala mogu se koristiti i za prepoznavanje eventualnih obrazovnih potreba radnika te se, s obzirom na rezultate, potrebe razvoja radnika mogu na prijedlog organizacijskih jedinica uključiti u Plan obrazovanja i usavršavanja u skladu s financijskim sredstvima koje Društvo izdvaja za navedenu svrhu.

Pravilnik o nagrađivanju

Pravilnik o nagrađivanju uređuje sustav procjene radnih ponašanja radnika SKDD-a za provođenje sustava nagrađivanja. Cilj sustava nagrađivanja je financijsko vrednovanje demonstriranih radnih ponašanja radnika za referentno procjenjivačko razdoblje u obliku jednokratne stimulativne nagrade koja se temelji na ukupnom rezultatu procjene individualnih radnih ponašanja radnika, prema kriterijima određenim navedenim Pravilnikom. U sustavu nagrađivanja procjenjuju se radna ponašanja radnika u jednom procjenjivačkom razdoblju (12 mjeseci). Razdoblje praćenja radnih ponašanja je vremensko razdoblje unutar procjenjivačkog razdoblja u kojem procjenjivači prate radna ponašanja radnika. Sustav nagrađivanja može se aktivirati i primijeniti u skladu s poslovnim rezultatima Društva u referentnoj godini ako Društvo raspolaže s odgovarajućim financijskim sredstvima, a Uprava Društva donese odluku o aktiviranju sustava nagrađivanja.

Pravilnik o zaštiti dostojanstva i zaštita od diskriminacije

Pravilnik o zaštiti dostojanstva i sprječavanju diskriminacije u Fini osigurava poštivanje ljudskih prava svih zaposlenika tijekom obavljanja posla. Njime se štiti dostojanstvo radnika u odnosima s nadređenima, kolegama i drugim osobama s kojima dolaze u kontakt u sklopu radnih zadataka. Svako neželjeno ili neprimjereno postupanje koje je u suprotnosti s ovim aktom smatra se neprihvatljivim. Pravilnikom su propisani postupci i mjere za sprječavanje uznemiravanja i diskriminacije temeljem različitih osobnih karakteristika. Kako bi se osigurala provedba ovog pravilnika, imenovani su Povjerenici za zaštitu dostojanstva radnika čija su imena i kontakt podaci objavljeni na internetskim stranicama Fine.

Etički kodeks

Etički kodeks je objašnjen u poglavlju G1 - Poslovno ponašanje.

Sprječavanje nezgoda na radu

Sukladno Zakonu o zaštiti na radu (NN 71/14, 118/14, 154/14, 94/18 i 96/18) provode se procjene rizika, te kontinuirana osposobljavanja radnika za siguran rad. Stručnjaci zaštite na radu zajedno s ovlaštenicima poslodavca, osiguravaju primjenu sigurnosnih mjera i propisa. Ključni dokument za provođenje mjera zaštite na radu jest Procjena rizika koja definira sigurnosne mjere i standarde rada. Određena radna mjesta zahtijevaju osiguranje osobne zaštitne opreme koju osigurava poslodavac. Odbor zaštite na radu, kao savjetodavno tijelo za unaprjeđivanje zaštite na radu, se sastaje svakih šest mjeseci, a članovi odbora i doktori medicine rada analiziraju provedene mjere zaštite na radu te o svojim zaključcima informiraju Uprave društava.

S1-2 - Postupci za suradnju s vlastitom radnom snagom i predstavnicima radnika

Organizacija rada te izvršavanje poslova i radnih zadataka u svim organizacijskim jedinicama provodi se kroz hijerarhijske linije upravljanja uz koordinaciju i subordinaciju. Proces se temelji na stručnim konzultacijama, dogovorima i suradnji na svim razinama, osiguravajući učinkovito i skladno djelovanje. U koordinaciji sudjeluju rukovoditelji pojedinih organizacijskih jedinica, stručnjaci za pojedine poslove te neposredni izvršitelji kada se radi o poslovima pojedinog radnog mjesta ili izvršenja zadatka.

Nadalje, Sindikat kao predstavnik radnika sudjeluje u savjetovanju i suodlučivanju prilikom donošenja općih akta koji su važni za gospodarska i socijalna pitanja radnika. U tom kontekstu, nacrt odluke dostavlja se Sindikatu na očitovanje, uz propisani rok od 15 dana, temeljem čega se donosi i konačna Odluka poslodavca u skladu s obostranom argumentacijom dionika. Angažman se događa sa Sindikatom u slučajevima predviđenim Kolektivnim ugovorom i zakonima, dok se dnevno operativni poslovi, ovisno o razini odlučivanja, mogu provoditi izravno s radnicima. Učestalost ovakvih procesa ovisi o poslovnoj dinamici i potrebi za organizacijskim i poslovnim promjenama.

Operativna odgovornost za osiguranje provedbe angažmana sa Sindikatom u nadležnosti je Uprave Fine i Fine GS, izravno ili putem ovlaštenog HR menadžera i drugih menadžera, ukoliko se radi o specifičnom stručnom području.

S1-3 - Postupci za sanaciju negativnih učinaka i kanali kojima vlastita radna snaga može izraziti zabrinutost

Mehanizmi obeštećenja u slučaju kršenja ljudskih prava definirani su **Pravilnikom o zaštiti dostojanstva i zaštiti od diskriminacije radnika** te se sastoje od sljedećih koraka:

- pritužba se Povjereniku za zaštitu dostojanstva radnika podnosi usmenim ili pismenim putem uz naznaku da se upućuje Povjereniku za zaštitu dostojanstva radnika te da sadrži povjerljive podatke. U slučaju usmene pritužbe Povjerenik sastavlja pisanu bilješku koju radnik potpisuje;
- Povjerenik je dužan obavijestiti predsjednika Uprave odnosno direktora regionalnog centra o zaprimljenoj pritužbi u roku od 48 sati;
- pokreće se postupak za utvrđivanje opravdanosti optužbe.

U skladu s prirodom potrebe za podnošenjem upita, prijedloga i žalbi Grupa na svojim intraweb stranicama ima objavljene službene telefone i adrese elektroničke pošte putem kojih je moguće izvršiti isto. Također, Fina je osigurala rad psiholoških savjetovališta u kojima se pruža psiho-socijalna pomoć radnicima te se radi na rješavanju pojedinačnih slučajeva konflikta unutar tima. Grupa brine o radnicima provođenjem zaštitnih mjera na radu. U 2024. godini Grupa nije prouzročila niti doprinijela materijalnom negativnom utjecaju na ljude jer su u svim slučajevima poštivana pravila zaštite na radu.

S1-4 - Poduzimanje mjera za značajne učinke na vlastitu radnu snagu, pristupi upravljanju značajnim rizicima i ostvarivanje značajnih prilika povezanih s vlastitom radnom snagom te djelotvornost tih mjera

Kao većina poduzeća, Grupa se suočava s izazovom pronalaženja i zadržavanja radne snage. Glavni problemi, osim nedostatka stručne radne snage, su visoka očekivanja zaposlenika posebice u pogledu sustava nagrađivanja i mogućnosti napredovanja, promjene u stavovima prema radu (fleksibilan rad, hibridi način rada, ravnoteža privatnog i poslovnog života) te konkurencija među poslodavcima. Kako bi se prilagodila takvim uvjetima, Fina je, uz ulaganja u zaposlenike kroz edukacije, seminare i stručna usavršavanja, u 2024. godini **uvela novi sustav plaća** koji se temelji na platnim razredima unutar kojih se nalaze radna mjesta koja su ista ili slična po ocjeni složenosti. Radna mjesta utvrđena su Katalogom radnih mjesta.

U cilju smanjenja odlazaka ključnih radnika i smanjenja fluktuacije tijekom 2024. godine, nakon uvođenja novog sustava plaća, provedena je analiza s ciljem usklađenja prosječne plaće u Fini s onom na razini Republike Hrvatske. Kao rezultat provedene analize, prošireni su platni razredi te je potpisan Dodatak Kolektivnom ugovoru u korist povećanja plaća radnika.

Fina je u 2024. godini organizirala prošireni sistematski pregled s mogućnošću dodatnih pregleda liječnika specijalista i dijagnostičkih pretraga temeljenih na medicinskoj indikaciji prethodno

obavljenog osnovnog sistematskog pregleda. Društva Fina GS i SKDD također svojim zaposlenicima omogućavaju redovite sistematske preglede.

Ovisno o organizaciji rada u pojedinim organizacijskim jedinicama, uvedeno je klizno radno vrijeme i mogućnost preraspodjele radnog vremena ukoliko priroda posla to zahtjeva. Također, Poslodavac može sklopiti Ugovor o radu s mogućnosti rada na daljinu ovisno o organizaciji rada.

S1-5 - Ciljne vrijednosti povezane s upravljanjem značajnim negativnim učincima, poticanjem pozitivnih učinaka i upravljanjem značajnim rizicima i prilikama

Ciljne vrijednosti povezane s vlastitom radnom snagom dovele su do uvođenje novog sustava plaća u Fini koji je rezultirao postizanjem dogovora o uvođenju novog stimulativnijeg sustava plaća kojim se napustio bodovni sustav i uveo sustav platnih razreda s definiranim rasponima osnovne plaće za svako radno mjesto.

Nadalje, Grupa teži i dalje razvijati karijerne puteve svog osoblja kroz edukacije i profesionalno obrazovanje s ciljem povećanja prosječnog broj sati edukacija po osobi.

S1-6 - Obilježja zaposlenika

Grupa na dan 31. prosinca 2024. godine zapošljava 3.516 zaposlenika što je 1% manje u odnosu na isti dan prethodne godine. Od ukupnog broja radnika Grupe 96% čine radnici zaposleni na neodređeno vrijeme.

Svi podaci kojima se opisuju obilježja zaposlenika poduzeća iskazana su kroz broj zaposlenika, odnosno u obliku prosječne vrijednosti za cijelo izvještajno razdoblje. Grupa djeluje isključivo na teritoriju RH te su slijedom toga priloženi podaci iskazani po traženim kategorijama.

	2023.	2024.
Broj radnika prema vrsti radnog odnosa	3.540	3.516
Na određeno	150	155
Muškarci	57	37
Žene	93	118
Na neodređeno	3.390	3.361
Muškarci	1.045	1.070
Žene	2.345	2.291
Broj radnika prema spolu	3.540	3.516
Muškarci	1.102	1.107
Žene	2.438	2.409
Postotak radnika prema spolu	100%	100%
Muškarci	31%	31%
Žene	69%	69%

Slika 51. Struktura zaposlenika

Stopa fluktuacije izražena je kao omjer ukupnog broja odlaska zaposlenika i ukupnog broja zaposlenih te za 2024. godinu iznosi 13% što predstavlja smanjenje u odnosu na prethodnu godinu.

	2023.	2024.
Broj radnika na zadnji dan izvještajne godine	3.540	3.516
Broj radnika na zadnji dan prethodne godine	3.693	3.540
Prestanak ugovora o radu	553	471
Broj novozaposlenih	400	447
% fluktuacije	15%	13%

Slika 52. Fluktuacija zaposlenika

S1-7 - Obilježja radnika koji nisu u radnom odnosu

Grupa u 2024. godini nije koristila usluge samozaposlenih osoba niti usluge radnika koje pružaju poduzeća koja se bave djelatnostima zapošljavanja. U 2024. godini preko studenskih/učeničkih ugovora radilo je 342 osobe (194 muških i 148 ženske osobe).

S1-8 - Obuhvat kolektivnog pregovaranja i socijalni dijalog

Prava i obveze utvrđene Kolektivnim ugovorom odnose se na sve zaposlenike Fine i Fina GS, neovisno o njihovom članstvu u Sindikatu koji zastupa prava radnika pred poslodavcem. Prije donošenja odluka koje su od značaja za položaj radnika, Fina i Fina GS su obvezne zatražiti prethodnu suglasnost Sindikata sukladno odredbama Zakona o radu (NN 93/14, 127/17, 98/19, 151/22, 46/23, 64/23).

Pregovori o sklapanju novog ili obnovi postojećeg Kolektivnog ugovora pokreću se na inicijativu Fine i Fine GS ili Sindikata najkasnije šest mjeseci prije isteka važećeg ugovora. U skladu sa Statutom, za pregovore i sklapanje Kolektivnog ugovora sa Sindikatom potrebna je suglasnost Nadzornog odbora. Uprave društva osnivaju pregovarački odbor koji sa Sindikatom sklapa Protokol o pravilima Kolektivnog pregovaranja kojim se definiraju postupci i faze pregovora koji prethode sklapanju Kolektivnog ugovora.

Budući da kod Poslodavca nije utemeljeno radničko vijeće, Sindikalni povjerenik preuzima sva prava i obveze radničkog vijeća koje propisuju zakoni. Kako Grupa posluje isključivo na teritoriju RH, zaposlenici nemaju potpisane sporazume za zastupanje od strane Europskog radničkog vijeća (EWC), Radničkog vijeća Societas Europaea (SE) ili Radničkog vijeća Societas Cooperativa Europaea (SCE).

S1-9 - Pokazatelji raznolikosti

U Grupi je u 2024. godini bilo 346 rukovodećih funkcija. Najvišu rukovodeću razinu čine direktori sektora, a sastavljena je od 36% žena te 64% muškaraca. Od 83 menadžera srednjeg menadžmenta 57% čine žene, dok je u nižem menadžmentu zastupljenost žena 71%. Na rukovodećim pozicijama je zaposleno ukupno 229 žena, što čini 66% ukupnog broja svih zaposlenih na rukovodećim pozicijama.

	2023.	2024.
Broj radnika na rukovodećim pozicijama	355	346
Visoki menadžment	16	14
Muškarci	10	9
Žene	6	5
Srednji menadžment	82	83
Muškarci	38	36
Žene	44	47
Niži menadžment	257	249
Muškarci	74	72
Žene	183	177

Slika 53. Spolna raznolikost zaposlenika na rukovodećim pozicijama

Struktura zaposlenih radnika prema dobi ukazuje da najveći broj radnika, odnosno 46%, čine radnici između 30 i 49 godina života i iznad 50 godina života. Fina podržava načelo zabrane dječjeg rada i ne zapošljava osobe mlađe od 18 godina.

	2023.	2024.
Broj radnika prema dobi i spolu	3.540	3.516
<18	0	0
18-29	264	297
30-49	1.825	1.608
50 i više	1.451	1.611
Struktura radnika prema dobi i spolu	100%	100%
%<18	0%	0%
%18-29	7%	8%
%30-49	52%	46%
%50 i više	41%	46%

Slika 54. Dobna struktura zaposlenika

S1-10 - Odgovarajuće plaće

Grupa osigurava da plaće njenih zaposlenika odgovaraju složenosti njihovih radnih mjesta te da su u skladu s zakonskim standardima, Kolektivnim ugovorima i Pravilnikom o radu. Svi zaposlenici primaju odgovarajuću plaću u skladu s referentnim vrijednostima platnih razreda, a prema važećoj sistematizaciji radnih mjesta definiranih temeljnim aktima društava. U Grupi su sve plaće iznad minimalno propisane plaće utvrđene u RH.

S1-11 - Socijalna zaštita

Svi radnici su obuhvaćeni socijalnom zaštitom u okviru pogodnosti definiranih Kolektivnim ugovorima ili Pravilnikom o radu, a odnose se na plaćeni dopust ili pružanje jednokratne novčane pomoći uslijed nastupanja velikih životnih događaja poput bolesti, ozljede na radu i stečenog invaliditeta, roditeljskog dopusta ili umirovljenja.

S1-12 - Osobe s invaliditetom

Grupa njeguje praksu jednakog postupanja i različitosti na radnom mjestu. Posebno se to odnosi na podržavanje zapošljavanja osoba s invaliditetom. Na dan 31.12.2024. Grupa je zapošljavala 90 osoba s različitom vrstom i stupnjem invaliditeta. Raspon poslova unutar Grupe je izrazito širok što omogućuje zapošljavanje osoba s invaliditetom u različitim područjima. Kolektivnim ugovorom predviđeni su dodatni dani godišnjeg odmora za osobe kojima je utvrđen invaliditet, uključujući roditelje djece s utvrđenim invaliditetom i smetnjama u razvoju.

	2023.	2024.
Broj radnika s invaliditetom	93	90
Muškarci	41	50
Žene	52	40
% radnika s invaliditetom	3%	3%

Slika 55. Broj radnika s invaliditetom

S1-13 - Pokazatelji osposobljavanja i razvoja vještina

U Fini se trenutačno ne provodi sustavna procjena učinkovitosti angažmana vlastite radne snage. Međutim, u razdoblju od siječnja do ožujka 2024. godine provedena je 1. faza pilot projekta upravljanja radnim učinkom u kojoj su sudjelovale četiri organizacijske jedinice.

U društvu SKDD se provode periodične procjene radnih ponašanja, a rezultati se mogu koristiti i za prepoznavanje obrazovnih potreba radnika te formiranje budućeg plana razvoja i usavršavanja radnika.

Prosječan broj sati edukacije po zaposleniku za 2024. godinu iznosio je 10,9 sati, pri čemu je prosječan broj sati obuke za muškarce iznosio 14,7 sati, a za žene 9,5 sati. U odnosu na prethodnu godinu, to je povećanje od 3%.

	2023.	2024.
Pokazatelji osposobljavanja i razvoja vještina	38.205	40.387
Broj sati edukacije	27.890	29.471
Muškarci	10.315	10.916
Žene	17.575	18.555
Prosječan broj radnika	2.620	2.698
Muškarci	665	742
Žene	1.955	1.956
Prosječan broj sati edukacije po zaposleniku	10,6	10,9
Muškarci	15,5	14,7
Žene	9,0	9,5

Slika 56. Broj sati edukacije

Znanja i vještine iz područja održivosti

U okviru potrebe za kontinuiranim unaprjeđenjem postojećih znanja i vještina prepoznaju se ona iz područja održivog razvoja koja su važna kako bi Fina osigurala učinkovitu integraciju koncepta održivosti u poslovanje te u konačnici bila u mogućnosti ostvariti zacrtane strateške ciljeve.

Stoga se zaposlenici potiču na aktivno sudjelovanje u edukacijama, konferencijama, okruglim stolovima i drugim oblicima profesionalnog razvoja, organiziranim od strane stručnih tijela.

Zahvaljujući dugogodišnjoj usmjerenosti na teme održivosti u poslovnim procesima te intenzivnim edukacijama u protekle dvije godine, s naglaskom na prepoznavanje zahtjeva vezanih uz novi regulatorni okvir i standarde izvještavanja o održivosti (poput EU Taksonomije, CSRD regulative i ESRS standarda i dr.), brojni zaposlenici već su stekli kompetencije za implementaciju načela održivosti u poslovne prakse i nove poslovne modele.

Znanja stečena kroz specijalizirane vanjske edukacije osnažuju se i internima edukacijama o okolišnim, društvenim i upravljačkim temama. Također se kroz edukacije usmjerene na osvještavanje važnosti održivog razvoja teži daljnjem jačanju komponente održivosti u svojoj korporativnoj kulturi.

Tijekom 2024. godine sve relevantne organizacijske jedinice sudjelovale su u definiranju Politike održivosti, Politike zaštite okoliša te Strategije održivosti za razdoblje do 2027. godine (uključivo i izradi Akcijskog plana njezine provedbe za 2025. godinu). Svi zaposlenici informirani su o:

- važnosti upravljanja korporativnom održivošću za budući razvoj Fine, osiguranje otpornosti i dugoročnosti poslovanja;
- namjeri i značajkama donošenja navedenih krovnih dokumenata (kao i Strategije upravljanja ugljikovim otiskom);
- načinu na koji će se u budućnosti usmjeravati upravljanje održivošću i postavljenim ciljevima održivosti;
- važnosti sagledavanja učinaka poslovanja na ljude i okoliš te rizika i prilika povezanih s čimbenicima održivosti za poslovanje;
- ključnom značaju doprinosa svih organizacijskih dijelova i zaposlenika ostvarenju postavljenih ambicija i ciljeva održivosti kroz integraciju ESG načela u Finine prakse, procese i ponašanja, kao i integraciju perspektiva relevantnih dionika u poslovne odluke.

Također, vezano uz utvrđeni prostor za unaprjeđenja, kroz 2024. godinu doneseni su neki ključni dokumenti koji se odnose na upravljanje čimbenicima održivosti poput prethodno navedenih politika te novog Etičkog kodeksa.

S1-14 - Pokazatelji zdravlja i sigurnosti

U 2024. godini evidentirano je ukupno 27 ozljeda na radu temeljem čega je izgubljeno 8.668 radnih sati, odnosno 1.084 radnih dana, što je za 21% manje u odnosu na prethodnu godinu, a ukupan broj ozljeda manji je za 27 %. U izvještajnoj godini nisu zabilježeni smrtni slučajevi kao posljedica ozljeda na radu, a također niti kao posljedica lošeg zdravlja na radu.

	2023.	2024.
Struktura ozljeda na radu		
Broj ozljeda	37	27
Izgubljeni sati rada zbog ozljeda	10.954	8.668
Izgubljeni dani rada zbog ozljeda	1.369	1.084
Broj smrtnih slučajeva kao posljedica ozljede na radu	0	0

Slika 57. Ozljede na radu

Grupa primjenjuje sve zakonske propise o zaštiti na radu te osigurava da svi zaposlenici budu educirani o sigurnosnim mjerama i pravilima zaštite na radu. Organiziraju se treninzi i

osposobljavanja iz područja zaštite na radu/zaštite od požara, sigurnog rukovanja oružjem i gotovim novcem, a redovno se provode i simulacije u slučaju izvanrednih situacija (npr. požar, potres, oružani napad i sl.).

Sve lokacije rada imaju osposobljene radnike za rukovođenje evakuacijom kao i osposobljene radnike za pružanje prve pomoći.

Sustav upravljanja zaštitom zdravlja i sigurnošću na radu u Društvu Fina GS se provodi sukladno primjeni norme OHSAS 18001:2007.

S1-15 - Pokazatelji ravnoteže između poslovnog i privatnog života

Ravnoteža između privatnog i poslovnog života zaposlenika prepoznata je kao jedan od važnih kriterija zadovoljstva zaposlenika, ali i odabira poslodavca prilikom zapošljavanja, a u sklopu Kolektivnih ugovora i Pravilnika o radu nudi se niz pogodnosti kao što su fleksibilno radno vrijeme, plaćeni (roditeljski) dopust i novčanu pomoć za žene i muškarce kod rođenja ili posvojenja djeteta, po potrebi rad na daljinu radnicima radi njege djece, veći broj slobodnih dana za rođenje djeteta od definiranih Zakonom o radu, dodatne dane godišnjeg odmora za roditelje ili posvojitelje djeteta u dobi do 15 godina, pravo na slobodne dane za prenatalne preglede. Predviđena je i mogućnost ostvarivanja prava na rad s polovicom punog radnog vremena radi pojačane njege djeteta.

Aktivnosti i poslovni procesi vezani za poštivanje ljudskih prava uređeni su Kodeksom ponašanja, Etičkim kodeksom te Pravilnikom o zaštiti dostojanstva i zaštiti od diskriminacije radnika u kojem su definirani i mehanizmi obeštećenja u slučaju kršenja ljudskih prava.

Svi radnici Grupe temeljem Zakona o radu i Kolektivnih ugovora imaju pravo na dopust zbog obiteljskih razloga, a on podrazumijeva dopust radi njege člana obitelji, porodični dopust, očinski i roditeljski dopust, slobodan dan za polazak djeteta u prvi razred osnovne škole, dopust prilikom rođenja i posvojenja djeteta, sklapanja braka, u slučajevima smrti užih članova obitelji ili teške bolesti istih.

Od ukupnog broja zaposlenika koji je koristio obiteljski dopust 27% se odnosi na muškarce, a 73% na žene. U odnosu na ukupan broj zaposlenika Grupe obiteljski dopust je koristilo 8% muškaraca i 21% žena.

	2023.	2024.
Broj radnika koji je koristio plaćeni dopust*	1083	1030
Muškarci	300	283
Žene	783	747

**odnosi se na dopust radi njege člana obitelji, porodični, očinski i roditeljski dopust, dopust prilikom sklapanja braka, rođenja i posvojenja djeteta, u slučajevima smrti užih članova obitelji ili teške bolesti istih*

Slika 58. Broj radnika koji je koristio plaćeni dopust

S1-16 - Pokazatelji naknada

Omjer plaća po spolu pruža uvid u položaj žena unutar organizacije. Razlika u plaćama prema spolu izračunava se dijeljenjem prosječnih bruto satnica između muških i ženskih zaposlenika. Ovaj izračun uključuje ukupno isplaćenu bruto plaću za 2024. godinu, a druge naknade nisu uzete u obzir. Fina ima za cilj potpuno jednak tretman za sve radnike neovisno o spolu. Analiza je pokazala da je na razini cijele Fina bruto plaća po satu muškaraca 8% veća nego kod žena, a najznačajniji uzrok ovih razlika je organizacijska pripadnost odnosno veća zastupljenost muškaraca na radnim mjestima u grupi poslova IT razvoja, pri čemu se radi o poslovima u kojima je prosječna plaća zbog tržišnih okolnosti te time uvjetovanih internih raspona plaća viša u odnosu na grupu poslova poput šalterskih djelatnosti u kojem su najviše zastupljene žene.

Analiza razlika u plaćama ukazuje da omjer ukupne godišnje naknade najviše plaćene osobe i medijana ukupne godišnje naknade za sve zaposlenike (isključujući najviše plaćenu osobu) u 2024. godini iznosi 3,65 za Finu, 5,55 za Finu GS, 2,29 za društvo SKDD i 2,51 za društvo SKDD-CCP. Godišnja naknada uključuje godišnju bruto plaću s dodacima (naknadom za minuli rad, pripravnost, prehranu, prijevoz, jubilarnim nagradama, primitcima u naravi i sl.).

S1-17 - Slučajevi, pritužbe te ozbiljni učinci povezani s ljudskim pravima

Zaštita prava radnika može se ostvariti podnošenjem zahtjeva za zaštitu prava, u postupku mirnog rješavanja individualnih radnih sporova, u sudskom postupku ili sklapanjem nagodbe između radnika i poslodavca.

U izvještajnoj godini nisu zabilježeni slučajevi vezani za diskriminaciju ljudskih prava definiranih u Vodećim načelima UN-a o poslovanju i ljudskim pravima.

S4 - Potrošači i krajnji korisnici

S4-1 - Politike za potrošače i krajnje korisnike

Na Grupu se primjenjuju odredbe Zakona o zaštiti potrošača (NN 19/22, 59/23) te odredbe Uredbe (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka, dalje: GDPR) (Tekst značajan za EGP) (SL L 119, 4.5.2016.).

Zakonom o pravu na pristup informacijama (NN, 25/13, 85/15, 69/22) uređuje se pravo na pristup informacijama i ponovnu upotrebu informacija, propisuju se načela prava na pristup informacijama i ponovnu upotrebu informacija, ograničenja prava na pristup informacijama i ponovnu upotrebu informacija te postupak za ostvarivanje i zaštitu prava na pristup informacijama.

Grupa ima usvojene Etičke kodekse, Kodeks ponašanja zaposlenika, Politiku zaštite osobnih podataka te Operativnu politiku za postupanje s osobnim podacima kojima definira svoj odnos prema korisnicima i postupanje s podacima korisnika. Odnos prema korisnicima uključuje individualni pristup prema svakom korisniku te predlaganje najboljih rješenja. Uvažavaju se sve reklamacije, upiti i prijedlozi korisnika kako bi se osigurala izvrsnost i unaprijedila kvaliteta usluga.

Na web stranici SKDD-a objavljene su informacije o obradi osobnih podataka ulagatelja i ostalih fizičkih osoba te su pružene obavijesti o tome kako SKDD obrađuje osobne podatke, koja prava ispitanici imaju u vezi s obradom i zaštitom osobnih podataka i kako se ta prava mogu ostvariti. Za informacije u vezi obrade osobnih podataka korisnici mogu kontaktirati Službenika za zaštitu podataka.

Svi prikupljeni osobni podaci u društvu Fina GS zakonito se obrađuju i dostupni su samo djelatnicima Fine GS i ovlaštenim osobama (izvršiteljima obrade - kojima su ti podaci zakonito proslijeđeni i nužni za izvršavanje ugovorene obrade te tijelima i organizacijama od javnog interesa ili tijelima i organizacijama koje izvršavanju službene ovlasti sukladno važećoj zakonskoj regulativi) koje imaju zakonito pravo pristupa osobnim podacima. Svi djelatnici i druge ovlaštene osobe odgovorne su za poštivanje načela zaštite privatnosti. Pristup i postupanje s osobnim podacima fizičkih osoba te svrhe obrade definirane su ugovorima s klijentima, djelatnicima, dobavljačima, podizvršiteljima i ostalim ugovornim partnerima Fine GS te ovlastima i odgovornostima za pristup podacima unutar Fine GS i primjenjivom zakonskom regulativom.

Fina GS je certificirala svoj Sustav upravljanja informacijskom sigurnošću prema normi ISO 27001, Sustav upravljanja kvalitetom prema normi ISO 9001, te posjeduje potvrdu sukladnosti Sustava upravljanja rizicima s normom ISO 31000.

S4-2 - Postupci za suradnju s potrošačima i krajnjim korisnicima

Grupa aktivno primjenjuje svoje znanje i iskustvo u razvoju digitalnog i održivog poslovnog okruženja, naprednih digitalnih platformi i pružanju digitalnih usluga, čime se smanjuje ekološki otisak. Dodatno marketinško označavanje proizvoda i usluga u kontekstu ekološke održivosti nije nužno. Grupa provodi marketinške aktivnosti u potpunosti usklađene sa svim relevantnim zakonskim propisima RH, uključujući regulative o zaštiti potrošača, elektroničkim medijima, nedopuštenom oglašavanju i zaštiti osobnih podataka. Sve marketinške i PR aktivnosti, provode se u skladu s Komunikacijskim planom, čime se osigurava dosljednost, transparentnost i usklađenost javnih nastupa. Prioritet je transparentno informiranje korisnika o proizvodima i uslugama, pri čemu se kroz odgovornu i otvorenu komunikaciju grade dugoročni odnosi temeljeni na povjerenju. Tijekom godine nije bilo slučajeva nepoštivanja propisa o označavanju proizvoda i usluga i kazne za iste.

Sukladno Zakonu o zaštiti potrošača (NN 19/22, 59/23) Grupa je dužna pridržavati se svih odredbi koje definiraju postupke zaprimanja i procesiranja pisanih prigovora od strane korisnika proizvoda i usluga. Informacija o načinu podnošenja pisanih pritužbi, prijedloga i pohvala korisnicima je dostupna na web stranicama društava Grupe i putem istaknutih obavijesti u samim poslovnicama.

S4-3 - Postupci sanacije negativnih učinaka i kanali kojima potrošači i krajnji korisnici mogu izraziti zabrinutost

Grupa koristi širok raspon komunikacijskih kanala kako bi osigurala pravovremene i relevantne informacije o svojim proizvodima i uslugama te omogućila krajnjim korisnicima i potrošačima da na više načina izraze svoje zadovoljstvo/nezadovoljstvo proizvodima i uslugama:

- Poslovna mreža od 170 poslovnica
- Web stranica www.fina.hr, www.finags.hr i www.skdd.hr
- Mobilna aplikacija m-Fina
- Društvene mreže Facebook i LinkedIn
- Kontakt centar Fine dostupan putem telefonske linije 0800 0080 ili e-maila info@fina.hr
- OSPD (servis Fine za online predaju dokumentacije)
- sustav e-Građani, usluga e-Dugovanja
- Kontakt centar Fine GS dostupan putem e-maila helpdesk@finags.hr
- Podrška putem e-maila prodaja@fina.hr, finareklamacije@fina.hr, info@finags.hr skdd@skdd.hr

S4-4 - Poduzimanje mjera za značajne učinke na potrošače i krajnje korisnike, pristupi upravljanju značajnim rizicima i ostvarivanje značajnih prilika povezanih s potrošačima i krajnjim korisnicima

Novim izvještajnim sustavom kojeg koristi Kontakt centar Fine dostupno je generiranje izvještaja prema višestrukim kriterijima pružajući informacije o upitima korisnika. Izvještajni sustav služi za razne analitike i podloga je za prepoznavanje jakih i slabih strana poslovanja. U cilju mjerenja i praćenja te poboljšanja korisničkog iskustva kao i mjerenja sustava kvalitete, uveden je anketni sustav ocjenjivanja zadovoljstva korisnika pruženom korisničkom podrškom. Posebno se naglašava važnost povratnih informacija koje su input za korekcije i poboljšanja poslovnih procesa što osigurava fokus na klijente i njihovo zadovoljstvo uslugama Fine.

Virtualnim redom čekanja za korisnike značajno je smanjen broj propuštenih poziva čime se pridonijelo većem zadovoljstvu korisnika kao i sveukupnom povećanju razine usluge.

Za pritužbe koje se odnose na povredu odredbi Kodeksa ponašanja i Etičkog kodeksa djelatnik Kontakt centra od pripadajuće organizacijske jedinice djelatnika zahtjeva očitovanje koje je u konačnici temelj sastavljanja odgovora.

Prigovori u domeni poslovnog i tehnološkog rada u poslovnim jedinicama, kao i prijedlozi korisnika, proslijeđuju se na daljnje rješavanje u za to predviđene odjele kako bi se provjerilo postupanje djelatnika Fine sukladno propisanim uputama i propisima. Kontakt centar izrađuje i dostavlja odgovor korisniku unutar 15 dana od dana zaprimanja pritužbe. Također, na zaprimljene prijedloge i pohvale korisniku se dostavlja odgovor u navedenom vremenskom roku.

Radi daljnjeg unaprjeđenja obrade i proširenja povratnih informacija u 2024. godini uvodi se dodatna kategorizacija pritužbi i prigovora na opravdane i neopravdane. Temeljem prikupljenih podataka od strane korisnika i očitovanja organizacijskih jedinica na koje se prigovori odnose ili preslušavanja razgovora i uvida na video snimke radi se procjena opravdanosti zaprimljenih pritužbi.

U cilju podizanja kvalitete pružanja usluga klijentima i dalje je nužno kontinuirano provoditi edukaciju djelatnika kako bi se primjedbe klijenata na pružanje usluga svele na najmanju moguću mjeru. Također, prateći trendove tržišta i potrebe korisnika, potrebno je prilagoditi organizaciju rada u poslovnicama kako bi se na kvalitetan, jednostavan i brz način odgovorilo na zahtjeve korisnika usluga.

S4-5 - Ciljne vrijednosti za upravljanje značajnim negativnim učincima, poticanje pozitivnih učinaka i upravljanje značajnim rizicima i prilikama

Pritužbe i pohvale i reklamacije

Zabilježeni je veliki porast broja pritužbi na nemogućnost korištenja usluga pri čemu je potrebno naglasiti da je većina pritužbi koje su označene ovom kategorijom evidentirano kao neopravdano.

	2023.	2024.
Pritužbe i pohvale	323	282
Broj pohvala	61	88
Broj pritužbi	262	194
Kršenje normi kodeksa ponašanja	91	54
Organizacija rada u poslovnici	113	30
Reklamacija na obavljenju uslugu	33	53
Nezadovoljstvo prostorom	3	8
Nemogućnost korištenja usluge	22	49

Slika 59. Broj pritužbi i pohvala

U cilju podizanja kvalitete pružanja usluga klijentima Grupa kontinuirano provodi edukaciju djelatnika, kako bi se primjedbe klijenata na pružanje usluga svele na najmanju moguću mjeru. Temeljem analiza iz prethodnih razdoblja u 2024. godini ponovo je pokrenuta Fina akademija kroz trening mekih vještina koji obuhvaća razvoj komunikacijskih vještina te kako bolje surađivati s klijentima i kolegama i stručne edukacije za specifične poslove u poslovnicama. Održano je 8 treninga kojima je prisustvovalo 111 radnika. Također se kontinuirano prate zaprimljene reklamacije i pruženi odgovori te je u 2024. godini ažurirana baza znanja odnosno najčešća pitanja i odgovori (FAQ).

U 2024. godini zaprimljeno je 194 pritužbi i 88 pohvala pri čemu je za istaknuti da je broj pritužbi smanjen, dok je broj pohvala povećan u odnosu na prethodnu godinu. Prema broju zaprimljenih pritužbi u 2024. godini dominantna kategorija je „Kršenje normi kodeksa ponašanja“, dok je kategorija „Organizacija rada u poslovnici“ pala na četvrto mjesto sa znatnim smanjenjem zaprimljenih pritužbi vezanih uz gužve u poslovnicama koje su u početku 2023. bile izražene zbog provedbe eurokonverzije.

G - Informacije o upravljanju

G1 - Poslovno ponašanje

G1-1 - Politike korporativnog ponašanja i korporativna kultura

U 2024. godini je donesen **novi Etički kodeks** zaposlenika Fine koji je obvezujući i za sve partnere Fine te studente koji rade preko studentskog ugovora. Izrađena su dva vodiča za bolje razumijevanje sukoba interesa i primanja i davanja neprikladnih darova. Obvezatnost korporativne kulture propisanim Etičkim kodeksom i Kodeksom ponašanja ugrađen je i kao Klauzula usklađenosti u ugovore koji se potpisuju s velikim dijelom poslovnih partnera Fine. Cilj Etičkog kodeksa je unaprjeđenje profesionalnog i etičkog ponašanja zaposlenika, povećanje zadovoljstva zaposlenika i korisnika. Stoga, novi Etički kodeks nadopunjuje važeće zakonske propise RH te interne akte Fine, oslanjajući se na vrijednosti poput međusobnog poštovanja, povjerenja i preuzimanja odgovornosti za vlastite postupke. Etički kodeksi dostupni su na internetskim stranicama Fine.

Etički kodeks uz opće etičke odredbe poslovne prakse, uključuje:

- Temeljne vrijednosti – nabrojane i opisane te primjenjive u svakodnevnoj praksi;
- Temeljna načela: zakonitost rada i poslovanja, transparentnost, sigurnost, povjerljivost i zaštita osobnih podataka, antikorupcija, neprikladno primanje i davanje darova, sukob interesa, jednakost i poštivanje različitosti, profesionalnost stručnost i savjesnost, zaštita okoliša i zdravlja, zaštita ugleda i imovine.

Etički kodeks uključuje odredbe koje se odnose na sukob interesa i neprikladno primanje i davanje darova posredno određuju funkcije na koje se korupcija odnosi, odnosno definira funkcije koje su najrizičnije u pogledu korupcije i mita.

U izvještajnoj godini u Fini je donesen **novi Antikorupcijski program** te je oformljen Antikorupcijski tim koji se sastaje kvartalno i podnosi Godišnje izvješće o radu Upravi i Nadzornom odboru. Antikorupcijski tim se sastoji od Povjerenika za etiku, Osobe za prijavljivanje nepravilnosti te Službenika za informiranje. Na vanjskim mrežnim stranicama na engleskom jeziku je objavljen Antikorupcijski program i Vodič za prijavu nepravilnosti na engleskom jeziku.

U izvještajnoj godini u Fini je donesen **novi Pravilnik o načinu prijave nepravilnosti** kojim su razrađene obveze i način postupanja Povjerljive osobe i za djela koja nisu propisana Zakonom o zaštiti prijavitelja nepravilnosti (NN 46/22). Također, uspostavljen je Registar prijava radi bolje operativnosti funkcije Povjerljive osobe i Osobe za nepravilnosti koja je objedinjena u jednu osobu. Unutar Antikorupcijskog programa, te Pravilnika o unutarnjem postupku prijavljivanja nepravilnosti detaljno su opisane mjere zaštite i prava zviždača: zaštitu identiteta i povjerljivosti, sudska zaštita, naknada štete, primarna besplatna pravna pomoć u skladu sa zakonom kojim se uređuje pravo na besplatnu pravnu pomoć, emocionalna podrška u skladu s posebnim propisom, sekundarna besplatna pravna pomoć u skladu sa zakonom kojim se uređuje pravo na besplatnu pravnu pomoć te druga zaštita predviđena u postupcima propisanim Zakonom o zaštiti prijavitelja nepravilnosti. Sve politike koje se odnose na zaštitu zviždača se provode kontinuirano.

Etičko povjerenstvo i Službenik za usklađenost brzo, neovisno i objektivno istražuju incidente u poslovnom ponašanju uključujući postupke korupcije i podmićivanja. Pravilnikom o unutarnjem postupku prijavljivanja nepravilnosti propisano je ispitivanje nepravilnosti u pravilu rješava u roku od 30 dana od potvrde primitka prijave do maksimalno 90 dana ili ako potvrda nije poslana prijavitelju, u roku od 7 dana od dana podnošenja prijave. O podnesenoj prijavi nepravilnosti povjerljiva osoba obavještava Pučkog pravobranitelja u roku od 30 dana od proteka roka za ispitivanje nepravilnosti.

Kodeks ponašanja zaposlenika Fine obuhvaća sve ključne odrednice u svakodnevnoj komunikaciji i interakciji zaposlenika Fine, kako u internim procesima, tako i u procesima interakcije s eksternim javnostima.

Politikom praćenja usklađenosti poslovanja Fine definirana su osnovna načela te odgovornosti Uprave i radnika Fine za usklađenost poslovanja na svima razinama. Svrha funkcije praćenja usklađenosti kroz sustav unutarnjih kontrola je osigurati prepoznavanje, procjenu i uspješno upravljanje rizicima usklađenosti kao i djelotvoran nadzor nad radnjama poduzetim radi smanjenja i izbjegavanja takvih rizika te tako osigurati usklađenost poslovanja Fine u najvećoj mogućoj mjeri i svesti pojavu rizika usklađenosti na minimum, uzevši pri tome u obzir specifičnu raznovrsnost i složenost poslovnih procesa Fine i njezinog poslovnog portfelja, misiju i viziju, strateške ciljeve te vrijednosti i načela Etičkog kodeksa. Sukladno ovoj politici imenovan je **Službenik za usklađenost** kojemu upućuju sve prijave građana, pritužbe ostalih korisnika, kazne regulatora, inspekcijskih službi, te svi sudski postupci. Službenik za usklađenost podnosi godišnje izvješće o svom radu, ishodima provedenih kontrolnih aktivnosti Upravi i Nadzornom odboru zajedno s godišnjim planom edukacija zaposlenika.

U Fini nije donesena Politika koja se odnosi na dobrobit životinja.

U 2024. održane su sljedeće edukacije:

- *Važnost etike i usklađenosti u poslovanju* - 1.099 polaznika;
- *Poslovi funkcije usklađenosti* - 1.004 polaznika;
- *Prijava nepravilnosti - 1.dio (zaštita zviždača)* – 1.421 polaznik;
- *Prijava nepravilnosti - 2.dio (ostale nepravilnosti)* - 1.161 polaznik;
- *Vodič za bolje razumijevanje primanja i davanja neprikladnih darova s testom* – 1.354 polaznika;
- *Vodič za bolje razumijevanje sukoba interesa s primjerima i testom* – 1.348 polaznika.

Fina GS

Fina GS unutar interne službe za kontrolu sigurnosti i nadzor sustava imenovala je osobu zaduženu za funkciju praćenja usklađenosti poslovanja čije su dužnosti:

- usklađivanje funkcioniranja i poslovanja Fine GS s pravnom regulativom i internim aktima;
- procjena rizika u funkcioniranju i poslovanju Fine GS;
- briga o provođenju dobre poslovne prakse i
- sprječavanje sukoba interesa i koruptivnih radnji.

Temeljne vrijednosti radnika Fine GS uspostavljene su **Etičkim kodeksom**, a odnose se na: poslovni moral, lojalnost, profesionalnost, uspješnost, inovativnost te želju za učenjem.

Funkcija praćenja usklađenosti poslovanja u Fina GS odnosi se na proces provođenja cjelokupnog poslovanja u skladu s važećim zakonima, propisima, standardima, kolektivnim ugovorom i internim pravilima. Cilj usklađenosti je minimalizirati pravne i reputacijske rizike, kao i osigurati etično i odgovorno poslovanje. Usklađenost podrazumijeva poštivanje lokalnih, nacionalnih i međunarodnih zakona i regulativa koje se odnose na poslovanje Društva te redovno praćenje promjena u zakonodavstvu. Ključna je i etička usklađenost koja podrazumijeva primjenu etičkih standarda u donošenju odluka i poslovanju te razvijanje i održavanje poslovne kulture koja vrednuje transparentnost, poštenje i integritet.

Kako bi se u Društvo na ispravan način implementirala funkcija praćenja usklađenosti poslovanja, sukladno Odluci imenovan je Službenik za usklađenost čija je osnovna dužnost, osim pravilnog provođenja, upoznati djelatnike s njihovim obvezama, podići svijest o važnosti poštivanja pravila, ali isto tako i o posljedicama neusklađenosti te odgovarajućim sankcijama i mjerama.

Zajedničkim djelovanjem Službenika i djelatnika u Fina GS, pravni i financijski rizici svedeni su na minimum, reputacija Društva je na višem nivou, povećano je povjerenje klijenta i partnera te sukladno tome Fina GS ostvaruje bolje i uspješnije poslovne procese.

SKDD

SKDD je utvrdio sljedeće mjere odnosno aktivnosti svoje korporativne kulture:

- poštena praksa zapošljavanja i ravnoteža između poslovnog i privatnog života;
- raznolikost, jednake mogućnosti i integracija;
- zdravlje i sigurnost na radu;
- sloboda udruživanja i slobodno izražavanje o radnim pitanjima;
- razvoj ljudskih resursa;
- suočavanje s povratnim informacijama, pogreškama i sukobima;
- ponašanje vodstva.

SKDD ima usvojen **Etički kodeks** u kojem su implementirana načela jednakosti u odnosu na dob, spol, nacionalnu pripadnost, vjeroispovijest i ostala načela politike ljudskih prava u internim aktima koja su dužni poštovati i upravljačko tijelo i radnici. Eventualno kršenje Etičkog kodeksa moguće je prijaviti na mail adresu etika@skdd.hr.

G1-2 - Upravljanje odnosima s dobavljačima

Zakonom o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi (NN 108/12, 144/12, 81/2013, 112/13, 71/15, 78/15, 114/22) propisani su rokovi plaćanja. U poslovnim transakcijama između poduzetnika i osoba javnog prava u kojima je osoba javnog prava dužnik novčane obveze, može se ugovoriti rok ispunjenja novčane obveze do 30 dana. Iznimno se može ugovoriti i duži rok ispunjenja novčane obveze, ako je to objektivno opravdano posebnim značajkama i naravi ugovora, ali ne duži od 60 dana.

Operativnom kreditnom politikom propisani su rokovi plaćanja dobavljačima najviše do 30 dana te aktivnosti vezane za kontrolu plaćanja obveza dobavljačima. Osim navedenog, propisana je obveza dnevnog praćenja razine novčanih sredstava radi održavanja dostatne količine novca radi pravovremenog podmirenja obveza.

Procedurom za zaprimanje računa dobavljača, ovjeravanje i likvidiranje – e-račun propisano je da ovjeravanje ulaznih računa treba završiti najkasnije tri radna dana prije datuma dospijeca računa kako bi isti bili likvidirani, knjiženi i plaćeni bez zakašnjenja.

Rizici koji imaju za posljedicu kašnjenja u plaćanju računa dobavljačima su prepoznati prilikom provođenja godišnje procjene rizika te su predložene odgovarajuće mjere radi njihovog smanjivanja u RM Fina aplikaciji.

Fina je obveznik primjene Zakona o javnoj nabavi (NN 120/16 i 114/22) te je odabir ponuditelja moguć samo nakon provedenog postupka nabave koji uključuje evaluaciju ponuditelja temeljem uvjeta koji su propisani u konkretnom postupku nabave. U dokumentaciji o nabavi za svaki pojedini predmet nabave zahtijevaju se dokazi o ispunjenju uvjeta koji su u vezi s konkretnim predmetom nabave. Osim dokaza o ispunjenju kriterija za kvalitativni odabir gospodarskog subjekta, Zakon o javnoj nabavi omogućuje javnom naručitelju da zahtijeva prilaganje potvrda neovisnih tijela kojima se potvrđuje sukladnost gospodarskog subjekta s određenim normama osiguranja kvalitete (ISO 9001:2015), informacijske sigurnosti (ISO 27001:2013) i upravljanja okolišem (ISO 14001:2015). Također, u većini postupaka nabave zahtijevaju se određena jamstva te se propisuju odredbe o ugovornoj kazni. U postupcima nabave čija procijenjena vrijednost je jednaka ili veća od 26.540 eura zahtijeva se jamstvo za ozbiljnost ponude. U postupcima nabave čija je procijenjena vrijednost jednaka ili veća od 9.290 eura zahtijeva se jamstvo za uredno ispunjenje ugovora i jamstvo za ozbiljnost ponude. U pojedinim postupcima nabave radova zahtijeva se i jamstvo za otklanjanje nedostataka u jamstvenom roku. Dokumentacije o nabavi sadrže „Klauzulu integritet“ ili „Izjavu o integritetu“ (ovo potonje u postupcima nabave roba i usluga čija je procijenjena vrijednost 800.000 eura, odnosno u postupcima nabave radova čija je procijenjena vrijednost 1.600.000 eura) sukladno Antikorupcijskom programu Vlade RH. Prihvaćanjem Klauzule integritet odnosno potpisivanjem Izjave o integritetu ponuditelji jamče korektnost u postupku kao i izostanak bilo kakve zabranjene prakse u vezi s postupkom nabave, izražavaju suglasnost s provedbom revizije cijelog postupka od strane neovisnih stručnjaka te prihvaćaju odgovornost i određene sankcije uključujući i bezuvjetni otkaz ugovora ukoliko se krše pravila. Neprihvaćanje navedenog čini razlog za odbijanje ponude. U pojedinim postupcima nabave, propisuje se mogućnost audita dobavljača sve sukladno **Proceduri**

upravljanja auditom dobavljača u kontekstu sustava upravljanja kvalitetom. Cilj Procedure je provjera certificiranih sustava auditirane tvrtke (u slučaju kad tvrtka ima neki certificirani sustav upravljanja) ili samo određenih dijelova koji su ključni za međusobno poslovanje. Također, audit dobavljača može se provoditi s ciljem da nabavljena roba, usluge i radovi odgovaraju ugovorenim uvjetima ili iznimno, s ciljem utvrđivanja razloga za neurednu isporuku, odnosno utvrđivanja realnih mogućnosti dobavljača za uspostavu redovnog lanca nabave. Zakonom o javnoj nabavi propisana je obveza javnog naručitelja da kontrolira je li izvršenje ugovora o javnoj nabavi sukladno s uvjetima određenim u dokumentaciji o nabavi i odabranoj ponudi. Fina obavlja propisanu kontrolu sukladno navedenoj zakonskoj odredbi i Proceduri za ocjenu izvršitelja ugovora o nabavi i narudžbenica te se negativno ocijenjene izvršitelje na propisani način sankcionira.

Osim dokaza o ispunjenju kriterija za kvalitativni odabir gospodarskog subjekta, Zakon o javnoj nabavi omogućuje javnom naručitelju da zahtijeva prilaganje potvrda neovisnih tijela kojima se potvrđuje sukladnost gospodarskog subjekta s određenim normama (npr. traženo je od ponuditelja da ima uveden sustav upravljanja okolišem te posjeduje certifikat o sukladnosti s normom HRN EN ISO 14001:2015 ili jednakovrijedan). Također, kao kriterij odabira ekonomski najpovoljnije ponude primjenjuju se i pojedini ekološki kriteriji kao npr. visina udjela ponuđene količine električne energije iz obnovljivih izvora u isporučenoj količini električne energije (ponuda koja u usporedbi s ostalim ponudama nudi najviši udio električne energije iz obnovljivih izvora dobiva najviše bodova) ili nuđenje ekološki prihvatljivih (neopasnih) artikala (ponuda kojom se nude ekološki prihvatljivi (neopasni) razvijači i fiksiri dobiva dodatne bodove).

Društvo SKDD je usvojilo Pravila ponašanja za dobavljače kojima propisuje obveze za sve dobavljače. Između ostalog, Društvo očekuje od svojih dobavljača da:

- provode politiku jednakih mogućnosti i nediskriminacije za svoje zaposlenike, bez obzira na boju kože, rasu, nacionalnost, socijalno porijeklo, bilo kakav invaliditet koji mogu imati, svoju seksualnu orijentaciju, politička ili vjerska uvjerenja, spol ili dob;
- poštuju osobno dostojanstvo, privatnost i osobna prava svakog pojedinca;
- ne zapošljavaju radnike protiv svoje volje, ne prisiljavaju na rad, ne iskorištavaju ljude ili toleriraju trgovinu ljudima ili da toleriraju neprihvatljivo postupanje prema zaposlenicima, poput emocionalnog zlostavljanja, tjelesnog kažnjavanja, seksualnog ili osobnog uznemiravanja ili diskriminacije;
- ponude odgovarajuću naknadu i da poštuju relevantne propise o minimalnoj plaći;
- poštuju zakonske odredbe o maksimalnom radnom vremenu primjenjivo u relevantnoj zemlji;
- priznaju slobodu udruživanja svojih zaposlenika, a ne diskriminiraju, u korist ili protiv, članove organizacija zaposlenika ili sindikata;
- ne zapošljavaju, ne uzrokuju zapošljavanje ili dopuštaju zapošljavanje svake osoba za koju se ne može dokazati da ima najmanje 15 godina ili 14 godina u državama na koje se

primjenjuje iznimka za zemlje u razvoju predviđena Konvencijom 138 Međunarodne organizacije rada, gdje se može odrediti minimalna dob od 14 godina;

- preuzmu odgovornost za zdravlje i sigurnost svojih zaposlenika, minimiziraju rizike i osiguraju da se poduzimaju najbolje moguće mjere opreza protiv nesreća i profesionalnih oboljenja.

Uz internu proceduru o obavljanju postupka nabave Fina GS prilikom odabira dobavljača vodi posebnu brigu o kvaliteti dobavljača ocjenjujući ih prema sljedećim kriterijima:

- kvaliteta usluge i proizvoda;
- cijena;
- kompetencija;
- proizvodni kapacitet;
- konzistentnost;
- financijska stabilnost;
- čistoća poslovanja i
- kultura.

G1-3 - Sprječavanje i otkrivanje korupcije i podmićivanja

Grupa ima utvrđene postupke koji su uspostavljeni za sprječavanja, otkrivanje i rješavanje optužbi ili slučajeva korupcije i podmićivanja. Točnije, Fina ima usvojen **Pravilnik o unutarnjem postupku prijavljivanja nepravilnosti** kojim se propisuje postupak prijavljivanja nepravilnosti te prava i dužnosti svakog i svih zaposlenika Fine koji u svojem radu uoče ili postanu svjesni bilo stvarne ili potencijalne nezakonite radnje ili potencijalnog kršenja prihvaćenih pravila poslovnog ponašanja u Fini od strane drugog zaposlenika (ili više njih) kao i postupak zaštite prijavitelja nepravilnosti te sva prava i obveze koja za organizaciju i prijavitelja nepravilnosti proizlaze iz toga. Nepravilnostima se smatraju svi postupci protivni zakonima, propisima i internim aktima te prijave i činjenje ili nepoduzimanje radnji potrebnih za pravilno, etično i transparentno poslovanje.

Etičkim kodeksom imenuju se Povjerenici za etiku i članovi Etičkog povjerenstva. Uprava Fine, uz suglasnost Sindikata, za svaki regionalni centar i pojedine organizacijske jedinice unutar Uprave imenuje po jednog Povjerenika za etiku i njegovog zamjenika. Povjerenik za etiku ne može zbog obavljanja svoje dužnosti biti pozvan na odgovornost niti doveden u nepovoljniji položaj u odnosu na druge zaposlenike. Službenik za usklađenost je neovisan u svom radu i direktno je pozicioniran pod Upravom, te kao i Povjerenici za etiku i Etičko povjerenstvo odvojeni su od lanca upravljanja uključenog u predmet. Također, Povjerljiva osoba, čija je funkcija u 2024. objedinjena s Osobom za nepravilnosti, koja zajedno s funkcijom usklađenosti provodi postupak u slučaju prijave korupcije, mita ili ostalih nepravilnosti. Svaka prijava se unosi u Registar prijave, provodi se postupak neovisno da li je prijava anonimna, a po potrebi se pokreće i postupak interne revizije. Sve je popraćeno zapisnicima. Povjerljiva osoba i Službenici za usklađenost su neovisni u svom djelovanju.

Antikorupcijske mjere u SKDD-u ugrađene su u interne akte Etički kodeks i Pravilnik o mjerama sprječavanja sukoba interesa. SKDD je u okviru licenciranja u skladu sa CSDR regulativom donijelo i odluku o primjeni Kodeksa korporativnog upravljanja trgovačkim društvima u kojima RH ima dionice ili udjele (NN 132/17) s odstupanjem od primjene navedenog Kodeksa u dijelu točke VII. „Revizija i mehanizmi unutarnje revizije“ te VIII. „Preporuke u vezi obavještanja i izvještanja“ i to u dijelu koji se odnosi na primjenu odredbi Zakona o sustavu unutarnjih kontrola u javnom sektoru (NN broj 78/15, 102/19) i Zakona o fiskalnoj odgovornosti (NN 111/18), budući da SKDD nije obveznik primjene navedenih zakona.

SKDD u svojem radu primjenjuje pristup nulte tolerancije na korupciju, a u godini izvještanja nije bilo niti jedne pritužbe vezano za prijavu kršenja odredbi Etičkog kodeksa, posebice u odnosu na korupciju. Svi članovi upravljačkog tijela i radnici SKDD-a dužni su pridržavati se načela i vrijednosti propisanih Etičkim kodeksom i Kodeksom korporativnog upravljanja.

Društvo SKDD provodi interne edukacije zaposlenika o antikorupciji te kroz rad i preporuke na razini nastoji podići svijest o navedenom problemu. Uprava SKDD-a ima nultu toleranciju na sve oblike mita i bilo kakvo nepravredno stjecanje prednosti.

Antikorupcijski program, Politika za praćenje usklađenosti, Procedura za praćenje usklađenosti i Pravilnik o zaštiti prijavitelja nepravilnosti u sebi sadržavaju plan za usvajanje postupaka za sprječavanje, otkrivanje i rješavanje tvrdnji ili incidenata korupcije ili mita. U 2024. godini u Fina su doneseni **Vodič za sprječavanje sukoba interesa** i **Vodič za sprječavanje primanja i davanja neprikladnih darova** koji su ujedno edukacijski materijal te su ih koristili administrativni i rukovodeći kadar i Uprava.

Antikorupcijski program, Etički kodeks s popisom povjerenika za etiku i Pravilnik o zaštiti prijavitelja nepravilnosti objavljene su na vanjskom webu i na intrawebu, a Politika za praćenje usklađenosti i Procedura za praćenje usklađenosti na intrawebu. Fina nema postotak rizičnih funkcija obuhvaćenih programima obuke.

G1-4 - Slučajevi korupcije i podmićivanja

Grupa nema prijavljenih niti evidentiranih slučajeva korupcije ili povreda zakona o borbi protiv korupcije i podmićivanja te joj stoga nisu izricane novčane kazne niti poduzimane mjere.

G1-5 - Politički utjecaj i lobiranje

Sukladno Zakonu o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referendumima (NN 29/19, 98/19) **Pravilniku o kriterijima i postupcima dodjele donacija i sponzorstava** Grupa ne može pomagati političke stranke financijskim iznosima ili davanjima u naravi.

Dana 1. listopada 2024. godine stupio je na snagu Zakon o lobiranju (NN 36/24) kojim se uređuje lobiranje. U 2024. godini Fina u svojstvu pravne osobe, a niti njezini zaposlenici nisu upisani kao

lobisti u Registar lobista. Fina nema predstavnike koji su u administrativnim, upravljačkim i nadzornim tijelima odgovorni za nadzor aktivnosti lobiranja.

G1-6 - Prakse plaćanja

Operativnom kreditnom politikom propisani su postupci i aktivnosti vezani za određivanje kreditnih dana dobavljačima te nivo ovlasti i odgovornosti u odobravanju kreditnih uvjeta dobavljačima.

Kreditni uvjeti odnosno dani plaćanja dobavljačima omogućuju plaćanje unaprijed zbog specifičnosti predmetnih roba i usluga plaćanje u roku od 15 dana u slučajevima bagatelne nabave male vrijednosti te plaćanje u roku od 30 dana u svim drugim slučajevima. Praćenje i kontrola plaćanja obveza dobavljačima postiže se kroz aktivnosti kontrole računa dobavljača, dogovaranje kompenzacija s dobavljačima i plaćanjem ulaznih računa u roku dospijeca računa.

Prosječan broj dana za plaćanje fakture od datuma kada se počinje računati ugovorni ili zakonski rok plaćanja iznosi 24 dana u Fini i 26 dana u Fini GS.

Postotak plaćanja usklađenih sa standardnim uvjetima plaćanja u Fini iznosi 97%, u SKDD-u 72% i u Fina GS 100%. U određenim slučajevima moguće je plaćanje računa dobavljača u skraćenom roku, a na vlastiti zahtjev, te se isto provodi prije pokretanja postupka nabave, a sve kako bi skraćeni rok plaćanja bio naveden u konkretnoj dokumentaciji nabave.

Grupa u 2024. godini nema sudskih postupaka vezanih za zakašnjenja plaćanja.

Prilog 1. Popis slika

Slika 1. Fina i povezana društva	5
Slika 2. Geografska rasprostranjenost Grupe.....	6
Slika 3. Naturalni pokazatelji usluga za financijsku industriju.....	9
Slika 4. Grupe digitalnih rješenja	16
Slika 5. Naturalni pokazatelji pojedinih digitalnih usluga	16
Slika 6. Naturalni pokazatelji javnih servisa	23
Slika 7. Naturalni pokazatelji pojedinih usluga iz segmenta poslovanja za državu	29
Slika 8. Financijski rezultat i pokazatelji poslovanja	36
Slika 9. Prihodi od pružanja javnih usluga i prihodi od tržišnih djelatnosti za 2024. godinu	38
Slika 10. Rashodi po vrstama.....	39
Slika 11. Iznos investicija u milijunima eura	41
Slika 12. Sastav Nadzornog odbora Fine	46
Slika 13. Sastav Uprave Fine.....	47
Slika 14. Sastav Revizijskog odbora Fine.....	47
Slika 15. ISO sustavi	47
Slika 16. Sastav Nadzornog odbora – Fina GS	49
Slika 17. Sastav Nadzornog odbora – Fina GS Usluge	49
Slika 18. Sastav Uprave – Fina GS.....	49
Slika 19. Sastav Uprave – Fina GS Usluge.....	49
Slika 20. Sastav Revizorskog odbora - Fina GS	50
Slika 21. Sastav Revizorskog odbora - Fina GS Usluge.....	50
Slika 22. Sastav Nadzornog odbora društva SKDD.....	51
Slika 23. Sastav Uprave društva SKDD.....	52
Slika 24. Sastav Revizijskog odbora društva SKDD.....	52
Slika 25. Sastav Odbora za rizike društva SKDD	53
Slika 26. Sastav Odbora za primitke društva SKDD.....	53
Slika 27. Sastav Odbora korisnika društva SKDD	54
Slika 28. Sastav Nadzornog odbora društva SKDD-CCP.....	55
Slika 29. Sastav Uprave društva SKDD-CCP.....	55
Slika 30. Sastav Revizorskog odbora društva SKDD-CCP.....	56
Slika 31. Sastav Odbora za rizike društva SKDD-CCP.....	56
Slika 32. Sastav Odbora za nagrađivanje društva SKDD-CCP	57
Slika 33. Izvještaj o dužnoj pažnji	61
Slika 34. Stupovi i ciljevi održivosti do 2027. godine.....	68
Slika 35. Poslovni model.....	71
Slika 36. Lanac vrijednosti	74
Slika 37. Ključni dionici s opisom ključnih potreba i potencijala iz ESG perspektive	78
Slika 38. Popis značajnih tema s IRO analizom	79
Slika 39. ESRS Zahtjevi za objavljivanjem koji su ispunjeni u pripremi Izjave o održivosti	92
Slika 40. Klasifikacija prihoda sukladno EU taksonomiji (u milijunima eura)	96
Slika 41. Klasifikacija operativnih rashoda sukladno taksonomiji (u milijunima eura).....	97
Slika 42. Klasifikacija kapitalnih rashoda sukladno taksonomiji (u milijunima eura)	98
Slika 43. Scenariji smanjenja emisija CO ₂ e(t)	102
Slika 44. Mjere za smanjenje emisija CO ₂ e(t)	102
Slika 45. Potrošena energija po vrstama	103
Slika 46. Struktura energije prema izvorima	103
Slika 47. Energetski intenzitet potrošene energije.....	104
Slika 48. Emisije Opsega 1 i Opsega 2.....	104
Slika 49. Intenzitet stakleničkih plinova.....	105
Slika 50. Otpad po vrstama	107
Slika 51. Struktura zaposlenika	114
Slika 52. Fluktuacija zaposlenika.....	115
Slika 53. Spolna raznolikost zaposlenika na rukovodećim pozicijama	116
Slika 54. Dobna struktura zaposlenika	116
Slika 55. Broj radnika s invaliditetom.....	117
Slika 56. Broj sati edukacije	118
Slika 57. Ozljeđe na radu.....	119
Slika 58. Broj radnika koji je koristio plaćeni dopust	120
Slika 59. Broj pritužbi i pohvala	125

Prilog 2. Popis kratica

AKD – Agencija za komercijalnu djelatnost

B2B – poslovanje s poslovnim sektorom (eng. Business to business)

B2G – poslovanje s državom (eng. Business to Government)

B2F – poslovanje s financijskim sektorom (eng. Business to Financial Sector)

B2C – poslovanje s građanima (eng. Business to Consumer)

BSS – Sustav za podršku poslovanju (eng. Business Support System)

CBAM – Mehanizam za prilagodbu ugljika na granicama (eng. Carbon Border Adjustment Mechanism)

CO₂ – Ugljični dioksid

COP – Centralni obračun plaća

COPiHRM – Centralizirani obračun plaća i upravljanja ljudskim resursima u javnom sektoru

DORA – Uredba o operativnoj otpornosti za financijski sektor (eng. Digital Operational Resilience Act)

DNSH – načelo Ne nanosi bitno štetu okolišnim ciljevima (eng. Do No Significant Harm)

EACHA – Europsko udruženje automatiziranih klirinških kuća

EBIT – Operativna dobit (Earnings before interest and tax)

EBITDA – Dobit prije kamata, poreza i amortizacije (eng. Earnings before interest, tax, depreciation and amortization)

EDI – Elektronička razmjena podataka (eng. Electronic Data Interchange)

EFRAG – Europska savjetodavna skupina za financijsko izvještavanje

EFT POS – uređaj za obavljanje bezgotovinskih transakcija na fizičkim lokacijama (eng. Electronic Funds Transfer at Point Of Sale)

EFTPOS – Elektronički prijenos sredstava na prodajnom mjestu (Electronic funds transfer at point of sale)

eIDAS – Usluge elektroničke identifikacije, autentifikacije i povjerenja (eng. Electronic Identification, Authentication and Trust Services)

eOI – elektronička osobna iskaznica

ESAP – jedinstvena europska pristupna točke za centralizirani pristup javno dostupnim informacijama koje su od važnosti za financijske usluge, tržišta kapitala i održivost (eng. European single access point)

ESG – Okolišna, društvena i upravljačka odgovornost (eng. Environmental, social and corporate governance)

ESRS – Europski standardi izvještavanja o održivosti (eng. European Sustainability Reporting Standards)

ETSI – Europski institut za komunikacijske standarde (eng. European Telecommunications Standards Institute)

EU – Europska unija

EuroNKS – platni sustav za obračun i namiru instant kreditnih transfera u eurima

EuroNKSInst – platni sustav za obračun i namiru instant kreditnih transfera u eurima

EWS – sustav ranog upozorenja financijske nestabilnosti poduzetnika (eng. Early Warning Systems)

FAQ – baza znanja odnosno popis pitanja s odgovorima

GHG protokol – Protokolom o stakleničkim plinovima za korporacije emisije (eng. GHG Protocol Corporate Standard)

GOV – upravljanje, postupci upravljanja i kontrole te postupci za praćenje učinaka, rizika i prilika i upravljanje njima

HANFA – Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga

HITRONet – komunikacijska mreža za povezivanje različitih javnopravnih tijela putem jedne zajedničke računalno komunikacijske infrastrukture

HUB 3A – obrazac naloga za plaćanje namijenjen nacionalnim platnim transakcijama

IKT – Informacijsko komunikacijska tehnologija

info.BIZ – Servis za pregled informacija o poslovnim subjektima

IRO – upravljanje učincima, rizicima i prilikama, postupci na temelju kojih poduzeće utvrđuje učinke, rizike i prilike i procjenjuje njihovu značajnost te upravlja značajnim čimbenicima održivosti pomoću politika i mjera

ISGE – Informacijski sustav za gospodarenje energijom

ISO – Međunarodna organizacija za standarde (eng. International Organization for Standardization)

ISMS – Sustav upravljanja informacijskom sigurnošću (Information security management system)

IT – Informacijska tehnologija

JOPPD – Izvješće o primicima, porezu na dohodak i prirezu te doprinosima za obavezna osiguranja

JPPON - Jedinstvena platforma za plaćanje obveznih naknada

JRR - Jedinstveni registar računa

KYC - Platforma za obavljanje procesa iz domene Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma (eng. Know-Your-Customer)

LED – Svjetleća dioda (engl. light-emitting diode)

MDR-P - minimalni zahtjevi za objavljivanje koji se odnose na politike

MDR-A - minimalni zahtjevi za objavljivanje koji se odnose na mjere

MDR-M - minimalni zahtjevi za objavljivanje koji se odnose na pokazatelje

MDR-T - minimalni zahtjevi za objavljivanje koji se odnose na ciljne vrijednosti

MOD – mirovinsko osiguravajuće društvo

MSFI - Međunarodni standard financijskog izvještavanja

MT - pokazatelji i ciljne vrijednosti, ciljevi koje je poduzeće postavilo i napredak u njihovu ostvarivanju

MUP – Ministarstvo unutarnjih poslova

NACE - Nomenklatura ekonomskih aktivnosti je europska klasifikacija ekonomskih djelatnosti kojom se utvrđuje djelatnost koju treba koristiti za osiguranje usporedivosti prikupljenih statističkih podataka

NIAS - Nacionalni identifikacijski i autentifikacijski sustav

NN – Narodne novine

NPOO - Nacionalni plan oporavka i otpornosti 2021.-2026.

OECD – Organizacija za gospodarsku suradnju i razvoj (eng. Organisation for Economic Co-operation and Development)

OH&S - Sustav upravljanja zaštitom zdravlja, sigurnošću na radu i zaštitom okoliša (eng. Occupational Health & Safety)

OMD – obvezno mirovinsko društvo

OMF – obvezni mirovinski fond

ONTO – Očevidnik o nastanku otpada

OSPD - Online servis za predaju dokumentacije

PDV – porez na dodanu vrijednost

PEPPOL - Standardizirana mreža koja povezuje poslovanje i organizacije za elektroničko naručivanje, dostavu i fakturiranje (eng. Pan-European Public Procurement Online)

PKI - Infrastruktura javnog ključa (eng. Public Key Infrastructure)

PSD2 Direktiva - revidirana Direktiva o platnim uslugama Europske unije

QWAC - kvalificirani certifikat za autentikaciju mrežnih stranica (eng. Qualified website authentication certificate)

RC – Regionalni centar

RDC - Registar digitalnih certifikata

REGOS - Središnji registar osiguranika

RGFI - Registar godišnjih financijskih izvještaja

RH - Republika Hrvatska

ROA – Povrat na imovinu (eng. Return on Assets)

ROE – Povrat na kapital (eng. Return on equity)

RPPO - Registar proizvođača s proširenom odgovornosti

R-Sm - obrazac Specifikacija po osiguranicima o obračunanim doprinosima za obvezna mirovinska osiguranja

RSV - Registar stvarnih vlasnika

SBM - strategija, način na koji su strategija i poslovni modeli poduzeća povezani s njegovim značajnim učincima, rizicima i prilikama, uključujući načine na koje poduzeće obrađuje te učinke, rizike i prilike

SDG - Globalni ciljevi održivog razvoja (eng. Sustainable Development Goals)

SEPA - Jedinstveno područje plaćanja u eurima (eng. Single Euro Payments Area)

SGE - Sustavno gospodarenje energijom

START - Sustav za elektroničko pokretanje poslovanja za društva i obrte

TARGET - Transeuropski automatizirani sustav ekspresnih novčanih transakcija

UPS – Sustav neprekidnog napajanja

VOP – Usluga provjere primatelja (eng. Verification of Payee)

XBRL - sveobuhvatan jezik za razmjenu poslovnih i financijskih podataka koji omogućuje definiranje i izražavanje semantike poslovnih izvješća na strukturirani način (eng. eXtensible Business Reporting Language)

ZIS OSS - Zajednički informacijski sustav zemljišnih knjiga i katastra
ZOMF – Zakon o obveznim mirovnim fondovima

Prilog 3. Odobrenje Godišnjeg izvještaja o poslovanju Grupe uključivo s Izvješćem o održivosti Grupe

Godišnji izvještaj o poslovanju Grupe za 2024. godinu, uključivo s Izvješćem o održivosti Grupe odobrila je Uprava Fine dana 28.5.2025. godine.

mr. sc. Dražen Čović
Predsjednik Uprave Fine

Vinka Ilak
Članica Uprave Fine

Branko Malenica
Član Uprave Fine

Prilog 4. Godišnji konsolidirani financijski izvještaji i Izvješće neovisnog revizora

**KONSOLIDIRANI GODIŠNJI
FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI
za godinu završenu 31. prosinca 2024.**

Sadržaj:

1. Izvještaj posloводства	2
2. Odgovornost Uprave za financijske izvještaje	9
3. Izvještaj neovisnog revizora	10
4. Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju	15
5. Konsolidirani izvještaj o dobiti ili gubitku	16
6. Konsolidirani izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti	16
7. Konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima	17
8. Konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala	18
9. Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje	19
Prilog - Obrasci pripremljeni sukladno Pravilniku o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja - nerevidirano	72

1. Izvještaj posloводства

Grupa Financijska agencija sastoji se od Financijske agencije i njezinih ovisnih društava, FINA gotovinskih servisa d.o.o. koje ima ovisno društvo FINA GS usluge d.o.o. i Središnjeg klirinškog depozitarnog društvo d.d. koje ima ovisno društvo SKDD-CCP Smart Clear d.d. („Grupa“).

Financijska agencija (Fina) osnovana je temeljem odredbi Zakona o Financijskoj agenciji kao pravni slijednik Zavoda za platni promet odnosno Službe društvenog knjigovodstva Hrvatske. Osnivač Fine je Republika Hrvatska, a opseg poslovanja uređen je Zakonom o Financijskoj agenciji i Statutom Fine. Poslovanje Fine nadzire Nadzorni odbor koji imenuje Vlada RH na prijedlog Ministarstva financija, a poslovanjem rukovodi Uprava.

Ovisna društva Financijske agencije su FINA gotovinski servisi d.o.o. (100% udjela u vlasništvu) koje ima ovisno društvo FINA GS usluge d.o.o. i Središnje klirinško depozitarno društvo d.d. (56,62% udjela u vlasništvu) koje ima ovisno društvo SKDD-CCP Smart Clear d.d.

Konsolidirani nefinancijski izvještaj Grupe se objavljuje na internet stranici <https://www.fina.hr/o-nama/godisnja-izvjesca-i-planovi>.

Sažetak poslovanja

Financijska agencija (Fina)

Poslovanje Fine u 2024. godini obilježile su aktivnosti razvoja novih usluga, unapređenje postojećih usluga te nastavak implementacije Strategije digitalne transformacije Fine za period 2021.-2025. Poslovanje Fine je oslonjeno na razvoj naprednih digitaliziranih platformi za provedbu transakcijskih usluga, integrirani pristup podacima javnih servisa, razvoj naprednih analitičkih rješenja te dostupnost usluga na svakom mjestu i u svakom trenutku.

Tijekom 2024. godine su realizirane aktivnosti za ukupno 31 inicijativu od čega 5 strateško transformacijskih inicijativa, 9 strateško proizvodnih inicijativa i 17 ostalih poslovnih inicijativa.

Početkom 2024. godine provedene su druga i treća faza uspostave digitalne platforme za vrijednosne papire *E-RIZNICA* putem koje su tijekom 2024. godine provedena online zaprimanja ponuda za upis vrijednosnih papira Republike Hrvatske. Krajem godine, izvršena je nadogradnja aplikacije za funkciju reinvestiranja odnosno omogućeno je korištenje raspoloživih sredstava od vrijednosnog papira koji dospijeva na računu ulagatelja u SKDD-u za podmirivanje nove ponude za vrijednosni papir. Tijekom godine provedeno je zaprimanje ponuda za 8 emisija trezorskih zapisa i obveznica, gdje je upisano preko 130 tisuća ponuda ukupne vrijednosti od preko 3,7 milijarde eura.

Sustav *instant plaćanja* omogućuje prijenos novčanih sredstava u svega nekoliko sekundi, a čime se značajno podiže razina efikasnosti i dostupnosti platnog prometa. Digitalnom transformacijom broj instant transakcija kontinuirano raste te je u 2024. godini ostvareno više od 3,3 milijuna instant transakcija što je 129% više nego prethodne godine.

Fina je razvila mobilnu aplikaciju *Fina e-Potpis Oblak* odnosno mobilni kanal putem kojeg se može potpisivati kvalificiranim i/ili naprednim elektroničkim potpisom. Kvalificirani potpis u oblaku ima istu pravnu snagu kao i kvalificirani potpis na kriptouređaju (USB stick). Potpisivanje je omogućeno na mobilnim telefonima, tabletima ili prijenosnim računalima, bez obzira na vrstu operacijskog sustava i internetskog preglednika.

U 2024. godini uspostavljena je *Fina Faktoring platforma* odnosno digitalno rješenje koje pojednostavljuje proces otkupa potraživanja temeljenih na nedospjelim e-računima, omogućujući korisnicima brzinu, sigurnost i transparentnost.

1. Izvještaj posloводства (nastavak)**Sažetak poslovanja (nastavak)***Financijska agencija (Fina) (nastavak)*

Platforma je povezana sa servisima Fina e-Račun i Fina Info.BIZ te uključuje sveobuhvatni digitalni proces – od dostavljanja zahtjeva za otkup, procjene rizika, do elektroničkog potpisivanja ugovora. Osim toga, osigurava pohranu dokumentacije i notifikacije o statusu transakcija, čime se korisnicima pruža maksimalna učinkovitost u poslovanju.

Tijekom 2024. godine, Fina je razvijala informacijsko rješenje *Fina instant transakcije i izvješća* (Servis FIT.i) kako bi se unaprijedio postojeći sustav izvješćivanja proračunskih korisnika te postigla puna funkcionalnost instant plaćanja na način da se omogući zaprimanje obavijesti o svakoj izvršenoj instant uplati odmah po odobravanju računa primatelja.

Registar proizvođača s proširenom odgovornošću (RPPO) je izrađen u ime i za račun Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. RPPO je elektronička baza podataka o proizvođačima koji su dužni sudjelovati u ostvarenju ciljeva gospodarenja posebnim kategorijama otpada, kao i o vrstama i količinama proizvoda stavljenih na tržište. RPPO zamjenjuje dosadašnji način prijave putem pošte ili e-maila, a radi olakšanja prijave proizvođača te unapređenja nadzora nad gospodarenjem otpadom.

Početkom 2024. godine, potpisan je novi Kolektivni ugovor za radnike Fine kojim je uveden novi sustav plaća temeljen na platnim razredima s definiranim rasponima osnovne plaće za svako radno mjesto uz poboljšanja materijalnih prava zaposlenika.

FINA gotovinski servisi (FINA GS)

Aktivnosti FINA GS-a u 2024. godini bile su usmjerene na daljnju stabilizaciju poslovanja, optimizaciju poslovnih procesa, reorganizaciju poslovanja te kvalitetno strateško upravljanje čime je omogućena realizacija zacrtanih strateških ciljeva i zadržavanje profitabilnog poslovanja.

U sklopu modernizacije i poboljšanja poslovnih procesa koji se odnose na gotovinske operacije i distribuciju vrijednosnih pošiljki, FINA GS je tijekom 2024. godine uložila sredstva na redizajn i daljnji razvoj AS4GO aplikacije.

Tijekom 2024. napravljena je i priprema za dodatnu automatizaciju procesa koji se odnose na obradu pologa za klijente čime bi se dodatno ubrzali poslovni procesi i smanjila vremena obrade, kao i unaprijedilo informiranje klijenata o pruženim uslugama.

Središnje klirinško depozitarno društvo (SKDD)

Tijekom 2024. godine SKDD je nastavio provoditi aktivnosti usklađivanja s regulatornim okvirom europskog i nacionalnog zakonodavstva te unapređivati poslovanje kroz primjenu najboljih tržišnih praksi i modernih tehnoloških rješenja.

Poseban fokus bio je na digitalnoj transformaciji, operativnoj otpornosti i daljnjoj integraciji s europskim financijskim tržištem. U izvještajnom razdoblju SKDD je uspješno dovršio sve pripremne aktivnosti i testiranja za priključenje na Eurosystem Collateral Management System (ECMS).

1. Izvještaj poslovodstva (nastavak)**Sažetak poslovanja (nastavak)**Središnje klirinško depozitarno društvo (SKDD) (nastavak)

Značajan angažman je uložen na pripremu i provedbu svih aktivnosti vezano uz usklađenje sa zahtjevima EU Uredbe o digitalnoj operativnoj otpornosti (DORA)¹, a implementacija je uspješno završena početkom 2025. godine.

Od ostalih značajnih aktivnosti, ističe se nastavak pripreme za promjene IT arhitekture vezano uz pristupanje TARGET2-Securities (T2S), uključujući završetak testiranja funkcionalnosti Market Claim & Transformation.

Financijski pokazatelji poslovanja

Grupa je u 2024. godini ostvarila neto dobit u iznosu od 11 milijuna eura. Iz redovnog poslovanja ostvarena je bruto dobit u iznosu 9,7 milijuna eura, dok je iz financijskog dijela poslovanja ostvarena bruto dobit u iznosu od 3,9 milijuna eura.

(u eurima)	2024.	2023.	% promjene
Izvještaj o dobiti ili gubitku			
Prihod	175.655.549	157.577.133	11%
Rashod	(162.085.893)	(154.117.550)	5%
Dobit prije oporezivanja	13.569.656	3.459.582	292%
Neto dobit	10.983.500	2.516.083	337%
Pripisana imateljima kapitala matice	9.819.399	2.059.230	377%
Pripisana manjinskom (nekontrolirajućem) interesu	1.164.101	456.853	155%

U odnosu na realizaciju prethodne godine, prihodi su veći za 11% zbog povećanja prihoda od elektroničkog poslovanja i digitalnih usluga, podrške sustavu riznice, usluga središnjeg vođenja računa, REGOS-a, centralnog obračuna plaća za tijela državne uprave, provedbe ovrhe na novčanim sredstvima te poslova platnog prometa.

Ukupni rashodi za 2024. godinu su veći za 5% u odnosu na prošlu godinu. Navedeno povećanje je u najvećoj mjeri rezultat većih troškova osoblja, usluga održavanja aplikativnog softvera, prava korištenja licenci za softver te ostalih vanjskih usluga.

(u eurima)	2024.	2023.	% promjene
Izvještaj o financijskom položaju			
Kratkotrajna imovina	83.335.025	106.745.043	-22%
Dugotrajna imovina	199.508.902	159.985.604	25%
Kratkoročne obveze	(32.377.837)	(26.944.127)	20%
Dugoročne obveze	(16.232.354)	(16.451.013)	-1%
Neto imovina	234.233.736	223.335.506	5%

¹ Uredba (EU) 2022/2554 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. prosinca 2022. o digitalnoj operativnoj otpornosti za financijski sektor i izmjeni uredbi (EZ) br. 1060/2009, (EU) br. 648/2012, (EU) br. 600/2014, (EU) br. 909/2014 i (EU) 2016/1011 (Tekst značajan za EGP) (SL L 333, 27. 12. 2022.)

1. Izvještaj posloводства (nastavak)**Financijski pokazatelji poslovanja (nastavak)**

Povećanje dugotrajne imovine odnosno smanjenje kratkotrajne imovine posljedica je promjene strukture financijske imovine. Kratkoročne obveze su veće zbog obveza prema zaposlenicima zbog evidentirane nagrade.

Ukupna investicijska ulaganja Grupe za 2024. godinu iznose 10,2 milijuna eura što je 37% manje u odnosu na ostvarenja prethodne godine, a u strukturi ukupno realiziranih investicija najveći udio čine investicijska ulaganja u informatičku opremu.

	2024.	2023.	% promjene
Neto profitna marža	6,3%	1,6%	294%
Koeficijent tekuće likvidnosti	2,6	4,0	-35%
Koeficijent zaduženosti	0,2	0,2	0%
Neto prinos na imovinu	4,0%	0,9%	344%

Tijekom 2024. godine Grupa je zadržala nisku stopu zaduženosti i visoku stopu likvidnosti. Grupa u Očevidniku redosljeda osnova za plaćanje nema evidentirane neizvršene osnove za plaćanje niti je transakcijski račun bio u blokadi, tekuće obveze se uredno podmiruju bez potrebe za kreditnim zaduživanjem.

Ljudski potencijali

Briga za profesionalni razvoj, poticanje uspješnosti na radu, otkrivanje menadžerskih potencijala te briga o motivaciji i zadovoljstvu naših zaposlenika u središtu je upravljanja ljudskim potencijalima. Grupa kroz brojne interne i eksterne edukacije kontinuirano ulaže u razvoj osobnih i specifičnih znanja i vještina zaposlenika potrebnih za poslovanje u promjenljivom i tehnološki uvjetovanom okruženju.

Grupa na dan 31. prosinca 2024. godine broji 3.516 radnika što je 24 radnika manje u odnosu na isti dan prethodne godine.

Budući razvoj**Financijska agencija (Fina)**

Fina je vodeći nacionalni pružatelj financijskih, elektroničkih (IT), podatkovnih i drugih usluga, a korisnici njezinih usluga uključuju financijske institucije, državna i javna tijela, poslovne subjekte i građane. Zbog svog specifičnog ustroja, resursa, kompetencija i područja djelovanja ima širok i mnogobrojan spektar dionika s kojima raste, razvija se i o njima brine.

Posljednjih nekoliko godina svjedočimo ubrzanom tehnološkom razvoju koji zahvaća sve segmente i poslovanja i društva. On je promijenio način na koji pristupamo uslugama, kako percipiramo njihovu kvalitetu, dostupnost te korisničko iskustvo.

Također, današnje usluge usmjerene su na sasvim nove tipove korisnika. Anticipirajući promjenljivost okruženja koje i od nas zahtijeva drugačiju perspektivu, te brinući o potrebama i povjerenju koje nam svakodnevno udjeljuju svi naši dionici - klijenti, vlasnik, zaposlenici i zajednica u kojoj poslujemo, Fina je donijela Strategiju digitalne transformacije za razdoblje 2021.- 2025. godine, kojom je propisala viziju, misiju, definirala strateške ciljeve, buduća područja poslovanja, te inicijative za razvoj i prateću transformaciju operativnog modela poslovanja.

1. Izvještaj poslovodstva (nastavak)

Budući razvoj (nastavak)

Financijska agencija (Fina) (nastavak)

Jedan od predviđenih zaokreta je prelazak na agilan način rada. Ovakav novi način rada tržišno osnažuje organizaciju kroz brži razvoj usluga i omogućuje joj preciznije odgovaranje na očekivanja korisnika. Interne su prednosti povećanje transparentnosti, poboljšanje komunikacije, mogućnost brzog donošenja odluka i izvršavanje zadataka u kraćim rokovima. Svrha nove Finine strategije za 2021.-2025. je pozicionirati Finu kao ključnog predvodnika digitalizacije i pozitivnih promjena u javnom i poslovnom okruženju Republike Hrvatske.

Uzimajući u obzir trenutnu poziciju Fine te viziju njene buduće uloge pokretačke snage digitalizacije u javnom i poslovnom okruženju Republike Hrvatske, moguće je sažeti elemente Finine vizije i misije u pet ključnih ciljeva za narednih pet godina:

- izvrsne usluge za financijsku industriju i tržište,
- digitalizacija države i javnog sektora kroz pružanje sveobuhvatnih rješenja,
- suvremena IT rješenja te brza i kvalitetna isporuka usluga,
- kanali distribucije koji odgovaraju potrebama Fine i tržišta,
- procesi i zaposlenici usmjereni prema izvrsnom korisničkom iskustvu.

Ostajemo posvećeni unaprjeđenju već postojećih proizvoda i usluga, no iznad svega smo usmjereni na promišljanje budućnosti kroz nove proizvode i tehnologije koje omogućuju novi način vođenja poslovanja, vršenja transakcija (plaćanja) i korištenja javnih usluga. Uz već tradicionalnu pouzdanost i sigurnost Fininih rješenja, u novom strateškom razdoblju postojeće i novo znanje i tehnologije dodatno ćemo usmjeriti na razvoj suvremenih IT rješenja koja omogućuju izvrsno korisničko iskustvo i dostupnost usluga prilagođenu suvremenim potrebama korisnika.

Buduće poslovanje oslonjeno je na razvoj naprednih digitaliziranih platformi za provedbu transakcijskih usluga, integrirani pristup podacima javnih servisa, razvoj naprednih analitičkih rješenja te dostupnost usluga na svakom mjestu i u svakom trenutku.

FINA gotovinski servisi (FINA GS)

FINA GS planira održati postojeću razinu poslovne suradnje s bankama i klijentima u obradi gotovine, te daljnje jačanje poslovanja distribucije vrijednosnih pošiljki koje uključuju poslove s bankomatima, prijevoz vrijednosnih pošiljki za poslovne banke i poslovne maloprodajne subjekte.

Aktivnosti u 2025. godini će biti usmjerene na daljnju optimizaciju poslovnih procesa te kvalitetno strateško upravljanje čime će se omogućiti realizacija zacrtanih ciljeva i ostvarenje novih projektnih aktivnosti.

Fina GS će nastaviti s ulaganjima u razvoj poslovanja uključujući između ostaloga, unaprjeđenje novih usluga, modernizaciju tehnologije rada te nastavak započetog investicijskog ciklusa.

Središnje klirinško depozitarno društvo (SKDD)

Planovi SKDD-a u narednom poslovnom razdoblju snažno se usmjeravaju na digitalizaciju poslovanja u kontekstu ne samo prilagodbe i implementacije internih digitalnih rješenja radi modernizacije tehnologija korištenih u svakodnevnom operativnom radu, već i na unaprjeđenje postojećih digitalnih rješenja koji su usmjereni na osnaživanje korisničkog iskustva naših klijenata i kontinuiranog dizajna ljestvice IT sigurnosti.

1. Izvještaj posloводства (nastavak)

Budući razvoj (nastavak)

Središnje klirinško depozitarno društvo (SKDD) (nastavak)

Ključnu stratešku odrednicu predstavlja završetak procesa integracije tržišta kapitala Republike Hrvatske na tržišta eurozone priključenjem sustava na Eurosystem Collateral Management System (ECMS) te daljnje prilagodbe i unapređenje poslovanja standardima EU i dobrim tržišnim praksama eurozone, nastavak prilagodbe procesa i informacijskog sustava u procesu harmonizacije korporativnih akcija, prilagodbe procesa i informacijskog sustava u procesu namire, usklađenje poslovanja radi osiguranja visoke razine sigurnosti i otpornosti informacijsko-komunikacijskih tehnologija te usklađenje poslovanja radi sprječavanja korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma.

Aktivnosti istraživanja i razvoja

Grupa je u 2024. godini obavljala aktivnosti istraživanja i razvoja odnosno provodila aktivnosti internog razvoja nematerijalne imovine.

Postojanje podružnica

Fina nema podružnica u smislu članka 24. Zakona o računovodstvu. FINA GS posluje kroz 12 podružnica u sljedećim gradovima: Zagreb, Varaždin, Bjelovar, Rijeka, Pula, Gospić, Osijek, Slavonski Brod, Split, Zadar, Dubrovnik i Opuzen. SKDD nema podružnica.

Informacije o otkupu odnosno stjecanju vlastitih dionica

Fina kao agencija osnovana temeljem posebnog propisa nema otkupljenih vlastitih dionica. FINA GS kao društvo s ograničenom odgovornošću nema otkupljenih vlastitih udjela. SKDD nema otkupljenih vlastitih dionica.

Izloženost rizicima i upravljanje rizicima

Upravljanje rizicima u Grupi predstavlja ključan faktor za izgradnju strateške i operativne otpornosti kao i izvrsnosti u poslovanju. Učinkovitim sustavom upravljanja rizicima omogućujemo uspješan rast, osnažujući se za suočavanje s poznatim kao i neočekivanim izazovima u poslovanju.

Upravljanje rizicima je u potpunosti integrirano u poslovnu i organizacijsku kulturu te njezino strateško planiranje, upravljanje poslovnim procesima i proces donošenja poslovnih odluka, dok primjena alata za sprječavanje nastanka ili ublažavanje posljedica nepovoljnih događaja koji mogu ugroziti ostvarenje ciljeva doprinosi boljoj realizaciji strateških i poslovnih ciljeva.

Okvir upravljanja rizicima unutar Grupe je uspostavljen prema normi ISO 31000, primjenom relevantnih smjernica i najbolje poslovne prakse te je u skladu sa specifičnostima poslovanja Grupe. Krovne dokumentirane informacije za upravljanje rizicima u Fini čine Politika upravljanja rizicima i Strategija upravljanja rizicima

Sustavno upravljanje rizicima u Grupi podrazumijeva proces identifikacije, analize i vrednovanja rizika, definiranje i poduzimanje preventivnih i ostalih radnji u svrhu upravljanja rizicima te praćenje i izvješćivanje. Sustav upravljanja rizicima obuhvaća sve hijerarhijske razine te su jasno definirane uloge i odgovornosti svih sudionika procesa.

1. Izvještaj posloводства (nastavak)

Izloženost rizicima i upravljanje rizicima (nastavak)

Procjena rizika se provodi primjenom scenarija rizika kroz koje Grupa prepoznaje vanjske i unutarnje rizike koji utječu na poslovanje te kroz kategorije rizika; opći poslovni, operativni i financijski. Nakon provedenih procjena slijedi donošenje planova i mjera za postupanje te praćenje njihove provedbe.

Procijenjeni operativni rizici najčešće su vezani uz izvorne scenarije IT sustav, kvaliteta proizvoda i usluga, kibernetičku sigurnost, zaštitu osobnih podataka i dr. Identificirani opći poslovni rizici najčešće se odnose na izvorne scenarije vezane uz strategiju, mikro i makro okruženje, upravljanje ljudskim potencijalima te tržište, odnose s klijentima i konkurenciju.

U sklopu kontinuiranog razvoja i usklađenja krovnog okvira upravljanja rizicima poduzete su aktivnosti pripreme nacrtu odgovarajućeg i primjerenog modela integracije ESG rizika (klimatski i okolišni, društveni i upravljački) u sustav upravljanja rizicima u Grupe.

Poslovne aktivnosti koje Grupa obavlja izlažu je raznim financijskim rizicima:

- kamatni rizik - provodeći politiku plasmana slobodnih novčanih sredstava, ugovori o oročavanju su sklapani po pravilu na kraća vremenska razdoblja te uz fiksnu kamatnu stopu čime je kontroliran rizik promjene kamatnih stopa.
- cjenovni rizik - ulaganja u vrijednosne papire manjim dijelom ne kotiraju na burzi dok veći dio ovih ulaganja kao i ulaganja klasificirana po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka ovise o rezultatima ulaganja fondova. Grupa upravlja rizicima koji proizlaze iz promjene njihove fer vrijednosti na način da kontinuirano prati promjene cijena udjela i prinosa na ulaganja na tržištu.
- valutni rizik - prihod od mjenjačkog poslovanja čine 0,2% ukupnog prihoda, a promet inozemnih dobavljača čini 2,0% ukupnog prometa dobavljača te promjene tečajeva stranih valuta nemaju znatniji utjecaj na rezultate poslovanja i novčane tokove.
- kreditni rizik - kretanje stanja potraživanja redovito se prati te se provode sve aktivnosti vezane za praćenje i kontrolu naplate potraživanja od kupaca.
- rizik likvidnosti - radi održavanja dostatne količine novca odnosno pravovremenog podmirenja obveza dnevno se prati razina dostupnih izvora novčanih sredstava.

Tijekom 2024. godine Grupa nije koristila financijske instrumente zaštite od financijskih rizika kao što su derivativi i slični financijski instrumenti. Tijekom prvog tromjesečja 2025. godine, nije bilo odgode u naplati potraživanja niti značajnih promjena u fer vrijednost financijske imovine, a Grupa ima odgovarajuća sredstva za podmirenje svojih obveza kako dospijevaju.

članica Uprave
Vinka Ilak

član Uprave
Branko Malenica

U Zagrebu, 4. lipnja 2025. godine

2. Odgovornost Uprave za financijske izvještaje

Temeljem Zakona o računovodstvu Republike Hrvatske, Uprava je dužna osigurati da konsolidirani financijski izvještaji („financijski izvještaji“) za svaku financijsku godinu budu pripremljeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu (NN 85/24 i 145/24), tako da daju istiniti i fer prikaz financijskog stanja i rezultata poslovanja Financijske agencije i njezinih ovisnih društava („Grupa“), sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja usvojenim od Europske unije („MSFI EU“).

Nakon provedbe odgovarajućih ispitivanja, Uprava opravdano očekuje da će Grupa u doglednoj budućnosti raspolagati odgovarajućim resursima te stoga usvaja načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri izradi financijskih izvještaja.

Odgovornost Uprave pri izradi financijskih izvještaja obuhvaća odabir i dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika; razumne i opravdane prosudbe i procjene; postupanje u skladu s važećim računovodstvenim standardima i sastavljanje financijskih izvještaja pod pretpostavkom vremenske neograničenosti poslovanja.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija koje u svakom trenutku s opravdanom točnošću prikazuju financijski položaj Grupe kao i njihovu usklađenost sa Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja usvojenim od Europske unije (Službeni list Europske unije 1126/2008 s izmjenama i dopunama). Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Grupe te za poduzimanje opravdanih mjera da bi se spriječile i otkrile prijevare i druge nepravilnosti.

Uprava je odgovorna za sastavljanje i sadržaj Izvještaja posloводства za Grupu sukladno zahtjevima Zakona o računovodstvu te za ostale informacije.

Financijski izvještaji Grupe za godinu završenu 31. prosinca 2024. godine koji su prikazani na stranicama od 15 do 80 odobreni su od strane Uprave Fine 4. lipnja 2025. godine i dostavljeni Nadzornom odboru na usvajanje. U znak potvrde, financijske izvještaje su potpisale ovlaštene osobe, kako slijedi u nastavku.

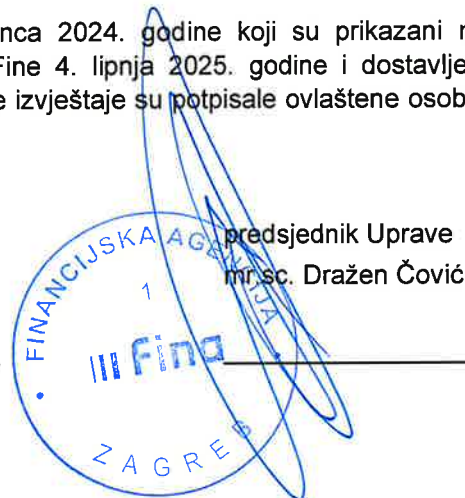
članica Uprave
Vinka Ilak

član Uprave
Branko Malenica

predsjednik Uprave
mr.sc. Dražen Čović

U Zagrebu, 4. lipnja 2025. godine

IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA

Osnivaču Financijske agencije

Izveštaj o reviziji konsolidiranih financijskih izveštaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju konsolidiranih financijskih izveštaja Financijske agencije i njenih ovisnih društava („Grupa“), koji obuhvaćaju konsolidirani izveštaj o financijskom položaju na dan 31. prosinca 2024. godine, konsolidirani izveštaj o dobiti ili gubitku, konsolidirani izveštaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, konsolidirani izveštaj o promjenama kapitala i konsolidirani izveštaj o novčanim tokovima za tada završenu godinu te bilješke uz konsolidirane financijske izveštaje, uključujući i informacije o materijalno značajnim računovodstvenim politikama.

Prema našem mišljenju, priloženi konsolidirani financijski izveštaji fer prezentiraju, u svim značajnim odrednicama, konsolidirani financijski položaj Grupe na dan 31. prosinca 2024. godine i njenu konsolidiranu financijsku uspješnost te njene konsolidirane novčane tokove za tada završenu godinu u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izveštavanja koje je usvojila Europska unija („MSFI“).

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu s Međunarodnim revizijskim standardima („MRevS“) i Uredbom EU br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. godine o posebnim zahtjevima u vezi sa zakonskom revizijom subjekata od javnog interesa. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izveštaju neovisnog revizora u odjeljku *Odgovornosti revizora za reviziju konsolidiranih financijskih izveštaja*. Neovisni smo od Grupe u skladu s Međunarodnim kodeksom etike za profesionalne računovođe, uključujući Međunarodne standarde neovisnosti („IESBA Kodeks“) Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA) i ispunili smo naše etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo pribavili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ključno revizijsko pitanje

Ključno revizijsko pitanje je ono pitanje koje je bilo, po našoj profesionalnoj prosudbi, od najveće važnosti za našu reviziju konsolidiranih financijskih izveštaja tekućeg razdoblja. Tim pitanjem smo se bavili u kontekstu naše revizije konsolidiranih financijskih izveštaja kao cjeline i pri formiranju našeg mišljenja o njemu, i mi ne dajemo zasebno mišljenje o tom pitanju.

Društvo upisano u sudski registar Trgovačkog suda u Zagrebu: MBS 030022053; uplaćen temeljni kapital: 5.930,00 eura; direktori društva: Katarina Kadunc, Goran Končar i Helena Schmidt; poslovna banka: Privredna banka Zagreb d.d., Radnička cesta 80, 10 000 Zagreb, ž. račun: 2340009–1110098294; SWIFT Code: PBZGHR2X IBAN: HR3823400091110098294.

Deloitte se odnosi na Deloitte Touche Tohmatsu Limited, skraćeno DTTL, i mrežu njegovih članova i s njima povezanih subjekata (zajednički „organizacija Deloitte“). DTTL („Deloitte Global“) i svaki njegov član i njegovi povezani subjekti su pravno odvojeni i samostalni subjekti, koji se ne mogu međusobno obvezati na određene radnje u odnosu na treće strane. DTTL i svi njegovi povezani subjekti odgovorni su isključivo za vlastita, a ne međusobna, djela i propuste. Usluge klijentima ne pruža DTTL. Detaljan opis DTTL-a i njegovih članova možete pronaći na adresi www.deloitte.com/hr/o-nama.

IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvještaj o reviziji konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)

Ključno revizijsko pitanje (nastavak)

Priznavanje prihoda od prodaje

Za računovodstvene politike vidjeti Sažetak značajnih računovodstvenih politika, bilješka 4.1 – Priznavanje prihoda. Za dodatne informacije vezane uz identificirano ključno revizijsko pitanje, vidjeti bilješku 25 - Prihodi od prodaje, uz konsolidirane financijske izvještaje.

Ključno revizijsko pitanje	Kako smo pristupili ključnom revizijskom pitanju tijekom naše revizije
Tijekom 2024. godine Grupa je priznala ukupno 164.869.704 eura prihoda od prodaje (2023.: 145.784.613 eura). Prihodi od prodaje, među ostalima, uključuju: - Prihode od poslova prisilne naplate; - predstečajnih nagodbi i stečaja potrošača; - Prihode od poslova platnog prometa; - Prihode od podrške sustavu riznice i REGOS-a; - Prihode od elektroničkog i kartičnog poslovanja; - Prihode od uplata i isplata građana; - Prihode od NKS-a; i - Prihode od registra. Prihodi od gore navedenih usluga oslanjaju se na sustave informacijske tehnologije, automatskih kontrola prilikom priznavanja prihoda te je stoga integritet ovih sustava i točnost i cjelovitost ulaznih podataka bio u fokusu tijekom naše revizije. Grupa priznaje prihode u skladu sa zahtjevima Međunarodnog standarda financijskog izvještavanja 15: „Prihodi na temelju ugovora s kupcima“. Ova područja smatramo ključnim revizijskim pitanjem zbog mogućih značajnih učinaka na konsolidirane financijske izvještaje u slučaju kad prihodi nisu točno i pravovremeno priznati.	Revizijski postupci koji se odnose na priznavanje prihoda od prodaje uključuju: - Procjenu politike Grupe za priznavanje prihoda od prodaje, uključujući razmatranje je li politika u skladu sa standardom za prihode; - Utvrđivanje relevantnih automatskih kontrola oko priznavanje prihoda; - Utvrđivanje učinkovitosti dizajna te implementacije identificiranih manualnih i automatskih kontrola te utvrđivanje operativne učinkovitosti relevantnih automatskih kontrola; - Temeljem rezultata testiranja ustroja i učinkovitosti djelovanja glavnih internih kontrola nad procesom priznavanja prihoda, provedeno je određivanje opsega i vrste testova radi provjere točnosti i pravilnosti obračunavanja i priznavanja prihoda; - Preračunavanje automatskog izračuna prihoda te praćenje priznavanja prihoda kroz sustave informacijske tehnologije Grupe; i - Provođenjem dokaznog testiranja uzorkovanjem, kojim smo provjerili točnost i pravovremenost priznavanja prihoda. Pregledali smo i informacije objavljene u konsolidiranim financijskim izvještajima Grupe da bismo ocijenili njihovu dostatnost u smislu razumljivosti prihoda korisnicima konsolidiranih financijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izveštaj o reviziji konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)

Ostale informacije

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u Godišnji izvještaj, ali ne uključuju konsolidirane financijske izvještaje i naš izvještaj neovisnog revizora o njima.

Naše mišljenje o konsolidiranim financijskim izvještajima ne obuhvaća ostale informacije.

U vezi s našom revizijom konsolidiranih financijskih izvještaja, naša je odgovornost pročitati ostale informacije i, u provođenju toga, razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne konsolidiranim financijskim izvještajima ili našim saznanjima stečenim u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane. U pogledu Izvještaja posloводства Grupe, koji je uključen u Godišnji izvještaj, obavili smo i ostale postupke propisane Zakonom o računovodstvu. Ti postupci uključuju provjeru uključuje li Izvještaj posloводства potrebne objave navedene u člancima 22. i 24. Zakona o računovodstvu.

Temeljem provedenih postupaka tijekom naše revizije, u mjeri u kojoj smo bili u mogućnost to procijeniti, izvještavamo sljedeće:

1. Informacije uključene u ostale informacije u skladu su, u svim značajnim odrednicama, s priloženim konsolidiranim financijskim izvještajima.
2. Izvještaj posloводства pripremljen je, u svim značajnim odrednicama, u skladu s člancima 22. i 24. Zakona o računovodstvu.

Na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Grupe i njenog okruženja stečenog u okviru revizije konsolidiranih financijskih izvještaja, nismo ustanovili značajne pogrešne prikaze u ostalim informacijama.

Odgovornosti Uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za konsolidirane financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prikaz konsolidiranih financijskih izvještaja u skladu s MSFI-jevima, i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja konsolidiranih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju konsolidiranih financijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako Uprava ili namjerava likvidirati Grupu ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Grupa.

IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izveštaj o reviziji konsolidiranih financijskih izvještaja (nastavak)

Odgovornosti revizora za reviziju konsolidiranih financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li konsolidirani financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i izdati izvještaj neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visoka razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili skupno, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza konsolidiranih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaoblazanje internih kontrola.
- Stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Grupe.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava.
- Zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi Uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Grupe da nastavi s vremenski neograničenim poslovanjem. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvještaju neovisnog revizora na povezane objave u konsolidiranim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvještaja neovisnog revizora. Međutim, budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Grupa prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenoj osnovi.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj konsolidiranih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li konsolidirani financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.
- Planiramo i provodimo reviziju Grupe kako bi se prikupili dostatne i primjerene revizijske dokaze u vezi s financijskim informacijama subjekata ili poslovnih jedinica unutar Grupe kao osnova za formiranje mišljenja o konsolidiranim financijskim izvještajima. Odgovorni smo za usmjeravanje, nadziranje i pregled revizijskog posla obavljenog za potrebe revizije Grupe. Mi smo isključivo odgovorni za naše revizijsko mišljenje.

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i onima u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Mi također dajemo izjavu onima koji su zaduženi za upravljanje da smo postupili u skladu s relevantnim etičkim zahtjevima u vezi s neovisnošću i da ćemo komunicirati s njima o svim odnosima i drugim pitanjima za koja se može razumno smatrati da utječu na našu neovisnost, kao i, gdje je primjenjivo, radnje poduzete za uklanjanje prijetnji ili primijenjene mjere zaštite.

Između pitanja o kojima se komunicira s onima koji su zaduženi za upravljanje, mi određujemo ono pitanje koje je od najveće važnosti u reviziji konsolidiranih financijskih izvještaja tekućeg razdoblja i stoga je ključno revizijsko pitanje. Mi opisujemo to pitanje u našem izvještaju neovisnog revizora, osim ako zakon ili regulativa sprječava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u iznimno rijetkim okolnostima, da pitanje ne treba priopćiti u našem izvještaju neovisnog revizora jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice priopćavanja nadmašile dobrobiti javnog interesa od takvog priopćavanja.

IZVJEŠTAJ NEOVISNOG REVIZORA (nastavak)

Izvrštavanje sukladno ostalim zakonskim ili regulatornim zahtjevima

Na temelju Pravilnika o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 95/16 s izmjenama i dopunama), („Pravilnik“), Uprava Društva izradila je obrasce koji su prikazani u dodatku ovim konsolidiranim financijskim izvještajima na stranicama od 72 do 80, a sadrže Račun dobiti i gubitka i izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, Izvještaj o financijskom položaju, Izvještaj o promjenama kapitala i Izvještaj o novčanim tokovima. Za ove obrasce odgovara Uprava Društva, te ne predstavljaju sastavni dio konsolidiranih financijskih izvještaja koji su prikazani na stranicama 15 do 71 već su propisani Pravilnikom.

Ostale obveze izvrštavanja propisane Uredbom EU br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća i Zakonom o reviziji

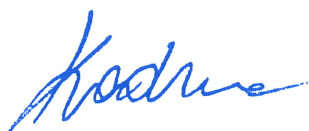
Odlukom Vlade Republike Hrvatske, imenovani smo revizorom Grupe 31. listopada 2024. godine za potrebe revizije priloženih konsolidiranih financijskih izvještaja. Naš neprekinuti angažman traje ukupno 5 godina te se odnosi na razdoblje od 01. siječnja 2020. do 31. prosinca 2024. godine.

Potvrđujemo sljedeće:

- naše revizorsko mišljenje o priloženim konsolidiranim financijskim izvještajima dosljedno je s dodatnim izvještajem izdanim revizorskom odboru Društva 4. lipnja 2025. godine, u skladu s člankom 11. Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća;
- prilikom obavljanja revizije nisu pružane nedozvoljene nerevizijske usluge iz članka 5. stavka 1. Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća.

Društvu i društvima pod njegovom kontrolom smo, uz usluge zakonske revizije, pružili druge usluge, koje navodimo u nastavku:

- Reviziju financijskih informacija izvještajnog paketa SKDD d.d. i njegovog ovisnog društva, za godinu koja je završila 31. prosinca 2024. godine u skladu s Računovodstvenim priručnikom Financijske agencije;
- Pregled izvješća o odnosima s povezanim društvima u skladu s člankom 497. Zakona o trgovačkim društvima ovisnog društva SKDD-CCP Smart Clear d.d., za godinu koja je završila 31. prosinca 2024. godine;
- Reviziju financijskih informacija izvještajnog paketa FINA Gotovinski servisi d.o.o. i njenog ovisnog društva, za godinu koja je završila 31. prosinca 2024. godine u skladu s Računovodstvenim priručnikom Financijske agencije.
- Pregled izvješća o odnosima s povezanim društvima u skladu s člankom 497. Zakona o trgovačkim društvima ovisnog društva FINA GS usluge d.o.o., za godinu koja je završila 31. prosinca 2024. godine.

Katarina Kadunc

Direktor i ovlašteni revizor

Deloitte d.o.o.

4. lipnja 2025. godine
Radnička cesta 80,
10 000 Zagreb,
Republika Hrvatska

4. Konsolidirani izvještaj o financijskom položaju

Naziv pozicije iznosi u eurima	Bilješka	31.12.2024.	31.12.2023.
IMOVINA			
DUGOTRAJNA IMOVINA			
Nekretnine, postrojenja i oprema	7	72.074.197	76.282.190
Ulaganje u nekretnine	8	8.749.515	8.680.500
Nematerijalna imovina	9	14.301.744	15.631.285
Ostala ulaganja	10	103.378.197	57.920.616
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	11	275.315	241.039
Odgođena porezna imovina, neto	24	729.934	1.229.973
Ukupno dugotrajna imovina		199.508.902	159.985.604
KRATKOTRAJNA IMOVINA			
Zalihe	12	1.369.958	1.374.157
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	11	21.382.233	18.937.835
Ostala ulaganja	10	35.518.327	50.775.196
Unaprijed plaćeni troškovi	13	3.808.919	3.288.655
Novac i novčani ekvivalenti	14	21.139.208	32.319.562
		83.218.645	106.695.404
Dugotrajna imovina namijenjena prodaji		116.380	49.638
Ukupno kratkotrajna imovina		83.335.025	106.745.043
UKUPNO IMOVINA		282.843.927	266.730.646
GLAVNICA I OBVEZE			
Kapital i rezerve			
Temeljni kapital	15	178.811.964	178.812.077
Zakonske rezerve	16	9.300.060	9.191.179
Ostale rezerve	16	9.926.733	9.613.620
Revalorizacijske rezerve	16	(420.847)	(578.544)
Zadržana dobit i dobit tekuće godine		26.735.931	17.610.731
Ukupno kapital i rezerve matičnog društva		224.353.841	214.649.061
Manjinski (nekontrolirajući) interes	33	9.879.895	8.686.445
Ukupno kapital i rezerve		234.233.736	223.335.506
Dugoročne obveze			
Rezerviranja	17	4.264.383	5.482.111
Obveze prema dobavljačima i ostale dugoročne obveze	18	2.628	34.314
Obveze prema bankama	22	3.223.268	3.981.684
Obveze za najam	7	6.998.455	5.068.994
Ugovorne obveze	19	1.743.619	1.883.910
Ukupno dugoročne obveze		16.232.354	16.451.013
Kratkoročne obveze			
Obveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obveze	21	15.182.177	14.143.128
Obveze prema bankama	22	758.417	758.416
Obveze za najam	7	2.542.693	2.226.405
Obveze prema zaposlenima	23	9.932.825	7.284.992
Obveze za poreze na dobit	22	1.668.359	275.590
Ugovorne obveze	19	1.972.271	1.867.016
Odgođeni prihodi	20	321.095	388.580
Ukupno kratkoročne obveze		32.377.837	26.944.127
UKUPNO GLAVNICA I OBVEZE		282.843.927	266.730.646

Bilješke na stranicama od 19 do 71 sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

5. Konsolidirani izvještaj o dobiti ili gubitku

Naziv pozicije iznosi u eurima	Bilješka	2024.	2023.
Poslovni prihodi			
Prihodi od prodaje	25	164.869.704	145.784.613
Ostali poslovni prihodi	26	5.909.370	8.428.743
		170.779.074	154.213.355
Poslovni rashodi			
Troškovi sirovina i materijala	27	5.714.261	7.738.559
Troškovi prodane robe		523.631	530.905
Operativni troškovi	28	37.793.664	32.617.472
Troškovi osoblja	29	84.608.819	76.669.169
Amortizacija	7, 8, 9	19.681.275	20.839.536
Vrijednosna usklađenja	30	5.752.060	5.270.244
Ostali troškovi poslovanja	31	7.017.294	9.515.846
		161.091.004	153.181.732
Dobit iz redovnog poslovanja		9.688.071	1.031.623
Financijski prihodi	32	4.876.474	3.363.777
Financijski rashodi	32	994.889	935.818
		3.881.585	2.427.959
Dobit prije oporezivanja	24	13.569.656	3.459.582
Porez na dobit	24	2.586.155	943.499
Neto dobit godine		10.983.500	2.516.083
Pripisana imateljima kapitala matice		9.819.399	2.059.230
Pripisana manjinskom (nekontrolirajućem) interesu		1.164.101	456.853

Bilješke na stranicama od 19 do 71 sastavni s dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

6. Konsolidirani izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti

Naziv pozicije iznosi u eurima		2024.	2023.
Dobit godine		10.983.500	2.516.083
Ostala sveobuhvatna dobit			
Stavke koje bi se mogle reklasificirati u dobit ili gubitak			
Dobit ili gubitak od promjene fer vrijednosti financijske imovine koja se iskazuje po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		226.217	390.021
Odgođen porez na ostalu sveobuhvatnu dobit		(39.172)	(64.964)
Neto ostala sveobuhvatna dobit		187.046	325.057
Ukupna sveobuhvatna dobit		11.170.546	2.841.140
Pripisana imateljima kapitala matice		9.977.096	2.346.581
Pripisana manjinskom (nekontrolirajućem) interesu		1.193.450	494.559

Bilješke na stranicama od 19 do 71 sastavni s dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

7. Konsolidirani izvještaj o novčanim tokovima

Naziv pozicije iznosi u eurima	Bilješka	31.12.2024.	31.12.2023.
Novčani tok od poslovnih aktivnosti			
Dobit za godinu		10.983.500	2.516.083
Usklađenja:			
Porez na dobit	24	2.586.155	943.499
Amortizacija	7, 8, 9	19.681.275	20.839.536
Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca, neto	30	5.371.979	4.765.414
Gubici od prodaje i vrijednosnog usklađenja nekretnina, postrojenja, opreme		97.144	988.531
Gubici od prodaje i vrijednosnog usklađenja nematerijalne imovine		504.449	355.022
(Dobici) / gubici od prodaje i nerealizirani dobiti i gubici i vrijednosno usklađenje ulaganja		(806.981)	(739.707)
Prihodi od kamata i dividendi		(3.429.324)	(2.079.785)
Rashodi od kamata	32	416.149	489.871
Promjena u rezerviranjima, neto	17	(1.217.728)	(648.463)
Tečajne razlike (nerealizirane), neto		3.263	13.711
Novčani tok iz poslovnih aktivnosti prije promjena u radnom kapitalu:		34.189.882	27.443.712
(Smanjenje) / povećanje zaliha		4.198	(41.870)
Povećanje potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja		(9.040.404)	(1.592.666)
Povećanje obveza prema dobavljačima i ostalih obveza		2.875.532	206.896
Novac generiran poslovanjem:		28.029.208	26.016.072
Novčani izdaci za kamate		(416.149)	(489.871)
Plaćeni porez na dobit		(627.100)	(432.555)
Novčani tok od poslovnih aktivnosti:		26.985.960	25.093.647
Novčani tok od investicijskih aktivnosti			
Primici od prodaje nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine		379.476	797.274
Primici od prodaje financijskih instrumenata		77.056.596	63.689.710
Primici od kamata		3.417.747	2.050.703
Primici od dividendi		11.578	-
Izdaci za kupnju nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine		(10.238.829)	(16.170.522)
Izdaci za stjecanje financijskih instrumenata		(106.183.387)	(79.503.342)
Novčani tok od investicijskih aktivnosti		(35.556.820)	(29.136.178)
Novčani tok od financijskih aktivnosti			
Isplata dijela dobiti		(272.203)	(342.377)
Primici od kredita		46.924	1.405.281
Otplate zajmova		(2.384.215)	(2.095.064)
Novčani tok od financijskih aktivnosti		(2.609.494)	(1.032.160)
Neto smanjenje novca i novčanih ekvivalenata		(11.180.354)	(5.074.692)
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja		32.319.562	37.394.254
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	14	21.139.208	32.319.562

Bilješke na stranicama od 19 do 71 sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

Konsolidirani godišnji financijski izvještaji za godinu završenu 31. prosinca 2024.

8. Konsolidirani izvještaj o promjenama kapitala

Naziv pozicije iznosi u eurima	Bilješka	Temeljni kapital	Zakonske rezerve	Ostale rezerve	Revalorizacijske rezerve	Zadržana dobit i dobit poslovne godine	Ukupno matično društvo	Manjinski (nekontrolirajući) interes	Ukupno
Stanje 1. siječnja 2023.		178.811.865	9.054.228	9.470.462	(865.896)	16.173.986	212.644.545	8.191.886	220.836.531
Sveobuhvatna dobit									
Neto dobit za godinu	33	-	-	-	-	2.059.230	2.059.230	456.853	2.516.083
Promjena fer vrijednosti ulaganja klasificiranih po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		-	-	-	287.351	-	287.351	37.705	325.057
Ukupno sveobuhvatna dobit		-	-	-	287.351	2.059.230	2.346.581	494.559	2.841.140
Transakcije s vlasnicima priznate direktno u glavnici									
Raspodjela dijela dobiti u zakonske rezerve		-	136.951	143.158	-	(280.109)	-	-	-
Isplata dijela dobiti u državni proračun		-	-	-	-	(342.377)	(342.377)	-	(342.377)
Prijevremena otpлата kredita (ZOPS)		211	-	-	-	-	211	-	211
Ukupno transakcije s vlasnicima priznate direktno u glavnici		211	136.951	143.158	-	(622.485)	(342.165)	-	(342.165)
Stanje 31. prosinca 2023.		178.812.077	9.191.179	9.613.620	(578.544)	17.610.731	214.649.061	8.686.445	223.335.506
Sveobuhvatna dobit									
Neto dobit za godinu	33	-	-	-	-	9.819.399	9.819.399	1.164.101	10.983.500
Promjena fer vrijednosti ulaganja klasificiranih po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit		-	-	-	157.697	-	157.697	29.348	187.046
Ukupno sveobuhvatna dobit		-	-	-	157.697	9.819.399	9.977.096	1.193.450	11.170.546
Transakcije s vlasnicima priznate direktno u glavnici									
Raspodjela dijela dobiti u zakonske rezerve		-	108.881	313.113	-	(421.994)	-	-	-
Isplata dijela dobiti u državni proračun		-	-	-	-	(272.203)	(272.203)	-	(272.203)
Prijevremena otpлата kredita (ZOPS)		(113)	-	-	-	-	(113)	-	(113)
Ukupno transakcije s vlasnicima priznate direktno u glavnici		(113)	108.881	313.113	-	(694.198)	(272.316)	-	(272.316)
Stanje 31. prosinca 2024.		178.811.964	9.300.060	9.926.733	(420.847)	26.735.931	224.353.841	9.879.895	234.233.736

Bilješke na stranicama od 19 do 71 sastavni su dio ovih konsolidiranih financijskih izvještaja.

9. Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje

Bilješka 1	Opći podaci
Bilješka 2	Osnova za pripremu izvještaja
Bilješka 3	Usvajanje novih i izmijenjenih Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja
Bilješka 4	Sažetak značajnih računovodstvenih politika
Bilješka 5	Upravljanje financijskim rizikom
Bilješka 6	Ključne računovodstvene procjene i prosudbe
Bilješka 7	Nekretnine, postrojenja i oprema
Bilješka 8	Ulaganja u nekretnine
Bilješka 9	Nematerijalna imovina
Bilješka 10	Ostala ulaganja
Bilješka 11	Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja
Bilješka 12	Zalihe
Bilješka 13	Unaprijed plaćeni troškovi
Bilješka 14	Novac i novčani ekvivalenti
Bilješka 15	Temeljni kapital
Bilješka 16	Rezerve
Bilješka 17	Rezerviranja
Bilješka 18	Obveze prema dobavljačima i ostale dugoročne obveze
Bilješka 19	Ugovorne obveze
Bilješka 20	Odgođeni prihodi
Bilješka 21	Obveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obveze
Bilješka 22	Obveze prema bankama
Bilješka 23	Obveze prema zaposlenima
Bilješka 24	Porez na dobit
Bilješka 25	Prihodi od prodaje
Bilješka 26	Ostali poslovni prihodi
Bilješka 27	Troškovi sirovina i materijala
Bilješka 28	Operativni troškovi
Bilješka 29	Troškovi osoblja
Bilješka 30	Vrijednosna usklađenja
Bilješka 31	Ostali troškovi poslovanja
Bilješka 32	Neto financijski prihodi / (rashodi)
Bilješka 33	Ovisna društva
Bilješka 34	Događaji nakon izvještajnog razdoblja
Bilješka 35	Sastavljanje i odobravanje financijskih izvještaja

Bilješka 1. OPĆI PODACI

Grupa Financijska agencija sastoji se od Financijske agencije (Fina) i njezinih ovisnih društava FINA gotovinskih servisa d.o.o. koje ima ovisno društvo FINA GS usluge d.o.o. i Središnjeg klirinškog depozitarnog društvo d.d. koje ima ovisno društvo SKDD-CCP Smart Clear d.d. („Grupa“).

Povezana društva Financijske agencije na dan 31.12.2024. godine prikazana su u sljedećoj tablici:

Povezano društvo	Udio u vlasništvu
FINA gotovinski servisi d.o.o.	100,00%
FINA GS usluge d.o.o.	100,00%
Središnje klirinško depozitarno društvo d.d.	56,62%
SKDD-CCP Smart Clear d.d.	56,62%

Republika Hrvatska ima u Središnjem klirinškom depozitarnom društvu d.d. udio od 39,15%, a ostali dioničari 4,23% (sudionici tržišta kapitala, brokerska društva, izdavatelji). Središnje klirinško depozitarno društvo d.d. je 100% vlasnik društva SKDD-CCP Smart Clear d.d..

Grupa je obvezna primjenjivati odredbe Zakona o računovodstvu (NN 85/24 i 145/24). Okvir financijskog izvještavanja Grupe su Međunarodni standardi financijskog izvještavanja, usvojeni od strane Europske unije (Službeni list Europske unije 1126/2008 s izmjenama i dopunama).

Grupa na dan 31.12.2024. ima 3.516 radnika (2023: 3.540 radnika).

Financijska agencija je osnovana temeljem odredbi Zakona o Financijskoj agenciji (NN broj 117/2001, izmjene i dopune broj 60/2004 i 42/2005) kao pravni slijednik Zavoda za platni promet odnosno Službe društvenog knjigovodstva Hrvatske.

Sjedište Financijske agencije je Ulica grada Vukovara 70, Zagreb, Hrvatska, OIB: 85821130368, MBS: 080422905.

Fina je registrirana za obavljanje sljedećih djelatnosti:

- informatičko-tehnološke podrške radu sustava državne riznice,
- informatičko-tehnološke podrške sustavu prikupljanja javnih prihoda,
- informatičko-tehnološke podrške REGOS-u,
- informatičko-tehnološke podrške drugim registrima osiguranika,
- prikupljanja, obrade, objave i dostave podataka iz različitih izvora, te osiguravanja povezivanja i višenamjenske uporabe podataka iz registra za daljnju evidenciju, analizu i informacijsku uporabu u ministarstvima i Vladinim službama za potrebe državne statistike i javnosti,
- obavlja statistiku financijskih tokova evidentiranih kod ovlaštenih organizacija, izrađuje analize, bonitetne i druge informacije, te obavlja druge poslove određene propisima i na osnovi ugovora,
- prikuplja, obrađuje i publicira podatke utvrđene programom statističkih istraživanja RH,
- prikuplja, priprema i objedinjuje podatke o poslovnim subjektima, te vodi odgovarajuće registre,
- vodi i druge registre, evidencije i zbirke podataka za potrebe države i drugih subjekata,
- sudjeluje u većim statističkim akcijama i propisima te obavlja druge aktivnosti na osnovi odgovarajućih propisa, odnosno ovlasti,
- ostale poslove za potrebe Republike Hrvatske, jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave utvrđene posebnim zakonima ili drugim propisima,
- na zahtjev državnih tijela, pruža informatičko-tehnološku podršku u poslovima nadzora i kontrole pravnih subjekata,

Bilješka 1. OPĆI PODACI (nastavak)

Fina obavlja sljedeće komercijalne djelatnosti:

- usluge u ime i za račun komercijalnog bankarstva,
- vodi sustave za međubankovne obračune (NKS),
- vodi nacionalni sustav za izdavanje javnih ključeva – Registar digitalnih certifikata (RDC),
- operativno vođenje drugih javnih i komercijalnih registara,
- pomoćne djelatnosti u financijskom posredovanju,
- obrazovanje odraslih i ostalo obrazovanje,
- mjenjačko poslovanje,
- računalne i srodne djelatnosti,
- mikrografske-dokumentacijske poslove,
- pružanje podataka u traženom formatu izravnim pretraživanjem ili pristupom (računalnim upravljanjem) svakome ili određenim korisnicima,
- pruža usluge pohrane gotovog novca u dnevno-noćnim trezorima te usluge pohrane i deponiranja vrijednosti u sigurnosne sefove,
- pruža usluge poduzetnicima i drugim pravnim i fizičkim osobama u ostvarivanju njihovih zakonom propisanih prava i obveza, usluge pribavljanja podataka, isprava, odobrenja i drugih akata elektroničkim putem od nadležnih državnih tijela, tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravnih osoba s javnim ovlastima, a po potrebi i usluge dostavljanja tih podataka, isprava i akata tijelima nadležnim za odlučivanje o zahtjevima i drugim podnescima naručitelja usluga,
- obavlja administrativno-tehničke poslove u vezi osiguranja elektroničkog povezivanja tijela državne uprave, drugih državnih tijela, tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave i pravnih osoba s javnim ovlastima i
- savjetovanje u vezi s poslovanjem i upravljanjem.

Članovi Nadzornog odbora Fine u 2023. i 2024. godini su:

- Ivana Radeljak Novaković, predsjednica Nadzornog odbora
- Milan Kovač, zamjenik predsjednice Nadzornog odbora
- Davor Mikulić, član Nadzornog odbora
- Zvonko Šakić, član Nadzornog odbora
- Miro Totgergeli, član Nadzornog odbora od 12. srpnja 2024.
- Grozdana Perić, članica Nadzornog odbora do 16. svibnja 2024.

Članovi Uprave Fine u 2023. i 2024. godini su:

- Dražen Čović, predsjednik Uprave
- Vinka Ilak, članica Uprave
- Branko Malenica, član Uprave.

FINA gotovinski servisi d.o.o. su osnovani kao samostalno trgovačko društvo nastalo izdvajanjem poslova s gotovim novcem iz Financijske agencije. Osnivanje je provedeno Izjavom o osnivanju 9. rujna 2009. godine, a operativno je s radom tvrtka započela 3. svibnja 2010. godine.

Sjedište FINA gotovinskih servisa d.o.o. je Radnička cesta 182, Zagreb, Hrvatska, OIB: 27215039100, MBS: 080707141.

FINA gotovinski servisi d.o.o. je registrirana za obavljanje sljedećih djelatnosti:

- djelatnost obrade i pohrane gotovog novca, domaće i strane valute, vrijednosnih papira koji glase na domaću i stranu valutu i ostalih vrijednosnica,
- djelatnost distribucije, unutarnjeg i međunarodnog prijevoza gotovog novca domaće i strane valute, vrijednosnih papira koji glase na domaću i stranu valutu i ostalih vrijednosnica, dragocjenosti i plemenitih metala te zaštite pri prijevozu,
- posredničke usluge u svezi s prometom gotovog novca kao zakonskog sredstva plaćanja,
- promet domaćeg i stranog novca kao zakonskog sredstva plaćanja u obliku kovanica i novčanica,

Bilješka 1. OPĆI PODACI (nastavak)

- posredovanje pri sklapanju financijskih poslova,
- savjetovanje u pogledu strukture kapitala, poslovne strategije i sličnih pitanja kao i pružanje usluga koje se odnose na stjecanje dionica i poslovnih udjela u drugim društvima i druga značajna ulaganja
- djelatnost nadzora i opsluživanja bankomatske mreže,
- djelatnost privatne zaštite,
- održavanje i popravak strojeva i uređaja za obradu i pohranu gotovog novca, samoposlužnih uređaja i ostale opreme,
- kupnja i prodaja robe,
- obavljanje trgovačkog posredovanja na domaćem i inozemnom tržištu,
- javni prijevoz putnika i tereta u domaćem i međunarodnom prometu,
- iznajmljivanje strojeva i opreme, bez rukovatelja, predmeta za osobnu uporabu i kućanstvo,
- računalne i srodne aktivnosti,
- istraživanje tržišta i ispitivanje javnog mnijenja,
- savjetovanje u vezi s poslovanjem i upravljanjem,
- upravljačke djelatnosti holding-društava,
- promidžba (reklama i propaganda),
- zastupanje inozemnih tvrtki,
- projektiranje, građenje, uporaba i uklanjanje građevina,
- nadzor nad gradnjom i izrada procjena opasnosti na radu,
- ispitivanje strojeva i uređaja s povećanim opasnostima i ispitivanja u radnom okolišu,
- provjera strojeva i uređaja, osobnih zaštitnih sredstava i opreme,
- osposobljavanje radnika za rad na siguran način,
- montaža video-alarmnih sustava, trezorskih vrata, blagajni, trezorskih sefova i ostale trezorske opreme, opreme za tehniku i tjelesnu zaštitu,
- projektiranje, izvedba, popravak i održavanje vatrodajavnih sistema,
- razvoj, proizvodnja i montaža i održavanje sustava zaštite od požara i eksplozije,
- projektiranje, građenje i nadzor sustava sigurnosti,
- ispitivanje sustava za dojavu i gašenje požara,
- ispitivanje ispravnosti aparata za zaštitu od požara,
- ispitivanje radnog okoliša u radnim prostorijama i prostorima izvan radnih prostorija,
- organizacija osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenja požara i spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom,
- stručni poslovi zaštite od buke,
- čišćenje zgrada i drugih objekata,
- čišćenje sagova i pranje zavjesa,
- čišćenje ventilacijskih i klimatizacijskih sistema,
- poslovi upravljanja nekretninom i održavanje nekretnina,
- uređenje i održavanje krajolika,
- čišćenje svih vrsta objekata,
- pranje, kemijsko čišćenje i peglanje svih vrsta odjeće, tekstila, krzna,
- pripremanje hrane i pružanje usluga prehrane,
- pripremanje i usluživanje pićem i napitcima i
- pripremanje hrane za potrošnju na drugom mjestu sa ili bez usluživanja (u prijevoznom sredstvu, na priredbama i sl.) i opskrba tom hranom (catering).

Članovi Nadzornog odbora FINA gotovinskih servisa d.o.o. u 2023. i 2024. godini su:

- Dražen Čović, predsjednik Nadzornog odbora
- Branko Malenica, zamjenik predsjednika Nadzornog odbora
- Milan Kovač, član Nadzornog odbora.

Članovi Uprave FINA gotovinskih servisa d.o.o. u 2023. i 2024. godini su:

- Vedran Sabol, predsjednik Uprave.

Bilješka 1. OPĆI PODACI (nastavak)

Središnje klirinško depozitarno društvo d.d. je osnovano 18. travnja 1997. na temelju članka 84. Zakona o izdavanju i prometu vrijednosnim papirima (NN 107/95) i članka 177. Zakona o trgovačkim društvima (NN 111/93 s izmjenama i dopunama) kao dioničko društvo.

Dana 6. prosinca 2013. godine je rješenjem Trgovačkog suda u Zagrebu u sudski registar upisano osnivanje dioničkog društva SKDD-CCP Smart Clear d.d. čiji je osnivač i jedini dioničar SKDD d.d. Društvo je osnovano s namjerom da SKDD d.d. na njega prenese poslove poravnanja transakcija financijskih instrumenata, u svojstvu središnje druge ugovorne strane. Poslovi i način funkcioniranja SKDD-CCP Smart Clear d.d. definirani su Uredbom (EU) br. 648/2012 Europskog parlamenta i Vijeća od 4. srpnja 2012. godine o OTC izvedenicama, središnjoj drugoj ugovornoj strani i trgovinskom repozitoriju (dalje: EMIR).

Sjedište Središnjeg klirinškog depozitarnog društva d.d. je u ulici Heinzelova 62A, Zagreb, Hrvatska, OIB: 64406809162, MBS: 080138626.

Središnje klirinško depozitarno društvo d.d. je registrirano za obavljanje sljedećih djelatnosti:

- poslovi vođenja središnjeg depozitorija nematerijaliziranih vrijednosnih papira,
- poslovi vođenja središnjeg registra financijskih instrumenata,
- poslovi pohrane dionica u svezi s preuzimanjem dioničkih društava,
- usluge povjereništva,
- usluge glasovanja u svojstvu opunomoćenika na glavnim skupštinama,
- određivanje jedinstvene identifikacijske oznake nematerijaliziranih vrijednosnih papira,
- poslovi upravljanja sustavom poravnanja i namire transakcija sklopljenih na uređenom tržištu i multilateralnoj trgovinskoj platformi ili izvan uređenog tržišta i multilateralne trgovinske platforme,
- usluge vezane uz korporativne akcije izdavatelja nematerijaliziranih vrijednosnih papira,
- poslovi u svezi isplata i drugih prinosa iz nematerijaliziranih vrijednosnih papira i drugih financijskih instrumenata,
- prodaja i održavanje računalnih programa koje razvije za obavljanje gore navedenih usluga, te druge s tim povezane poslove i
- poslovi operatera fonda za zaštitu ulagatelja.

Članovi Nadzornog odbora Središnjeg klirinškog depozitarnog društva d.d. u 2023. i 2024. godini su:

- Vinka Ilak (predsjednik, FINA)
- Darija Radovanić (zamjenica predsjednika, Ministarstvo financija)
- Danijela Vukoja (SKDD, predstavnik radnika)
- Marija Zuber (Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika Zagreb)
- Marijana Ivanov (Ekonomski fakultet u Zagrebu)
- Alen Stojanović (Ekonomski fakultet u Zagrebu), od 7.11.2023. godine
- Denis Dolinar (Ekonomski fakultet u Zagrebu), od 7.11.2023. godine.

Članovi Uprave Središnjeg klirinškog depozitarnog društva d.d. u 2023. i 2024. godini su:

- Dora Matošić, predsjednica Uprave
- Stjepko Čičak, član Uprave
- Antonija Čunko, član Uprave.

Bilješka 2. OSNOVA ZA PRIPREMU IZVJEŠTAJA**2.1. Izjava o usklađenosti**

Konsolidirani financijski izvještaji („financijski izvještaji“) Grupe sastavljeni su sukladno Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja koji su usvojeni od strane Europske unije (Službeni list Europske unije 1126/2008 s izmjenama i dopunama).

2.2. Osnove mjerenja

Financijski izvještaji sastavljaju se na osnovi povijesnog ili amortiziranog troška osim financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit i financijske imovine po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, koristeći načelo neograničenosti poslovanja.

2.3. Funkcionalna i prezentacijska valuta

Počevši od 1. siječnja 2023. Republika Hrvatska promijenila je svoju valutu iz hrvatske kune u euro. Euro je postao funkcionalna i prezentacijska valuta od 2023. godine. Promjena funkcionalne i prezentacijske valute u 2023. godini nije imala značajnog utjecaja na ove financijske izvještaje Grupe.

2.4. Korištenje procjena i prosudbi

Priprema financijskih izvještaja u skladu s računovodstvenim politikama zahtijeva od rukovodstva donošenje prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu računovodstvenih politika i iskazane iznose imovine, obveza, prihoda i rashoda. Procjene i uz njih vezane pretpostavke zasnivaju se na povijesnom iskustvu i raznim drugim čimbenicima za koje se smatra da su razumni u danim uvjetima i uz raspoložive informacije na datum izrade financijskih izvještaja, a rezultat kojih čini osnovu za prosuđivanje knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza koja nije lako utvrdiva iz drugih izvora. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od ovih procjena. Procjene i uz njih vezane pretpostavke kontinuirano se preispituju tijekom izvještajnog razdoblja. Izmjene računovodstvenih procjena priznaju se u razdoblju u kojem je procjena izmijenjena i budućim razdobljima, ako izmjena utječe i na njih. Prosudbe rukovodstva koje se odnose na primjenu računovodstvenih politika koje imaju značajan utjecaj na financijske izvještaje i procjene sa znatnim rizikom mogućeg značajnog usklađenja u budućim razdobljima opisane su u *Bilješci 6*.

2.5. Konsolidacija*(a) Poslovne kombinacije*

Poslovne kombinacije obračunavaju se primjenom metode kupnje na datum kupnje, što je datum kada je došlo do prijenosa kontrole na Grupu. Grupa kontrolira subjekt kada je izložena ili ima pravo na promjenjive povrate iz svoje povezanosti sa subjektom i kada ima mogućnost utjecati na te povrate kroz svoju moć nad subjektom. Prilikom preispitivanja zaključka o kontroli, Grupa je uzela u obzir strukturirane subjekte i subjekte čija su potraživanja klasificirana kao nenadoknativa ili djelomično nadoknativa te je razmotrila utjecaj Grupe na donošenje ključnih odluka te izloženost Grupe promjenjivim povratima iz svoje povezanosti sa subjektom. Grupa mjeri goodwill na datum stjecanja kao zbroj fer vrijednosti prenesene naknade; uvećano za:

- priznati iznos eventualnog udjela nekontrolirajućih interesa u stečenom subjektu; uvećano za
- ako se stjecanje ostvaruje u etapama, fer vrijednost postojećeg vlasničkog udjela u stečenom društvu; umanjeno za
- neto priznati iznos (u pravilu fer vrijednost) prepoznatljive stečene imovine i preuzetih obveza.

Ako je zbroj negativan, dobit proizašla iz povoljne kupnje se odmah priznaje u računu dobiti i gubitka. Prenesena naknada ne uključuje iznose koji se odnose na podmirenje prethodnih poslovnih odnosa. Takvi se iznosi u pravilu priznaju kroz račun dobiti i gubitka.

Bilješka 2. OSNOVA ZA PRIPREMU IZVJEŠTAJA (nastavak)

2.5. Konsolidacija (nastavak)

Troškovi povezani sa stjecanjem, osim onih koji se odnose na izdavanje dužničkih ili vlasničkih vrijednosnih papira, koje Grupa realizira u vezi s poslovnim spajanjem priznaju se kao trošak u trenutku nastanka.

Eventualna potencijalna naknada priznaje se po fer vrijednosti na datum stjecanja. Ako je potencijalna naknada klasificirana kao kapital i rezerve, ne vrednuje se ponovo, a njezino podmirenje se iskazuje unutar kapitala i rezervi. U suprotnom, naknadne promjene fer vrijednosti potencijalne naknade priznaju se kroz račun dobiti i gubitka.

(b) Nekontrolirajući interesi

Nekontrolirajući interesi u neto imovini (bez goodwilla) konsolidiranih podružnica utvrđeni su odvojeno od kapitala i rezervi Grupe. Grupa odlučuje kod svake pojedine transakcije hoće li nekontrolirajući interes iskazati prema njegovoj fer vrijednosti, ili prema njegovom razmjernom udjelu u priznatom iznosu prepoznatljive neto imovine na datum stjecanja. Promjene ulaganja u podružnice koje ne rezultiraju gubitkom kontrole iskazuju se kao transakcije u kapitalu.

(c) Ovisna društva

Izvještaji se pripremaju za Finu i Grupu. Financijski izvještaji Grupe uključuju konsolidirane financijske izvještaje Fine i društava pod njezinom kontrolom (ovisna društva). Ulaganja u ovisna društva iskazuju se po trošku ulaganja umanjenom za ispravak vrijednosti u odvojenim financijskim izvještajima Fine.

Ovisna društva se konsolidiraju od trenutka prijenosa stvarne kontrole na Grupu, pa sve do prestanka kontrole odnosno njihove prodaje ili likvidacije. Grupa kontrolira subjekt ako je izložena ili ima prava na varijabilne povrate od sudjelovanja u subjektu i ima sposobnost mijenjanja tih povrata kroz svoju kontrolu nad subjektom. Sve transakcije između društava unutar Grupe te sva stanja i nerealizirani dobiti ili gubici koji proizlaze iz transakcija između društava unutar Grupe su eliminirani u pripremi konsolidiranih financijskih izvještaja.

Računovodstvene politike koje koriste povezana društva su izmijenjene gdje god je to bilo potrebno radi osiguranja dosljednosti s politikama koje primjenjuje Grupa. Gubici koji se odnose na nekontrolirajuće interese u podružnicama, alociraju se na nekontrolirajuće interese čak i ukoliko na taj način nekontrolirajući interesi imaju negativan iznos.

(d) Gubitak kontrole

U trenutku gubitka kontrole Grupa prestaje priznavati imovinu i obveze podružnice, udjele nekontrolirajućih interesa i ostale elemente kapitala i rezervi koji se odnose na podružnicu. Eventualni višak ili manjak koji proizlazi iz prestanka kontrole priznaje se u računu dobiti i gubitka. Ako Grupa zadržava udio u bivšoj podružnici, taj se udio iskazuje po fer vrijednosti na datum prestanka kontrole. Nakon toga, isti se iskazuje kao ulaganje koje se vrednuje po metodi udjela ili u skladu s računovodstvenom politikom Grupe za financijske instrumente, ovisno o razini zadržanog utjecaja.

(e) Transakcije koje se eliminiraju prilikom konsolidacije

Unutargrupna stanja i nerealizirani prihodi i rashodi (s izuzetkom dobitaka ili gubitaka po osnovi tečajnih razlika), koji proizlaze iz unutargrupnih transakcija, eliminiraju se prilikom sastavljanja konsolidiranih financijskih izvještaja. Nerealizirani gubici se eliminiraju na isti način kao i nerealizirani dobiti, ali samo pod uvjetom da nema dokaza o umanjenju vrijednosti.

Bilješka 3. USVAJANJE NOVIH I IZMIJENJENIH MSFI

Standardi i tumačenja na snazi u tekućem izvještajnom razdoblju

Grupa je u tekućoj godini primijenila nekoliko izmjena MSFI-jeva koje je objavio Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde ("OMRS") i usvojila Europska unija ("EU"), a koje se obvezno primjenjuju za obračunska razdoblja koja započinju na dan ili nakon 1. siječnja 2024. godine:

- Izmjene MRS-a 1 Prezentiranje financijskih izvještaja: Klasifikacija obveza kao kratkoročnih ili dugoročnih te kratkoročnih obveza s kovenantama.
- Izmjene MRS-a 7 Izvještaj o novčanom toku i MSFI-ja 7 Financijski instrumenti: Objavljivanja: Ugovori o financiranju dobavljača.
- Izmjene MSFI-ja 16 Najmovi: Obveza po osnovi najma kod prodaje i povratnog najma.

Usvajanje navedenih standarda i tumačenja nije imalo značajan utjecaj na financijske izvještaje Grupe.

Standardi i tumačenja koje je izdao OMRS i koji su odobreni u EU, ali nisu još na snazi

Na datum odobrenja ovih financijskih izvještaja, Grupa nije primijenila sljedeće nove i izmijenjene MSFI računovodstvene standarde koje je izdala i usvojila EU, ali još nisu na snazi:

- Izmjene MRS-a 21 Učinci promjena deviznih tečajeva: Nedostatak zamjenjivosti, datum stupanja na snagu 1. siječnja 2025. godine.

Standardi i tumačenja koje je izdao OMRS, ali još nisu usvojeni u EU

MSFI-jevi trenutačno usvojeni u EU ne razlikuju se značajno od MSFI-jeva koje je objavio OMRS, izuzev sljedećih standarda i izmjena postojećih standarda, o čijem usvajanju EU na datum objave financijskih izvještaja još nije donijela odluku:

- Izmjene MRS-a 9 i MSFI-a 7: Izmjene u klasifikaciji i mjerenju financijskih instrumenata (OMRS datum stupanja na snagu: 1. siječnja 2026.), još nisu usvojene u EU.
- Izmjene MRS-a 9 i MSFI-a 7: Ugovori koji se odnose na električnu energiju ovisnu o prirodi (OMRS datum stupanja na snagu: 1. siječnja 2026.), još nisu usvojene u EU.
- Izmjene MSFI-a 1, MSFI-a 7, MSFI-a 9, MSFI-a 10 i MRS-a 7: Godišnja unapređenja MSFI računovodstvenih standarda – Izdanje 11 (OMRS datum stupanja na snagu: 1. siječnja 2026.), još nisu usvojene u EU.
- MSFI 18 Prezentacija i objave u financijskim izvještajima (OMRS datum stupanja na snagu: 1. siječnja 2027.), još nisu usvojene u EU.
- MSFI 19 Podružnice bez javne odgovornosti: Objave (OMRS datum stupanja na snagu: 1. siječnja 2027.), još nisu usvojene u EU.
- MSFI 14 Vremenska razgraničenja (datum stupanja na snagu koji je odredio IASB: 1. siječnja 2016). Europska komisija je odlučila postupak preuzimanja ovog prijelaznog standarda odgoditi do objave njegove konačne verzije.
- Izmjene MSFI-a 10 i MRS-a 28: Prodaja ili unos imovine između ulagatelja i njegovog pridruženog subjekta ili zajedničkog pothvata te daljnje izmjene (IASB je odgodio datum stupanja na snagu na neodređeno vrijeme, uz dopuštenu raniju primjenu). Postupak preuzimanja je odgođen do dovršetka projekta istraživanja na temu primjene metode udjela.

Grupa ne očekuje da će usvajanje spomenutih standarda i tumačenja imati značajan utjecaj na financijske izvještaje Grupe.

Bilješka 4. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Slijedi prikaz značajnih računovodstvenih politika usvojenih za pripremu ovih financijskih izvještaja. Ove računovodstvene politike dosljedno su primjenjivane za sva razdoblja uključena u ove izvještaje.

4.1. Priznavanje prihoda

Grupa pri određivanju cijene transakcije uzima u obzir uvjete iz ugovora i svoju uobičajenu poslovnu praksu. Cijena transakcije iznos je naknade na koju Grupa očekuje da ima pravo u zamjenu za prijenos obećane robe ili usluga kupcu.

Grupa priznaje prihod kada (ili u mjeri u kojoj) ispuni obvezu na činidbu prijenosom obećane robe ili usluge (odnosno, imovine) kupcu. Imovina se smatra prenesenom kada kupac stekne (ili u mjeri u kojoj stekne) kontrolu nad tom imovinom.

Grupa koristi praktično rješenje odnosno ako ima pravo na naknadu od kupca u iznosu koji izravno odgovara vrijednosti koju kupac ostvaruje iz činidbe izvršene do određenog datuma, priznaje prihode u iznosu za koji ima pravo izdati račun.

(a) Prihodi od usluga

Grupa iskazuju prihode iz sljedećih glavnih izvora:

Prihodi od poslova platnog prometa

Grupa pruža usluge domaćega platnog prometa bankama i njihovim klijentima u ime i za račun banaka koje posluju na području RH. Poslove platnog prometa za banke i klijente banaka Grupa obavlja temeljem Odluke o eksternalizaciji odnosno temeljem sklopljenih ugovora s bankama. Poslovi platnog prometa obuhvaćaju poslove registra računa, postupke s naložima za plaćanje (nalozi na papiru, elektronskom mediju i nalozi inicirani putem servisa e-plaćanja), poslovanje s gotovim novcem banke, obradu gotovog novca u ime i za račun Hrvatske narodne banke, izvješćivanje klijenata i banaka, arhiviranje i rješavanje reklamacija. Obveze na činidbu se ispunjavaju u određenom trenutku, Grupa priznaje prihod u iznosu za koji ima pravo izdati račun.

Prihodi od poslova prisilne naplate, predstečajnih nagodbi i stečaja potrošača

Grupa poslove provedbe ovrhe na novčanim sredstvima obavlja temeljem Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima te pripadajućih podzakonskih akata. Provedba ovrhe na novčanim sredstvima ustrojena je kao centralizirani sustav provođenja ovrhe s jedinstvenim redoslijedom naplate te ustrojenim Jedinstvenim registrom računa. Naknada se obračunava prema odredbama Pravilnika o vrstama i visini naknada za obavljanje poslova propisanih Zakonom o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima, odnosno Grupa Cjenikom određuje iznos naknade, a suglasnost na Cjenik daje Ministar financija. Obveze na činidbu se ispunjavaju u određenom trenutku, Grupa priznaje prihod u iznosu za koji ima pravo izdati račun.

Prihodi od stečaja potrošača obuhvaćaju određene poslove za potrebe provedbe jednostavnog postupka stečaja potrošača sukladno sklopljenom ugovoru s Ministarstvom pravosuđa. Obveze na činidbu se ispunjavaju tijekom određenog vremena, Grupa priznaje prihod mjerenjem napretka k potpunom ispunjenju obveze na činidbu.

Bilješka 4. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**4.1. Priznavanje prihoda (nastavak)***Prihodi od podrške sustavu riznice i REGOS-a*

Poslovi državne riznice podrazumijevaju evidentiranje i raspored javnih prihoda, tehnološko-operativnu i informatičko-tehničku podršku te upravljanje i vođenje ostalih poslovnih odnosa i pružanja usluga sukladno sklopljenom ugovoru s Ministarstvom financija. Obveze na činidbu se ispunjavaju u određenom trenutku, Grupa priznaje prihod u iznosu za koji ima pravo izdati račun.

Upravljanje i vođenje poslova Središnjeg registra osiguranika (REGOS) podrazumijeva poslove prikupljanja podataka po osiguranicima o obveznim mirovinskim doprinosima putem Obrazaca R-S/R-Sm i Obrasca JOPPD, raspoređivanja sredstava doprinosa za obvezna mirovinska osiguranja I. i II. stupa po računima osiguranika te davanje informacija povezanih s tim procesima, a sukladno sklopljenom ugovoru s REGOS-om. Obveze na činidbu se ispunjavaju u određenom trenutku, Grupa priznaje prihod u iznosu za koji ima pravo izdati račun.

Prihodi od elektroničkog i kartičnog poslovanja

Usluge elektroničkog poslovanja obuhvaćaju upravljanje e-poslovanjem vezanim za izdavanje certifikata i vremenskih žigova te srodnih usluga iz područja PKI tehnologije. Usluge povjerenja podrazumijevaju digitalne certifikate, vremenski žig, potpisna rješenja, paket e-usluga te video identifikaciju. Digitalne usluge i servisi podrazumijevaju Nacionalni identifikacijski i autentifikacijski sustav (NIAS) unutar sustava e-Građani i e-Poslovanje s e-Ovlaštenjima i eIDAS Čvorom, sustav e-Pristojbe, Centralnu platformu za razmjenu e-računa, servis e-Račun za državu (e-Račun B2G) i servis e-Račun za poslovne subjekte (e-Račun B2B). Naknade se obračunavaju temeljem Cjenika Fine i/ili sklopljenih ugovora s klijentima. Obveze na činidbu se ispunjavaju u određenom trenutku, Grupa priznaje prihod u iznosu za koji ima pravo izdati račun.

Certifikati za fiskalizaciju se izdaju za potrebe potpisivanja gotovinskih računa koji se razmjenjuju s Poreznom upravom u skladu sa Zakonom o fiskalizaciji u prometu gotovinom. Certifikat se temeljem Cjenika Fine i ugovora s klijentom (koji se sklapa temeljem Zakona o elektroničkom potpisu) izdaje na rok od 5 godina, a naknada se naplaćuje unaprijed. Obveze na činidbu se ispunjavaju tijekom određenog vremena, Grupa priznaje prihod mjerenjem napretka k potpunom ispunjenju obveze na činidbu.

Prihodi od uplata i isplate građana

Grupa poslove platnog prometa za građane pruža u ime i za račun banaka koje posluju na području RH, temeljem Odluke o eksternalizaciji. Naknada se obračunava i naplaćuje odmah na šalteru od građana. Uplate građana u korist računa izdavatelja uplatnica se obavljaju na temelju ugovora između Grupe i izdavatelja uplatnica, a naknada se obračunava i naplaćuje mjesečno od izdavatelja uplatnica. Osim gotovinskih platnih transakcija za građane, Grupa pruža usluge uplate/isplate i plaćanja putem POS uređaja temeljem ugovora sa bankom. Obveze na činidbu se ispunjavaju u određenom trenutku, Grupa priznaje prihod u iznosu za koji ima pravo izdati račun.

Prihodi od usluga prijevoza i opsluživanja bankomata

Grupa pruža usluge prijevoza gotovog novca i ostalih vrijednosti za banke i poslovne subjekte, a prijevoz se obavlja u sigurnosnim elektrokemijskim spremnicima. Usluga s bankomatima obuhvaća punjenje i pražnjenje bankomata bankomatskim kazetama, intervencije na bankomatima, korištenje sigurnosnih spremnika za bankomate, čišćenje bankomata i vraćanje zadržanih kartica. Navedene poslove Grupa obavlja temeljem sklopljenih ugovora s bankama i poslovnim subjektima. Obveze na činidbu se ispunjavaju u određenom trenutku, Grupa priznaje prihod u iznosu za koji ima pravo izdati račun.

Bilješka 4. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

4.1. Priznavanje prihoda (nastavak)

Prihodi od NKS-a

Grupa kroz Nacionalni klirinški sustav upravlja platnim sustavima EuroNKS i EuroNKSInst platnim sustavom za obračun međubankovnih platnih transakcija u eurima. Naknada se obračunava temeljem ugovora s bankama. Obveze na činidbu se ispunjavaju u određenom trenutku, Grupa priznaje prihod u iznosu za koji ima pravo izdati račun.

Prihodi od registara

U skladu s važećom zakonskom regulativom te na temelju ugovornog odnosa s Ministarstvom financija, Grupa obavlja poslove prikupljanja i obrade financijskih izvještaja proračuna i proračunskih korisnika i neprofitnih organizacija te vodi Registar godišnjih financijskih izvještaja (RGFI) temeljem Zakona o računovodstvu u elektroničkom obliku koji je dostupan na mrežnim stranicama Fine. Grupa vodi Upisnik sudskih i javnobilježničkih osiguranja tražbina vjerovnika na pokretnim stvarima i pravima kojim je osigurana publikacija upisanih podataka i davanje istih zainteresiranoj javnosti. Vođenje registarskih poslova obuhvaća i poslove operativnog vođenja Jedinstvenog registra računa (JRR), Registra koncesija, Registra stvarnih vlasnika i servisa info.BIZ. Naknade se obračunavaju temeljem Cjenika Fine i/ili sklopljenih ugovora s klijentima. Obveze na činidbu se ispunjavaju u određenom trenutku, Grupa priznaje prihod u iznosu za koji ima pravo izdati račun.

Prihodi od usluga središnjeg vođenja računa

Prihodi od usluga depozitorija odnose se na usluge prema članovima izdavateljima, a vezani su uz pohranu vrijednosnih papira, održavanje računa ulagatelja te provođenja korporativnih akcija. Prihodi od usluga pohrane i održavanje računa vezani su za usluge vođenja evidencija o vrijednosnim papirima, ulagateljima, računima vrijednosnih papira, upis zaloga/fiducija, provođenje preknjižbi izvan organiziranog tržišta, izvještavanje izdavatelja i vlasnika/nositelja računa. Naknade se obračunavaju mjesečno u skladu s Cjenikom kojeg odobrava Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga. Obveze na činidbu se ispunjavaju u određenom trenutku, Grupa priznaje prihod u iznosu za koji ima pravo izdati račun.

Prihodi od COP-a i registra zaposlenika

Grupa obavlja poslove održavanja informatičkog sustava centraliziranog obračuna plaća i upravljanja ljudskim resursima u javnom sektoru. Naknada se obračunava mjesečno, a sukladno sklopljenom ugovoru. Obveze na činidbu se ispunjavaju u određenom trenutku, Grupa priznaje prihod u iznosu za koji ima pravo izdati račun.

(b) Prihodi od prodaje trgovačke robe

Grupa obavlja prodaju plativih i drugih obrazaca, državnih biljega i mjenica, vrijednosnih kupona za sezonski rad u poljoprivredi i materijala za blagajničko trezorsku opremu. Prihod od prodaje iskazuje se odmah po prodaji temeljem izdanih računa po maloprodajnoj cijeni.

Bilješka 4. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**4.1. Priznavanje prihoda (nastavak)***(c) Prihodi od kamata*

Prihodi i rashodi od kamata priznaju se u računu dobiti i gubitka kako nastaju za sve kamatonosne financijske instrumente primjenom metode efektivne kamatne stope. Metoda efektivne kamatne stope je metoda izračuna amortiziranog troška financijske imovine ili financijske obveze te alokacije prihoda ili rashoda od kamata tijekom odgovarajućeg razdoblja. Efektivna kamatna stopa je stopa kojom se diskontiraju očekivani budući novčani izdaci ili primici tijekom očekivanog vijeka trajanja financijskog instrumenta ili, kada je to prikladno, kraćeg razdoblja, do neto knjigovodstvene vrijednosti financijske imovine ili financijske obveze. Pri izračunu efektivne kamatne stope Grupa ne uzima u obzir buduće kreditne gubitke. Prihodi od kamata odnose se na prihode po osnovi sredstava oročenih kod banaka, kamata po stambenim kreditima, obveznicama i trezorskim zapisima te kamate obračunate na plaćena potraživanja nakon ugovorenog roka.

(d) Prihod od potpora

Primljene potpore iz programa koje oblikuje i financira Europska unija u računovodstvenom smislu se smatraju državnim potporama sukladno MRS-u 20 – Računovodstvo državnih potpora i objavljivanje državne pomoći.

Državne potpore priznaju se u poslovnim knjigama ako postoji razumna izvjesnost da će biti ispunjeno sljedeće (kumulativno):

- poslovni subjekt ispuniti će uvjete povezane s potporom i
- subjekt će primiti potporu.

Državne potpore se sustavno i racionalno priznaju kao dobit u razdobljima u kojima ih je potrebno usporediti s povezanim troškovima (dobitni pristup).

4.2. Nematerijalna imovina*(a) Priznavanje i mjerenje*

Nematerijalna imovina vrednuje se po povijesnom trošku ulaganja umanjenom za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja ukoliko postoje. Trošak ulaganja uključuje troškove koji se izravno mogu pripisati nabavi imovine. Tamo gdje dijelovi nematerijalne imovine imaju različiti korisni vijek trajanja, evidentiraju se kao posebne stavke nematerijalne imovine.

Dobici i gubici od otuđenja utvrđuju se uspoređujući ostvarenu prodajnu cijenu i neto knjigovodstvenu vrijednost imovine te se uključuju u dobit ili gubitak.

(b) Naknadni troškovi

Troškovi zamjene dijela nematerijalne imovine priznaju se u knjigovodstveni iznos imovine samo ako je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi povezane s imovinom pritijecati u Grupi i ako se trošak nabave može pouzdano izmjeriti. Troškovi tekućeg održavanja priznaju se u dobiti ili gubitku kako nastaju.

(c) Amortizacija

Amortizacija se obračunava linearnom metodom tijekom procijenjenog korisnog vijeka uporabe, kao što je prikazano u nastavku. Imovina u pripremi se ne amortizira.

Bilješka 4. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**4.2. Nematerijalna imovina (nastavak)**

Procijenjeni vijek trajanja imovine je kako slijedi:

Patenti, licence i ostala prava	4 godine
Ostala nematerijalna imovina	4 godine
Ulaganja u tuđu imovinu	1 do 10 godina

Kod ulaganja u tuđu imovinu, vijek upotrebe nematerijalne imovine koja proizlazi iz ugovornih prava određuje se prema očekivanom roku korištenja imovine, ali ne duže od razdoblja važenje tih prava.

Metoda amortizacije te procijenjeni korisni vijek upotrebe preispituju se na svaki datum izvještavanja i po potrebi usklađuju.

(d) Interno dobivena nematerijalna imovina

Interno dobivena nematerijalna imovina priznaje se kao imovina samo ako je dokazana:

- tehnička provedivost nematerijalne imovine koja se dovršava tako da bude raspoloživa za uporabu ili prodaju,
- namjera dovršenja nematerijalne imovine i njene uporabe ili prodaje,
- mogućnost uporabe ili prodaje nematerijalne imovine,
- način na koji će nematerijalna imovina davati izgledne ekonomske koristi; Grupa između ostalog treba dokazati i postojanje tržišta za proizvodnju nematerijalne imovine ili za samu nematerijalnu imovinu, ili pak korisnost nematerijalne imovine u slučaju da se ona koristi interno,
- raspoloživost odgovarajućih tehničkih, financijskih i drugih izvora za završetak razvoja i korištenje ili prodaju nematerijalne imovine i
- mogućnost pouzdanog utvrđivanja troška koji se može pripisati razvoju nematerijalne imovine.

Troškovi istraživanja ne mogu se priznati kao imovina, nego predstavljaju trošak razdoblja.

4.3. Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazani su u bilanci po povijesnom trošku umanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjeње vrijednosti, ako je potrebno. Povijesni trošak uključuje trošak koji je izravno povezan sa stjecanjem imovine.

Naknadni izdaci uključuju se u knjigovodstvenu vrijednost imovine ili se, po potrebi, priznaju kao zasebna imovina samo ako će Grupa imati buduće ekonomske koristi od spomenute imovine te ako se trošak imovine može pouzdano mjeriti. Knjigovodstvena vrijednost zamijenjenog dijela prestaje se priznavati. Svi ostali troškovi investicijskog i tekućeg održavanja terete račun dobiti i gubitka u financijskom razdoblju u kojem su nastali.

Sva imovina, osim zemljišta i imovine u pripremi, amortizira se linearnom metodom po propisanim stopama, utvrđenim tako da se trošak nabave imovine otpiše tijekom procijenjenog korisnog vijeka uporabe.

Očekivani korisni vijek uporabe prikazan je u nastavku:

Građevinski objekti	10 do 40 godina
Postrojenja i oprema	2 do 10 godina
Alati, pogonski inventar i transportna oprema	2 do 10 godina
Namještaj	2 do 10 godina
Ostala materijalna imovina	2 do 10 godina

Bilješka 4. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

4.3. Nekretnine, postrojenja i oprema (nastavak)

Korisni vijek uporabe i preostala vrijednost provjeravaju se i korigiraju, ukoliko je potrebno, na svaki datum izvještaja o financijskom položaju. Kada se promijeni namjena nekretnina od korištenja za vlastite potrebe na iznajmljivanje nekretnine se reklasificiraju u ulaganja u nekretnine.

Knjigovodstvena vrijednost imovine odmah se smanjuje do nadoknadivog iznosa ukoliko je viša od procijenjenog nadoknadivog iznosa imovine. Dobici i gubici nastali prodajom određuju se usporedbom prihoda i knjigovodstvene vrijednosti sredstva i uključuju se u ostale dobitke/(gubitke) u računu dobiti i gubitka.

4.4. Ulaganja u nekretnine

Ulaganja u nekretnine su ulaganja u zemljišta, zgrade, dijelove zgrade koje se drži radi ostvarivanja prihoda od najma ili radi porasta tržišne vrijednosti imovine ili oboje, a ne radi korištenja u proizvodnji ili ponudi roba i usluga ili u administrativne svrhe ili prodaje u sklopu redovnog poslovanja.

Ulaganja u nekretnine iskazuju se po trošku nabave, umanjenom za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti.

Sva ulaganja u nekretnine, osim imovine u pripremi, amortiziraju se linearnom metodom po propisanim stopama utvrđenim tako da se trošak nabave otpisuje u toku procijenjenog korisnog vijeka uporabe imovine kako slijedi:

Zgrade	10 do 40 godina
--------	-----------------

Korisni vijek uporabe i preostala vrijednost provjeravaju se i korigiraju, ukoliko je potrebno, na svaki datum izvještaja o financijskom položaju.

4.5. Imovina namijenjena prodaji

Grupa klasificira dugotrajnu imovinu kao namijenjenu za prodaju ako će njezina knjigovodstvena vrijednost biti uglavnom nadoknađena putem prodaje radije nego stalnim korištenjem. Uvjeti koji moraju biti ispunjeni da bi se moglo govoriti o klasifikaciji dugotrajne imovine u dugotrajnu imovinu namijenjenu prodaji su:

- imovina mora biti raspoloživa za trenutnu prodaju u postojećem stanju, po uvjetima koji su česti i uobičajeni za prodaju takve imovine i njezina prodaja mora biti vrlo vjerojatna (obavljanje prodaje se očekuje unutar jedne godine),
- da bi prodaja bila visoko vjerojatna, prikladna razina upravljanja mora biti obvezana planom za prodaju imovine i mora biti pokrenut aktivni program za pronalaženje kupca i ispunjenje plana,
- imovina mora biti aktivno nuđena za prodaju po cijeni koja je opravdana u odnosu na njenu tekuću fer vrijednost i
- treba postojati očekivanje da će prodaja udovoljiti kriterijima priznavanja kao okončana prodaja u roku od godinu dana od datuma klasifikacije, dok radnje potrebne za ispunjenje plana trebaju ukazivati na to da nema izgleda da će doći do značajnih promjena plana ili odustajanja od plana.

Grupa mjeri dugotrajnu imovinu klasificiranu kao namijenjenu za prodaju po knjigovodstvenoj vrijednosti ili fer vrijednosti umanjenoj za troškove prodaje, ovisno o tome koja je niža. Troškovi prodaje su ovisni troškovi koji su neposredno povezani s otuđenjem imovine, isključujući financijske troškove i troškove poreza na dobit.

Bilješka 4. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

4.5. Imovina namijenjena prodaji (nastavak)

Sukladno zahtjevima MSFI-a 5, ako je Grupa klasificirala imovinu kao namijenjenu za prodaju, ali kriteriji priznavanja nisu udovoljeni, Grupa će prestati klasificirati imovinu kao onu koja je namijenjena za prodaju. Grupa će mjeriti dugotrajnu imovinu koja prestaje biti klasificirana kao namijenjena za prodaju po nižoj od:

- a) njene knjigovodstvene vrijednosti prije nego je imovina (ili grupa za otuđenje) bila klasificirana kao namijenjena za prodaju, prilagođena za smanjenje vrijednosti, amortizaciju ili revalorizaciju koja bi bila priznata da imovina (ili grupa za otuđenje) nije bila klasificirana kao namijenjena za prodaju, i
- b) njene nadoknadive vrijednosti u trenutku naknadne odluke da se ne prodaje.

Amortizacija se ne obračunava. Prihodi ili rashodi s osnove dugotrajne imovine namijenjene prodaji ili grupe za otuđenje, priznaju se u trenutku njenog otuđenja na neto osnovi.

4.6. Financijska imovina

(a) Klasifikacija

Financijska imovina obuhvaća ulaganja na koja se primjenjuje MSFI 9: Financijski instrumenti. Financijska imovina obuhvaća dionice i udjele kod nepovezanih poduzetnika, depozite, obveznice, trezorske zapise, udjele u UCITS fondovima, potraživanja itd.

Financijska imovina se klasificira kao imovina koja se naknadno mjeri po:

- amortiziranom trošku
- fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ili
- fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Klasifikacija financijske imovine određuje se na temelju sljedećeg:

- poslovnog modela upravljanja financijskom imovinom i
- obilježja financijske imovine s ugovornim novčanim tokovima.

Financijska se imovina mjeri po amortiziranom trošku ako su ispunjena oba uvjeta navedena u nastavku:

- financijska se imovina drži u okviru poslovnog modela čija je svrha držanje financijske imovine radi prikupljanja ugovornih novčanih tokova i
- na temelju ugovornih uvjeta financijske imovine na određene datume nastaju novčani tokovi koji su samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice.

Financijska se imovina mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ako su ispunjena oba uvjeta navedena u nastavku:

- financijska se imovina drži u okviru poslovnog modela čiji se cilj ostvaruje i prikupljanjem ugovornih novčanih tokova i prodajom financijske imovine te
- na temelju ugovornih uvjeta financijske imovine na određene datume nastaju novčani tokovi koji su samo plaćanje glavnice i kamata na nepodmireni iznos glavnice.

Financijska se imovina mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, osim ako se mjeri po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Financijska imovina se reklasificira samo u slučaju promjene poslovnog modela upravljanja financijskom imovinom. Financijska imovina ne reklasificira se nakon početnog priznavanja, osim ako Grupa ne promijeni svoj poslovni model upravljanja financijskom imovinom, u kojem slučaju se sva financijska imovina reklasificira prvog dana prvog izvještajnog razdoblja nakon promjene poslovnog modela.

Bilješka 4. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

4.6. Financijska imovina (nastavak)

Procjena poslovnog modela

Grupa procjenjuje cilj poslovnog modela u kojem se imovina drži na razini portfelja jer to najbolje odražava način na koji se upravlja poslovanjem i pružaju informacije Upravi. Razmatrane informacije uključuju:

- navedene politike i ciljeve za portfelj i djelovanje tih politika u praksi;
- kako se ocjenjuje uspješnost portfelja i izvještavaju uprave društava;
- rizike koji utječu na uspješnost poslovnog modela (i financijsku imovinu u okviru tog poslovnog modela) i njegovu strategiju upravljanja tim rizicima; i
- učestalost, obujam i vrijeme prodaje u prethodnim razdobljima, razloge za takvu prodaju i njihova očekivanja o budućim aktivnostima prodaje.

Financijska imovina koja se drži za trgovanje ili kojom se upravlja i čija se uspješnost procjenjuje na temelju fer vrijednosti, mjeri se po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (FVTPL) jer se ne drži za prikupljanje ugovornih novčanih tokova niti za prikupljanje ugovornih novčanih tokova i za prodaju financijske imovine.

Procjena jesu li ugovorni novčani tokovi jedino plaćanja po osnovi glavnice i kamata

Za potrebe ove procjene, „glavnica“ se definira kao fer vrijednost financijske imovine kod početnog priznavanja. "Kamata" se definira kao naknada za vremensku vrijednost novca i za kreditni rizik vezan uz nepodmireni iznos glavnice u određenom vremenskom razdoblju i za ostale osnovne rizike i troškove kreditiranja (npr. rizik likvidnosti i administrativni troškovi), kao i profitna marža.

Prilikom procjene jesu li ugovorni novčani tokovi plaćanja po osnovi glavnice i kamata na nepodmirenu glavicu (SPPI), Grupa razmatra ugovorne uvjete instrumenta. To uključuje procjenu sadrži li financijska imovina ugovornu odredbu koja bi mogla promijeniti vrijeme ili iznos ugovornih novčanih tokova tako da se ne bi ispunio taj uvjet. Prilikom procjene, Grupa razmatra:

- nepredviđene događaje koji bi mogli promijeniti iznos i vrijeme novčanih tokova;
- uvjete prijevremenog plaćanja i produženja i
- značajke koje mijenjaju razmatranje vremenske vrijednosti novca (npr. periodično mijenjanje kamatnih stopa).

Dobici i gubici

Od 1. siječnja 2018. godine bilo koji kumulativni dobitak/gubitak priznat u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (OSD) u odnosu na vlasničke vrijednosne papire koji su označeni po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (FVOSD), ne priznaje se u računu dobiti i gubitka prilikom prestanka priznavanja.

(b) Priznavanje i prestanak priznavanja

Financijska imovina priznaje se od datuma kada se počnu primjenjivati ugovoreni uvjeti instrumenta u kojem je Grupa jedna od ugovornih strana. Redovna kupnja financijske imovine se priznaje obračunavanjem na datum podmirenja.

Imovina koja je stečena u stranoj valuti preračunava se u protuvrijednost eura primjenom srednjeg tečaja HNB važećeg na dan vrednovanja ili po tečaju koji proizlazi iz ugovornog odnosa vezanog za tu transakciju.

Bilješka 4. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

4.6. Financijska imovina (nastavak)

(b) Priznavanje i prestanak priznavanja (nastavak)

Financijska imovina (osim potraživanja od kupaca) se pri početnom priznavanju mjeri po njezinoj fer vrijednosti, koja se u slučaju financijske imovine koja nije određena po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, uvećava ili umanjuje za transakcijske troškove koji se mogu izravno pripisati stjecanju ili izdavanju financijske imovine. Potraživanja od kupaca se pri početnom priznavanju mjere po njihovoj transakcijskoj cijeni sukladno MSFI 15 - Prihodi na temelju ugovora s kupcima.

Grupa prestaje priznavati financijsku imovinu kada isteknu ugovorna prava na novčane tokove od financijske imovine ili kada prenese financijsku imovinu u transakciji kojom se prenose suštinski svi rizici i koristi od vlasništva na drugi poslovni subjekt.

(c) Početno i naknadno mjerenje

Financijska imovina početno se priznaje po fer vrijednosti uvećanoj za transakcijske troškove direktno povezane s nabavom, za svu financijsku imovinu koja se ne iskazuje po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka. Imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka početno se priznaje po fer vrijednosti, a transakcijski troškovi odmah terete račun dobiti i gubitka.

Nakon početnog mjerenja, financijska imovina se mjeri po amortiziranom trošku, po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit ili po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Amortizirani trošak je iznos po kojemu se financijska imovina mjeri pri početnom priznavanju, umanjen za otplatu glavnice, uvećan ili umanjen za kumulativnu amortizaciju, primjenom metode efektivne kamatne stope, svih razlika između početnog iznosa i iznosa pri dospijecu te usklađen za sve rezervacije za umanjenje vrijednosti.

Grupa izravno umanjuje bruto knjigovodstvenu vrijednost financijske imovine ako nema razumnih očekivanja u pogledu povrata financijske imovine, u cijelosti ili djelomično. Otpis je događaj koji dovodi do prestanka priznavanja.

(d) Dobici i gubici

Dobit ili gubitak po financijskoj imovini mjerenoj po fer vrijednosti se priznaju u računu dobiti i gubitka, osim ako je riječ o ulaganju u instrumente klasificirane po vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. Dobit ili gubitak po financijskoj imovini koja se mjeri po amortiziranom trošku se priznaju u računu dobiti i gubitka te uključuju prihode od kamata, gubitke od umanjenja vrijednosti, dobit ili gubitak od tečajnih razlika.

Dobici ili gubici od financijskih instrumenata koji se vrednuju po amortiziranom trošku mogu također nastati prilikom prestanka priznavanja ili umanjenja vrijednosti financijskog instrumenta.

Dobit ili gubitak po financijskoj imovini mjerenoj po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit se priznaje u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (uz iznimku gubitaka od umanjenja vrijednosti i dobiti i gubitaka od tečajnih razlika), sve do prestanka priznavanja financijske imovine ili njezine reklasifikacije. Ako se financijska imovina prestane priznavati, kumulativni dobici ili gubici prethodno priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti reklasificiraju se iz OSD u račun dobiti i gubitka kao reklasifikacijsko usklađenje osim ako se radi o vlasničkim instrumentima čiji se dobici i gubici nikada ne reklasificiraju u dobit ili gubitak.

Bilješka 4. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

4.6. Financijska imovina (nastavak)

(e) Fer vrijednost

Grupa koristi sljedeću hijerarhiju mjerenja fer vrijednosti koja odražava značajnost inputa korištenih prilikom mjerenja fer vrijednosti:

- Razina 1: Fer vrijednost financijskih instrumenata temelji se na njihovim kotiranim tržišnim cijenama dostupnim na aktivnom tržištu.
- Razina 2: Fer vrijednost financijskih instrumenata procjenjuje se primjenom tehnika procjene na temelju mjerljivih inputa, bilo direktnih (na primjer cijene) ili indirektnih (na primjer izvedenih iz cijena).
- Razina 3: Fer vrijednost financijskih instrumenata procjenjuje se primjenom tehnika procjene koje se ne temelje na mjerljivim inputima.

Aktivno tržište je tržište na kojem se odvijaju transakcije predmetnom imovinom dovoljno učestalo i u dovoljnom volumenu da omogućuju kontinuitet u informiranju o cijenama.

(f) Umanjenje vrijednosti financijske imovine

Rezervacija za umanjene vrijednosti za očekivane kreditne gubitke se priznaje za financijsku imovinu koja se mjeri po amortiziranom trošku i fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (za dužničke vrijednosnice). Rezervacije za umanjene vrijednosti za financijsku imovinu koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit priznaju se u rezervi fer vrijednosti, ali ne i u financijskom položaju jer je knjigovodstvena vrijednost instrumenata ujedno i njihova fer vrijednost.

Na svaki datum izvještavanja Grupa je za financijski instrument dužna izmjeriti rezervacije za umanjene vrijednosti u iznosu jednakom očekivanim kreditnim gubicima:

- tijekom vijeka trajanja instrumenta ako se nakon početnog priznavanja kreditni rizik tog financijskog instrumenta znatno povećao
- u dvanaestomjesečnom razdoblju ako se nakon početnog priznavanja kreditni rizik financijskog instrumenta nije znatno povećao.

Grupa priznaje dobit ili gubitak od umanjenja vrijednosti u računu dobiti i gubitka u iznosu očekivanih kreditnih gubitaka (ili poništenja), što je potrebno kako bi se rezervacije za umanjene vrijednosti na datum izvještavanja uskladile s iznosom koji je potrebno priznati.

4.7. Najmovi

Prilikom sklapanja ugovora, Grupa procjenjuje da li ugovor je, ili sadrži, najam. Ugovor je, ili sadrži, najam ako se ugovorom prenosi pravo upravljanja nad korištenjem odnosno imovine u određenom razdoblju u zamjenu za naknadu. Kako bi procijenila da li ugovor sadrži prijenos prava upravljanja nad predmetnom imovinom, Grupa koristi definicije za najmove iz MSFI-a 16.

Prilikom sklapanja ili izmjena ugovora koji sadrže komponente najma, Grupa raspoređuje naknade iz ugovora na svaku komponentu najma na temelju njene relativne samostalne cijene. Međutim, za najmove nekretnina Grupa je izabrala da ne raspoređuje komponente na one koje nisu najam i evidentirati najmove i povezane stavke koje nisu najmovi kao jedinstvenu komponentu najma.

Grupa priznaje imovinu s pravom korištenja i obvezu za najmove na datum početka najma. Imovina s pravom korištenja se početno mjeri po trošku, koji se sastoji od početnog iznosa obveze po najmu prilagođenog za sva plaćanja najma izvršena na datum početka najma ili prije, uvećano za sve izravne početne troškove koji su nastali i procijenjene troškove rastavljanja i uklanjanja odnosno imovine ili obnove mjesta na kojem se imovina nalazi ili vraćanja odnosno imovine u stanje koje se zahtijeva na temelju uvjeta najma, umanjeno za sva primljena odobrenja za najam.

Bilješka 4. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

4.7. Najmovi (nastavak)

Imovina s pravom korištenja se naknadno amortizira koristeći linearnu metodu od datuma početka najma do isteka perioda najma, osim ako se do kraja razdoblja najma vlasništvo nad odnosnom imovinom prenese na najmoprimca ili ako trošak imovine s pravom korištenja odražava da će najmoprimac iskoristi mogućnost kupnje. U tom slučaju imovina s pravom korištenja će se amortizirati od datuma početka najma do kraja njezina korisnog vijeka korištenja, koji se utvrđuje na istoj osnovi kao i za slične nekretnine ili opremu. Dodatno, imovina s pravom korištenja se redovito smanjuje za gubitke od umanjenja vrijednosti, ukoliko postoje, te se usklađuje zbog određenih naknadnih mjerenja obveza za najmove.

Obveza za najmove se početno mjeri po sadašnjoj vrijednosti plaćanja najмова koja nisu plaćena do tog datuma, diskontiranih primjenjujući kamatnu stopu koja proizlazi iz najma ili, ako se ta stopa ne može izravno utvrditi, graničnu kamatnu stopu zaduživanja Grupe. Općenito, Grupa koristi svoju graničnu stopu zaduživanja kao diskontnu stopu.

Grupa utvrđuje svoju graničnu stopu zaduživanja koristeći kamatnu stopu od raznih eksternih izvora financiranja i radi određenih prilagodbi koje odražavaju uvjete iz najma i vrste unajmljene imovine.

Plaćanja najмова uključena u mjerenje obveze po najmu uključuju sljedeće:

- fiksna plaćanja, uključujući i plaćanja koja su u biti fiksna,
- varijabilna plaćanja najma koja ovise o indeksu ili stopi, koja se početno mjere primjenom indeksa ili stopa koje vrijede na datum početka najma,
- iznose plaćanja za koja se očekuje da će biti plaćena na temelju jamstava za ostatak vrijednosti i
- očekivanu cijenu opcije izvršenja kupnje za koju je izvjesno da će ju Grupa iskoristiti, plaćanja najмова za opcionalno produljenje trajanja ako je izvjesno da će Grupa iskoristiti mogućnost produljenja, i kazne za prijevremeni raskid najma osim ako je izvjesno da Grupa neće prijevremeno raskinuti najam.

Obveza za najmove se mjeri po amortiziranom trošku koristeći metodu efektivne stope. Ona se ponovno mjeri kada nastanu promjene u budućim plaćanjima najma zbog promjena indeksa ili stopa, ako postoji promjena u procjeni očekivanog iznosa plaćanja na temelju jamstava za ostatak vrijednosti, ako Grupa promijeni svoje procjene hoće li koristiti mogućnost kupovine, produljenja ili raskida ili ako nastanu promjene u plaćanjima najma koja su u biti fiksna.

Kada se obveza za najam ponovno mjeri na navedeni način, odgovarajuće izmjene se rade i na knjigovodstvenoj vrijednosti imovine s pravom korištenja, ili se evidentiraju u računu dobiti i gubitka ukoliko je knjigovodstvena vrijednost imovine s pravom korištenja svedena na nulu.

Grupa prikazuje imovinu s pravom korištenja, koja nije zadovoljila definicije ulaganja u nekretnine, na poziciji *Nekretnine, postrojenja i oprema* i obveze za najmove na poziciji *Obveze za najmove* u izvještaju o financijskom položaju.

Kratkoročni najmovi i najmovi imovine niske vrijednosti

Grupa je odabrala da ne priznaje imovinu s pravom korištenja i obveze za najmove imovine niske vrijednosti i kratkoročne najmove, uključujući informatičku opremu. Grupa priznaje plaćanja najмова vezano uz takve najmove kao trošak po linearnoj osnovi tijekom razdoblja najma.

Bilješka 4. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**4.8. Zalihe**

Zalihe materijala i rezervnih dijelova iskazuju se po trošku nabave ili neto ostvarivoj vrijednosti, ovisno o tome koja je niža. Trošak se određuje po metodi ponderiranih prosječnih cijena. Neto ostvariva vrijednost predstavlja procjenu prodajne cijene u redovnom poslovanju umanjenu za varijabilne troškove prodaje.

Trgovačka roba iskazuje se po prodajnoj cijeni umanjenoj za poreze i marže. Sitni inventar i alati u potpunosti se otpisuju prilikom stavljanja u uporabu. Prema potrebi obavlja se ispravak vrijednosti oštećenih zaliha te zaliha kojima je prošao rok uporabe.

4.9. Potraživanja

Potraživanja su, na temelju obveznopравnih i drugih osnova, zasnovana prava na naplatu određenih iznosa od kupaca i drugih dužnika. Potraživanja se početno mjere po fer vrijednosti.

Ako se naplata potraživanja odgađa za dulje vremensko razdoblje (dulje od 1 godine), a nisu ugovorene kamate ili su ugovorene po stopi koja je niža od tržišne, potraživanje se priznaje u iznosu koji predstavlja sadašnju vrijednost budućih novčanih tokova diskontiranih primjenom tržišne kamatne stope.

Potraživanja u stranoj valuti preračunavaju se u hrvatsku valutu jedinicu (euro) primjenom srednjeg tečaja HNB-a važećeg na dan transakcije. Primjenom srednjeg tečaja HNB-a iskazuju se i potraživanja u stranoj valuti i uz primjenu valutne klauzule na dan bilance. Nastale tečajne razlike iskazuju se kao prihod ili rashod razdoblja.

Nakon početnog mjerenja, potraživanja se mjere po amortiziranom trošku ili po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Potraživanja čija se naplata očekuje u razdoblju dužem od godinu dana mjere se po amortiziranom trošku primjenom metode efektivne kamatne stope umanjeno za sve gubitke od umanjenja vrijednosti.

Knjigovodstvena vrijednost potraživanja umanjuje se primjenom konta ispravka vrijednosti. Iznos gubitka se priznaje u računu dobiti i gubitka. Objektivni dokaz da je vrijednost potraživanja umanjena uključuje:

- značajne financijske teškoće dužnika,
- nepoštivanje ugovora, poput nepodmirenja obveza ili zakašnjenja plaćanja i
- nastanak mogućnosti da će dužnik pokrenuti stečajni postupak ili postupak druge financijske reorganizacije.

Izračun rezervacija za umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke za potraživanja od kupaca izračunavaju se pojednostavljenim pristupom i jednom godišnje sa stanjem na zadnji dan izvještajnog razdoblja.

Potraživanja se prestaju priznavati kad su naplaćena ili otuđena, kad je utvrđena njihova konačna nemogućnost naplate te u slučaju da nastupi zastara. Potraživanja za koja je utvrđena nemogućnost naplate i ona za koja je nastupila zastara otpisuju se na teret rashoda razdoblja i isknižavaju iz evidencija.

Bilješka 4. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)

4.10. Novac i novčani ekvivalenti

Novac obuhvaća gotovinu u blagajni, stanja na računima u bankama i oročene depozite u bankama s rokom dospijeca do 3 mjeseca.

4.11. Depoziti

Depoziti predstavljaju nederivativnu financijsku imovinu s fiksnim ili odredivim plaćanjem koja ne kotira na aktivnom tržištu. Iskazana je u okviru kratkotrajne imovine, osim imovine s dospijećem dužim od 12 mjeseci nakon datuma bilance, koja se klasificira kao dugotrajna imovina.

4.12. Posudbe

Posudbe se početno priznaju po fer vrijednosti, umanjenoj za troškove transakcije. U budućim razdobljima, posudbe se iskazuju po amortiziranom trošku. Sve razlike između primitaka (umanjenih za troškove transakcije) i otkupne vrijednosti priznaju se u računu dobiti i gubitka tijekom razdoblja trajanja posudbe. Grupa ne kapitalizira troškove posudbi, a klasificiraju se kao dugoročne obveze.

4.13. Obveze prema dobavljačima

Knjigovodstvena vrijednost obveza prema dobavljačima uglavnom odgovara njihovoj fer vrijednosti zbog njihove kratkoročne prirode. Obveze se priznaju kada je vjerojatno da će zbog podmirenja sadašnje obveze, doći do odljeva resursa Grupe i kada se iznos kojim će se ona podmiriti može pouzdano izmjeriti. Obveze se klasificiraju kao kratkoročne i dugoročne. Kratkoročne obveze su obveze koje ispunjavaju bilo koji od sljedeća četiri kriterija:

- očekuje se da će se podmiriti u redovnom tijeku poslovnog ciklusa,
- dospijeva za podmirenje u roku unutar dvanaest mjeseci poslije datuma bilance,
- primarno se drži radi trgovanja i
- subjekt nema bezuvjetno pravo odgađati podmirenje obveze na najmanje dvanaest mjeseci poslije datuma bilance.

Iznos dugoročne obveze koji dospijeva na plaćanje u roku od jedne godine (u sljedećem obračunskom razdoblju), na dan bilance iskazuje se kao kratkoročna obveza.

4.14. Porez na dobit

Iznos poreza na dobit za tekuću godinu obračunava se na temelju Zakona o porezu na dobit, koji je na snazi u Republici Hrvatskoj na dan bilance. Trošak poreza na dobit temelji se na oporezivoj dobiti za godinu te se sastoji od tekućeg i odgođenog poreza. Porez na dobit priznaje se u računu dobiti i gubitka, s izuzetkom poreza na dobit koji se odnosi na stavke priznate izravno u kapitalu i rezervama, pri čemu se porez također priznaje u kapitalu i rezervama.

Tekući porez predstavlja očekivani iznos poreza koji se plaća na oporezivi iznos dobiti za godinu, sukladno poreznim stopama koje su bile na snazi ili su u suštini bile važeće na datum bilance te sve korekcije iznosa porezne obveze za prethodna razdoblja. Iznos odgođenog poreza izračunava se bilančnom metodom.

Odgođeni porez odražava neto porezne efekte privremenih razlika između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza za potrebe financijskog izvještavanja i iznosa koji se koriste za potrebe izračuna poreza. Mjerenje odgođene porezne imovine i obveza prikazuje porezne posljedice koje bi proizašle iz načina na koji Grupa na datum bilance očekuje realizaciju, odnosno podmirenje knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza, a na osnovu poreznih stopa koje su bile na snazi ili su u suštini bile važeće na datum bilance.

Bilješka 4. SAŽETAK ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA (nastavak)**4.14. Porez na dobit (nastavak)**

Odgođena porezna imovina i obveze se ne diskontiraju te se klasificiraju kao dugotrajna imovina i/ili dugoročne obveze u bilanci. Odgođena porezna imovina priznaje se do iznosa za koji je vjerojatno da će se ostvariti oporeziva dobit dostatna za njezino korištenje. Na svaki datum bilance, Grupa ponovno procjenjuje nepriznatu potencijalnu odgođenu poreznu imovinu i knjigovodstvenu vrijednost priznate odgođene porezne imovine.

4.15. Primanja zaposlenih

U toku redovnog poslovanja, Grupa prilikom isplata plaća u ime svojih zaposlenika, koji su članovi obveznih mirovinskih fondova, obavlja redovita plaćanja doprinosa sukladno pravnoj regulativi. Obvezni mirovinski doprinosi fondovima iskazuju se kao dio troška plaća kada se obračunaju. Obveze po osnovi ostalih dugoročnih primanja zaposlenika, kao što su jubilarne nagrade i zakonske otpremnine, iskazuju se u neto iznosu sadašnje vrijednosti obveze za definirana primanja na datum bilance. Kao diskontna stopa koristi se tržišni prinos na državne obveznice, u valuti i s uvjetima koji odgovaraju valuti i uvjetima obveze temeljem tih primanja.

4.16. Rezerviranja

Rezerviranja se priznaju ako Grupa ima sadašnju zakonsku ili izvedenu obvezu kao posljedicu prošlih događaja, ako je vjerojatno da će biti potreban odljev resursa radi podmirivanja obveze te ako se iznos obveze može pouzdano procijeniti. Kada postoji veći broj sličnih obveza, vjerojatnost da će za njihovo podmirenje biti potreban odljev resursa određuje se njihovim razmatranjem kao cjeline. Rezerviranje se priznaje i kada je mala vjerojatnost odljeva resursa za bilo koju stavku obveza koja se nalazi u istoj kategoriji. Rezerviranja se priznaju po iznosu troškova za koje se očekuje da će biti potrebni za podmirenje obveze.

4.17. Porez na dodanu vrijednost

Grupa koristi dobra i usluge u okviru svoje djelatnosti za isporuke dobara i obavljanje usluga po kojima je dopušten odbitak pretporeza i za isporuke dobara i usluga po kojima je isključen odbitak pretporeza. Iznos pretporeza koji se odnosi na isporuke dobara i usluga za koje je dopušten odbitak pretporeza izračunava se za sve isporuke sukladno Pravilniku o porezu na dodanu vrijednost. U slučaju umanjenja potraživanja za ispravak vrijednosti, gubitak od umanjenja iskazuje se u bruto iznosu potraživanja, uključujući PDV.

Bilješka 5. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZIKOM

5.1. Čimbenici financijskog rizika

Okvir upravljanja rizicima u Grupi je uspostavljen primjenom smjernica i najbolje poslovne prakse te je u skladu sa svojim specifičnostima u poslovanju, usvojila temeljne dokumentirane informacije za upravljanje rizicima. Navedenim dokumentiranim informacijama, a kroz upravljanje rizicima prepoznaju se i procjenjuju vanjski i unutarnji rizici i to kroz kategorije: opći poslovni, operativni i financijski rizici.

Kontinuirano se poboljšava praksa upravljanja rizicima u skladu s najboljom praksom iz područja kako bi u konačnici upravljanje rizicima postalo kompetitivnom prednošću, a svaki radnik bio upoznat s njegovom važnošću i ciljevima. Sve razine rukovodstva i svi radnici uključeni su u proces upravljanja rizicima, a Grupa osigurava izobrazbu kako bi se učinkovito provodili procesi upravljanja rizicima.

Sustavno upravljanje rizicima podrazumijeva proces identifikacije, analize i vrednovanja rizika, poduzimanje preventivnih i ostalih radnji u svrhu upravljanja rizicima te praćenje i izvješćivanje.

Tijekom 2024. godine Grupa nije koristila financijske instrumente zaštite od financijskih rizika kao što su derivativi i slični financijski instrumenti. Poslovne aktivnosti koje Grupa obavlja izlažu je raznim financijskim rizicima: tržišnom, operativnom, kreditnom i riziku likvidnosti, a geografska koncentracija rizika je na području Republike Hrvatske.

(a) Tržišni rizik

Tržišni rizik uključuje tri vrste rizika:

- valutni rizik – rizik da će se vrijednost financijskih instrumenata mijenjati zbog promjena u tečaju,
- rizik promjene kamatnih stopa - rizik da će se vrijednost financijskih instrumenata mijenjati zbog promjena u tržišnim kamatnim stopama,
- cjenovni rizik - rizik da će se vrijednost financijskih instrumenata mijenjati zbog promjena cijena na tržištu, bez obzira jesu li te promjene prouzrokovane faktorima koji se odnose specifično na taj instrument ili njegova izdavalca ili faktorima koji se odnose na sve instrumente kojima se trguje na tržištu.

Grupa djeluje na tržištu financijskih usluga i izložena je tržišnim rizicima koji se ogledaju u pritisku konkurencije i tehnoloških inovacija koje smanjuju potrebu za korištenjem njezinih usluga. Stalno praćenje tržišnih promjena i najnovijih tehnoloških dostignuća odgovor je Grupe na tržišne rizike i izazove.

(i) Kamatni rizik

Na dan 31. prosinca 2024. godine, da se kamatna stopa smanjila za 0,5% na godišnjoj razini, a pod pretpostavkom nepromijenjenosti ostalih varijabli, promjena kamatne stope imala bi utjecaja na:

- dugoročno rezerviranje za naknade prilikom umirovljenja i jubilarne nagrade koje bi bilo veće za 4% odnosno za 73.869 eura
- neto dobit bi bila manja za 73.869 eura.

Na dan 31. prosinca 2023. godine, da se kamatna stopa smanjila za 0,5% na godišnjoj razini, a pod pretpostavkom nepromijenjenosti ostalih varijabli, promjena kamatne stope imala bi utjecaja na:

- dugoročno rezerviranje za naknade prilikom umirovljenja i jubilarne nagrade koje bi bilo veće za 4% odnosno za 75.594 eura
- neto dobit bi bila manja za 75.594 eura.

Provodeći politiku plasmana slobodnih novčanih sredstava u dijelu u kojem su sredstva alocirana u depozite u bankama, ugovori o oročenim depozitima se sklapaju u pravilu na kraća vremenska razdoblja te uz fiksnu kamatnu stopu čime je kontroliran rizik promjene kamatnih stopa na oročena sredstva.

Bilješka 5. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZIKOM (nastavak)

5.1. Čimbenici financijskog rizika (nastavak)

(ii) Cjenovni rizik

Grupa je izložena riziku promjene vrijednosti ulaganja u vrijednosne papire, rizicima promjene fer vrijednosti te riziku promjena cijena. Ulaganja u vrijednosne papire manjim dijelom ne kotiraju na burzi, dok veći dio ovih ulaganja kao i ulaganja klasificirana po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka ovise o rezultatima ulaganja fondova. Grupa upravlja rizicima koji proizlaze iz promjene njihove fer vrijednosti na način da kontinuirano prati promjene cijena udjela i prinosa na ulaganja u fondove na tržištu.

Portfelj Grupe koji se sastoji od ulaganja koja se u izvještaju o financijskom položaju vode po fer vrijednosti, predstavlja izloženost Grupe cjenovnom riziku. Pad cijena od 10% smanjio bi vrijednost ovih ulaganja za 4.654.359 eura (2023: 1.865.819 eura) dok bi ga porast povećao u istom iznosu.

(iii) Valutni rizik

Grupa je izložena riziku promjene tečaja kroz transakcije u stranim valutama. To je rizik da će se vrijednost financijskog instrumenta mijenjati zbog promjene u tečaju strane valute. Grupa najveći dio prihoda ostvaruje na domaćem tržištu, ali dio prihoda ostvaruje i obavljajući mjenjačke poslove. Budući da taj prihod predstavlja 0,2% ukupnog prihoda Grupe, promjene tečajeva stranih valuta nisu imale znatniji utjecaj na tekuće rezultate poslovanja i novčane tokove.

Drugi oblici valutne izloženosti proizlaze iz obveza prema inozemnim dobavljačima. Budući da promet inozemnih dobavljača čini 2,0% ukupnog prometa dobavljača, promjene tečajeva stranih valuta nisu imale znatniji utjecaj na tekuće rezultate poslovanja i novčane tokove.

Određene transakcije u stranim valutama preračunavaju se u euro primjenom valutnih tečaja koji su važeći na datum bilance / izvještaja o financijskom položaju te je Grupa potencijalno izložena rizicima promjena valutnih tečajeva.

U idućoj tablici prikazani su knjigovodstveni iznosi monetarne imovine i obaveza Grupe u navedenim stranim valutama na izvještajni datum u eurskoj protuvrijednosti.

	Imovina		Obveze	
	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.
USD	139.969	80.250	76.197	2.399
GBP	9.843	9.648	-	-
CHF	123.074	71.663	-	-
AUD	14.953	15.913	-	-
RSD	-	54.330	-	-

Srednji tečaj HNB	31.12.2024.	31.12.2023.
USD	1,04440	1,10500
GBP	0,82950	0,86905
CHF	0,94350	0,92600
AUD	1,67560	1,62630
RSD	117,07000	117,16100

Bilješka 5. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZIKOM (nastavak)**5.1. Čimbenici financijskog rizika (nastavak)***(iii) Valutni rizik (nastavak)*Analiza osjetljivosti na valutni rizik

Grupa je uglavnom izložena valutnom riziku kretanja tečaja eura u odnosu na EUR i USD. U idućoj tablici je analizirana osjetljivost Grupe na smanjenje tečaja eura od 5% u 2024. godini i u 2023. godini u odnosu na relevantne strane valute. Prethodna stopa osjetljivosti je stopa koja se koristi u internim izvještajima ključnim rukovoditeljima o valutnom riziku i predstavlja procjenu rukovodstva o realno mogućim promjenama valutnih tečajeva.

Analiza osjetljivosti uključuje samo otvorene stavke monetarne imovine i monetarnih obaveza u navedenoj stranoj valuti. Iznosi u eurima preračunati prema srednjem tečaju HNB-a na dan bilance uspoređuju se s iznosima u eurima uslijed postotne promjene valutnih tečajeva. Pozitivan broj pokazuje povećanje dobiti ako se euro u odnosu na predmetnu valutu promijeni za gore navedeni postotak.

Dobit (gubitak)	31. prosinca 2024.	31. prosinca 2023.
USD	3.189	3.893
GBP	492	482
CHF	6.154	3.583
AUD	748	796
RSD	-	2.716

(b) Kreditni rizik

Kratkotrajna imovina Grupe koja može dovesti do kreditnog rizika sastoji se uglavnom od novčanih sredstava, potraživanja od kupaca i ostalih potraživanja.

Kretanje stanja potraživanja redovito se prati, a uputama su određene aktivnosti vezane za praćenje i kontrolu naplate potraživanja od kupaca: telefonsko upozoravanje, dogovaranje alternativnih mogućnosti plaćanja, slanje opomena, naplata putem instrumenata osiguranja plaćanja, davanje prijedloga za pokretanje postupka prisilne naplate potraživanja i predlaganje otpisa potraživanja.

Kupac se u slučaju kašnjenja prvo telefonski upozorava na prekoračenje dospeljeća plaćanja računa. Nakon provedenog telefonskog upozoravanja, s kupcem se dogovaraju alternativni oblici plaćanja: kompenzacija, cesija, asignacija i obročna otplata duga. Daljnje praćenje i kontrola naplate podrazumijeva slanje pismenih opomena kupcima. Prva pisana opomena kupcima za dospelje potraživanja se šalje s rokom uplate najkasnije u roku 8 dana.

U slučaju da kupac ne izvrši podmirenje duga po prvoj opomeni, šalje se druga opomena s rokom uplate odmah. Ukoliko nakon svih prethodno poduzetih aktivnosti u svrhu naplate isto nije postignuto, kupcu se u pisanom obliku predlaže naplata mjenice ili zadužnice, ukoliko su navedeni instrumenti osigurani, odnosno poduzimaju se zakonski predviđene mjere naplate. Pokretanje postupka prisilne naplate potraživanja (tužba) je posljednja predviđena aktivnost vezana uz naplatu potraživanja.

Kretanje stanja potraživanja redovito se prati. Uprava smatra da je knjigovodstvena vrijednost sve imovine nadoknadiva. Detaljna analiza izloženosti kreditnom riziku kod potraživanja od kupaca prikazana je u *Bilješci 11*.

Bilješka 5. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZIKOM (nastavak)

5.1. Čimbenici financijskog rizika (nastavak)

(b) Kreditni rizik (nastavak)

Grupa ima značajnu koncentraciju ulaganja, potraživanja i ostale imovine na datum izvještavanja:

	Bilješka	2024. u eurima	2023. u eurima
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	10	15.390.083	9.655.299
Financijska imovina po amortiziranom trošku	10,11	114.010.486	109.216.496
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	10	35.159	81.376
Novac u banci	14	20.759.030	32.062.057
Ukupno		150.194.757	151.015.228

Maksimalna izloženost kreditnom riziku:

	Bilješka	Rejting	2024. u eurima	2023. u eurima
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit			15.390.083	9.655.299
<i>Ulaganja u dužničke vrijednosne papire</i>	10	BBB, BB, B	15.390.083	9.655.299
Financijska imovina po amortiziranom trošku			114.010.486	109.216.496
<i>Dani depoziti</i>	10	Bez rejtinga	21.298.641	28.298.230
<i>Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja</i>	11	Bez rejtinga	21.622.389	19.097.499
<i>Trezorski zapisi</i>			15.134.000	19.752.276
<i>Ulaganja u dužničke vrijednosne papire</i>	10	BB	55.955.455	42.068.491
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka			35.159	81.376
<i>Potraživanja za kredite</i>	11	Bez rejtinga	35.159	81.376
Novac u banci	14	Bez rejtinga	20.759.030	32.062.057
Ukupno			150.194.757	151.015.228

Bilješka 5. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZIKOM (nastavak)

5.1. Čimbenici financijskog rizika (nastavak)

(c) Rizik likvidnosti i rizik novčanog toka

Razborito upravljanje rizikom likvidnosti podrazumijeva održavanje dostatne količine novca, osiguravanje raspoloživosti financijskih sredstava te sposobnost podmirenja svih obveza.

Grupa uredno izmiruje svoje obveze bez potrebe za dodatnim kreditnim zaduživanjem, a transakcijski račun nije bio u blokadi. Obveze iz poslovanja, prikazane u nastavku, odnose se na obveze prema dobavljačima obrazložene detaljnije u *Bilješci 21 – Obveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obveze*, koje imaju dospijeće do 12 mjeseci i predstavljaju nediskontirane novčane tokove.

U idućim tablicama analizirano je preostalo razdoblje do ugovornog dospijeća neizvedenih financijskih obveza Grupe. Tablice su sastavljene na temelju nediskontiranih novčanih odljeva po financijskim obvezama prema najranijem datumu na koji se od Grupe može zatražiti plaćanje. Ugovorno dospijeće je određeno kao najraniji datum na koji se od Grupe može zatražiti plaćanje.

31. prosinca 2024. <i>(u eurima)</i>	Knjigovodstvena vrijednost	do 3 mjeseca	od 3 mjeseca do 1 godine	od 1 do 5 godina	preko 5 godina	Ukupno
Obveze za najam	9.541.148	799.508	2.145.161	4.947.762	699.057	8.591.486
Obveze prema bankama	3.981.684	226.125	669.595	3.296.236	190.782	4.382.739
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	25.117.631	24.284.062	833.268	2.628	-	25.119.958
	38.640.464	25.309.694	3.648.025	8.246.626	889.839	38.094.184

31. prosinca 2023. <i>(u eurima)</i>	Knjigovodstvena vrijednost	do 3 mjeseca	od 3 mjeseca do 1 godine	od 1 do 5 godina	preko 5 godina	Ukupno
Obveze za najam	7.295.399	1.513.268	4.503.755	1.847.061	31.356	7.895.441
Obveze prema bankama	4.740.100	225.537	668.582	4.118.963	251.253	5.264.335
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	21.462.434	20.822.469	605.651	34.314	-	21.462.434
	33.497.933	22.561.274	5.777.988	6.000.339	282.609	34.622.210

U idućoj tablici analizirano je očekivano dospijeće neizvedene financijske imovine Grupe. Tablice su sastavljene na temelju diskontiranih ugovornih dospijeća financijske imovine. Objavljivanje informacija o neizvedenoj financijskoj imovini je neophodno za razumijevanje načina na koji Grupa upravlja rizikom likvidnosti, budući da se likvidnošću upravlja na temelju neto iznosa financijske imovine i financijskih obveza.

Bilješka 5. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZIKOM (nastavak)

5.1. Čimbenici financijskog rizika (nastavak)

(c) Rizik likvidnosti i rizik novčanog toka (nastavak)

31. prosinca 2024. (u eurima)	Knjigovodstvena vrijednost	Prosječna ponderirana efektivna kamatna stopa i stopa prinosa	do 1 mjesec	od 1 do 3 mjeseca	od 3 mjeseca do 1 godine	od 1 do 5 godina	Ukupno
Novac u banci	20.759.030	2,90%	14.416.057	6.342.972	-	-	20.759.030
Oročena sredstva u bankama	21.298.641	4,05%	-	-	13.000.000	8.300.000	21.300.000
Obveznice	70.345.385	2,40%	-	4.807.540	1.788.901	64.327.078	70.923.519
Trezorski zapisi	16.134.153	3,48%	-	3.285.908	12.864.284	-	16.150.192
Udjeli u fondovima	30.261.319	3,05%	-	-	-	30.261.319	30.261.319
Ulaganja u dionice	857.025	-19,35%	-	-	-	857.025	857.025
Potraživanja	21.657.548	-	17.987.987	3.394.246	-	275.315	21.657.548
	181.313.101		32.404.044	17.830.666	27.653.185	104.020.737	181.908.633

31. prosinca 2023. (u eurima)	Knjigovodstvena vrijednost	Prosječna ponderirana efektivna kamatna stopa i stopa prinosa	do 1 mjesec	od 1 do 3 mjeseca	od 3 mjeseca do 1 godine	od 1 do 5 godina	Ukupno
Novac u banci	32.062.057	1,37%	28.719.570	3.342.487	-	-	32.062.057
Oročena sredstva u bankama	28.298.230	2,83%	-	-	25.000.000	3.300.000	28.300.000
Obveznice	51.723.790	2,31%	177.191	2.982	5.796.761	45.757.948	51.734.882
Trezorski zapisi	19.752.276	3,11%	-	-	19.773.533	-	19.773.533
Udjeli u fondovima	7.844.714	2,12%	-	-	-	7.844.714	7.844.714
Ulaganja u dionice	1.076.801	-0,98%	-	-	-	1.076.801	1.076.801
Potraživanja	19.178.875	-	18.880.596	74.002	50.000	174.277	19.178.875
	159.936.744		47.777.357	3.419.471	50.620.294	58.153.740	159.970.863

5.2. Procjena fer vrijednosti

Fer vrijednost financijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu (financijska imovina raspoloživa za prodaju i trgovanje – financijska imovina po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka), temelji se na kotiranim tržišnim cijenama na dan bilance. Kotirana tržišna cijena koja se koristi za utvrđivanje fer vrijednosti financijske imovine predstavlja tekuću cijenu ponude.

Grupa koristi sljedeću hijerarhiju mjerenja fer vrijednosti koja odražava značajnost inputa korištenih prilikom mjerenja fer vrijednosti:

- Razina 1: Fer vrijednost financijskih instrumenata temelji se na njihovim kotiranim tržišnim cijenama dostupnim na aktivnom tržištu.
- Razina 2: Fer vrijednost financijskih instrumenata procjenjuje se primjenom tehnika procjene na temelju mjerljivih inputa, bilo direktnih (na primjer cijene) ili indirektnih (na primjer izvedenih iz cijena).
- Razina 3: Fer vrijednost financijskih instrumenata procjenjuje se primjenom tehnika procjene koje se ne temelje na mjerljivim inputima.

Aktivno tržište je tržište na kojem se odvijaju transakcije predmetnom imovinom dovoljno učestalo i u dovoljnom volumenu da omogućuju kontinuitet u informiranju o cijenama.

Bilješka 5. UPRAVLJANJE FINANCIJSKIM RIZIKOM (nastavak)
5.2. Procjena fer vrijednosti (nastavak)
Financijska imovina koji se mjeri po fer vrijednosti

	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
31. prosinca 2024.	<i>u eurima</i>	<i>u eurima</i>	<i>u eurima</i>	<i>u eurima</i>
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	11.723.431	3.666.652	-	15.390.083
<i>Ulaganja u dužničke vrijednosne papire</i>	11.723.431	3.666.652	-	15.390.083
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	30.261.319	857.025	35.159	31.153.503
<i>Ulaganja u dionice</i>	-	857.025	-	857.025
<i>Udjeli u fondovima</i>	30.261.319	-	-	30.261.319
<i>Potraživanja za kredite</i>	-	-	35.159	35.159
Ukupna financijska imovina po fer vrijednosti	41.984.750	4.523.677	35.159	46.543.586

	Razina 1	Razina 2	Razina 3	Ukupno
31. prosinca 2023.	<i>u eurima</i>	<i>u eurima</i>	<i>u eurima</i>	<i>u eurima</i>
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	5.967.002	3.688.297	-	9.655.299
<i>Ulaganja u dužničke vrijednosne papire</i>	5.967.002	3.688.297	-	9.655.299
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka	7.844.714	1.076.801	81.376	9.002.892
<i>Ulaganja u dionice</i>	-	1.076.801	-	1.076.801
<i>Udjeli u fondovima</i>	7.844.714	-	-	7.844.714
<i>Potraživanja za kredite</i>	-	-	81.376	81.376
Ukupna financijska imovina po fer vrijednosti	13.811.716	4.765.098	81.376	18.658.191

Pad cijena financijske imovine koja se nalazi u hijerarhijama vrijednosti razine 2 od 5% bi smanjio vrijednost ulaganja za 226.184 eura (2023: 238.255 eura) dok bi ga porast povećao u istom iznosu.

Pad cijena financijske imovine koja se nalazi u hijerarhijama vrijednosti razine 3 od 5% bi smanjio njezinu vrijednost za 1.758 eura (2023: 4.069 eura) dok bi ga porast povećao u istom iznosu.

Fer vrijednost prenosivih vrijednosnih papira, instrumenata tržišta novca te ostalih financijskih instrumenata kojima se trguje na neaktivnom tržištu procjenjuje se tehnikama vrednovanja, odnosno primjenom tehnika procjene, uključujući upotrebu usporednih transakcija koje su obavljene prema tržišnim uvjetima, usporedbom fer vrijednosti drugog instrumenta koji je suštinski isti, tehnike diskontiranih novčanih tokova, ili bilo kojom drugom tehnikom procjene koja omogućava pouzdanu procjenu cijena dobivenih u stvarnim tržišnim transakcijama.

Bilješka 5. UPRAVLJANJE FINACIJSKIM RIZIKOM (nastavak)

5.2. Procjena fer vrijednosti (nastavak)

Financijska imovina koji se mjeri po fer vrijednosti (nastavak)

Fer vrijednost dužničkih vrijednosnih papira zasniva se na budućim novčanim tokovima pojedinog dužničkog vrijednosnog papira koji se diskontira procijenjenim diskontnim stopama. Grupa će za dužničke vrijednosne papire pri procjeni fer vrijednosti koristiti izračun budućih novčanih tokova pojedinog financijskog instrumenta, uzimajući u obzir vjerojatnost isplate svakog pojedinog novčanog toka procjenjujući diskontnu stopu kojom će diskontirati iste.

Sredstva oročena u bankama, trezorski zapisi i potraživanja su uglavnom kratkoročne prirode te je njihova fer vrijednost približno jednaka njihovoj knjigovodstvenoj vrijednosti.

U toku godine nije bilo transfera financijske imovine između razina.

Neto knjigovodstvena vrijednost ulaganja u obveznice koje se mjere po amortiziranom trošku na dan 31. prosinca 2023. godine veća je za 6% u odnosu na njihovu fer vrijednost dok je na 31. prosinca 2024. godine veća za 8% u odnosu na njihovu fer vrijednost.

Neto knjigovodstvena vrijednost potraživanja od kupaca umanjena za ispravak vrijednosti i obveza prema dobavljačima uglavnom odgovara njihovoj fer vrijednosti zbog njihove kratkoročne prirode.

Bilješka 6. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUDBE

Procjene i pretpostavke se redovito pregledavaju i temelje na povijesnom iskustvu i različitim drugim faktorima, uključujući i očekivane buduće događaje koji se smatraju realnima u određenim okolnostima.

Grupa koristi prosudbe i pretpostavke koje se odnose na budućnost. Po definiciji računovodstvene procjene su rijetko jednake stvarnim rezultatima. Procjene i pretpostavke koje nose značajan rizik uzrokovanja materijalnih razlika u knjigovodstvenoj vrijednosti imovine i obveza u sljedećoj financijskoj godini su navedene u nastavku.

Umanjenje vrijednosti financijske imovine

Metodologija izračuna očekivanih gubitaka temelji se na modelu baziranom na procjeni vjerojatnosti ulaska u status neispunjenja obveze (Probability of default - PD) i gubitka zbog nastanka statusa neispunjenja obveze (Loss given default - LGD).

Iznos rezervacija za očekivane gubitke od umanjenja vrijednosti kod financijskih instrumenata, dužničkih vrijednosnica i trezorskih zapisa (Expected Loss - EL) računa se umnoškom pozicija:

- izloženost u trenutku neispunjavanja obveza druge ugovorene strane (Exposure of default - EAD) – vrijednost pozicije za koju se računa iznos rezervacija
- vjerojatnosti ulaska u status neispunjenja obveze (Probability of default - PD) - podatak o 1yr PD-u preuzet sa Bloomberg-a, a koji vrijedi za izdavatelja financijskog instrumenta ili instituciju kod koje su deponirana novčana sredstva
- gubitka zbog nastanka statusa neispunjenja obveze (Loss given default - LGD) - LGD preuzet iz CRR uredbe za adekvatnost kapitala banaka (članak 161.).

Grupa na svaki izvještajni datum ispituje je li nakon početnog priznavanja došlo do znatnog povećanja rizika financijske imovine.

Bilješka 6. KLJUČNE RAČUNOVODSTVENE PROCJENE I PROSUDBE (nastavak)**Umanjenje vrijednosti financijske imovine (nastavak)**

Potraživanja od kupaca procjenjuju se na svaki datum izvještavanja da bi se vidjelo postoje li naznake umanjenja vrijednosti, na osnovi procjene vjerojatnosti da će se nadoknaditi knjigovodstvena vrijednost imovine. Pojedinačno značajni kupci se procjenjuju na umanjenje vrijednosti na osnovi očekivanog datuma i iznosa naplate te eventualnih instrumenata osiguranja. Ostali pojedinačno neznajni kupci procjenjuju se na umanjenje vrijednosti na skupnoj osnovi po pojednostavljenom modelu te se izračun umanjenja vrijednosti određuje temeljem povijesnih informacija, dužine kašnjenja te temeljem budućih očekivanja naplate. Rukovodstvo smatra da su potraživanja od kupaca na datum izvještavanja iskazana po njihovoj nadoknadivoj vrijednosti.

Procijenjeni vijek uporabe dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine

Grupa drži u uporabi određenu opremu i nematerijalnu imovinu koja je u potpunosti amortizirana. Stope amortizacije su početno određene u skladu s najboljom procjenom korisnog vijeka uporabe.

Porez na dobit

Grupa je obveznik poreza na dobit u Republici Hrvatskoj. Grupa priznaje obveze za očekivana moguća porezna pitanja prilikom porezne revizije, koje se temelje na procjenama da li će nastati dodatna porezna obveza. Ukoliko se konačan porezni ishod tih poreznih pitanja razlikuje od prvobitno obračunatog iznosa, nastale razlike utječu na rezervacije za porez na dobit i odgođeni porez u razdoblju u kojem je nastala navedena odredba. Obračuni koji potkrepljuju poreznu prijavu, mogu biti predmet pregleda i odobrenja lokalnih poreznih vlasti.

Sudske tužbe i postupci

Rezerviranja za sudske tužbe i postupke iskazuju se na temelju procjene Uprave vezane za potencijalne gubitke nakon savjetovanja sa Službom pravnih poslova. Na temelju postojećih saznanja u razumnoj mjeri je moguće da će se ishodi sudskih postupaka razlikovati od procijenjenih potencijalnih gubitaka (Bilješka 17).

Rezerviranje za naknade prilikom umirovljenja i jubilarne nagrade

Grupa priznaje obvezu za dugoročna primanja radnika (jubilarne nagrade i otpremnine pri redovnoj mirovini) ravnomjerno u razdoblju u kojem je primanje ostvareno na temelju stvarnog broja godina radnog staža. Obveze za dugoročna primanja radnika mjere se na kraju svakog izvještajnog razdoblja koristeći pretpostavke o broju radnika kojima navedena primanja treba isplatiti, procijenjeni trošak navedenih primanja te diskontne stope koja je određena kao prosječna očekivana stopa prinosa na ulaganja u državne obveznice.

Bilješke uz konsolidirane financijske izvještaje za godinu završenu 31. prosinca 2024.

Bilješka 7. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

/i/ Kretanje materijalne imovine prikazano je u nastavku:

Opis (u eurima)	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Alat, pogonski inventar i transportna imovina	Namještaj	Imovina u pripremi	Ostala materijalna imovina	Dani predjurnovi	Ukupno nekretnine, postrojenja i oprema
NABAVNA VRIJEDNOST									
Stanje 1. siječnja 2023. godine	1.697.158	192.800.005	88.825.155	6.746.683	7.347.512	6.896.474	490.024	118.019	304.922.030
Direktna povećanja	-	2.577.210	207.616	38.248	15.311	8.833.488	-	570.825	12.242.698
Prijenos s imovine u pripremi	-	1.736.638	4.329.444	167.313	393.475	(6.626.869)	-	-	-
Prijenos sa ulaganja u nekretnine (Bilješka 8)	-	(2.954.864)	-	-	-	(217.417)	-	-	(3.172.280)
Prijenos na imovinu namijenjenu prodaji	(5.798)	(304.046)	-	-	-	-	(36.866)	-	(346.709)
Prijenos na nematerijalnu imovinu (Bilješka 9)	-	-	-	-	-	(168.839)	-	-	(168.839)
Prijenos sa nematerijalne imovine (Bilješka 9)	-	-	13.986	-	17.711	-	-	-	31.697
Otuđivanje i rashodovanje	-	(2.054.383)	(3.404.100)	(11.379)	(212.198)	(654.345)	(9.215)	-	(6.345.618)
Stanje 31. prosinca 2023. godine	1.697.360	191.800.561	89.973.101	6.940.866	7.561.811	8.011.710	443.944	688.844	307.112.195
Direktna povećanja	-	4.622.535	362.965	-	6.168	5.487.134	-	-	10.478.802
Prijenos s imovine u pripremi	-	3.954.131	5.843.747	40.199	843.611	(9.992.844)	-	(688.844)	-
Prijenos na ulaganje u nekretnine (Bilješka 8)	-	280.655	-	-	-	(540.808)	-	-	(260.153)
Prijenos na imovinu namijenjenu prodaji	(4.727)	(688.549)	-	-	-	-	(10.797)	-	(704.074)
Prijenos na nematerijalnu imovinu (Bilješka 9)	-	-	-	-	-	(180.866)	-	-	(180.866)
Otuđivanje i rashodovanje	-	(966.447)	(2.521.691)	(33.645)	(292.167)	(2.136)	(1.157)	-	(3.817.243)
Stanje 31. prosinca 2024. godine	1.686.633	199.002.885	93.658.121	6.947.420	8.119.423	2.782.186	431.990	-	312.628.663
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI									
Stanje 1. siječnja 2023. godine	-	142.965.915	70.842.627	4.461.594	5.630.320	-	273.618	-	224.174.074
Amortizacija	-	6.075.865	7.528.832	552.772	264.615	-	10.937	-	14.433.020
Prijenos sa ulaganja u nekretnine (Bilješka 8)	-	(2.875.189)	-	-	-	-	-	-	(2.875.189)
Prijenos na imovinu namijenjenu prodaji	-	(161.086)	-	-	-	-	(36.866)	-	(197.951)
Otuđivanje i rashodovanje	-	(1.197.419)	(3.313.196)	(11.372)	(178.787)	-	(3.176)	-	(4.703.949)
Stanje 31. prosinca 2023. godine	-	144.808.086	75.058.263	5.002.994	5.716.147	-	244.514	-	230.830.005
Amortizacija	-	6.066.484	6.669.806	390.211	312.298	-	7.623	-	13.446.421
Prijenos na ulaganje u nekretnine (Bilješka 8)	-	532.352	-	-	-	-	-	-	532.352
Prijenos na imovinu namijenjenu prodaji	-	(626.535)	-	-	-	-	(10.797)	-	(637.332)
Otuđivanje i rashodovanje	-	(833.864)	(2.482.113)	(15.309)	(284.537)	-	(1.157)	-	(3.616.980)
Stanje 31. prosinca 2024. godine	-	149.946.523	79.245.956	5.377.895	5.743.908	-	240.183	-	240.554.465
SADAŠNJA VRIJEDNOST									
1. siječnja 2023. godine	1.697.158	49.834.090	17.983.528	2.285.089	1.717.192	6.896.474	216.406	118.019	80.747.957
31. prosinca 2023. godine	1.691.360	46.992.474	14.914.838	1.937.872	1.845.664	8.011.710	199.430	688.844	76.282.190
31. prosinca 2024. godine	1.686.633	49.056.362	14.412.165	1.569.525	2.375.516	2.782.186	191.807	-	72.074.197

Bilješka 7. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA (nastavak)

/ii/ Materijalna imovina u pripremi:

	2024.	2023.
	(u eurima)	
Građevinski objekti u pripremi	1.063.203	4.735.980
Postrojenje i oprema u pripremi	1.718.983	3.275.730
	2.782.186	8.011.710

/iii/ Pravo vlasništva nad određenim nekretninama nije formalno-pravno provedeno u zemljišnim knjigama tj. nekretnine su evidentirane kao suvlasništvo ili vanknjižno vlasništvo. Grupa ima adekvatan pravni slijed kao uvjet za dokaz prava vlasništva te je u postupku ishođenja prava vlasništva nad ovim nekretninama, odnosno u postupku je upisa u zemljišne knjige.

/iv/ Provođenjem postupka inventure, popisna povjerenstva u izvještaju o obavljenom popisu specificiraju imovinu koju predlažu za rashod uz obrazloženje prijedloga (trajno oštećenje, neupotrebljivost, tehnološka zastarjelost itd.). Rashod materijalne imovine evidentira se kao trajno neupotrebljiva materijalna imovina, a isknjižava se nakon konačne likvidacije opreme.

/v/ Grupa je priznala imovinu s pravom korištenja (poslovni prostor, oprema) i evidentirala obvezu po osnovi najma prema sadašnjoj vrijednosti preostalih plaćanja za najam. Odvojeno su priznati troškovi kamata po obvezi za najam te troškovi amortizacije imovine s pravom korištenja.

Primijenjeno je izuzeće za kratkoročne ugovore o najmu i izuzeće za najmove kod kojih je imovina koja je predmet najma male vrijednosti. Grupa je diskontirala plaćanja najma koristeći svoju graničnu stopu zaduživanja. Korištena prosječna ponderirana stopa iznosi 5,25% (2023: 3,92%)

	2024.	2023.
	(u eurima)	
Neto knjigovodstvena vrijednost na početku godine	6.801.485	7.252.940
Povećanja	4.736.779	1.781.658
Amortizacija	(2.403.054)	(64.228)
Neto knjigovodstvena vrijednost na kraju godine	9.135.210	8.970.370

	2024.	2023.
	(u eurima)	
Obveze za najam		
Kratkoročni dio	2.542.693	2.226.405
Dugoročni dio	6.998.455	5.068.994
	9.541.148	7.295.399

Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti prikazuje iznose za najmove poslovnog prostora kako slijedi:

	2024.	2023.
	(u eurima)	
Amortizacija imovine s pravom korištenja	2.403.043	2.205.455
Kamata po najmu	248.054	201.063
Troškovi kratkoročnih najмова	2.836.671	2.185.477
	5.487.768	4.591.995

Bilješka 8. ULAGANJA U NEKRETNINE

/i/ Ulaganja u nekretnine su ulaganja u zemljišta, zgrade, dijelove zgrade koje se drže radi ostvarivanja prihoda od najma ili radi porasta tržišne vrijednosti imovine ili oboje, a ne radi korištenja u ponudi roba i usluga ili u administrativne svrhe, ili prodaje u sklopu redovnog poslovanja.

/ii/ One nekretnine odnosno dijelovi nekretnina koji udovoljavaju uvjetima za klasifikaciju nekretnina kao ulaganje su klasificirane kao „ulaganje u nekretnine“. Fer vrijednost ulaganja u nekretnine je veća od njezine knjigovodstvene vrijednosti i ukupno iznosi 23.778.130 eura (2023: 19.812.778 eura).

/iii/ Kretanje vrijednosti ulaganja u nekretnine prikazano je u nastavku:

Opis (u eurima)	Imovina u pripremi	Ulaganja u nekretnine	Ukupno ulaganja u nekretnine
NABAVNA VRIJEDNOST			
Stanje 1. siječnja 2023. godine	-	28.915.108	28.915.108
Direktna povećanja (Bilješka 7)	217.417	-	217.417
Prijenos s imovine u pripremi	(217.417)	217.417	-
Prijenos na ulaganje u nekretnine (Bilješka 7)	-	2.954.864	2.954.864
Stanje 31. prosinca 2023. godine	-	32.087.388	32.087.388
Direktna povećanja (Bilješka 7)	540.808	-	540.808
Prijenos s imovine u pripremi	(540.808)	540.808	-
Prijenos na ulaganje u nekretnine (Bilješka 7)	-	(280.655)	(280.655)
Stanje 31. prosinca 2024. godine	-	32.347.541	32.347.541
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI			
Stanje 1. siječnja 2023. godine	-	19.843.535	19.843.535
Amortizacija	-	688.164	688.164
Prijenos na ulaganje u nekretnine (Bilješka 7)	-	2.875.189	2.875.189
Stanje 31. prosinca 2023. godine	-	23.406.888	23.406.888
Amortizacija	-	723.490	723.490
Prijenos na ulaganje u nekretnine (Bilješka 7)	-	(532.352)	(532.352)
Stanje 31. prosinca 2024. godine	-	23.598.026	23.598.026
SADAŠNJA VRIJEDNOST			
1. siječnja 2023. godine	-	9.071.573	9.071.573
31. prosinca 2023. godine	-	8.680.500	8.680.500
31. prosinca 2024. godine	-	8.749.515	8.749.515

Bilješka 9. NEMATERIJALNA IMOVINA

/i/ Kretanje nematerijalne imovine prikazano je u nastavku:

Opis (u eurima)	Patenti, licence i ostala prava	Nematerijalna imovina u pripremi	Ostala nematerijalna imovina	Ulaganja u tuđu imovinu	Ukupno nematerijalna imovina
NABAVNA VRIJEDNOST					
Stanje 1. siječnja 2023. godine	60.734.904	4.529.420	778.809	7.126.476	73.169.609
Direktna povećanja imovine	914.393	5.766.089	-	-	6.680.482
Prijenos sa imovine u pripremi	3.186.451	(5.616.766)	-	2.430.316	-
Prijenos na materijalnu imovinu (Bilješka 7)	563.389	(595.086)	-	-	(31.697)
Prijenos sa materijalne imovine (Bilješka 7)	168.839	-	-	-	168.839
Otuđivanje i rashodovanje	(129.821)	(369.489)	-	(60.977)	(560.287)
Stanje 31. prosinca 2023. godine	65.438.155	3.714.168	778.809	9.495.815	79.426.947
Direktna povećanja imovine	12.737	4.492.670	-	-	4.505.407
Prijenos sa imovine u pripremi	4.725.654	(5.664.646)	-	938.991	-
Prijenos na materijalnu imovinu (Bilješka 7)	-	-	-	-	-
Prijenos sa materijalne imovine (Bilješka 7)	180.866	-	-	-	180.866
Otuđivanje i rashodovanje	(15.032.442)	(504.449)	(232.858)	-	(15.769.749)
Stanje 31. prosinca 2024. godine	55.324.971	2.037.743	545.951	10.434.806	68.343.471
ISPRAVAK VRIJEDNOSTI					
Stanje 1. siječnja 2023. godine	51.283.587	-	710.330	6.273.402	58.267.319
Amortizacija	4.518.620	-	30.577	1.169.156	5.718.352
Rashodovanje i otuđivanje	(129.827)	-	-	(60.181)	(190.008)
Stanje 31. prosinca 2023. godine	55.672.380	-	740.907	7.382.377	63.795.663
Amortizacija	4.456.032	-	20.435	1.034.897	5.511.364
Rashodovanje i otuđivanje	(15.032.441)	-	(232.858)	-	(15.265.299)
Stanje 31. prosinca 2024. godine	45.095.972	-	528.484	8.417.274	54.041.729
SADAŠNJA VRIJEDNOST					
1. siječnja 2023. godine	9.451.317	4.529.420	68.479	853.074	14.902.290
31. prosinca 2023. godine	9.765.775	3.714.168	37.902	2.113.438	15.631.285
31. prosinca 2024. godine	10.229.000	2.037.743	17.467	2.017.533	14.301.744

/ii/ Trošak interno dobivenog nematerijalnog sredstva obuhvaća sve izravne troškove koji su bili neophodni za stvaranje, proizvodnju i pripremanje sredstva za njegovu namjeravanu uporabu, a uključeni su u *Patente, licence i ostala prava* i *Nematerijalnu imovinu u pripremi*. Troškovi radnika koji su izravno uključeni u stvaranje nematerijalnog sredstva iznose:

	2024.	2023.
	<i>(u eurima)</i>	
Neto plaće i naknade plaće	20.208	67.388
Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	9.611	30.794
Doprinosi na plaće	4.920	9.897
Ostali troškovi radnika	3.812	8.631
	38.551	116.710

Bilješka 10. OSTALA ULAGANJA

	2024.			2023.		
	(u eurima)					
Ulaganja	Dugotrajna	Kratkotrajna	Ukupno	Dugotrajna	Kratkotrajna	Ukupno
Obveznice	63.960.450	6.384.935	70.345.385	45.699.635	6.024.155	51.723.790
Dani depoziti	8.299.402	12.999.239	21.298.641	3.299.465	24.998.765	28.298.230
Trezorski zapisi	-	16.134.153	16.134.153	-	19.752.276	19.752.276
Udjeli u fondovima	30.261.319	-	30.261.319	7.844.714	-	7.844.714
Ulaganja u dionice	857.025	-	857.025	1.076.801	-	1.076.801
Ukupno	103.378.197	35.518.327	138.896.524	57.920.616	50.775.196	108.695.812

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit

	2024.	2023.
	(u eurima)	
Obveznice	14.389.930	9.655.299
Trezorski zapisi	1.000.153	-
	15.390.083	9.655.299

/i/ Grupa posjeduje obveznice u sklopu financijske imovine po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit:

Ulaganja u dužničke vrijednosne papire	2024.	2023.
	(u eurima)	
RHMF-O-34BA	2.740.348	2.592.939
Ostale obveznice	11.649.582	7.062.360
Trezorski zapisi	1.000.153	-
Ukupno	15.390.083	9.655.299

/ii/ Fer vrijednost obveznica na dan 31. prosinca 2024. iznosi:

Ulaganja	Početna vrijednost ulaganja	Vrijednost ulaganja na početku godine	Povećanje vrijednosti/kupnja tijekom razdoblja	Smanjenje/prodaja vrijednosti tijekom razdoblja	Vrijednost ulaganja na kraju godine	Bruto fer vrijednost rezerva
31. prosinca 2024.	(u eurima)					
	1	2	3	4	5	6
RHMF-O-34BA	3.179.772	2.592.939	147.408		2.740.348	(439.424)
Ostala ulaganja	12.726.783	7.062.360	12.562.375	6.975.000	12.649.735	(77.048)
Ukupno	15.906.555	9.655.299	12.709.783	6.975.000	15.390.083	(516.472)

Efekt povećanja fer vrijednosti obveznica evidentiran je kao povećanje fer vrijednosti rezerve.

Bilješka 10. OSTALA ULAGANJA (nastavak)

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (nastavak)

/iii/ Fer vrijednost obveznica na dan 31. prosinca 2023. iznosi:

Ulaganja	Početna vrijednost ulaganja	Vrijednost ulaganja na početku godine	Povećanje vrijednosti/kupnja tijekom razdoblja	Smanjenje/prodaja vrijednosti tijekom razdoblja	Vrijednost ulaganja na kraju godine	Bruto fer vrijednost rezerva
31. prosinca 2023.	<i>(u eurima)</i>					
	1	2	3	4	5	6
RHMF-O-23BA	4.247.604	4.098.786	-	(4.098.786)	-	-
RHMF-O-34BA	3.173.799	2.371.991	220.948	-	2.592.939	(580.860)
ZGHO-O-237A	1.923.888	1.980.386	-	(1.980.386)	-	-
Ostala ulaganja	10.497.501	10.497.501	-	(3.435.141)	7.062.360	(123.762)
Ukupno	19.842.793	18.948.664	220.948	(9.514.312)	9.655.299	(704.622)

Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka

	2024.	2023.
	<i>(u eurima)</i>	
Ulaganja u dionice	857.025	1.076.801
Udjeli u fondovima	30.261.319	7.844.714
	31.118.345	8.921.515

/i/ Grupa posjeduje dionice u sklopu financijske imovine koja se naknadno mjeri po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka:

Ulaganja	Početna vrijednost ulaganja	Vrijednost ulaganja na početku godine	Povećanje vrijednosti tijekom razdoblja	Smanjenje vrijednosti tijekom razdoblja	Vrijednost ulaganja na kraju godine	Utjecaj na račun dobiti i gubitka
31. prosinca 2024.	<i>(u eurima)</i>					
	1	2	3	4	5 (2+3+4)	5-1 ; 5-2
Jadran kapital	199.084	111.225	23.355	-	134.580	23.355
Zagrebačka burza	1.014.168	965.576	-	(243.131)	722.445	(243.131)
Ukupno	1.213.252	1.076.801	23.355	(243.131)	857.025	(219.776)

Ulaganja	Početna vrijednost ulaganja	Vrijednost ulaganja na početku godine	Povećanje vrijednosti tijekom razdoblja	Smanjenje vrijednosti tijekom razdoblja	Vrijednost ulaganja na kraju godine	Utjecaj na račun dobiti i gubitka
31. prosinca 2023.	<i>(u eurima)</i>					
	1	2	3	4	5 (2+3+4)	5-1 ; 5-2
Jadran kapital	199.084	103.430	7.795	-	111.225	7.795
Recreatours	475.621	53.002	-	(55.051)	-	2.049
Zagrebačka burza	1.014.168	1.039.676	-	(74.100)	965.576	(74.100)
Ukupno	1.688.873	1.196.108	7.795	(129.151)	1.076.801	(64.256)

Bilješka 10. OSTALA ULAGANJA (nastavak)
Financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka (nastavak)

/ii/ Knjigovodstvena vrijednost ulaganja u fondove u tijeku godine i na izvještajne datume bilance iznosi kako slijedi:

Početno stanje 01.01.2024.	Kupnja udjela u toku godine	Prodaja udjela u toku godine	Stanje udjela 31.12.2024.	Utjecaj na račun dobiti i gubitka			
				Nerealizirani prinosi	Realizirani gubici	Realizirane i nerealizirane tečajne razlike	Realizirani prinosi
7.844.714	37.357.359	15.370.491	30.261.319	166.173	-	-	263.564

Početno stanje 01.01.2023.	Kupnja udjela u toku godine	Prodaja udjela u toku godine	Stanje udjela 31.12.2023.	Utjecaj na račun dobiti i gubitka			
				Nerealizirani prinosi	Realizirani gubici	Realizirane i nerealizirane tečajne razlike	Realizirani prinosi
9.421.836	2.399.894	4.145.948	7.844.714	148.944	-	-	19.989

/iii/ Vrijednost udjela na datum bilance izračunata je temeljem obavijesti svakog pojedinačnog fonda o vrijednosti udjela te javno dostupnim podacima na tržištu.

Financijska imovina po amortiziranom trošku

	2024. (u eurima)	2023.
Obveznice	56.532.081	42.328.185
Ispravak vrijednosti obveznica	(576.626)	(259.694)
	55.955.455	42.068.491
Depoziti	21.300.000	28.300.000
Ispravak vrijednosti	(1.359)	(1.770)
	21.298.641	28.298.230
Trezorski zapisi	15.305.000	20.000.000
Ispravak vrijednosti	(171.000)	(247.724)
	15.134.000	19.752.276
	92.388.096	90.118.997

Bilješka 11. POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA

	2024. (u eurima)	2023.
Dugotrajna potraživanja	275.315	241.040
Potraživanja od kupaca	18.950.326	16.928.082
Ostala potraživanja	2.056.599	1.190.576
Potraživanja od države i drugih institucija	334.255	759.576
Potraživanja od zaposlenih	22.232	10.625
Potraživanja za prodane stanove	18.821	48.977
Kratkotrajna potraživanja	21.382.233	18.937.835
UKUPNO	21.657.548	19.178.875

Bilješka 11. POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA (nastavak)
Dugotrajna potraživanja

	2024.	2023.
	<i>(u eurima)</i>	
Ostala dugotrajna potraživanja	245.002	183.478
Dugotrajna potraživanja od kupaca	14.673	18.787
Potraživanja od banaka za obveznice	14.622	14.622
Potraživanja za prodane stanove /i/	11.930	34.467
Potraživanja za dugotrajne stambene kredite	4.408	5.005
Ispravak vrijednosti dugotrajnih potraživanja	(15.319)	(15.319)
	275.315	241.040

/i/ Potraživanja za prodane stanove radnicima i bivšim radnicima čine krediti za prodane stanove po Zakonu o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo, a naplata kredita osigurana je založnim pravom na stan te stanove prodane po tržišnim cijenama, a naplata kredita osigurana je fiducijalnim pravom u korist Grupe. Prilikom prve primjene MSFI 9 Grupa je odredila kako će potraživanja za prodane stanove biti klasificirana po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

Kratkotrajna potraživanja

	2024.	2023.
	<i>(u eurima)</i>	
<u>Potraživanja od kupaca</u>		
Potraživanja temeljem prodaje u zemlji /i/	41.326.610	36.273.196
Potraživanja od kupaca u sporu	2.795.786	2.816.829
Potraživanja od kupaca u maloprodaji	12.317	22.383
Potraživanja od ostalih kupaca u inozemstvu	11.344	130.295
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca /ii/	(25.195.733)	(22.314.621)
	18.950.326	16.928.082

/i/ Porast potraživanja od kupaca je posljedica povećanja potraživanja od ovršenika za naknade od poslova prisilne naplate (Zakon o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima).

/ii/ Vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca provedeno je u iznosu od 5.265.749 eura (2023: 4.855.465 eura) za potraživanja od kupaca za koja je procijenjeno da neće biti naplaćena (značajne financijske teškoće dužnika, nepoštivanje ugovora, nepodmirenja obveza ili zakašnjenja plaćanja itd.).

Promjene na Ispravku vrijednosti potraživanja od kupaca su kako slijedi:

	2024.	2023.
	<i>(u eurima)</i>	
Stanje na dan 1. siječnja	22.314.621	19.591.561
Vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca /i/	5.265.749	4.855.465
Umanjenje vrijednosti za očekivane kreditne gubitke (razina 1)	197.578	(8.066)
Naplaćena prethodno usklađena potraživanja	(1.505.991)	(1.536.714)
Isknjiženja nenaplativih, prethodno ispravljenih potraživanja	(1.076.225)	(587.625)
Stanje na 31. prosinca	25.195.733	22.314.621

Bilješka 11. POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA (nastavak)
Kratkotrajna potraživanja (nastavak)
Potraživanja od kupaca po ročnosti

	2024.	2023.
	(u eurima)	
Dospjela potraživanja od kupaca	26.414.929	24.165.199
do 30 dana	1.315.664	1.401.614
od 31 do 60 dana	640.504	822.215
od 61 do 360 dana	4.333.195	3.848.165
više od 360 dana	20.125.566	18.093.205
Nedospjela potraživanja od kupaca	17.731.129	15.077.503
UKUPNO	44.146.058	39.242.702
Ispravak vrijednosti potraživanja od kupaca	(25.195.733)	(22.314.621)
SVEUKUPNO	18.950.326	16.928.082

Potraživanja od zaposlenih i za prodane stanove

	2024.	2023.
	(u eurima)	
Potraživanja za manjkove i ostala potraživanja	233.006	230.627
Potraživanja za rata kredita	182.620	206.522
Ispravak vrijednosti potraživanja/i/	(374.573)	(377.548)
	41.053	59.602

/i/ Provedeno je vrijednosno usklađenje potraživanja za rate kredita koje su dospjele do kraja 2023. godine, a nisu naplaćene. Promjene na Ispravku vrijednosti potraživanja su kako slijedi:

	2024.	2023.
	(u eurima)	
Stanje na dan 1. siječnja	377.548	381.291
Vrijednosno usklađenje potraživanja	4.375	7.073
Naplaćena prethodno usklađena potraživanja	(7.350)	(10.816)
Stanje na 31. prosinca	374.573	377.548

Potraživanja od države i drugih institucija za poreze

	2024.	2023.
	(u eurima)	
Potraživanja za pretplaćene poreze, doprinose i članarine	82.906	66.402
Potraživanja od države i drugih institucija	163.067	627.448
Potraživanja za pretporez u računima	69.934	47.379
Potraživanja za državne potpore	18.347	18.347
	334.255	759.576

Ostala potraživanja

	2024.	2023.
	(u eurima)	
Obračunana nedospjela kamata	1.270.861	678.125
Potraživanja za greške u obradi i slična potraživanja	554.035	256.021
Potraživanja za troškove upravnog postupka	147.518	173.673
Potraživanja za uplaćene predujmove	136.619	82.353
Potraživanja za zadržane i uplaćene jamčevine	98.177	165.828
Ispravak vrijednosti potraživanja za troškove upravnog postupka /i/	(150.610)	(165.423)
	2.056.599	1.190.576

Bilješka 11. POTRAŽIVANJA OD KUPACA I OSTALA POTRAŽIVANJA (nastavak)
Kratkotrajna potraživanja (nastavak)

// Promjene na Ispravku vrijednosti potraživanja su kako slijedi:

	2024.	2023.
	(u eurima)	
Stanje na dan 1. siječnja	165.423	188.654
Vrijednosno usklađenje potraživanja	3.484	-
Naplaćena prethodno usklađena potraživanja	(2.405)	(5.294)
Isknjiženja nenaplativih, prethodno ispravljenih potraživanja	(15.892)	(17.937)
Stanje na 31. prosinca	150.610	165.423

Bilješka 12. ZALIHE

	2024.	2023.
	(u eurima)	
Sitan inventar i autogume u upotrebi	2.312.363	2.442.477
Materijal na skladištu	722.552	622.702
Zalihe trgovačke robe	216.693	130.563
Sitni inventar u pripremi i na skladištu	141.552	152.451
Rezervni dijelovi	1.471	2.539
Ispravak vrijednosti SI i autoguma u upotrebi	(2.024.672)	(1.976.574)
	1.369.958	1.374.157

Bilješka 13. UNAPRIJED PLAĆENI TROŠKOVI

	2024.	2023.
	(u eurima)	
Troškovi plaćeni dobavljačima unaprijed //	2.845.118	2.486.511
Troškovi osiguranja imovine i osoba	833.582	677.850
Ostali troškovi	123.937	116.901
Pretplate na stručne časopise	5.485	6.150
Troškovi energije i grijanja	797	1.242
	3.808.919	3.288.655

// Unaprijed plaćeni troškovi obuhvaćaju troškove licenci za certifikate za fiskalizaciju te troškove drugih licenci kao i troškove održavanja sustava za izdavanje certifikata i vremenskog žiga, a koji se (troškovi) odnose na razdoblja sljedećih poslovnih godina.

Bilješka 14. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

	2024.	2023.
	(u eurima)	
Novac u banci – oročeni depoziti //	11.888.718	14.520.000
Novac u banci – euro //ii/	8.869.927	17.485.537
Strana valuta u blagajni //iii/	320.159	188.150
Novac u blagajni //iv/	60.019	69.354
Novac u banci – devizni //v/	384	56.520
	21.139.208	32.319.562

// Stavka uključuje oročene depozite u bankama na rok do tri mjeseca.

Bilješka 14. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI (nastavak)

/ii/ Iskazana vrijednost novca nalazi se na transakcijskim računima u 5 poslovnih banaka. Najveći dio eurskih novčanih transakcija Grupa obavlja preko Hrvatske poštanske banke.

/iii/ Stranu valutu u blagajni čine sredstva za potrebe mjenjačnica.

/iv/ Novac u blagajni čine sredstva za potrebe mjenjačnica.

/v/ Devizne račune Grupa ima otvorene kod Zagrebačke banke d.d., Hrvatske poštanske banke d.d. i Raiffeisenbank d.d..

Bilješka 15. TEMELJNI KAPITAL

	2024.	2023.
	(u eurima)	
Temeljni kapital	164.976.103	164.976.103
Stambeni fond	11.022.712	11.022.712
30% vrijednosti prodanih stanova po Zakonu o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo NDŠ	724.026	724.026
30% vrijednosti prodanih stanova po Zakonu o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo SDŠ	172.922	172.922
35% vrijednosti prodanih stanova po Zakonu o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo - krediti	1.916.201	1.916.314
	178.811.964	178.812.077

/i/ Smanjenje vrijednosti prodanih stanova po ZOPS-u predstavlja odobrenje na prijevremena plaćanja u iznosu od 113 eura (2023: 211 eura).

/ii/ Služba društvenog knjigovodstva i Zavod za platni promet, pravni prednici Financijske agencije, u razdoblju od 1992. do 1994. godine prodavali su stanove u svojem vlasništvu nosiocima stanarskog prava sukladno odredbama Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo (ZOPS). Zakonom je propisano: "Kada je prodavatelj stana, poduzeće ili druga pravna osoba, koja je vrijednost stanova uračunala u vrijednost društvenog kapitala, tom prodavatelju pripada 35% novca od prodaje stana kod uplate odjednom, odnosno kod svake obročne otplate, a 65% novca uplaćuje se u državni proračun....".

Navedeno je evidentirano u poslovne knjige na način da je evidentirano potraživanje za stanove prodane temeljem ZOPS-a, 35% iznosa je evidentirano na odgovarajuće pozicije temeljnog kapitala, a za 65% iznosa je evidentirana dugoročna obveza prema državnom proračunu. Nosioци stanarskog prava (kupci stana) podmiruju svoje obveze po ugovorima otplatom anuiteta ili su ih podmirili konvertibilnim devizama (obveznice stare devizne štednje).

Bilješka 16. REZERVE**Zakonske rezerve**

/i/ Zakonske rezerve nastaju raspodjelom dobiti prethodne godine na način da Nadzorni odbor Fine donosi odluku o raspodjeli dobiti sukladno članku 18. Zakona o Financijskoj agenciji odnosno do 20% dobiti može rasporediti u zakonske rezerve, do 30% u zadržanu dobit, a ostatak je izvanredni prihod državnog proračuna.

Zakonske rezerve formiraju se i sukladno Zakonu o trgovačkim društvima, koji zahtjeva da se 5% dobiti za godinu prenese u ovu rezervu dok ona ne dosegne 5% izdanog dioničkog kapitala. Zakonska rezerva može se koristiti za pokrivanje gubitaka tekuće i prethodnih godina.

Bilješka 16. REZERVE (nastavak)

Ostale rezerve

// Ostale rezerve odnose se na neto efekt procjene vrijednosti zemljišta i zgrada provedene početkom 2003. godine reorganizacijom Zavoda za platni promet ("ZAP") u današnju Finu. Iznos se ne amortizira već se smatra početnim unosom u kapital Društva stečenog pri osnivanju.

Ostale rezerve formiraju se i sukladno Zakonu o trgovačkim društvima. U skladu sa Zakonom o trgovačkim društvima, iznos neto dobiti, koji ostane nakon što je ona korištena za namjene za koje je društvo dužno najprije uporabiti, može se uporabiti za unos u ostale rezerve iz dobiti ali ne više od polovine tog iznosa.

Revalorizacijske rezerve

	2024.	2023.
	<i>(u eurima)</i>	
Revalorizacijske rezerve s osnova procjene financijske imovine i očekivane kreditne gubitke //	(420.847)	(578.544)

// Rezerve fer vrijednosti su usklađene (smanjene) za učinke odgođenog poreza na dobit.

Bilješka 17. REZERVIRANJA

<i>(u eurima)</i>	Ukupno	Rezerviranja za sporove	Rezerviranja za primanja zaposlenih
1. siječnja 2023.	6.130.574	3.135.693	2.994.881
Ukinuto tijekom godine	(1.045.342)	(170.311)	(875.031)
Plaćeno u toku godine	(420.114)	(139.946)	(280.169)
Rezervirano u godini	816.993	766.843	50.149
31. prosinca 2023.	5.482.111	3.592.279	1.889.832
Ukinuto tijekom godine	(143.573)	(143.573)	-
Plaćeno u toku godine	(1.678.194)	(1.467.343)	(210.851)
Rezervirano u godini	604.039	436.298	167.741
31. prosinca 2024.	4.264.383	2.417.661	1.846.722

// Grupa je rezervirala za određene sudske sporove koji se vode protiv Grupe u iznosu od 436.298 eura (2023: 766.843 eura). Trošak navedenih rezerviranja iskazan je u računu dobiti i gubitka, a iznos rezerviranja na dan 31. prosinca 2024. godine očekuje se iskoristiti u razdoblju nakon 2024. godine.

Grupa je rezervirala iznos za naknade prilikom umirovljenja i jubilarne nagrade, a temeljem izračuna *Sadašnje vrijednost obveza za naknade prilikom umirovljenja i jubilarne nagrade na dan 31.12.2024. godine* obavljeno je dodatno rezerviranje za naknade prilikom umirovljenja i jubilarnih nagrada u ukupnom iznosu od 167.741 eura i ukidanje rezerviranja u ukupnom iznosu od 210.851 euro. Za izračun sadašnje vrijednosti obveze korištena je prosječna diskontna stopa od 3,2%. Kolektivnim ugovorom propisana je visina jednokratnih otpremnina prilikom umirovljenja i jubilarnih nagrada na temelju višegodišnjeg staža.

Bilješka 18. OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA I OSTALE DUGOROČNE OBVEZE

	2024.	2023.
	(u eurima)	
ZOPS-KREDITI 65% vrijednosti prodanih stanova /i/	2.628	34.314
	2.628	34.314

/i/ Služba društvenog knjigovodstva i Zavod za platni promet, pravni prednici Financijske agencije, u razdoblju od 1992. do 1994. godine prodavali su stanove u svojem vlasništvu nosiocima stanarskog prava sukladno odredbama Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo (ZOPS). Navedeno je evidentirano u poslovne knjige na način da je evidentirano potraživanje za stanove prodane temeljem ZOPS-a, 35% iznosa je evidentirano na odgovarajuće pozicije temeljnog kapitala, a za 65% iznosa je evidentirana dugoročna obveza prema državnom proračunu.

Bilješka 19. UGOVORNE OBVEZE

	2024.	2023.
	(u eurima)	
Prihodi od fiskalizacije /i/	1.743.619	1.883.910
Dugotrajne ugovorne obveze	1.743.619	1.883.910
Prihodi od fiskalizacije /i/	998.000	892.745
Prihodi od stečaja potrošača /ii/	974.271	974.271
Kratkotrajne ugovorne obveze	1.972.271	1.867.016
UKUPNO	3.715.889	3.750.926

/i/ Certifikat se izdaje za potrebe potpisivanja gotovinskih računa koji se razmjenjuju s Poreznom upravom u skladu sa Zakonom o fiskalizaciji u prometu gotovinom. Certifikat se temeljem Cjenika Fine i Ugovora s klijentom (koji se sklapa temeljem Zakona o elektroničkom potpisu) izdaje na rok od 5 godina, a naknada se naplaćuje unaprijed.

/ii/ Prihodi od stečaja potrošača obuhvaćaju prihode vezane za provedbu jednostavnog stečaja potrošača (priprema podataka o potrošačima, slanje poziva potrošačima, objava poziva na e-Oglasnoj ploči suda kod neuspjele dostave, slanje obavijesti potrošaču da je dostava poziva objavljena putem e-Oglasne ploče, objava na e-Oglasnoj ploči poziva potrošaču da dostavi adresu za primanje pismena, zaprimanje očitovanja, provjera suglasnosti dostavljenih očitovanja, podnošenje prijedloga sudu, dostava sudu podataka iz Očevidnika redosljeda osnova za plaćanje, zaprimanje i provedba rješenja dostavljenih od strane suda, povezivanje s drugim institucijama radi pribavljanja podataka o imovini potrošača, dostava sudu podataka o imovini potrošača, rješavanje reklamacija usmenim i pisanim putem, zaprimanje usmenih i pisanih upita ovršenika i ovrhovoditelja glede pogrešno evidentiranih osnova za plaćanje općenito davanje informacija i izdavanje potvrda).

/iii/ Kretanje ugovornih obveza:

(u eurima)	Prihodi od certifikata	Prihodi od stečaja potrošača	Ukupno
1. siječnja 2023.	2.047.788	741.684	2.789.472
Povećanja u godini	1.696.942	918.647	2.615.589
Prijenos na tekuće prihode	(968.075)	(686.060)	(1.654.135)
31. prosinca 2023.	2.776.655	974.271	3.750.926
Povećanja u godini	926.223	756.142	1.682.365
Prijenos na tekuće prihode	(1.017.195)	(700.206)	(1.717.402)
31. prosinca 2024.	2.685.682	1.030.207	3.715.889

Bilješka 20. ODGOĐENI PRIHODI

	2024.	2023.
	(u eurima)	
Ostali prihodi //	321.095	388.580

// Odgođeno priznati prihodi od prodaje usluga i obračunati troškovi koji nisu fakturirani, a terete tekuće razdoblje.

Bilješka 21. OBVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA I OSTALE KRATKOROČNE OBVEZE

	2024.	2023.
	(u eurima)	
Obveze prema dobavljačima u zemlji	9.094.926	8.327.418
Obveze za prodaju robe u komisiji	118.703	84.440
Obveze prema dobavljačima u inozemstvu	99.487	22.520
Obveze za nefakturirane usluge	6.847	12.932
Obveze prema dobavljačima	9.319.963	8.447.310
Primljeni predujmovi u zemlji	4.553.124	4.324.471
Ostale obveze	657.286	683.304
Obveza za PDV za obračunsko razdoblje	518.964	455.933
Obračunati troškovi	132.840	232.110
Ostale kratkoročne obveze	5.862.214	5.695.818
UKUPNO	15.182.177	14.143.128

Bilješka 22. OBVEZE PREMA BANKAMA

	2024.	2023.
	(u eurima)	
Dugoročne obveze	758.416	3.981.684
Kratkoročne obveze	3.223.269	758.416
	3.981.685	4.740.100

// Obveze prema bankama uključuju primljene zajmove i najmove za nabavu osnovnih sredstava i to za:

- nabavu specijaliziranih vozila za prijevoz novca i vrijednosnih pošiljki, specijaliziranih sigurnosnih spremnika s pripadajućom opremom te strojeva za sortiranje i obradu gotovog novca, ugovorena kamatna stopa 1,80%, datum dospijeca 30. studenog 2023. godine (zajam je se navedenim datumom dospijeca isplaćen u cijelosti)
- trajno obrtna sredstva neophodan za provedbu aktivnosti eurokonverzije i stabilizacije poslovanja preuzetih poslova obrade gotovog novca od klijenta PBZ i ZABA; kapitalna ulaganja u strojeve za obradu novca, sigurnosne sustave elektrokemijske zaštite i pripadajuće sigurnosne opreme, specijalizirana vozila za prijevoz novca, ulaganja u prilagodbu i proširenje poslovnih prostora gotovinskih centra u RH, ugovorena kamatna stopa 3% uvećana za 6 mjeseci Nacionalna referentna stopa (NRS), datum dospijeca 31. ožujka 2030. godine.

Bilješka 23. OBVEZE PREMA ZAPOSLENIMA

	2024.	2023.
	(u eurima)	
Obveze za neto plaće i naknade	6.874.654	4.476.022
Obveze za doprinose iz plaća i naknada plaća	996.940	852.132
Obračunati troškovi neiskorištenih GO	895.329	948.220
Obveze za doprinose na plaću i druge naknade	778.708	689.698
Obveze za porez na dohodak	387.193	318.920
	9.932.825	7.284.992

Bilješka 24. POREZ NA DOBIT

/i/ Iznos poreza na dobit za tekuću godinu obračunava se na temelju Zakona o porezu na dobit koji je na snazi u Republici Hrvatskoj na dan bilance. Važeća stopa poreza na dobit u 2023. i 2024. godini iznosi 18%. Odgođeni porezi proizlaze iz privremenih razlika između knjigovodstvenog iznosa imovine ili obveze u bilanci i njihove porezne osnovice. Grupa na svaki datum bilance procjenjuje nepriznatu odgođenu poreznu imovinu i utemeljenost računovodstvenog iznosa odgođene porezne imovine.

/ii/ Tekući i odgođeni porez uključuje se u račun dobiti i gubitka, osim kada se odnose na stavke koje se priznaju direktno u kapital, kada se i porez priznaje direktno u kapital.

/iii/ Porez na dobit

	2024.	2023.
	(u eurima)	
Dobit prije poreza	13.569.656	3.459.582
Porez na dobit po stopi 18% (2023:18%)	2.442.538	651.312
Učinak porezno nepriznatih rashoda	66.836	97.986
Učinak neoporezivih prihoda i poreznih poticaja	22.883	(56.676)
Iskorištena odgođena porezna imovina na prenesene porezne gubitke	(412.144)	(108.009)
Učinak odgođenog poreza	466.043	358.887
Ukupan trošak poreza na dobit	2.586.155	943.499
Efektivna stopa poreza na dobit	19,1%	27,3%

/iv/ Kretanje u odgođenoj poreznoj imovini i obvezama tijekom 2024. i 2023. godine se odnosi na privremene razlike kako slijedi:

	Stanje 1.1.2024.	Promjene smanjenja	povećanja	Stanje 31.12.2024.
(u eurima)				
Rezerviranja za kamate na započete sporove	320.124	(70.004)	19.856	269.976
Rezerviranja za jubilarne nagrade i naknade prilikom umirovljenja	361.952	(32.435)	28.713	358.230
Priznati porezni gubici	429.273	(412.144)	-	17.129
Odgođena porezna imovina	1.111.349	(514.583)	48.569	645.335
Revalorizacija financijske imovine koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	118.624	(38.615)	4.590	84.599
Odgođena porezna obveza/imovina	118.624	(38.615)	4.590	84.599
Neto odgođena porezna imovina	1.229.973	(553.197)	53.158	729.934

Bilješka 24. POREZ NA DOBIT (nastavak)

(u eurima)	Stanje	Promjene		Stanje
	1.1.2023.	smanjenja	povećanja	31.12.2023.
Rezerviranja za kamate na započete sporove	325.256	(23.360)	18.228	320.124
Rezerviranja za jubilarne nagrade i naknade prilikom umirovljenja	564.093	(202.142)	-	361.952
Priznati porezni gubici	580.886	(151.613)	-	429.273
Odgođena porezna imovina	1.470.235	(377.115)	18.228	1.111.349
Revalorizacija financijske imovine koja se mjeri po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	172.004	(53.380)	-	118.624
Odgođena porezna (obveza)/imovina	172.004	(53.380)	-	118.624
Neto odgođena porezna imovina	1.642.239	(430.494)	18.228	1.229.973

/v/ Odgođeni i tekući porez na dobit:

	2024.	2023.
	(u eurima)	
Tekući porez na dobit	2.120.113	584.612
Odgođeni porez na dobit	466.043	358.887
	2.586.155	943.499

/vi/ Pregled prenesenih poreznih gubitaka Fine:

	2023.	2024.
(u eurima)	(u eurima)	
Preneseni porezni gubitak iz prethodnog razdoblja	3.131.984	2.289.690
Porezni dobitak tekuće godine	842.295	9.434.384
Prijenos gubitka u naredno porezno razdoblje	2.289.689	-

Bilješka 25. PRIHODI OD PRODAJE

	2024.	2023.
	<i>(u eurima)</i>	
Prihodi od poslova platnog prometa	37.161.692	38.943.157
Prihodi od poslova prisilne naplate, predstečajnih nagodbi i stečaja potrošača /i/	29.442.309	25.795.306
Prihodi od podrške sustavu riznice i REGOS-a /ii/	22.576.539	18.809.442
Prihodi od elektroničkog i kartičnog poslovanja /iii/	20.069.329	14.175.421
Prihodi od uplata i isplata građana /iv/	12.191.231	11.407.229
Prihodi od usluga prijevoza i opsluživanja bankomata	10.365.095	10.051.857
Ostali prihodi od prodaje/v/	8.364.132	6.677.628
Prihodi od NKS-a	6.330.905	6.165.157
Prihodi od usluga središnjeg vođenja računa	6.160.895	4.204.793
Prihodi od registara	5.185.176	4.448.969
Prihodi od COP-a i registra zaposlenika	3.186.333	2.174.226
Prihodi od HITRONet	1.943.704	1.164.508
Prihodi od arhivsko-dokumentacijskih poslova	1.478.270	1.328.153
Prihodi od prodaje robe	414.093	438.766
	164.869.704	145.784.613

/i/ Prihodi od poslova prisilne naplate, predstečajnih nagodbi i stečaja potrošača čine 18% prihoda od prodaje, a veći su 14% zbog povećanja broja osnova za plaćanja.

/ii/ Prihodi od podrške sustavu riznice i REGOS-a čine 14% prihoda od prodaje, a veći su 20% zbog povećanih naknada i povećanog obima poslova tehnološko-operativne podrške sustavu riznice.

/iii/ Prihodi od elektroničkog i kartičnog poslovanja čine 12% prihoda od prodaje, a veći su 42% zbog održavanja platforme NIAS, uspostave i nadogradnje digitalne platforme Fondovi EU te povećanja ostalih elektroničkih i digitalnih usluga.

/iv/ Prihodi od poslova uplata i isplata građana čine 7% prihoda od prodaje, a veći su 7% zbog prihoda od uspostave i nadogradnje digitalne platforme za vrijednosne papire.

/v/ Ostali prihodi od prodaje obuhvaćaju prihode od upravljanja sustavom za namiru vrijednosnih papira, razmjene novca, upisnika založnih prava, mjenjačkih poslova, dražbe pri prodaji nekretnina, održavanja i uspostave sustava, HITRO.HR servisa i ostale prihode od prodaje.

/vii/ Prihodi ostvareni od Ministarstva financija iznose 16% prihoda od prodaje (2023: 16%), a najvećim dijelom se odnose na prihode od podrške sustavu državne riznice.

	2024.	2023.
	<i>(u eurima)</i>	
Prihodi od prodaje u zemlji	164.836.476	145.757.433
Prihodi od prodaje u inozemstvu	33.228	27.180
	164.869.704	145.784.613

Bilješka 25. PRIHODI OD PRODAJE (nastavak)

	2024.	2023.
	(u eurima)	
Prihodi od prodaje preneseni kupcima u određenom trenutku	163.152.303	144.130.478
Prihodi od prodaje koji se prenose tijekom određenog vremena	1.717.402	1.654.135
	164.869.704	145.784.613

Bilješka 26. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

	2024.	2023.
	(u eurima)	
Prihodi od najamnina	2.402.517	2.340.917
Prihodi od ukidanja vrijednosnog usklađenja potraživanja	1.418.925	1.470.718
Ostali poslovni prihodi /i/	940.905	1.814.258
Prihodi od imovine namijenjene prodaji /ii/	379.476	611.047
Prihodi od refundiranja naknada šteta	258.389	122.481
Prihodi od ukidanja rezerviranja /iii/	230.096	1.057.484
Prihodi s osnove plaća u naravi	158.215	147.813
Prihodi iz proteklih godina	50.675	13.115
Prihod od restorana	29.375	29.494
Naplaćena otpisana potraživanja	15.545	293.920
Prihodi od sudskih nagodbi i rješenja	14.678	173.418
Prihodi od državnih potpora (EU projekti)	10.573	354.077
	5.909.370	8.428.743

/i/ Smanjenje u odnosu na prošlu godinu je posljedica manjih subvencija ostvarenih temeljem *Uredbe o otklanjanju poremećaja na domaćem tržištu energije*.

/ii/ Prihodi od imovine namijenjene prodaji obuhvaćaju prihode od prodaje nekretnina zbog provođenja aktivnosti strateške transformacijske inicijative *Uspostava novog modela upravljanja nekretninama*.

/iii/ U prošloj godini evidentirani su prihodi od ukidanja rezerviranja za primanja zaposlenika nastalog zbog promjene Kolektivnog ugovora i za započete sudske sporove zbog preinačenih presuda.

Bilješka 27. TROŠKOVI SIROVINA I MATERIJALA

	2024.	2023.
	(u eurima)	
Potrošena energija /i/	3.825.890	5.338.165
Utrošene sirovine i materijal	1.599.604	1.950.526
Otpis sitnog inventara, ambalaže i autoguma	245.611	375.926
Ostali materijalni troškovi	43.156	73.942
	5.714.261	7.738.559

/i/ U troškovima energije najznačajniji su troškovi struje koji čine 67% navedenih troškova, a manji su za 28% prvenstveno zbog manjih troškova električne energije.

Bilješka 28. OPERATIVNI TROŠKOVI

	2024.	2023.
	(u eurima)	
Usluge održavanje softvera /i/	7.386.499	6.185.841
Usluge održavanja	6.398.602	5.685.334
Čuvanje imovine i tehnička zaštita	5.226.604	4.693.704
Usluge student servisa, vanjskih stručnjaka i slične usluge /ii/	4.816.961	3.580.561
Zakupnina i najamnina /iii/	2.803.296	2.259.037
Telekomunikacijske usluge i poštarina /iv/	2.702.175	2.284.094
Ostale bankarske usluge	2.613.632	2.279.770
Komunalna naknada	1.479.943	1.365.463
Premije osiguranje imovine	1.283.522	868.191
Ostale usluge	1.145.999	1.425.643
Usluge platnog prometa	658.897	634.287
Usluge promidžbe, reklame i sajмова, tiska, grafičke i sl.	515.655	372.341
Komunalne usluge	411.527	440.857
Prijevozne usluge, naknade za ceste i tehnički pregled vozila	223.576	373.997
Usluge čišćenja	126.776	168.354
	37.793.664	32.617.472

/i/ Usluge održavanje softvera čine 20% operativnih troškova, a veće su 19% zbog povećanog obima poslova održavanja aplikativnih sustava kao i porasta cijena informatičkih usluga.

/ii/ Usluge student servisa, vanjskih stručnjaka i slične usluge čine 13% operativnih troškova, a povećanje je posljedica većih troškova usluga vanjske izrade softvera.

U izvještajnoj godini trošak revizorskih usluga iznosi 104.346 eura (2023: 93.762 eura), a troškovi usluga poreznog savjetovanja, vanjskih usluga interne revizije i usluga savjetovanja i kontrole iznose 31.100 eura (2023: 29.760 eura). Navedene usluge su izvršile različite pravne osobe.

/iii/ Zakupnina i najamnina čine 7% operativnih troškova, a veće su 24% zbog povećanih troškova prava korištenja licenci za softvere.

/iv/ Telekomunikacijske usluge i poštarina čine 7% operativnih troškova, a veće su 18% zbog povećanih troškova poštarine.

Bilješka 29. TROŠKOVI OSOBLJA

	2024.	2023.
	(u eurima)	
Neto plaće i naknade plaće /ii/	48.026.227	42.408.066
Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	15.833.921	14.876.596
Doprinosi na plaće	8.927.365	8.363.720
Troškovi prehrane i prijevoza na posao i s posla /iii/	4.371.794	2.492.305
Prigodne nagrade i darovi radnicima /iv/	3.169.867	3.165.026
Troškovi osiguranja radnika /v/	2.179.845	742.975
Dnevnice, terenski dodaci i putni troškovi	709.641	670.032
Ostali troškovi radnika	677.051	633.701
Otpremnine	508.923	3.258.154
Potpore radnicima	224.291	204.725
Rezerviranja za neiskorištene GO - neto	70.325	101.847
Rezerviranja za primanja zaposlenih - neto	(90.430)	(247.978)
	84.608.819	76.669.169

/i/ Grupa na dan 31.12.2024. ima 3.516 radnika (2023: 3.540 radnika).

Bilješka 29. TROŠKOVI OSOBLJA (nastavak)

/ii/ Početkom 2024. godine u Fini je uveden novi sustav plaća temeljen na platnim razredima s definiranim rasponima osnovne plaće za svako radno mjesto, a krajem godine su evidentirane isplaćene nagrade za radne rezultate.

/iii/ U izvještajnoj godini uključeni su troškovi prehrane radnika sukladno Kolektivnom ugovoru za radnike Fine koji je sklopljen početkom 2024. godine.

/iv/ Prigodne nagrade i darovi radnicima sadrže godišnje nagrade (tzv. božićnice), regres, jubilarne nagrade, darove djeci radnicima za božićne blagdane i darove radnicima za uskrasne blagdane.

/v/ Troškovi osiguranja radnika su veći zbog isplate dobrovoljnog mirovinskog osiguranja (III. stup) do godišnjeg iznosa na koji se ne plaća porez na dohodak.

/vi/ Troškovi ključnog posloводства Grupe iznose:

	2024.	2023.
	<i>(u eurima)</i>	
Ukupan trošak plaće ključnog posloводства	2.021.686	1.936.993
Ukupan trošak plaće u naravi ključnog posloводства	261.235	245.586
	2.282.921	2.182.578

Bilješka 30. VRIJEDNOSNA USKLAĐENJA

	2024.	2023.
	<i>(u eurima)</i>	
Potraživanja od kupaca /i/	5.371.979	4.765.414
Otpis potraživanja	358.243	398.276
Ostala kratkotrajna potraživanja	17.463	99.480
Potraživanja od zaposlenih - rate kredita	4.375	7.073
	5.752.060	5.270.244

/i/ Troškovi vrijednosnih usklađenja potraživanja od kupaca se najvećim dijelom odnose na potraživanja od naknada za provedbu ovrhe.

Bilješka 31. OSTALI TROŠKOVI POSLOVANJA

	2024.	2023.
	<i>(u eurima)</i>	
Porezno nepriznati PDV – prorata /i/	4.591.656	4.370.225
Rezervacije za započete sudske sporove	436.298	766.843
Donacije, dotacije, sponzorstva	369.435	326.810
Troškovi stručnog usavršavanja radnika	299.248	320.630
Propisane naknade i doprinosi	276.624	192.743
Ostali troškovi poslovanja	226.440	295.072
Naknadno utvrđeni rashodi	171.430	123.319
Naknade članovima Nadzornog odbora i Revizijskog odbora	153.757	142.883
Porezi i doprinosi koji ne ovise o poslovnom rezultatu	119.501	119.976
Članarine strukovnim organizacijama (TZ, HGK)	114.895	142.839
Ostale usluge (reprezentacija i slične usluge)	112.227	102.836
Troškovi stručne literature i tiska	60.383	56.667
Upravni i sudski troškovi i takse	47.148	25.518
Rashodi robe, materijala i dugotrajne imovine /ii/	20.810	1.014.907
Kazne, penali i naknade štete /iii/	17.443	1.514.576
	7.017.294	9.515.846

Bilješka 31. OSTALI TROŠKOVI POSLOVANJA (nastavak)

/i/ Troškovi porezno nepriznatog PDV-a proizlaze iz primjene Zakona o porezu na dodanu vrijednost. Grupa koristi dobra i usluge u okviru svoje djelatnosti za isporuke dobara i obavljanje usluga po kojima je dopušten odbitak pretporeza i za isporuke dobara i usluga po kojima je isključen odbitak pretporeza. Iznos pretporeza koji se odnosi na isporuke dobara i usluga za koje je dopušten odbitak pretporeza izračunava se za sve isporuke sukladno članku 137. stavku 1. Pravilnika o porezu na dodanu vrijednost.

/ii/ Rashodi u prošloj godini se u najvećem dijelu odnose na dugotrajnu imovinu u pripremi za koju je utvrđeno da neće donositi buduće ekonomske koristi (razvoj i nadogradnja funkcionalnosti aplikativnog sustava Upisnika založnih prava, usluga izrade idejnog rješenja i usluga projektiranja i upravljanja provedbom projekta gradnje i uređenja poslovnog prostora) te je cjelokupni kapitalizirani iznos otpisan.

/iii/ Troškovi u prošloj godini se u najvećim dijelom odnose na namirenje štete nastale zbog programske pogreške u sustavu REGOS.

Bilješka 32. NETO FINACIJSKI PRIHODI / (RASHODI)

	2024. (u eurima)	2023.
Prihodi od kamata	3.417.747	2.079.785
Ostali financijski prihodi /i/	760.118	875.098
Prinosi od udjela u fondovima	457.723	168.933
Prihodi od tečajnih razlika	229.309	239.961
Prihodi od dividende	11.578	-
Ukupni prihodi	4.876.474	3.363.777
Rashodi od kamata	(416.149)	(489.871)
Nerealizirani gubici (rashodi) od ulaganja	(300.703)	(114.968)
Vrijednosna usklađenja ulaganja	(139.739)	(32.682)
Rashodi od tečajnih razlika	(127.104)	(148.210)
Ostali financijski rashodi /ii/	(11.194)	(150.087)
Ukupni rashodi	(994.889)	(935.818)
Neto prihodi / (rashodi)	3.881.585	2.427.959

/i/ Ostali financijski prihodi obuhvaćaju prihode od vrednovanja ostale financijske imovine, prihode od smanjene naknade za upravljanje i prinose po trezorskim zapisima.

/ii/ Ostali financijski rashodi obuhvaćaju realizirane negativne prinose od udjela u fondovima.

Bilješka 33. OVISNA DRUŠTVA

/i/ Članice Grupe na 31. prosinca 2024. su prikazane u nastavku. Osim ako nije drugačije objavljeno, ovisna društva imaju kapital koji se sastoji samo od temeljnog kapitala koji je u vlasništvu Grupe i udio u vlasništvu je jednak vlasničkim pravima koji se drže od strane Grupe.

Naziv ovisnog društva	Udio vlasništva koji se drži od strane Grupe		Udio vlasništva koji drže nekontrolirajući interesi	
	2024.	2023.	2024.	2023.
Središnje klirinško depozitarno društvo d.d.	56,62%	56,62%	43,38%	43,38%
FINA gotovinski servisi d.o.o.	100,00%	100,00%	-	-
SKDD-CCP Smart Clear d.d.	56,62%	56,62%	43,38%	43,38%
FINA GS usluge d.o.o.	100,00%	100,00%	-	-

Bilješka 33. OVISNA DRUŠTVA (nastavak)

/ii/ U nastavku su prikazane financijske informacije za svako ovisno društvo. Prikazani iznosi za svako ovisno društvo su prije međukompanijskih eliminacija.

(u eurima)	2024. FINA gotovinski servisi	2024. SKDD	2023. FINA gotovinski servisi	2023. SKDD
Izvještaj o financijskom položaju				
Kratkotrajna imovina	7.629.876	7.820.064	7.261.630	6.309.013
Dugotrajna imovina	18.456.311	16.194.525	16.472.998	14.699.633
Kratkoročne obveze	(5.638.585)	(885.466)	(5.144.782)	(696.381)
Dugoročne obveze	(9.704.198)	(374.136)	(8.281.557)	(323.397)
Neto imovina ovisnog društva	10.743.405	22.754.987	10.308.290	19.988.868

Transakcije s nekontrolirajućim interesima

Tijekom 2024. i 2023. godine nije bilo transakcija s nekontrolirajućim interesima.

Neto dobit Grupe iznosi 10.983.500 eura (2023: 2.516.083 eura), a pripisana manjinskom (nekontrolirajućem) interesu 1.164.101 eura (2023: 456.853 eura).

Bilješka 34. DOGAĐAJI NAKON IZVJEŠTAJNOG RAZDOBLJA

/i/ Nakon datuma financijskih izvještaja nije bilo događaja koji zahtijevaju usklađenja ili objavljivanje u financijskim izvještajima.

/ii/ Tijekom 2025. godine nije bilo odgode u naplati potraživanja niti značajnog pada u fer vrijednost financijske imovine i Društvo ima odgovarajuća sredstva za podmirenje svojih obveza kako dospijevaju.

Bilješka 35. SASTAVLJANJE I ODOBRAVANJE FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA

Financijski izvještaji Grupe su sastavljeni i odobreni od strane Uprave Financijske agencije dana 4. lipnja 2025. godine.

članica Uprave
Vinka Ilak

član Uprave
Branko Malenica

Prilog - Obrasci pripremljeni sukladno Pravilniku o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja - nerevidirano

U nastavku se navode konsolidirani financijski izvještaji Grupe pripremljeni u skladu s Pravilnikom o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 95/16 s izmjenama i dopunama). Razlike s financijskim izvještajima u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja usvojenim od Europske unije (Službeni list Europske unije 1126/2008 s izmjenama i dopunama) proizlaze iz drugačije klasifikacije pojedinih pozicija financijskih izvještaja.

Izvještaj o financijskom položaju

Naziv pozicije	AOP oznaka	Rbr. bilješke	31.12.2023.	31.12.2024.
1	2	3	4	5
AKTIVA				
A) POTRAŽIVANJA ZA UPISANI I NEUPLAĆENI KAPITAL	001			
B) DUGOTRAJNA IMOVINA (AOP 003+010+020+031+036)	002		159.985.603,24	199.508.900,09
I. NEMATERIJALNA IMOVINA (AOP 004 do 009)	003		15.631.285,15	14.301.743,69
1. Izdaci za razvoj	004		0,00	0,00
2. Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	005		11.447.677,06	11.956.178,07
3. Goodwill	006		0,00	0,00
4. Predujmovi za nabavu nematerijalne imovine	007		0,00	0,00
5. Nematerijalna imovina u pripremi	008		3.714.167,94	2.037.742,98
6. Ostala nematerijalna imovina	009		469.440,15	307.822,64
II. MATERIJALNA IMOVINA (AOP 011 do 019)	010		84.962.689,87	80.823.710,58
1. Zemljište	011		1.691.359,91	1.686.632,64
2. Građevinski objekti	012		43.371.814,47	42.844.014,80
3. Postrojenja i oprema	013		13.482.322,91	13.134.002,95
4. Alati, pogonski inventar i transportna imovina	014		3.608.378,95	3.765.684,48
5. Biološka imovina	015		0,00	0,00
6. Predujmovi za materijalnu imovinu	016		688.843,79	0,00
7. Materijalna imovina u pripremi	017		8.011.705,99	2.782.185,86
8. Ostala materijalna imovina	018		5.427.763,52	7.861.674,36
9. Ulaganje u nekretnine	019		8.680.500,33	8.749.515,49
III. DUGOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA (AOP 021 do 030)	020		57.970.616,04	103.378.196,80
1. Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	021		0,00	0,00
2. Ulaganja u ostale vrijednosne papire poduzetnika unutar grupe	022		0,00	0,00
3. Dani zajmovi, depoziti i slično poduzetnicima unutar grupe	023		0,00	0,00
4. Ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom	024		0,00	0,00
5. Ulaganja u ostale vrijednosne papire društava povezanih sudjelujućim interesom	025		0,00	0,00
6. Dani zajmovi, depoziti i slično društvima povezanim sudjelujućim interesom	026		0,00	0,00
7. Ulaganja u vrijednosne papire	027		46.776.436,33	64.817.475,10
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	028		3.349.465,40	8.299.402,40
9. Ostala ulaganja koja se obračunavaju metodom udjela	029		0,00	0,00
10. Ostala dugotrajna financijska imovina	030		7.844.714,31	30.261.319,30
IV. POTRAŽIVANJA (AOP 032 do 035)	031		191.039,05	275.314,94
1. Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	032		0,00	0,00
2. Potraživanja od društava povezanih sudjelujućim interesom	033		0,00	0,00
3. Potraživanja od kupaca	034		18.786,27	14.673,20
4. Ostala potraživanja	035		172.252,78	260.641,74
V. ODGOĐENA POREZNA IMOVINA	036		1.229.973,13	729.934,08
C) KRATKOTRAJNA IMOVINA (AOP 038+046+053+063)	037		102.964.193,05	78.605.343,90
I. ZALIHE (AOP 039 do 045)	038		1.423.795,19	1.486.338,49
1. Sirovine i materijal	039		1.243.594,33	1.206.905,93
2. Proizvodnja u tijeku	040		0,00	0,00
3. Gotovi proizvodi	041		0,00	0,00
4. Trgovačka roba	042		130.562,53	163.052,51
5. Predujmovi za zalihe	043		0,00	0,00
6. Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	044		49.638,33	116.380,05
7. Biološka imovina	045		0,00	0,00
II. POTRAŽIVANJA (AOP 047 do 052)	046		18.444.917,29	20.459.703,74
1. Potraživanja od poduzetnika unutar grupe	047		0,00	0,00
2. Potraživanja od društava povezanih sudjelujućim interesom	048		0,00	0,00
3. Potraživanja od kupaca	049		16.908.335,77	18.949.519,88
4. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	050		59.601,62	41.053,30
5. Potraživanja od države i drugih institucija	051		759.575,02	334.254,81
6. Ostala potraživanja	052		717.404,88	1.134.875,75

Prilog - Obrasci pripremljeni sukladno Pravilniku o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja - nerevidirano (nastavak)

Izvještaj o financijskom položaju (nastavak)

Naziv pozicije	AOP oznaka	Rbr. bilješke	31.12.2023.	31.12.2024.
1	2	3	4	5
AKTIVA				
III. KRATKOTRAJNA FINANCIJSKA IMOVINA (AOP 054 do 062)	053		50.775.918,56	35.520.092,88
1. Ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	054		0,00	0,00
2. Ulaganja u ostale vrijednosne papire poduzetnika unutar grupe	055		0,00	0,00
3. Dani zajmovi, depoziti i slično poduzetnicima unutar grupe	056		0,00	807,00
4. Ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesom	057		0,00	0,00
5. Ulaganja u ostale vrijednosne papire društava povezanih sudjelujućim interesom	058		0,00	0,00
6. Dani zajmovi, depoziti i slično društvima povezanim sudjelujućim interesom	059		0,00	0,00
7. Ulaganja u vrijednosne papire	060		25.776.430,80	22.519.087,82
8. Dani zajmovi, depoziti i slično	061		24.999.487,76	13.000.198,06
9. Ostala financijska imovina	062		0,00	0,00
IV. NOVAC U BANC I BLAGAJNI	063		32.319.562,01	21.139.208,79
D) PLAĆENI TROŠKOVI BUDUĆEG RAZDOBLJA I OBRAČUNATI PRIHODI	064		3.780.849,87	4.729.682,83
E) UKUPNO AKTIVA (AOP 001+002+037+064)	065		266.730.646,16	282.843.926,82
F) IZVANBILANČNI ZAPISI	066		268.007.661,66	197.185.453,52
PASIVA				
A) KAPITAL I REZERVE (AOP 068 do 070+076+077+083+086+089)	067		223.335.506,36	234.233.736,06
I. TEMELJNI (UPISANI) KAPITAL	068		178.812.076,68	178.811.963,99
II. KAPITALNE REZERVE	069		0,00	0,00
III. REZERVE IZ DOBITI (AOP 071+072-073+074+075)	070		18.804.798,23	19.226.792,71
1. Zakonske rezerve	071		9.191.178,67	9.300.060,02
2. Rezerve za vlastite dionice	072		0,00	0,00
3. Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	073		0,00	0,00
4. Statutarne rezerve	074		0,00	0,00
5. Ostale rezerve	075		9.613.619,56	9.926.732,69
IV. REVALORIZACIJSKE REZERVE	076		0,00	0,00
V. REZERVE FER VRIJEDNOSTI I OSTALO (AOP 078 do 083)	077		-578.544,33	-420.847,06
1. Fer vrijednost financijske imovine kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (odnosno raspoložive za prodaju)	078		-578.544,33	-420.847,06
2. Učinkoviti dio zaštite novčanih tokova	079		0,00	0,00
3. Učinkoviti dio zaštite neto ulaganja u inozemstvu	080		0,00	0,00
4. Ostale rezerve fer vrijednosti	081		0,00	0,00
5. Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja (konsolidacija)	082		0,00	0,00
6. Tečajne razlike zbog preračuna u prezentacijsku valutu	083		0,00	0,00
VI. ZADRŽANA DOBIT ILI PRENEŠENI GUBITAK (AOP 085-086)	084		15.551.500,62	16.916.532,72
1. Zadržana dobit	085		15.551.500,62	16.916.532,72
2. Prenešeni gubitak	086		0,00	0,00
VII. DOBIT ILI GUBITAK POSLOVNE GODINE (AOP 088-089)	087		2.059.229,95	9.819.398,75
1. Dobit poslovne godine	088		2.059.229,95	9.819.398,75
2. Gubitak poslovne godine	089		0,00	0,00
VIII. MANJINSKI (NEKONTROLIRAJUĆI) INTERES	090		8.686.445,22	9.879.894,95
B) REZERVIRANJA (AOP 092 do 097)	091		5.993.213,07	4.700.661,82
1. Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	092		1.889.831,59	1.846.721,63
2. Rezerviranja za porezne obveze	093		0,00	0,00
3. Rezerviranja za započete sudske sporove	094		3.592.279,61	2.417.661,62
4. Rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	095		0,00	0,00
5. Rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima	096		0,00	0,00
6. Druga rezerviranja	097		511.101,87	436.278,57
C) DUGOROČNE OBVEZE (AOP 099 do 109)	098		10.966.902,87	11.967.970,62
1. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	099		0,00	0,00
2. Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe	100		0,00	0,00
3. Obveze prema društvima povezanim sudjelujućim interesom	101		0,00	0,00
4. Obveze za zajmove, depozite i slično društvima povezanih sudjelujućim interesom	102		0,00	0,00
5. Obveze za zajmove, depozite i slično	103		0,00	0,00
6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	104		3.996.769,19	3.223.268,44
7. Obveze za predujmove	105		0,00	0,00
8. Obveze prema dobavljačima	106		0,00	0,00
9. Obveze po vrijednosnim papirima	107		0,00	0,00
10. Ostale dugoročne obveze	108		6.972.133,68	8.744.702,18
11. Odgođena porezna obveza	109		0,00	0,00

**Prilog - Obrasci pripremljeni sukladno Pravilniku o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih
izvještaja - nerevidirano (nastavak)**

Izvještaj o financijskom položaju (nastavak)

Naziv pozicije	AOP oznaka	Rbr. bilješke	31.12.2023.	31.12.2024.
1	2	3	4	5
D) KRATKOROČNE OBEZE (AOP 111 do 124)	110		23.581.227,35	29.129.762,49
1. Obveze prema poduzetnicima unutar grupe	111		0,00	0,00
2. Obveze za zajmove, depozite i slično poduzetnika unutar grupe	112		0,00	0,00
3. Obveze prema društvima povezanim sudjelujućim interesom	113		0,00	0,00
4. Obveze za zajmove, depozite i slično društava povezanih sudjelujućim interesom	114		0,00	0,00
5. Obveze za zajmove, depozite i slično	115		188.475,19	73.957,19
6. Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	116		852.813,04	758.416,96
7. Obveze za predujmove	117		1.279.326,18	1.297.462,40
8. Obveze prema dobavljačima	118		8.447.310,35	9.317.637,33
9. Obveze po vrijednosnim papirima	119		0,00	0,00
10. Obveze prema zaposlenicima	120		4.476.022,42	6.874.654,34
11. Obveze za poreze, doprinose i slična davanja	121		2.609.095,19	4.441.347,23
12. Obveze s osnove udjela u rezultatu	122		0,00	0,00
13. Obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji	123		0,00	0,00
14. Ostale kratkoročne obveze	124		5.728.184,98	6.366.287,04
E) ODGOĐENO PLAĆANJE TROŠKOVA I PRIHOD BUDUĆEGA RAZDOBLJA	125		2.851.796,51	2.811.795,83
F) UKUPNO – PASIVA (AOP 067+091+098+110+125)	126		266.730.646,16	282.843.926,81
G) IZVANBILANČNI ZAPISI	127		268.007.661,66	197.185.453,52

Račun dobiti i gubitka i izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti

Naziv pozicije	AOP oznaka	Rbr. bilješke	2023.	2024.
1	2	3	4	5
I. POSLOVNI PRIHODI (AOP 129 do 133)	128		154.213.355,25	170.779.074,28
1. Prihodi od prodaje s poduzetnicima unutar grupe	129		0,00	0,00
2. Prihodi od prodaje (izvan grupe)	130		145.784.612,55	164.869.703,20
3. Prihodi na temelju upotrebe vlastitih proizvoda, robe i usluga	131		38.313,00	40.503,00
4. Ostali poslovni prihodi s poduzetnicima unutar grupe	132		0,00	0,00
5. Ostali poslovni prihodi (izvan grupe)	133		8.390.429,70	5.868.868,08
II. POSLOVNI RASHODI (AOP 135+136+140+144 do 146+149+156)	134		153.181.732,10	161.091.003,76
1. Promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	135		0,00	0,00
2. Materijalni troškovi (AOP 137 do 139)	136		40.531.728,30	44.703.515,57
a) Troškovi sirovina i materijala	137		7.738.559,39	5.714.260,92
b) Troškovi prodane robe	138		530.905,37	523.630,54
c) Ostali vanjski troškovi	139		32.262.263,54	38.465.624,11
3. Troškovi osoblja (AOP 141 do 143)	140		65.655.319,78	72.815.540,63
a) Neto plaće i nadnice	141		42.411.914,85	48.040.600,89
b) Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	142		14.878.701,90	15.843.604,00
c) Doprinosi na plaće	143		8.364.703,03	8.931.335,74
4. Amortizacija	144		20.839.536,32	19.681.275,08
5. Ostali troškovi	145		17.349.008,23	17.038.182,61
6. Vrijednosna usklađenja (AOP 147+148)	146		5.191.526,78	5.743.214,36
a) dugotrajne imovine osim financijske imovine	147		0,00	0,00
b) kratkotrajne imovine osim financijske imovine	148		5.191.526,78	5.743.214,36
7. Rezerviranja (AOP 150 do 155)	149		641.611,38	425.039,36
a) Rezerviranja za mirovine, otpremnine i slične obveze	150		-129.162,08	-21.316,85
b) Rezerviranja za porezne obveze	151		0,00	0,00
c) Rezerviranja za započete sudske sporove	152		766.843,46	436.298,25
d) Rezerviranja za troškove obnavljanja prirodnih bogatstava	153		0,00	0,00
e) Rezerviranja za troškove u jamstvenim rokovima	154		0,00	0,00
f) Druga rezerviranja	155		3.930,00	10.057,96
8. Ostali poslovni rashodi	156		2.973.001,31	684.236,15
III. FINANCIJSKI PRIHODI (AOP 158 do 167)	157		3.363.777,49	4.876.474,31
1. Prihodi od ulaganja u udjele (dionice) poduzetnika unutar grupe	158		0,00	0,00
2. Prihodi od ulaganja u udjele (dionice) društava povezanih sudjelujućim interesima	159		0,00	0,00

Prilog - Obrasci pripremljeni sukladno Pravilniku o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja - nerevidirano (nastavak)

Račun dobiti i gubitka i izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (nastavak)

Naziv pozicije	AOP oznaka	Rbr. bilješke	2023.	2024.
1	2	3	4	5
3. Prihodi od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova poduzetnicima unutar grupe	160		0,00	0,00
4. Ostali prihodi s osnove kamata iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe	161		0,00	0,00
5. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi iz odnosa s poduzetnicima unutar grupe	162		0,00	0,00
6. Prihodi od ostalih dugotrajnih financijskih ulaganja i zajmova	163		137.996,00	346.339,00
7. Ostali prihodi s osnove kamata	164		1.941.784,74	3.071.407,50
8. Tečajne razlike i ostali financijski prihodi	165		259.950,22	504.450,66
9. Nerealizirani dobiti (prihodi) od financijske imovine	166		316.444,61	468.792,78
10. Ostali financijski prihodi	167		707.601,92	485.484,37
IV. FINANCIJSKI RASHODI (AOP 169 do 175)	168		935.818,38	994.889,21
1. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi s poduzetnicima unutar grupe	169		0,00	0,00
2. Tečajne razlike i drugi rashodi s poduzetnicima unutar grupe	170		0,00	0,00
3. Rashodi s osnove kamata i slični rashodi	171		489.335,85	415.720,21
4. Tečajne razlike i drugi rashodi	172		148.216,82	127.104,00
5. Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine	173		114.968,39	300.702,91
6. Vrijednosna usklađenja financijske imovine (neto)	174		32.681,69	139.739,38
7. Ostali financijski rashodi	175		150.615,63	11.622,71
V. UDIO U DOBITI OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	176		0,00	0,00
VI. UDIO U DOBITI OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	177		0,00	0,00
VII. UDIO U GUBITKU OD DRUŠTAVA POVEZANIH SUDJELUJUĆIM INTERESOM	178		0,00	0,00
VIII. UDIO U GUBITKU OD ZAJEDNIČKIH POTHVATA	179		0,00	0,00
IX. UKUPNI PRIHODI (AOP 128+157+176+177)	180		157.577.132,74	175.655.548,59
X. UKUPNI RASHODI (AOP 134+168+178+179)	181		154.117.550,48	162.085.892,97
XI. DOBIT ILI GUBITAK PRIJE OPOREZIVANJA (AOP 180-181)	182		3.459.582,26	13.569.655,62
1. Dobit prije oporezivanja (AOP 180-181)	183		3.459.582,26	13.569.655,62
2. Gubitak prije oporezivanja (AOP 181-180)	184		0,00	0,00
XII. POREZ NA DOBIT	185		943.498,88	2.586.155,44
XIII. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 182-185)	186		2.516.083,38	10.983.500,18
1. Dobit razdoblja (AOP 182-185)	187		2.516.083,38	10.983.500,18
2. Gubitak razdoblja (AOP 185-182)	188		0,00	0,00
DODATAK RDG-u (popunjava poduzetnik koji sastavlja konsolidirani godišnji financijski izvještaj)				
XIX. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 203+204)	202		2.516.083,38	10.983.500,18
1. Pripisana imateljima kapitala matice	203		2.059.229,95	9.819.398,75
2. Pripisana manjinskom (nekontrolirajućem) interesu	204		456.853,43	1.164.101,43
IZVJEŠTAJ O OSTALOJ ŠVEOBUHATNOJ DOBITI (popunjava poduzetnik obveznik primjene MSF-a)				
I. Dobit ili gubitak razdoblja	205		2.516.083,38	10.983.500,18
II. Ostala sveobuhvatna dobit / gubitak prije poreza (AOP 208 do 212 + 215 do 223)	206		390.021,12	226.217,49
III. Stavke koje neće biti reklasificirane u dobit ili gubitak (AOP 208 do 213)	207		0,00	0,00
1. Promjene revalorizacijskih rezervi dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	208		0,00	0,00
2. Dobitak ili gubitak s osnove naknadnog vrednovanja vlasničkih vrijednosnih papira po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	209		0,00	0,00
3. Promjene fer vrijednosti financijske obveze po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka koja se može pripisati promjenama kreditnog rizika obveze	210		0,00	0,00
4. Aktuarski dobiti/gubici po planovima definiranih primanja	211		0,00	0,00
5. Ostale stavke koje neće biti reklasificirane	212		0,00	0,00
6. Porez na dobit koji se odnosi na stavke koje neće biti reklasificirane	213		0,00	0,00
IV. Stavke koje je moguće reklasificirati u dobit ili gubitak (AOP 215 do 224)	214		325.056,94	187.045,58
1. Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja	215		0,00	0,00
2. Tečajne razlike zbog preračuna u prezentacijsku valutu	216		0,00	0,00
3. Dobitak ili gubitak s osnove naknadnog vrednovanja dužničkih vrijednosnih papira po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	217		390.021,12	226.217,49

Prilog - Obrasci pripremljeni sukladno Pravilniku o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja - nerevidirano (nastavak)
Račun dobiti i gubitka i izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (nastavak)

Naziv pozicije	AOP oznaka	Rbr. bilješke	2023.	2024.
1	2	3	4	5
4. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite novčanih tokova	218		0,00	0,00
5. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite neto ulaganja u inozemstvu	219		0,00	0,00
6. Udio u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti/gubitku društava povezanih sudjelujućim interesom	220		0,00	0,00
7. Promjene fer vrijednosti vremenske vrijednosti opcije	221		0,00	0,00
8. Promjene fer vrijednosti terminskih elemenata terminskih ugovora	222		0,00	0,00
9. Ostale stavke koje je moguće reklasificirati u dobit ili gubitak	223		0,00	0,00
10. Porez na dobit koji se odnosi na stavke koje je moguće reklasificirati u dobit ili gubitak	224		-64.964,18	-39.171,91
V. Neto ostala sveobuhvatna dobit ili gubitak (AOP 207+214)	225		325.056,94	187.045,58
VI. Ukupna sveobuhvatna dobit ili gubitak razdoblja (AOP 205+225)	226		2.841.140,32	11.170.545,76
DODATAK Izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti (popunjava poduzetnik koji sastavlja konsolidirani izvještaj)				
VI. SVEOBUHATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA (AOP 228+229)	227		2.841.140,38	11.170.545,76
1. Pripisana imateljima kapitala matice	228		2.346.581,48	9.977.096,02
2. Pripisana manjinskom (nekontrolirajućem) interesu	229		494.558,90	1.193.449,74

Izvještaj o novčanim tokovima

Naziv pozicije	AOP oznaka	Rbr. bilješke	31.12.2023.	31.12.2024.
1	2	3	4	5
Novčani tokovi od poslovnih aktivnosti				
1. Dobit prije oporezivanja	001		3.459.582,26	13.569.655,62
2. Usklađenja (AOP 003 do 010):	002		23.984.129,91	20.620.226,06
a) Amortizacija	003		20.839.536,32	19.681.275,08
b) Dobici i gubici od prodaje i vrijednosna usklađenja dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	004		1.343.553,52	601.593,05
c) Dobici i gubici od prodaje i nerealizirani dobiti i gubici i vrijednosno usklađenje financijske imovine	005		-739.706,58	-806.980,88
d) Prihodi od kamata i dividendi	006		-2.079.785,31	-3.429.324,15
e) Rashodi od kamata	007		489.870,60	416.148,77
f) Rezerviranja	008		-648.463,07	-1.217.727,95
g) Tečajne razlike (nerealizirane)	009		13.710,71	3.263,00
h) Ostala usklađenja za nenovčane transakcije i nerealizirane dobitke i gubitke	010		4.765.413,72	5.371.979,14
I. Povećanje ili smanjenje novčanih tokova prije promjena u radnom kapitalu (AOP 001+002)	011		27.443.712,18	34.189.881,68
3. Promjene u radnom kapitalu (AOP 013 do 016)	012		-1.427.640,13	-6.160.673,55
a) Povećanje ili smanjenje kratkoročnih obveza	013		206.895,71	2.875.532,04
b) Povećanje ili smanjenje kratkotrajnih potraživanja	014		-1.592.666,20	-9.040.404,01
c) Povećanje ili smanjenje zaliha	015		-41.869,64	4.198,42
d) Ostala povećanja ili smanjenja radnog kapitala	016		0,00	0,00
II. Novac iz poslovanja (AOP 011+012)	017		28.016.072,05	28.029.208,14
4. Novčani izdaci za kamate	018		-489.870,60	-416.148,77
5. Plaćeni porez na dobit	019		-432.554,82	-627.099,73
A) NETO NOVČANI TOKOVI OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI (AOP 017 do 019)	020		25.093.646,63	26.985.959,64
Novčani tokovi od investicijskih aktivnosti				
1. Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	021		797.273,84	379.476,42
2. Novčani primici od prodaje financijskih instrumenata	022		63.689.709,86	77.056.595,65
3. Novčani primici od kamata	023		2.050.702,52	3.417.746,50
4. Novčani primici od dividendi	024		0,00	11.577,65
5. Novčani primici s osnove povrata danih zajmova i štednih uloga	025		0,00	0,00
6. Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti	026		0,00	0,00
III. Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti (AOP 021 do 026)	027		66.537.686,22	80.865.396,22
1. Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	028		-16.170.522,09	-10.238.829,25
2. Novčani izdaci za stjecanje financijskih instrumenata	029		-79.503.342,34	-106.183.387,02
3. Novčani izdaci s osnove danih zajmova i štednih uloga za razdoblje	030		0,00	0,00
4. Stjecanje ovisnog društva, umanjeno za stečeni novac	031		0,00	0,00

Financijska agencija

Prilog - Obrasci pripremljeni sukladno Pravilniku o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja - nerevidirano

Prilog - Obrasci pripremljeni sukladno Pravilniku o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja - nerevidirano (nastavak)

Izvještaj o novčanim tokovima (nastavak)

Naziv pozicije	AOP oznaka	Rbr. bilješke	31.12.2023.	31.12.2024.
1	2	3	4	5
5. Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	032		0,00	0,00
IV. Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti (AOP 028 do 032)	033		-95.673.864,43	-116.422.218,27
B) NETO NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI (AOP 027+033)	034		-29.136.178,21	-35.556.820,05
Novčani tokovi od financijskih aktivnosti				
1. Novčani primici od povećanja temeljnog (upisanog) kapitala	035		0,00	0,00
2. Novčani primici od izdavanja vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	036		0,00	0,00
3. Novčani primici od glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi	037		1.405.281,20	46.924,30
4. Ostali novčani primici od financijskih aktivnosti	038		0,00	0,00
V. Ukupno novčani primici od financijskih aktivnosti (AOP 035 do 038)	039		1.405.281,20	46.924,30
1. Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita, pozajmica i drugih posudbi i dužničkih financijskih instrumenata	040		0,00	0,00
2. Novčani izdaci za isplatu dividendi	041		-342.376,60	-272.203,38
3. Novčani izdaci za financijski najam	042		0,00	0,00
4. Novčani izdaci za otkup vlastitih dionica i smanjenje temeljnog (upisanog) kapitala	043		0,00	0,00
5. Ostali novčani izdaci od financijskih aktivnosti	044		-2.095.064,52	-2.384.214,68
VI. Ukupno novčani izdaci od financijskih aktivnosti (AOP 040 do 044)	045		-2.437.441,12	-2.656.418,06
C) NETO NOVČANI TOKOVI OD FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI (AOP 039+045)	046		-1.032.159,92	-2.609.493,76
1. Nerealizirane tečajne razlike po novcu i novčanim ekvivalentima	047			
D) NETO POVEĆANJE ILI SMANJENJE NOVČANIH TOKOVA (AOP 020+034+046+047)	048		-5.074.691,50	-11.180.354,18
E) NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA POČETKU RAZDOBLJA	049		37.394.253,51	32.319.562,01
F) NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI NA KRAJU RAZDOBLJA (AOP 048+049)	050		32.319.562,01	21.139.208,79

Prilog - Obrasci pripremljeni sukladno Pravilniku o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja - nerevidirano (nastavak)

Izveštaj o promjenama kapitala

Opis pozicije	APC odnosno članka Zakona o POS i POS i POS	Sva pozicija izračunava kapitala i razlike															Majinski promjena iznosa	Ukupno kapital i rezerve											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15			16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
1. Stanje na prvi dan prethodnog razdoblja	01				178.811.886,35	0,00	8.054.228,03	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2. Promjena računovodstvenih politika	02																												
3. Izravni pogreški	03																												
4. Stanje na prvi dan prethodnog razdoblja (AOP 01 do 03)	04																												
5. Dobit/gubitak razdoblja	05				178.811.886,35	0,00	8.054.228,03	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
6. Tečajno razlike iz prethodnog razdoblja	06																												
7. Promjena revalorizacijskih rezervi dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	07																												
8. Dobitak ili gubitak s osnovne naložnog vrednovanja financijske imovine prema fer vrijednosti kroz ostale sveobuhvatnu dobit (ispodslužba za prodaju)	08																												
9. Dobitak ili gubitak s osnovne učešćevite zaštite novčanog toka (ispodslužba za prodaju)	09																												
10. Dobitak ili gubitak s osnovne učešćevite zaštite neto ulaganja u posredstvo	10																												
11. Udio u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti/gubitku društava povezanih sudjelujućim interesom	11																												
12. Aktivirani dobijajući se planovima definiranih primanja	12																												
13. Ostale nevrnućice promjene kapitala	13				211,33																								
14. Poraz na transakciji je priznata direktno u kapitalu	14																												
15. Smanjenje temeljnog (upisanog) kapitala (osim postupku prodajne nagodbe i nastalog revalorizacijom dobiti)	15																												
16. Smanjenje temeljnog (upisanog) kapitala u postupku prodajne nagodbe	16																												
17. Smanjenje temeljnog (upisanog) kapitala u postupku revalorizacijom dobiti	17																												
18. Ukup višestih donacija	18																												
19. Ukup članovi donacija	19																												
20. Isplata udjela u dobiti/dividende	20																												
21. Ostale raspodjele i isplata članovima/donatorima	21																												
22. Pijenos po godišnjem raspodu	22																												
23. Povećanje rezervi u postupku prodajne nagodbe	23																												
24. Stanje na zadnji dan prethodnog razdoblja (AOP 04 do 23)	24				178.812.076,68	0,00	9.191.178,67	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
DOBITAK IZVJEŠTAJA O PROMJENAMA KAPITALA (popunjava poduzetnik obveznik primjene M SF-a)																													
I. OSTALA SVEOBHVAATNA DOBIT PRETHODNOG RAZDOBLJA UMANJENO ZA PORAZE (AOP 06 do 14)	25				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
II. SVEOBHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK PRETHODNOG RAZDOBLJA (AOP 05-25)	26				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
III. TRANSACIJE S VLASNICIMA PRETHODNOG RAZDOBLJA PRIZNATE DIREKTNO U KAPITALU (AOP 15 do 23)	27				0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Prilog - Obrasci pripremljeni sukladno Pravilniku o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja - neregulirano (nastavak)

Izveštaj o promjenama kapitala (nastavak)

AOP - Razdoblje pripreme izvješća	Opis položaja	Pozicije iz izvješća o promjenama kapitala																						Majstori (neregulirano)	Ukupno kapital (neregulirano)
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20 (4 do 7 + 8 + 9 do 19)				
Tekuća razdoblja																									
28	1. Stanje na prvi dan tekućeg razdoblja	178.812.076,68	0,00	9.191.178,07	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	223.335.506,36		
29	2. Promjene računovodstvenih politika																						0,00		
30	3. Ispravak pogreški																						0,00		
31	4. Stanje na prvi dan tekućeg razdoblja (AOP 28 do 30)	178.812.076,68	0,00	9.191.178,07	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	223.335.506,36		
32	5. Dobit/gubitak razdoblja																						0,00		
33	6. Tečajne razlike iz preračuna novčanog poslovanja																						0,00		
34	7. Promjene revalorizacijskih rezervi dugotrajne imovine (neregulirano)																						0,00		
35	8. Dobitak/gubitak osnovne naknadnog vrednovanja financijske imovine prema fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit (respektivno za gubitak)																						0,00		
36	9. Dobitak/gubitak osnovne uhljivke zaštite novčanog biva																						0,00		
37	10. Dobitak/gubitak osnovne uhljivke zaštite nelo ulaganja u novčanstvu																						0,00		
38	11. Utroci u ostaloj sveobuhvatnoj dobit/gubitku društava povezanih dugotrajnom imovinom																						0,00		
39	12. Akumulirani dobici/gubici po planovima definiranih primanja																						0,00		
40	13. Ostalo neklasificirane promjene kapitala	-112,69																					0,00		
41	14. Poraz na transakcije priznate direktno u kapitalu																						0,00		
42	15. Smanjenje temeljnog (opisanog) kapitala (osim postupku predstavljanja nagodbe i nastalog revalorizacijom dobiti)																						0,00		
43	16. Smanjenje temeljnog (opisanog) kapitala u postupku predstavljanja nagodbe																						0,00		
44	17. Smanjenje temeljnog (opisanog) kapitala nastalog revalorizacijom dobiti																						0,00		
45	18. Ostalo višestruko dobiti																						0,00		
46	19. Uplate članovima društva																						0,00		
47	20. Isplata udjela u dobiti/dividende																						0,00		
48	21. Ostale raspodjele i isplate članovima/dižiteljima																						0,00		
49	22. Povećanje rezervi u postupku predstavljanja nagodbe	108.861,35																					0,00		
50	23. Povećanje rezervi u postupku predstavljanja nagodbe																						0,00		
51	24. Stanje na zadnji dan tekućeg razdoblja (AOP 32 do 50)	178.811.883,98	0,00	9.300.732,89	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	224.233.736,05		
DOBITAK/IZVEŠTAJ O PROMJENAMA KAPITALA (popunjavanje podataka obveznik primjenjuje MSSF-a)																									
52	I. OSTALA SVEOBUHVAATNA DOBIT TEKUĆEG RAZDOBLJA, UMANJENO ZA PORAZE (AOP 33 do 41)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	187.045,58		
53	II. SVEOBUHVAATNA DOBIT ILI GUBITAK TEKUĆEG RAZDOBLJA (AOP 32 + 52)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	11.170.545,76		
54	III. TRANSACIJE S VLASNICIMA TEKUĆEG RAZDOBLJA PRIZNATE DIREKTNO U KAPITALU (AOP 42 do 50)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	-272.203,38		

Prilog - Obrasci pripremljeni sukladno Pravilniku o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja - nerevidirano (nastavak)

/!/ Financijski izvještaji Grupe za godinu završenu 31. prosinca 2024. godine koji su prikazani na stranicama od 72 do 79 sukladno Pravilniku o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN 95/16 s izmjenama i dopunama) su sastavljeni i odobreni od strane Uprave Financijske agencije dana 4. lipnja 2025. godine.

članica Uprave
Vinka Ilak

član Uprave
Branko Malenica

predsjednik Uprave
mr.sc. Dražen Čović

